

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

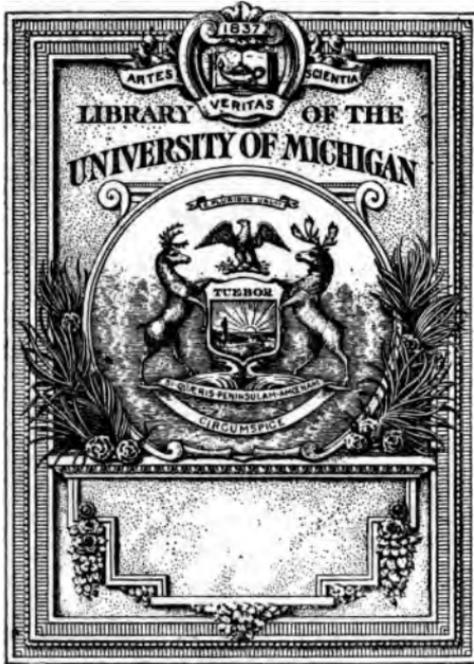
Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

888
P312
532

P3
S3!

^u
PHILOSTRATI MINORIS
IMAGINES

ET

CALLISTRATI
DESCRIPTIONES

RECENSUERUNT

CAROLUS SCHENKL ET AEMILIUS REISCH

LIPSIAE
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI
MCMII

LIPSIAN: TYPIS B. G. TEUBNERI.

BIBLIOTHECA
SCRIPTORUM GRAECORUM ET ROMANORUM
TEUBNERIANA.

PHILOSTRATI MINORIS
IMAGINES

ET

CALLISTRATI
DESCRIPTIONES

RECENSUERUNT

CAROLUS SCHENKL ET AEMILIUS REISCH

LIPSIÆ
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI
MCMII

BIBLIOTHECA SCRIPTORUM GRAECORUM ET ROMANORUM TEUBNERIANA

	geh.	geb.		geh.	geb.
	<i>M. M.</i>	<i>M. M.</i>		<i>M. M.</i>	<i>M. M.</i>
Aelianus ed. Hercher. 2 voll.	9.	10.05	Benedicti regula ed. Wölflin	1.60	2.-
— varia historia	—90	1.30	Boetius de inst. arithm. ed. Friedlein	5.10	5.6
Aeneas ed. Hug	1.35	1.75	— de consolatione ed. Peiper	2.70	—
Aeschines ed. Franks.	—90	1.30	— comm. in libr. Aristotelis <i>πρωτὸν</i>		
— ed. Blass	2.40	2.80	— <i>ἰκνυσίας</i> rec. Meiser. 3 voll.	8.70	9.7
— Ed. mai. o. Ind. Aeschin.	8.-	8.60	Bucolici Graeci ed. Ahrens. Ed. II	—60	1.-
[—] Ind. Aeschin. comp. Preuss.	6.40	—	Caesar ed. Diester. Ed. II min.	1.50	2.1
Aeschyl. tragoediae ed. Weil	1.50	2.-	— bell. Gall. Ed. II min.	—75	1.1
— Singulae tragoediae	—30	—60	— bell. civile. Ed. II min.	—60	—9
[—] Schol. in Pers. ed. Dahnhardt	3.60	4.20	— ed. Kübler. bell. Gall. Ed. min.	—75	1.1
Alexander Lycop. ed. Brinkmann.	1.-	1.25	— Ed. maior	1.20	1.6
Ammianus M. ed. Gardthausen. 2 voll.	7.20	8.40	— bell. civ. Ed. min.	—60	—9
Anacreon ed. Rose. Ed. II	1.-	1.40	— Ed. maior	—90	1.3
Andocides ed. Blass. Ed. II	1.20	1.60	— b. Alex. b. Alfr. Ed. mai.	1.-	1.4
Anna Comnena ed. Reiferscheid. 2 voll.	7.50	8.60	— Ed. min.	—60	1.-
Anthimus ed. Rose	1.-	1.25	— b. Hisp. Fragm. Indices	1.50	1.9
Anthologia Gr. ed. Stadtmüller. I.	6.-	6.60	Callimachi vita S. Hypatii	3.-	3.4
— II, 1.	8.-	8.60	Cassius Felix ed. Rose	3.-	3.4
— Lat. I. 1 ed. Riess. Ed. II	4.-	4.60	Cato ed. Keil	1.-	1.4
— II ed. Bucheler. 2 fasc.	9.20	10.35	Catullus ed. Müller.	—45	—7
Antiphan ed. Blass.	2.10	2.50	— Tibull., Propert. ed. Müller	2.70	3.2
Antoninus ed. Stieh	1.80	2.20	Cebetis tabula rec. Praeclker	—60	—9
Apollonius Perg. ed. Heiberg. 2 voll.	9.-	10.-	Celsus ed. Daremberg	3.-	3.5
Apollonius Rhodius ed. Merkel	1.-	1.40	Chronica min. ed. Frick. 2 voll. Vol. I	6.80	7.4
Apollonius ed. Mendelssohn. 2 voll.	9.-	10.-	Cicero ed. Müller. 5 partes (=11 voll.		
Apulei metamorph. ed. v. d. Vliet	3.-	3.50	— =57 fascic.) Pars I. 1. 2. <i>M. 3. 45.</i>		
— Apologia Florida ed. v. d. Vliet	4.-	4.50	geb. <i>M. 4. 40.</i> Pars II. 1.—3. <i>M. 6. 30.</i>		
Archimedes ed. Heiberg. 3 voll.	18.-	19.80	geb. <i>M. 7. 80.</i> Pars III. 1. 2. <i>M. 7. 80.</i>		
Aristaeus epist. ed. Wendland	4.-	4.50	geb. <i>M. 9. —.</i> Pars IV. 1.—3. <i>M. 6. 30.</i>		
Aristophanes ed. Bergk. 2 voll. Ed. II	3.-	4.-	geb. <i>M. 7. 80.</i>	\$3.85	29.-
— Singulae comediae	—45	—75	— orat. sel. ed. Müller. 3 partes	1.50	2.-
Aristoteles, de partibus animal.	1.80	2.20	— add. Eberhard-Hirschfelder	2.-	2.-
— ed. Langkavel	—60	—90	— epistolae ed. Wesenberg. 2 voll.	6.-	7.-
— de arte poetica ed. Christ	1.50	1.90	— sel. ed. Dietach. 2 partes	2.50	3.-
— physica ed. Prantl	1.80	2.10	Claudianae carmina ed. Koch	3.60	4.-
— ethica Eudemia ed. Susemihl	1.80	2.10	Cleomedes ed. Ziegler	2.70	3.-
— Nicomachea ed. Susemihl	1.80	2.10	Comaed. Horat. ed. Jahnke	1.20	1.4
— de coelo, al. ed. Prantl	1.20	1.60	Commodianus ed. Ludwig. 2 voll.	2.70	3.1
— de coloribus, al. ed. Prantl	—60	—90	[Constantinus] Inc. l. de O. Magno		
— politica ed. Susemihl. Ed. III	2.40	2.80	— ed. Heydenreich	—60	—1
— magna moralia ed. Susemihl	1.20	1.60	Cornelius Nepos ed. Fleckeisen	—80	—1
— de anima libri III ed. Biehl	1.20	1.60	Cornutus ed. Lang	1.50	2.-
— ara rhetorica ed. Römer. F.d. II	3.60	4.-	Carilius Rufus ed. Vogel	1.20	1.4
— metaphysica ed. Christ	2.40	2.80	Damasus ed. Ihm	2.40	2.8
— fragmenta ed. Rose	4.50	5.-	Demetrius Cydonius ed. Deckelmann	1.-	1.4
— oeconomica ed. Susemihl	1.50	1.90	— 3 voll. (=6 partes.) Ed. IV min.	4.50	6.-
— de plantis ed. Apelt	3.-	3.40	— 3 voll. Ed. IV maior	7.20	9.-
— <i>πολιτ. ἈΣπρ.</i> ed. Blass. Ed. III	1.80	2.10	Dictys ed. Meiser	1.50	2.-
— parva naturalia ed. Biehl	1.80	2.10	Dinarchus ed. Blass	1.-	1.4
Arriani expeditio Alex. ed. Abicht	1.20	1.70	Dio Cassius ed. Meiser. 5 voll. Vol. I. II	8.10	9.2
— scripta minora ed. Eberhard	1.80	2.20	Dio Chrysost. ed. Dindorf. Vol. II	2.70	—
Athenaeus ed. Kaibel. 3 voll.	17.10	18.90	Diodorus ed. Vogel. 5 voll. Vol. I.—III	11.20	13.-
Augustini de civ. dei ed. Dombart.	6.-	7.20	Dionysius Halic. ed. Jacoby. Vol. I.—III	9.60	11.4
— Ed. II. 2 voll.	6.-	7.20	— opusc. rhet. edd. Usener et Radermacher. Vol. I.	6.-	6.6
— confessionum; II. XIII ed. Knütt	2.70	3.20	Diophantus ed. Tannery. 2 voll.	10.-	11.-
Aulularia ed. P.	1.50	2.-	Dracontius ed. Duhn	1.20	1.1
Ausonius ed. Fripper	6.60	7.20	— Epic. g. fragm. ed. Kinkel. I	3.-	—
Autolytus ed. Hultsen	3.60	4.-	— Epic. poem. gr. Iudib. corpuse. I	6.-	—
Avieni Aratea ed. Hergsig	1.-	1.40	— ed. Brandt et Wachsmuth. 2 voll.	6.-	—
Babrius ed. Schneidewitz	—60	1.-	Epictetus ed. Schenkl. Ed. minor	6.-	—
— ed. Crusius. Ed. maior	8.40	9.-	— Ed. maior	10.-	—
— Ed. minor	4.40	4.60			
Bacchylidis carmina ed. Blass. Ed. II	2.40	2.90			

PRAEFATIO.

Philostrati maioris Imaginum editione, quae ante hos octo annos in lucem emissa est, absoluta Otto Benndorf et Carolus Schenkl mox id sibi proposuerant, ut huic libro nova Philostrati minoris Imaginum et Callistrati Descriptionum recensio eodem modo adornata tamquam supplementum adiceretur. quamobrem C. Schenkl codices quosdam Vindobonam missos contulit, ceteros G. Weinberger, nunc professor gymnasii Iglaviensis, qui tum Italiam peragrabat, in huius editionis usum examinavit. sed cum O. Benndorf permultis negotiis occupatus operam promissam iam praestare non posset, C. Schenkl Aemilium Reisch in cathedra quam ille ornauerat collocatum operis socium sibi adiunxit. a quo adiutus strenue, ut solebat, opus inceptum promovit atque paene ad finem perduxerat, cum a. d. XII. Kal. Oct. anni MCM acerbo fato suis literisque ereptus est. in cuius locum Henricus filius successit.

Postquam igitur ad nos, qui huic praefationi nomina subscripsimus, operis perficiendi cura delata est, coniunctis viribus libellum expolire talemque reddere studuimus, qualem vir pia semper memoria colendus reddidisset, nisi invida mors stilum manu excussisset. et primum quidem cum aliquot locis de codicum principalium lectionibus non satis constaret, denuo ii ut inspicerentur nobis curae fuit: quod officium H. Schenkl dum Italiam peragrat in se suscepit. hoc fundamento innixi simulque utriusque scriptoris genere dicendi quam diligentissime examinato non solum in Phi-

lostrato minore multa novavimus, sed etiam Callistratum, cuius iustam recensionem incohaverat magis quam perfecerat Carolus Schenkl, totum retractavimus.

Restat ut hoc loco gratias agamus Theodoro Gomerz et Iohanni de Arnim, qui egregiis quibusdam coniecturis et observationibus communicatis benigne nos adiuvērunt, deinde Guilelmo Weinberger, qui ut in Philostrati maioris editione adornanda sic in hac quoque operam praestitit utilissimam, praeterea Hieronymo Vitelli, Henrico Omont, F. G. Kenyon, qui nostra causa libros manuscriptos inspexerunt, denique redemptori honestissimo, qui lentum operis progressum morasque crebras et officinae saepe molestas patienter tulit.

Idibus Septembris MCML.

Aemilius Reisch. Henricus Schenkl.

Philostratus ille, qui in Imaginum ab eo compositarum inscriptione minor (*νεώτερος*) adpellatur, in prooemio se Philostrati avi imaginum descriptionem tamquam exemplum secutum esse dicit. unde quo tempore vixerit coniecturam facere licet. confudit nepotem cum avo Suidas eo fortasse deceptus, quod uterque librum eodem titulo instructum scripserat. etenim quod Philostratum, Nerviani filium, praeter *Εικόνας, Παναθηναϊκόν, Τρωικόν* (quem librum eundem esse atque *Ἡρωικόν* recte viri docti statuisse videntur) *Παράφρασιν* quoque *τῆς Ὀμήρου ἀσπίδος* scripsisse narrat, hoc titulo caput decimum libelli Philostrati minoris significari Welcker intellexit. et cum Suidas hoc caput tamquam peculiarem librum adferat, iure colligere licet non parvi aestimatam esse hanc descriptionem, quae fortasse simul cum Homericis in scholis legebatur.

Nepotis opusculum cum avi Imaginibus in codicibus coniunctum fuisse non e sola inscriptione colligere licet, qua ille utpote minor huic tamquam maiori diserte opponitur, quoniam ex ipsa libelli praefatione facile quivis legendi peritus id expiscari potuit. nec ullius momenti est, quod in Parisiensi 1760 adiunctus est Philostrati maioris Imaginibus, quippe qui totus pendeat e Laurentiano LVIII 32, in quo hoc opusculum post Heroicum legitur. ei igitur libro, per quem solum Philostrati minoris memoria ad nos pervenit et in quo tota opusculi huius salus posita est, describendo primum operam nos dare par est, enarratione usos accuratissima quam Henricus Schenkl Caroli f. suppeditavit, cuius ipsius verba referre iuvat.

‘Codex Laurentianus, qui olim fuit totus membranaceus, exarari coeptus est sub initium saeculi XII.’¹⁾ ex

1) codice iterum iterumque tractato certissimum hoc de scripturae aetate iudicium esse affirmare posse mihi videor.

iis quae tunc descripta sunt, iam restant, ab eodem amanuensi scripta, *Gymnastici* ultima pars (fol. 1), *Heroicus* (fol. 2—44), *Philostrati minoris Imagines* (fol. 45—62). *Menandri et Philistionis sententiae a Studemundo editae*¹⁾ quae priorem tantum paginam folii 114 complent. hic postquam primarius scriba substitit, membranae iacuisse videntur, donec saeculo XII exeunte vel XIII ineunte alteri quidam librarius pergamena usus est ita, ut statim a summo folio 114 verso ut aiunt exorsus minutioribus ductibus *Themistii paraphrasin in Aristotelis Analytica posteriora exararet*²⁾; idemque totius libri quaterniones numeris signavit. at deinde libellus iste fata sua habuit eaque satis misera; nam ita male tractatus est, ut prioris partis undecim integri quaterniones atque finis *Themistiani libri* (nam folia 155—171 saeculo XV suppleta sunt) perirent, e reliquis autem multa folia evellerentur cui iacturae saeculo XV aliqua saltem ex parte meder studuerunt homines duo, quorum alter fol. 126 atque finem *paraphrasin Themistianae* supplevit, alter *Philostrati maioris Imagines in chartis bombycinis eiusdem fere magnitudinis saeculo XIV exaratas* vetustiori libro insereret, codicem ipsum pessime habitum, utpote initio ac fine carentem quae saeculo XV addita sunt. his igitur chartis (quibus cum vetustiore libro membranaceo nihil commune esse vel inde cognoscitur, quod quaterniones peculiaribus numeris notati sunt) missis iam quae de veteris libri condicione erui potuerunt in tabulam redacta proponam moneo, quae deperdita sunt, uncis quadratis inclusa esse quaternionum autem numeros qui propter margines abscissos iam non apparent, rotundis.

1) cf. *Ind. lect. Vratislav.* 1887.

2) *Themistii Analyticorum Posteriorum paraphrasin* ed. M. Wallies (*Commentaria in Aristotelem graeca* vol. V pars. 1) p. VIII ubi minus recte *Philostratum* atque *Themistium* eodem tempore exaratos esse contendit, qui *Themistium* excussit G. Kroll.

quaternionum numeri	folia	codicis folia	prima verba	ultima yerba
[α', β', γ']	—	—	—	—
[δ']	[I] II III—VIII	1 2—7	Gymnast. 292, 7 K. στιλπνοῦς Heroic. ab initio	usque ad finem ὄμοῦ τε 139, 19 K.
(ε')	I—VIII	9—16	139, 19 καὶ κατὰ ἔν	ἤρω τίς 152, 29
[ς']	[I—VIII]	—	[152, 29 ξυγγνώμη	οἱ μὲν 165, 27]
(ζ')	I—VIII	17—24	[165, 27 γὰρ παιδάρια	μᾶλλον 177, 32
(η')	I—VIII	25—32	177, 32 ἢ τὰ	πολεμικὸν 189, 30
(θ')	I [II, III] IV, V [VI] VII VIII	33 — 34, 5 — 8 36	189, 30 ἡγεῖτο [191, 12 τοῖς 194, 18 ἐν οἷς [197, 18 Χείρων 199, 4 ξυλληγομένον 200, 23 καὶ παρὰ	θανυμασιώτερον 191, 12 Πέρσην 194, 18] αὐτὸν δὲ 197, 18 μητέρων 199, 4] φησὶ 200, 22 καὶ 202, 9
ι'	I, II [III—VI] VII, VIII	37, 38 — 39, 40	202, 9 πλείους [205, 7 Τρωάδων 211, 9 καὶ οὐδὲ	ἱεροῦ τῶν 205, 7 πέπραται 211, 9] πόντον 214, 15
ια'	I—IV V, VI [VII VIII	41—44 45, 46 47	214, 15 εἰλεῖται Phil. min. Imagg. ab initio deest 6, 23 σθαὶ	usque ad finem ἐντεῦθεν 6, 22] Ἀπόλλων γέ 8, 19
ιβ'	I—VIII	48—55	8, 19 γραπταὶ	τοῦ βλέμ 26, 14
ιγ'	I—VII [VIII]	56—62	26, 14 ματος deest	πόδα 40, 16]
[ιδ'—κα']	—	—	desunt	
κβ'	I recto I verso et II—VIII	114 ^r 114 ^v et 115—121	Menandri et Philistionis colloquium Themistii para- phrasis ab initio	10, 26 Wallies αὐτό
[κγ']	[I] II—V [VI] VII, VIII	— 122—125 126 127, 128	[10, 26 κατὰ 12, 8 τὸ μὲν saec. XV suppl.	—12, 8 φύσεως]
κδ'	I—VIII	129 ¹⁾		

1) cetera enotare operae pretium non est.

Iam ex his quae ipse liber quasi voce emissa de fatis suis testificatur, nonnulla eaque certissima nobis concludere licet. Atque statim quidem apparet initio libri excidisse ante fol. 1 folia 25, unde facili negotio computatione instituta efficitur (quoniam primarius scriba in singulis paginis 26 versus, in foliis 52 describere solebat, quae 51 versibus editionis Kayserianae quae apud Teubnerum prodiit aequari possint) ante fol. 1 desiderari fere 1275 versus Teubnerianos. at cum Philostrati Gymnasticus, qualis in libro olim a Myna reperto nunc in Parisinam bibliothecam illato traditur lacunis aliquantum deformatus, 1024 tantum versus complectatur (e quibus 36 in primo folio Laurentiani etiam nunc leguntur), iam sequitur aut ante Gymnasticum olim in libro Laurentiano existitisse tractatum quendam brevissimum 287 fere versuum i. e. quinque foliorum (nam titulis aliquantum spatii concedendum esse intellegitur) aut, quod mihi quidem verisimilius videtur, Gymnastici exemplar, quale olim in Laurentiano legebatur illis ipsis quattuor foliis locupletiolem fuisse eo, quo nunc utimur. huic autem opinioni ipsa Gymnastici verba suffragari videntur haud paucis lacunis deformatata atque decurtata. sed de his iudicium differre praestat, donec iusta opusculi editione, quam a Iulio Jüthner parari audimus, fundamentum certum iactum sit.

Ad Philostrati minoris *Imagines* inde transeuntibus nobis primum quidem observare licet, inter folia 46 et 47 unum excidisse folium, hoc est editionis Kayserianae versus 51, nostrae fere 50; deinde inter folia 62 et 114 desiderari quaterniones integros octo, folia codicis 64, in quibus exaratos olim fuisse intelligitur editionis Kayserianae versus 3264 vel paginas 102. quae num omnes ad Philostrati opusculum pertinuerint, nos ignorare fatendum est; attamen ipsius operis indole in auxilium vocata coniecturae non prorsus futtili locum dare nobis liceat. etenim ex *Imaginum* titulo, in quo *βιβλίον πρῶτον* legitur, patet nepotis opusculum in plures libros divisum

fuisse. ac si reputaveris nepotem avi exemplum studiose imitatum esse, a vero haud alienum videbitur eum eodem modo quo avum duos imaginum libros conscripsisse. prior Philostrati maioris liber XXXI, alter XXXIII capita complectitur, prioris libri nepotis pars quae restat capita XVII unde fortasse conicere possumus non exiguam huius libri partem simul cum altero intercidisse. Philostrati maioris Imagines ab hominibus aetatis Byzantinae diligenter lectitatas esse iam magno codicum numero, qui ad nostram memoriam pervenerunt, evincitur, contra nepotis opusculum paene neglectum esse eo quod duo tantum nobis codices, quibus id continetur, praesto sunt comprobatur.¹⁾

Laurentianum LVIII 32 (*F*) supra a nobis descriptum saeculi XII esse diximus, Parisiensis 1760 (*P*), olim Colbertinus 4958, saeculo XV exaratus est. quodsi Kayser in praefatione editionis Turicensis dixit Philostrati minoris librum praeterea in Vaticano 87 inesse, erravisse virum doctissimum scito. qua de re iam edoceri potuit accurata huius codicis inter Lucianos notissimi descriptione, quam B. Hase dedit (cf. Notices et extraits VIII 2 p. 142 sq.). adde quod G. Weinberger, qui hunc codicem evolvit, testatur in eo hunc libellum non exstare. inductus est autem in errorem Kayser a Philippo Mercuri, qui in interpretatione Italica Philostratorum Imaginum Callistratique Descriptionum, quae prodiit Romae a. MDCCCXXVIII, vol. II p. 145 sqq. scripturas, quas ex codicibus Vaticanis se enotavisse dicit, adtulit. atque eas quas ad Callistrati Descriptiones adscripsit se ex Vaticano 87 petiisse ipse diserte adfirmat, de lectionibus Philostrati maioris Imaginibus adiectis unde eae haustae sint non refert, sed manifestum est eas ex eodem Vaticano fluxisse, quae vero ad Philostrati minoris opusculum ab eo enotatae sunt scripturae et perexiguae sunt

1) respexerunt hunc libellum ex scriptoribus aetate inferioribus Callistratus et Himerius. ad verba ἀπολιζων ἐννοίας (34, 1) contulit Kayser Heliodori locum I 21 (p. 27, 10 H.).

numero et levissimae adque unam omnes e Iacobsii editione compilatae.¹⁾ denique scias nos quamquam plurimum operae in ea re consumpsimus, in bibliotheca Vaticana codicem, quo Philostrati minoris opusculum continetur, investigare non potuisse.

Fefellit spes, quam moverat notitia libri cuiusdam Londinensis, bibliothecae regiae quae vocatur vetustae nunc in Museo Britannico adservatae (Old Royal Library) cod. 16 D XII a G. Weinberger communicata, quo libro Ioannis Tzetzae scholia in Icones Philostrati iunioris contineri Casley, qui catalogum illius bibliothecae confecit, testatur. nam cum viros, qui Musei Britannici libros manuscriptos custodiunt, per litteras hac de re adissemus, statim a F. G. Kenyon viro doctissimo benigne responsum est ad maioris Philostrati *Imagines* opusculum illum spectare voculaeque iunioris in libro nec volam nec vestigium inveniri, cum talis sit inscriptio: *Σχόλια εἰς τὸ περὶ εἰκόνων Φιλοστράτου ὑπὸ Τζέτζου.*

Iam vero ut Laurentianus optimae notae liber est, quo tamquam certissimo duce in re critica administranda uti possis, ita deterrimus Parisiensis, utpote omnis generis vitiis, et lacunis et corruptelis, inquinatus atque ita deturpatus, ut si Laurentianus interiisset, de vera scriptura restituenda omnino desperandum esset. ac sero tandem

1) Iam ut ipse iudicium facere possis, Mercurii adnotatiunculas proponam: 3, 4 *προεὶληπται τι. τι* abest in Cod. 5, 7 *στρουφάν.* in Cod. *στρουφάν* (*ισ. στρουφάν* marg. Morell.). 8, 17 *ὑπὲρ* (Ald.). *ὑπὸ* (*F*). 9, 10 *ὄρας δέ που.* Vulgo *ὄρα δέ που* (sic Ald.). 12, 4 *ἐμβολήν.* Vulgo *βολήν* (sic Ald.). 13, 24 *ὑπαχρος· ὑπόχρος* (*ὑπόχρος* Ald.). 15, 1 *ὄκ ἀποπηδῶντες· ἀποπηδῶν* (Ald.). 16, 16 *τό τε ὄμμα οὐκ· ὄμμ' οὐκ* (Ald.) 21, 8 *μέτριον* (Morell.)· *μέτρον* (Ald.). 30, 3 *τέ τις· τε τίς* (Olearius). 33, 14 *πῶ* (Iacobsii coniectura)· *ποι.* 34, 1 *διαμέλλεις· διαμέλεις* (Iunt.). 35, 8 *ὄκοῦν· οὐκ ὄν* (*F*). 38, 15 *ἔρσιμα· ἔρσιμα* (Iunt.). 38, 24 *δέδιδι· δέδειδι* (Ald.). 41, 2 *διαβόρω· διαφόρω* (Ald.). vides lemmata editionis Iacobsianae, qua usus est Mercuri, scripturas esse; ea autem quae lemmatis adposita sunt omnia in Iacobsii adnotationibus leguntur.

factum est, ut hic liber egregius in auxilium vocaretur. primus enim F. Jacobs eum adhibuit collatione a F. de Furia accepta usus. accuratiorem eius notitiam habuit Kayser eiusdem de Furiæ litteris de singulis locis edoctus. sed restabant non paucae neque inanes dubitationes. quam ob rem G. Weinberger denuo hunc librum totum in usum nostrum contulit; postea H. Vitelli, quæ est eius benignitas atque in hominum doctorum studiis iuvandis liberalitas, non solum locos aliquot iterum exploravit, sed etiam nonnumquam ipsis litterarum apicibus compendiisque diligenter effectis scripturas illustravit. denique H. Schenkl cum huius editionis plagulis totum librum non sine fructu denuo contulit. qua ex re non exiguum ad genuina scriptoris verba restituenda emolumentum redundavisse omnes qui vel obiter hunc librum inspexerint intellecturos esse speramus. Parisiensem a nemine adhuc integrum excussum — Jacobs eum prorsus neglexerat, Kayser tantum prima capita ab E. Millero collata habuit — examinavit C. Schenkl.

Quodsi quaeritur num statuendum sit Parisiensem ex Laurentiano profectum esse, statim respondendum est nihil esse certius, quoniam lacuna illa, quæ in codice *F* 6, 22 post *ἐντεῦθεν* folio uno deperdito orta est, in *P* quoque observatur; unde manifestum fit Parisiensem librum e Laurentiano iam mutilato fluxisse. neque aliter iudicandum esset, si argumento isto modo prolato uti non liceret; nam facile observatur vitia, quibus *F* adfectus est, et corruptelas et lacunas codici *P* quoque communia esse. quid? quod ne tantillum quidem libro recentiori tribuere licet, ut editionem Aldinam priorem, quacum ceteræ editiones veteres plane consentiunt, ex apographo huius libri manavisse existimemus. obstant inprimis litteræ illæ *σθα* (6, 23) post lacunam in primo fol. 47 codicis Laurentianæ exaratae, quæ in Aldina religiose servantur, a Parisiensis libri amanuensi, officio suo neglegenter functo, omissæ sunt. sunt et alii loci, quibus Aldinae exemplar Parisino aliquantum præstare efficitur. atque hoc quidem

constat et Parisinum et Aldinae archetypon e communi quodam fonte fluxisse, codice scilicet e Laurentiano descripto sed corruptelis et interpolationibus satis deformato, quamquam negari non potest hic vel illic leviores Laurentiani corruptelas feliciter emendatas esse. altius in ista inquirere non iuvat; qui curiosius cineres perscrutari gestiunt, appendicem adeant huic praefationi adiunctam, ubi Parisini et Aldinae lectiones compositae inveniuntur.

Misso igitur Parisiensi et Aldina quaenam libri *F*, in quo uno omnia posita sunt, condicio sit inquiremus. ac primum quidem, ut de lacunis verba faciamus, uno saltem loco (21, 16) codicis *F* librarius spatio vacuo post *ἀντα* relicto simulque accentu omisso satis luculenter indicavit se exemplaris quod exscribebat ductus dispicere non potuisse. de quo loco iam C. Schenkl in Mel. Vind. vol. XXI p. 41 exposuit. etenim haec ibi leguntur: *διηγεραιων ἀντα . . . νάματος τὸ θεῦμα μέτρον* (*P μέτρον*, quod in Morellii quoque editione legitur sine dubio e Parisiensi sumptum). probavit lectionem *μέτρον* Iacobs, sed addidit nonnihil se dubitare an hic locus sincere legatur. ac re vera de integritate huius loci quam maxime dubitari potest. nam et obscura sunt haec verba neque ullo cum eis quae antecedunt modo coniuncta. Kayser verba *καὶ τὸ θεῦμα μέτρον* uncinis inclusit eumque secutus est Westermann. verum ut concedas *τὸ θεῦμα μέτρον* ferri non posse, tamen ea verba a librario vel scholiasta adiecta esse vix tibi persuadebis. quae cum ita essent, C. Schenkl olim lacunam statuit hoc fere modo explendam: *<διανγῆς τὸ τοῦ ποταμοῦ ὕδωρ καὶ>* *τὸ θεῦμα μέτρον*. certe hoc enuntiatum, si quae praecedunt respereris, haud otiosum tibi videbitur atque fluminis, quod in pictura non parvi momenti est, descriptio cum eis quae proxime sequuntur *στρατιὰ τε ἐκατέρωθεν* aptissime conectitur. alter eiusmodi locus exstat 36, 5, ubi post *σκό^π'* illud, in quo vitii sedem esse quis facile concedet, spatium aliquanto maius quam quo singula vocabula in codice distingui solent apparet. utrobique autem quod

scripturam traditam licet corrupta sit retinere maluimus quam coniecturis incertis receptis memoriam libri pretiosissimi obscurare, opprobrio nobis non datum iri confidimus. tertiam denique lacunam in verbis 16, 22 *αὐτήν τε ἄρρητον ἐκδεικνύσα τοῦ προσώπου τὴν θεάν* statuendam esse suspicatus est Th. Gomperz. vidit enim vir doctissimus, cum illud Solis generis insigne (τὸ τῶν Ἡλιάδων γνώρισμα) his verbis tam obscure, ut vix intellegi possit, significetur, *αὐγὴν* restituendum esse, quod perbene convenit Apollonii Rhodii versibus IIII 727 sqq., quos quin Philostratus respexerit¹⁾ dubitari non potest. coniectura autem *αὐγὴ* recepta lacuna hunc locum adfectum esse satis probabile fit, quam Gomperz his verbis <*καὶ λαμπρὰν παρέχουσα*> post *ἐκδεικνύσα* insertis sarcire studuit. at concedendum est Philostratum minorem, dum orationem modo luminibus atque elegantibus undique conquisitis onerat magis quam ornat, modo simplicitatis fucatae studiosus rude paene atque incultum dicendi genus affectat, tam miro saepe sermone uti, ut quid in tali scriptore ferri possit quidque librariis aut grammaticis tribuendum sit haud facile expedias. magnam omnino cautionem in eiusmodi lacunis statuendis adhibendam esse satis ostenditur eis quae disputavit C. Schenkl Mel. Vind. XXI 41 sqq.

Interpolationis ne unum quidem vestigium in *F* extare pro comperto habemus neque necessarium esse putamus, ut quas de locis aliquot Kayser movit dubitationes²⁾ refellamus. sane uno loco certa deprehenditur interpolatio, dico illud *ἔππου* 12, 2, quod reiectum a Wakefieldo et Iacobsio recte Kayser secluserit: sed *ἔππου* manu altera in parva rasura scriptum est in versus exitu ita, ut eius fines aliquantum excedat. unde iam patet ama-

1) verbo *αὐγὴν* reddidit id quod apud Apollonium legitur *αἴγλην*. scholiasta ad v. 725 haec adscripsit: *ἀπὸ τῆς τῶν ὀφθαλμῶν διάνγεις*.

2) v. 6, 1; 12, 19; 31, 2; 32, 2; 34, 19 et cf. Mel. Vind. XXI 40 sq.

constat et Parisinum et Aldinae archetypon e communi quodam fonte fluxisse, codice scilicet e Laurentiano descripto sed corruptelis et interpolationibus satis deformato, quamquam negari non potest hic vel illic leviores Laurentiani corruptelas feliciter emendatas esse. altius in ista inquirere non iuvat; qui curiosius cineres perscrutari gestiunt, appendicem adeant huic praefationi adiunctam, ubi Parisini et Aldinae lectiones compositae inveniuntur.

Misso igitur Parisiensi et Aldina quanam libri *F*, in quo uno omnia posita sunt, condicio sit inquiremus. ac primum quidem, ut de lacunis verba faciamus, uno saltem loco (21, 16) codicis *F* librarius spatio vacuo post *αὐτα* relicto simulque accentu omissa satis luculenter indicavit se exemplaris quod exscribebat ductus dispicere non potuisse. de quo loco iam C. Schenkl in Mel. Vind. vol. XXI p. 41 exposuit. etenim haec ibi leguntur: *διωγαίνων αὐτα . . . νόματος τὸ ξεῦμα μέτρον* (*P μέτρον*, quod in Morellii quoque editione legitur sine dubio e Parisiensi sumptum). probavit lectionem *μέτρον* Iacobs, sed addidit nonnihil se dubitare an hic locus sincere legatur. ac re vera de integritate huius loci quam maxime dubitari potest. nam et obscura sunt haec verba neque ullo cum eis quae antecedunt modo coniuncta. Kayser verba *καὶ τὸ ξεῦμα μέτρον* uncinis inclusit eumque secutus est Westermann. verum ut concedas τὸ ξεῦμα μέτρον ferri non posse, tamen ea verba a librario vel scholiasta adiecta esse vix tibi persuadebis. quae cum ita essent, C. Schenkl olim lacunam statuit hoc fere modo explendam: <*διανγῆς τὸ τοῦ ποταμοῦ ὕδωρ καὶ*> τὸ ξεῦμα μέτρον. certe hoc enuntiatum, si quae praecedunt respereris, haud otiosum tibi videbitur atque fluminis, quod in pictura non parvi momenti est, descriptio cum eis quae proxime sequuntur *στρατιὰ τε ἐκατέρωθεν* aptissime conecitur. alter eiusmodi locus exstat 36, 5, ubi post *σκό^Π'* illud, in quo vitii sedem esse quivis facile concedet, spatium aliquanto maius quam quo singula vocabula in codice distingui solent apparet. utrobique autem quod

scripturam traditam licet corrupta sit retinere maluimus quam coniecturis incertis receptis memoriam libri pretiosissimi obscurare, opprobrio nobis non datum iri confidimus. tertiam denique lacunam in verbis 16, 22 *αὐτὴν τε ἄρρητον ἐκδεικνύσα τοῦ προσώπου τὴν θεάν* statuendam esse suspicatus est Th. Gomperz. vidit enim vir doctissimus, cum illud Solis generis insigne (τὸ τῶν Ἡλιάδων γνώρισμα) his verbis tam obscure, ut vix intellegi possit, significetur, *ἀγγὴν* restituendum esse, quod perbene convenit Apollonii Rhodii versibus III 727 sqq., quos quin Philostratus respexerit¹⁾ dubitari non potest. coniectura autem *ἀγγὴ* recepta lacuna hunc locum adfectum esse satis probabile fit, quam Gomperz his verbis <*καὶ λαμπρὰν παρέχουσα*> post *ἐκδεικνύσα* insertis sarcire studuit. at concedendum est Philostratum minorem, dum orationem modo luminibus atque elegantis undique conquisitis onerat magis quam ornat, modo simplicitatis fucatae studiosus rude paene atque incultum dicendi genus affectat, tam miro saepe sermone uti, ut quid in tali scriptore ferri possit quidque librariis aut grammaticis tribuendum sit haud facile expedit. magnam omnino cautionem in eiusmodi lacunis statuendis adhibendam esse satis ostenditur eis quae disputavit C. Schenkl Mel. Vind. XXI 41 sqq.

Interpolationis ne unum quidem vestigium in *F* extare pro comperto habemus neque necessarium esse putamus, ut quas de locis aliquot Kayser movit dubitationes²⁾ refellamus. sane uno loco certa deprehenditur interpolatio, dico illud *ἔππου* 12, 2, quod reiectum a Wakefieldo et Iacobsio recte Kayser secluit: sed *ἔππου* manu altera in parva rasura scriptum est in versus exitu ita, ut eius fines aliquantum excedat. unde iam patet ama-

1) verbo *ἀγγὴν* reddidit id quod apud Apollonium legitur *αἴγλην*. scholiasta ad v. 725 haec adscripsit: *ἐπὶ τῆς τῶν ἀφθαλμῶν διάνυσιας*.

2) v. 6, 1; 12, 19; 31, 2; 32, 2; 34, 19 et cf. Mel. Vind. XXI 40 sq.

nuensem quendam ut haberet quo referretur *γάρου* levi errore ex *ταύρου* ortum commentum illud intulisse.

In iis rebus quae ad orthographiam pertinent nos Laurentianum secutos esse per se intellegitur. eo igitur duce scripsimus *γίνεσθαι* et *γινώσκειν* neque ab eo, qui modo *ἐς* et *ξύν*, modo *εἰς* et *σύν*, modo *ττ*, modo *σσ* praebet, ullo loco recessimus eandem quae in Philostrati maioris Imaginum editione observata est rationem amplexi.

Superest ut quo modo commentarios adornaverimus paucis exponatur. Laurentiani igitur scripturas omnes levis- simis quibusdam neglectis recepimus, Parisiensis vero et Aldinae, ne inutili mole adnotatio oneraretur, eas tantum, quae alicuius momenti esse videbantur.¹⁾ similiter ex coniecturis virorum doctorum, qui post Iacobsium et Kayserum huic libello emendando operam dederunt²⁾, selectas adtulimus. Reiskius, qui tot egregias ad Philostrati maioris Imagines emendandas observationes contulit, minorem obiter tantum inspexit, Callistratum autem plane neglexit. qua de re vide quae disputavit C. Schenk Mel. Vind. XV 208.

Jam vero quae inter Philostrati maioris et minoris, qui ipse avi sui librum se imitatum esse dicit, Picturas ratio intercedat et quo modo minoris liber compositus sit explicandum esse putamus. qua in re magno opere do-

1) Ne quid suppellectilis ad artem criticam exercendam desideraretur, duobus laterculis praefationi adiectis et Laurentiani et Aldinae librique Parisiensis scripturas in adnotationem non receptas composuimus. praeterea monemus eas quae ad anon. Ald. Gott. referuntur lectiones in Aldinae editionis exemplari Gottingae adservato a viro quodam docto adscriptas esse (cf. Iacobs p. 591), quae ad anon. Ald. Olear., ab Oleario adferri ut e marginibus alius cuiusdam Aldinae exemplaris petitas (ib. p. 592).

2) Cf. H. Brunn, Symb. phil. Bonn. I 446; R. Hercher, Herm. VIII 110; Hertlein, Herm. VIII 363; Piccolos, Journ. d. Sav. 1849 p. 762, 2; G. A. Pappabasilios eph. quae inscribitur *Ἀθηνᾶ* VIII 460 sq.

lendum est nepotis opusculum non integrum ad nos pervenisse. ac primum quidem si prooemia ab utroque addita respicimus, locis quibusdam inter se collatis aperta imitatio conspicitur, veluti *3, 3 et 4, 1¹), quo loco de poetica et pictura vinculo quodam coniunctis agitur, vel *4, 2 et 4, 2, ubi quomodo pingendi arte animi adfectus exprimantur isdem fere verbis usus uterque exponit. adde quod in hoc et illo prooemio similis est clausula. nam maior porticum in urbe Neapoli picturis amplissime ornatam sibi ansam ad imagines componendas dedisse refert, minor brevius neque ullo loco nominato se, cum in tabulas artis praecipuae incidisset, silentio eas praeterire noluisse dicit. enarrandi autem rationem uterque eandem secutus est. ac maior item uberius exponit, quomodo factum sit ut orationem ad puerum quendam converteret. minor brevioribus usus verbis addit cogitandum esse aliquem adesse, cui singulae deinceps imagines enarrentur. ceterum et hic et ille in describendo eandem allocutionem ὃ παῖ adhibent.

His de utriusque scriptoris prooemiis expositis iam ad singulas imagines, quae de nepotis libro restant, examinandas accedamus. primo igitur loco duae tabulae positae sunt inter se respondententes et tamquam gemellae, quarum altera Achilles in Scyro insula virginis habitu occultatus, altera Pyrrhus in gregibus administrandis occupatus. in priore imagine eiusdem Sophoclis Scyrios, in altera Dolopes respexisse scriptorem Welcker coniecit; quae tamen opinio eo redarguitur, quod a Sophocle Scyriis Neoptoleum, Euripidis vero fabula cognomini Achillem tractatum fuisse satis constat post ea quae exposuit C. Robert 'Bild und Lied' p. 34. at quominus scriptorem ἀνεμώδεα illud (5, 8) e Sophoclis Scyriis mutuatum esse putemus, nihil obstat. imago quae Marsyas inscribitur quasi supplementum est imaginis a maiore descriptae

1) ut et brevitati et perspicuitati consuleretur, maioris Philostrati locis stellulas adpinximus.

(I 22), qua certaminis inter Marsyam et Apollinem et Midae iudicii mentio inicitur. tertia respondet quodammodo picturae, quae in avi libro priore est duodecimsima, differt tamen ab illa eo, quod in hac venatores in ipso venandi opere versantes depinguntur, in illa venatione peracta ex labore se reficientes. Herculis res gestae quattuor imaginibus illustratas habes apud nepotem (III V, XII, XVI), apud avum de isdem quinque picturis agitae quae omnes in libro posteriore continuo ordine leguntur (XXI—XXV). sexta imago, cui titulus est Orpheus similis est ei qua maior I 10 Amphionem proposuit. non desunt loci, in quibus certissima imitationis vestigia continentur in Orpheus et Amphionis descriptione; cf. 15, 2 et *22, 11. 29. sequuntur duae imagines, quae ad Argonautarum expeditionem pertinent (VII et VIII), ac postea tertia addita est, qua de eadem re agitur (XI). atque facile cognoscitur Apollonium carmine suo sicut olim pictori materiam ita postea Philostrato artificis tabulae descripturo sententias atque colores suppeditasse. non eandem materiam tractavit minor, quam maior duabus tabulis explicavit (I 17 et 30). frequentes sane in hae et illa similitudines inveniuntur; cf. 19, 11. 24 et *324; 59, 4; 19, 12 et *58, 11; 19, 15 et *35, 2. 20, 2 sqq. et *58, 17 sqq. capitis decimi summa clipeus est descriptio, cetera brevius ut solet perstringit scriptae duodecima tabula vinculo quodam coniuncta est cum ea quae in maioris libro priore est undetricesima. quae tertia decima, qua Sophocles celebratur, ei, qua maior Pindari effigiem enarravit, similis sit, neminem late putamus. videas quaeso quam conveniat paeanis a Sophocle in Aesculapii honorem compositi commemorat cum eis, quae de hymno a Pindaro Panis dicato apud maiorem referuntur. colores, quibus exornavit nepos locus 34, 14, sumpsit ex avi verbis quae leguntur *85, 19. qui ex re id quoque colligitur Welckeri coniecturam, qui verbis 34, 13—15 versus cuiusdam poetae latere putavit atque trimetros refingere conatus est, minime comproba-

posse.¹⁾ capite quarto decimo eadem fabula atque libri prioris capite XXIII apud maiorem explicatur. sed dum hic Hyacinthus iam percussus disco et mortuus describitur, illic habes adstantem eum Apollini amorem suum fatenti. disco ad pedes adposito quae ei sors eventura sit significatur simulque id diserte ultimis verbis indicatur. imitationis vestigia conspiciuntur in verbis *47, 13 et 36, 8; *48, 2 et 36, 14. vides quoque quomodo hic Zephyrus improbus ridens morteque pueri laetans describatur, illic torvis oculis invidiae plenis amantes contemplan. restant duae tabulae, quibus in maioris Imaginibus nulla respondet vel similis est, XV et XVII. in capite ultimo nunc mutilato, quod Philocteta inscribitur, versus ex cognomine Sophoclis fabula adfertur et fortasse verbo *δάμια* (40, 16) ad ea adluditur, quae in eiusdem fabulae vv. 39 et 274 leguntur. unde conicias scriptorem in eis quoque quae interciderunt, dum tabulam propositam fideliter atque accurate enarrat, a Sophocleae fabulae argumento non multum deflexisse; nihil enim verisimilius quam a pictore Neoptolemum Philoctetae adpropinquantem fictum esse, Ulixem autem in recessu latentem atque in prodeundi occasionem intentum.

Philostratum minorem avi sui dicendi genus tamquam exemplum imitandum sibi proposuisse utriusque libris inspectis nemo non intellegit. quae res et in sermone universo et in singulis locis cernitur.²⁾ animadvertas quoque verba quaedam poetica vel minus usitata in hoc et illo inveniri, veluti ut pauca adferam: *ἀγέρωχος*, *ἀκραιφνήης*, *ἀπέριτος*, *ἀποτοφνεύω*, *ἀφερμηγεύω*, *βλοσυρός*, *πλωτήρ*. verum non solum Imagines Philostrati maioris nepos respexit, sed etiam Apollonii vitam atque in primis Heroicum, id quod locorum indice infra adiecto satis demonstrabitur.

Quibus expositis iam restat ut de fide scriptoris vel,

1) cf. Meinekii Com. Graec. fragm. III 655.

2) vide quae in locorum indice enotata sunt.

ut accuratius dicamus, de eo agatur, utrum descriptionum quas proposuit argumenta ipse invenerit an eas ex picturis quas viderat adumbraverit. de hac re iidem viri docti, qui in quaestione quaenam fides Philostrato maiori tribuenda esset expedienda versati sunt, disputaverunt. quorum nomina simul cum titulis librorum ab eis conscriptorum in appendice congesta habes. quodsi quidam num avus descriptiones suas ad picturarum quas ipse conspexerat exempla conformavisset dubitaverunt, ad suspiciones quas illi moverunt in nepotis imaginibus id accedit, quod, qua de re modo exposuimus, in huius libro permultis locis aperta operis ab avo confecti imitatio atque in singularum picturarum argumentis et describendi ratione et scribendi genere manifesta similitudo conspicitur. deinde neminem fugere potest scriptorem in imaginibus illustrandis se haud raro ad poetarum quorundam locos adplicare, cuius rei exempla quaedam modo adtulimus, plura in indice congesimus, neque semper in descriptionibus certum quoddam actionis propositae momentum temporisque quo ea perficitur vestigium facile cognosci posse. nihilominus tamen ne hae quidem res ad probandum sufficiunt descriptiones eius fictas atque commenticias esse. immo nobis, si vere de eo iudicare volumus, reputandum est quo consilio ductus hunc librum confecerit. ac primum, quicumque imaginum delectum respererit simulque ea quae de libelli consilio ipse auctor in prooemio exposuit rationis habuerit, eum in picturis praeter adfectuum expressiones pulchrasque figurarum singularum proportionem maxime delectavisse inveniet argumenta ex fabulis antiquis petita ut a poetis verbis ita a pictoribus lineamentis coloribusque illustrata. atque ut hanc quae inter poesin et pingendi artem intercedit rationem explicet, ex picturis studiose deligit eas, quibus in fabula oculis legentium vel intuentium proposita quasi quoddam poetae et pictoris certamen exhibebatur. non igitur mirum nobis videbitur eum in eiusmodi picturis explanandis ipsis poetarum, qui de his fabulis

egerunt, verbis usum esse. altera autem imaginum ab eo explanatarum pars eo consilio electa esse videtur, ut iis cum avi descriptionibus collatis exemplaris imitationisque similitudo conspiceretur; nam ipse se avum imitari voluisse dicit atque ut minorem cum maiore aemulari.

Iam vero cum Pompeiis effossis satis compertum sit temporibus Caesarianis in hominum locupletum aedibus ingentem picturarum numerum fuisse, quibus vel argumenta ex fabulis antiquis hausta vel regionum formae effictae hominumque figuris ex historia fabulari sumptis tamquam parergis ornatae vel vitae cotidianae illustrationes, veluti venationes continebantur, concedes profecto, in tanta ubertate nequaquam imagines defuisse ita comparatas, ut Philostrato ansam et materiam praebent consilii quod modo exposuimus capiendi atque perficiendi.

Imagines autem illae a Philostrato descriptae sane conferri non possunt cum picturis in vasibus saeculi VI vel V a. Chr. n. neque cum picturis artificum magnorum saeculi V vel IIII a. Chr. n., de quibus scriptorum exstant testimonia; immo picturarum, quae in parietibus aedium Pompeianarum conspiciuntur, ratione habita eas nobis cogitatione effingemus. quasdam autem vel posteriore aetate ortas esse certissimum est. quam ob rem ut imaginem earum nobis animo informare possimus, praeter raras posterioris aetatis picturas parietarias ectypa, opera vermiculata, denique picturas in libris manu scriptis, quae ex ultimis temporum Caesarianorum saeculis servatae sunt, in auxilium vocari necesse est.¹⁾ multa enim in his insunt documenta, quibus artis opera aetatis Caesarianae inferioris saepenumero ad exemplum descriptionum, quae in poematis exstabant, ficta esse comprobatur. simul iis edocemur uno eodemque opere haud raro eiusdem actionis

1) conferas quaeso ea quae F. Wickhoff in editione Genesis Vindobonensis, quam G. de Hartel curavit, p. 83 sq. exposuit.

duo vel tria momenta ita exhibita fuisse, ut intra eiusdem tabulae fines coartarentur. denique multae quae in Philostratorum descriptionibus conspiciuntur res in eis recurunt. sic, ut unum exemplum proferam, qui regiones urbes fluvios depingere student artifices, etsi iam in tabulis talia expressa sunt qualia oculis videntur, nihilominus tamen insuper feminarum vel virorum figuras adponere solent, quibus sive regiones illae sive urbes sive fluvii etiam luculentius indicentur.

Non minorem autem quam imaginum argumenta describendi genus, quo Philostratus usus est, de fide eius suspensionem movit. sed de hac quoque re quid spectaverit ipse nos in prooemio edocet. etenim praeter imaginum argumenta maxime se delectatum et quasi captum esse significat arte, qua usi pictores oculorum vultusque argutiis animorum adfectiones expresserint et pulchras illas corporum humanorum proportiones effinxerint. ac profecto longius excurrit in oculis describendis, in quibus omnis generis adfectus expiscari conatur, et multa verba facit de corporum humanorum quae admiratur pulchritudine atque de habitu eorum motibusque, pauca vero vel nihil etiam profert de imaginum compositione et qua arte singulae figurae dispositae sint atque inter se consociatae. deinde descriptionibus suis probare studet orationem cum pictura omnibus numeris perfecta atque absoluta certare posse; non enim tam picturas describere quam ostendere vult, quomodo orator, si in dicendo a pictura proficiscitur, artis opus, quod illa non inferius esse videatur, effingere possit. denique cum non solum delectare legentes, sed etiam docere cupiat, haud raro adducitur, ut eius rei, quae in pictura proposita est, descriptioni et quae praecesserunt et quae secuta sunt intextat. ac dum ex picturis quae potest interpretari studet, ipsa actionum quae iis continentur momenta accurate definire negligit et quodam dicendi fervore abreptus res quae actiones illas excipiunt tamquam praesentes describit. certe non ei in mentem venerat olim quosdam

futuros esse, qui id agerent, ut descriptionibus eius tamquam fundamento usi picturas quas ille delegerat quodammodo refingerent, sed specimina proponere voluit, quibus probaret quid dicendi artifex pictura quadam respecta de argumento eius, de personarum tamquam in scaena agentium affectibus, denique de pictoris arte imaginisque pulchritudine exponere posset.

De Callistrato, quem veterem usum secuti Philostrato iuniori comitem adiunximus, quis fuerit quoque tempore vixerit nihil omnino compertum habemus nisi quae ex libello ab illo composito, cui nomen Ἐκφράσεις est, colliguntur. ac primum quidem cum certum sit Callistratum in libello suo componendo Philostrarorum et maioris et minoris Imagines nonnullis locis¹⁾ imitatum esse, eum post viros illos, i. e. non ante saeculum tertium p. Chr. n. vixisse constat. deinde aliquantum ad tempora accuratius definienda proficimus rationibus, quas in membrorum (quae κῶλα apud Graecos vocantur) clausulis fingendis sequi solet scriptor, diligenter observatis. etenim

1) ex his qui ullius momenti esse visi sunt, omnes in indice locorum adtulimus; plura suppeditabit index verborum studiose excussus. quod vero eadem argumenta et a Callistrato et a Philostratis tractantur, cave ne huic rei nimium tribuas. etenim cum per saecula illa permultos et scriptores et poetas in eiusmodi descriptionibus conficiendis operam posuisse constat, notissima illa velut Medeam et Orpheum (ut de Memnone taceam) iterum iterumque descripta esse pro certo affirmari potest. infirmiora itaque ista sunt, quam quibus usus Callistratum Philostrarorum vestigia pressisse tibi persuadeas. immo si totius operis rationem atque indolem respexeris, plus uno numero Callistratum ab illis discrepare invenies. omnino de his rebus sententiam ferre certam atque absolutam prohibemur eo quod non satis constat, utrum Callistrati libellus integer nobis servatus sit necne; attamen ex iis quae restant, quicumque descriptiones Nicolao et Libanio volgo attributas (cf. Rhet. Graec. ed. Walz vol. I p. 394 sqq. et Libanii ed. Reiske vol. III p. 1046 sqq.) perlegendi laborem taedii plenum non aspernatus erit, statim perspiciet cum nugis illis satis arto cognitionis vinculo contineri Callistrati statuas.

facile cognoscitur artificii illius quod in scriptorum Graecorum oratione pedestri inde a saeculo quarti fine adhiberi coeptum esse, inde a saeculo quinto tamquam summam legem dominari perspexit Guilelmus Meyer¹⁾, apud Callistratum multa exempla inveniri. velut in tribus primis capitibus LIII clausulae numerantur quae ad legis illius amussim conformatae sunt, XXI quae ei repugnant. quodsi recte Meyer de huius usus primordiis statuit, Callistratum Themistii fere aequalem fuisse non sine causa conicias. de regionibus denique quas adisse se testatur scriptor, postea agemus, ubi de eius fide disputabimus.²⁾

Plane singularis autem libelli Callistratei in codicibus est condicio. etenim quattuordecim eius capita omnia septem tantum libris continentur, Parisiensi 1038, Laurentiano LVI 20, Monacensi 536, Quiriniano B VII 14, Vaticano 87, Lugdunensi XVIII F 67, Palatino 158. in ceteris partes quaedam tantum huius opusculi insunt. de qua re quo commodius iudicare possint, qui in Callistrati codicibus aestimandis operam collocare student, iam sequatur tabula, in qua singuli codices secundum litterarum ordinem dispositi enumerantur. numeris qui vocantur Romanis quot singulis codicibus contineantur capita indicatur. denique litteris uncis inclusis sigla quibus Kayser in editione maiore usus est significantur.

1 Baroccianus 68 saec. XV (I).	5 Lugdunensis XVIII F 67 saec. XVI (I—XIII).
2 Laurentianus LVI 20 saec. XV (I—XIII) (f).	6 Marcianus XI 15 saec. XV (III—XI, XIII) (φ).
3 F Laurentianus LVIII 15 saec. XI (I—V) (F). ³⁾	7 Monacensis 494 saec. XVI (I, II) (mon.).
4 Laurentianus LVIII 44 saec. XIII (III — XI, XIII, I, II) (φ).	8 Monacensis 536 saec. XV (I—XIII) (μ).

1) cf. eius libellus 'Der accentuierte Satzschluss in der griechischen Prosa vom IV. bis XVI. Jahrhundert', Gott. 1891.

2) cf. p. LI.

3) saeculo duodecimo adscribitur a Bandinio, undecimo ab H. Vitelli, qui tamen quicquam obstare negat, quominus hic liber ad saeculum decimum referatur.

9 Neapolitanus 91 (II C 32) (excerpta).	15 Urbinas 110 saec. XV (I—VII).
10 Palatinus 158 saec. XVI (I—XIII).	16 Vaticanus 64 saec. XIII (I—V).
11 Parisiensis 1038 saec. XV (I—XIII) (π).	17 A' Vaticanus 87 saec. XV (I, II, XII, XIII, III—XI, XIII) (ρ).
12 P Parisiensis 1696 saec. XIII (I—VII) (ρ).	18 Vaticanus 914 saec. XV (I—III).
13 Parisiensis 3019 saec. XV (III—VI) (ψ).	19 V Vaticanus 1898 saec. XIII (VIII—XIII).
14 Quirinianus B VII 14 saec. XV (I—XIII).	20 Vossianus graec. 18 saec. XV (excerpta) (ι). ¹

Quorum codicum quae sit auctoritas, quo vinculo inter se coniuncti sint, in quas familias distribuendi, iam explorandum nobis est. initium autem disserendi primaque nobis cura sit, ut nimium codicum numerum quantum fieri potest minuamus cum eiectis illis libris, quibus sine ullo artis criticae damno carere possimus, tum iis, qui ad unum eundemque librum tamquam fontem redeunt, consociatis.

F' Dubium autem non est quin ex *F'* manaverit Vaticanus 64²) saec. XIII, qui ut ille descriptiones I—V complectitur verbis ultimis capituli quinti omissis. compluribus locis in eo correctoris manus conspicitur, qui ad scripturam emendandam codice quodam Paris. 1696 (*P*) simillimo usus est. velut 50, 9 verba $\delta\gamma\gamma\delta\varsigma \mu\acute{\epsilon}\nu \eta\gamma$ in eo supra versum adscripta sunt; 50, 1 a manu altera supra $\tau\acute{\epsilon}\lambda\eta\nu\eta\mu\alpha$ scriptum

1) codices 5. 7. 8. 11. 12. 13. contulit C. Schenkl (12. iam ante excusserat I. Zingerle), 1. Henricus Schenkl, ceteros examinavit G. Weinberger. locos aliquot in libris 2. 3. 4. iterum inspexit H. Vitelli, in libris 17. 18. 19. I. Penzl, in 3. 17. 19. H. Schenkl.

2) cuius libri Thessalonicae a. 1270 scripti (unde Laurentianum *F'* quoque olim ibi adservatum fuisse haud immerito concludas) partem ultimam totam a Laurentiano pendere iam dudum H. Usener perspexit. cf. quae exposuit vir doctissimus in Fleckeiseni Annal. a. 1883 p. 146 sqq. et in Dionysii Halic. opusculorum praef. p. XI sq. frustra igitur fuit opera ab Aenea Piccolomini v. d. in codice Vaticano ad Sapphus carmen conferendo consumpta (Herm. XXVII p. 1 sqq.).

est εῦρεμα et 8 γενέσθαι supra εἶναι et sic multis locis scripturas, quae in *P* quoque leguntur, manus altera adpinxit. item ex *F* originem traxisse Vaticanum 914 saec. XV, in quo capita I—III leguntur, manifestum est. is liber negligentissime scriptus corruptelisque omnis generis oppletus uno tantum loco praebet lectionem memorabilem, 48, 16 ἄνθην (ἄνθησιν in ceteris extat) a Kaysero receptam. sed cum ab Atticistis (cf. Moeris p. 4, Thomas p. 127) edoceamur ἄνθησιν a scriptoribus aetate inferioribus eodem modo quo ἄνθην adhibitum esse, certe non est quod contra ceterorum codicum consensum huic uni fidem habeamus. denique cum Vaticano 914 plane conspirat Baroccianus 68, in quo caput primum solum inesse supra indicavimus.

Proximus Laurentiano cognatione est Parisiensis 1696 *P* (*P*) saec. XIII, id quod iam eo comprobatur, quod et ipse verba illa in capite quinto ultimo omittit. quae cum ita sint, iure conicias eum ex eodem fonte quo Laurentianum derivatum esse. nam quominus *P* ex *F* descriptum esse putemus, etsi plerumque inter se conspirant, tamen eo impedimur quod lacuna quae 50, 9 in hoc invenitur — dico verba ὄγρος μὲν ἦν omitta — in illo non conspicitur. ex *P* autem profectus est Urbinas 110, quo ut illo capita I—VII continentur.

Deinde observandum est in Vaticano 87 saec. XV de *A* descriptiones hoc modo dispositas esse, ut primam et alteram XII, XIII, III, III, V—XI, XIII excipiant. in Laurentiano LVIII 44, qui iure saeculo XIII adscribitur, desunt capita XII et XIII ac I et II post XIII addita sunt. in Marciano XI 15 saec. XV leguntur capita III—XI et XIII. memorabile autem est quod hos libros ex codice, in quo, sive scriptura evanuerat sive madore obscurata erat, verba quaedam legi non poterant, profectos esse spatiis hic illic relictis comprobatur. veluti 58, 10 in Laurentiano et Marciano legitur . . . ὦνι litteris Ἐλικ omissis. in Vaticano et Marciano 59, 7 scriptum est . . . σιν, in Laurentiano ὄφφύ manu altera adiectum. hisque exemplis multa alia addi possunt, quibus evincitur in communi

trium illorum codicum fonte haud pauca evanida fuisse; cf. 46, 14 ἡ δὲ pro καλή μὲν γὰρ; 48, 9 εἰσι (cum lacuna) pro εἰσιόντι; 50, 3 χαλκός δὲ αὐτὸν ἐτύπου om.; 50, 8 ὕλην om.; 53, 16 ἔβλεπε om. spat. rel. eodem vero spectat, quod capp. I II in Vat. 87 primo loco posita leguntur, in Laur. LVIII 44 in fine operis addita sunt, in Marc. XI 15 non adparent; quod in his tribus libris prima capituli quarti verba desiderantur; quod iidem inscriptione carent praeter Vaticanum, in quo *Φιλοστράτου Ἐκφρασις* librarius scripsit (unde *στράτου* tantummodo in archetypo eum dispicere potuisse conicias) quodque inscriptio εἰς Σάτυρον in Laurentiano deest; denique quod capp. XII et XIII in solo Vaticano leguntur eaque ex antigraphe satis corrupto descripta (cf. spatia vacua relicta 67, 16. 18; 68, 9; praeterea 68, 2 ἀλάλοις γεννησαμένη pro ἀλλήλοις τεχνησαμένη σύμφωνα; 68, 1 δοκοῦσα pro τεμοῦσα), ita ut vix mireris codicum Laurentiani et Marciani amanuenses taedio laboris vel desperatione operis perficiendi captos capita illa tota omisisse. cum denique horum librorum lectiones plerumque inter se conspirent, manifestum est eis unam familiam effici, quam littera *A* significavimus. in capp. XII et XIII vero, in quibus recensendis unus tantum huius classis liber, Vaticanus 87, nobis *A'* praesto est, nota *A'* usi sumus. atque ad eandem familiam referendus est Parisiensis 3019 saec. XV, quo capita III—VI continentur, cum omnibus fere locis cum codicibus illis consentiat.

B Alteri familiae, quae a nobis littera *B* denotatur, adscribendi sunt primum codices quinque, quorum tres saeculi XV sunt, Laurentianus LVI 20¹), Monacensis 536, Quirinianus *B* VII 14, duo saeculi XVI Lugdunensis XVIII

1) negligentius hic liber scriptus est, in quo haud paucae quae in ceteris huius classis codicibus non extant vitia inveniuntur. ceterum in eo partem ultimam inde a verbo ἡμισείας (68, 1) manu altera, quae est saeculi XVI, ex editione Aldina additam esse docuit H. Vitelli, Stud. Ital. di fil. class. I 253 sq.

F 67 et Palatinus 158. etenim in his omnibus capita hoc modo disposita sunt: I, II, III, III, V—XIII. accedit quod in omnibus Callistrati descriptiones antecedit Cornuti libellus, qui *Θεωρία περὶ τῆς τῶν θεῶν φύσεως* inscribitur, id quod de Laurentiano et Monacensi iam Kayser ed. mai. p. 24 observavit. qua re iam eo adducimur ut hos omnes ex communi fonte derivatos esse statuamus. artiore etiam vinculo inter se coniunctos esse Monacensem et Quirinianum eo comprobatur, quod in utroque Callistratum Enchiridion Hephaestionis sequitur. ceterum in his omnibus fere semper eadem lectiones inveniuntur. deinde ad hanc classem referendus est Parisiensis 1038 saec. XIII, in quo Callistrati descriptiones post epistolas Euripidi volgo adscriptas collocatae leguntur. hic vero liber reliquis classis *B* exemplis non solum antiquitate, sed etiam lectionum bonitate aliquantum antecellit. etenim nonnumquam scripturas deteriores quae in ceteris libris manuscriptis classis *B* inveniuntur, aut omnino non exhibet aut a manu altera illatas. cf. quae adnotata sunt ad 54, 18; 56, 2; 57, 14. 21; 59, 7. 13; 60, 16; 61, 2; 63, 11. 21; 68, 8; 69, 9; 71, 7. certe in his quaedam levioris momenti sunt quaeque ad alias quoque causas referri possint; at rursus certissima exstant indicia, quibus evincitur Parisinum 1038 re vera reliquis libris integritate praestare. alio enim modo vix explicare possis, quod 56, 2 archetypi scripturam corruptam *χρυσίππου* solus iste exhibet, cum ceteri classis *B* libri (et ipsius Parisini corrector) *λυσίππου* praebeant; quodque 57, 14 inter verba scriptoris veram scripturam *ὄντως* cum *A* habet, in margine vero *οὕτως* illud in *P* et ceteris classis *B* libris inepte illatum ab homine inepto, qui vocabuli *ὄντως* vim atque usum non perspexit; denique quod libri Parisini amanuensis 64, 19 pro *πάναγνον* exemplar quo utebatur se legere non posse honeste confessus π . . . posuit spatio relicto, cum in ceteris *παιάν* e 65, 12 temere suppletum sit (*παν^{αν}* quod in Parisini margine legitur utrum ab ipso librario an a correctore profectum sit non constat). unde

adparet omnia classis *B* exempla praeter Parisinum 1038 e codice quodam fluxisse, in quo haud pauca ad arbitrium immutata erant. ipsum tamen Parisinum reliquorum esse archetypum non omni ex parte certum est, quoniam 54, 18 vitiosa lectio *σχήματος*, quae in Parisini margine et in deterioribus classis *B* libris exstat, etiam in Parisino 1696 (*P*) legitur, qui liber est saec. XIII et ad diversum codicum genus pertinet. deinde notabilis locus est 69, 9 ubi pro corrupto vocabulo *ψόφον* in tribus classis *B* libris (inter quos Parisinum 1038 non esse scito) *ψόγον* infelicissimo conatu restitutum est. hanc quoque coniecturam in archetypo illo, ad quem deteriores classis *B* libri redeunt, adscriptam fuisse veri simile est. denique huius classis esse Monacensem 494 saec. XVI, in quo caput primum et maior alterius pars extat — desinit enim in verbo *σφάγιον* 48, 24 — scripturae consensu evincitur.

V Inde a capite nono novum nobis artis criticae administrandae subsidium praebetur codice Vaticano 1898 (*V*) saeculi XIII, quem primus R. Hercher in lucem protraxit.¹⁾

Restant excerpta in codice Vossiano graeco 18 saec. XV, quae in omnibus fere rebus cum excerptis in codice Neapolitano 91 (II C 32) eiusdem saeculi servatis conveniunt.²⁾ de quibus hoc sufficiat dicere, consentire ea plerumque cum libris *A* nisi quod cum *B* faciunt 64, 4 in scriptura *ῶ* . . . *ἐκληρούχησε*. nullius omnino usus est editio Aldina ex codice quodam deteriore classis *B* descripta.

Vides igitur in capitibus I—V libros *FPAB*, in VI et VII *PAB*, in VIII *AB*, in IX—XI et XIII *VAB*, denique in XII et XIII *V'AB* nobis respiciendos esse.

1) cf. Herm. V 290.

2) continentur excerptis illis hi loci: 53, 16 sq. *κατὰ . . . καθαρώς*; 54, 17 sqq. *ἐν ἄσωμάτῳ . . . περιθίσεια*; 57, 14 sq. *ἔστως . . . ἔχειν ἐφαίνετο*; 59, 2 sqq. *χιτῶν . . . πόδας, κόμη . . . αἰσθησιν*; 61, 15 sqq. *γέλωτος . . . τὸν χαλκὸν δήλωσιν τῶν παρθῶν ὑποκρίνεσθαι*; 64, 2 sqq. *εἶτα . . . πιστεύομεν*; 68, 6 sqq. *ὧς . . . ζητεῖν*; 69, 1 sqq. *ἀπομαξαμένης . . . ἡ εἰκῶν*; 70, 16 sqq. *ἦν . . . τὸ ὄμμα παράφορος*.

Enumeratis atque descriptis qui exstant libris manuscriptis iam in singulis codicibus vel codicum generibus aestimandis operam ponamus necesse est. qua in quaestione tractanda quam maxime dolendum est libros antiquissimos Laurentianum *F* et Vaticanum *V* non in iisdem libelli partibus nobis praesto esse, quo fit, ut inter se comparari iam non possint. initium autem disserendi capiemus ut par est a Laurentiano *F*, quippe qui reliquos vetustate longe superet, ita ut vel Vaticano *V* tribus saeculis sit antiquior, ceteris vero quattuor vel quinque vel adeo sex. hunc igitur librum cum Parisino *P* propinquitatis vinculo quodam coniunctum esse nemo negabit qui hos loco inspexerit: 45, 1. 10. 10; 46, 5; 48, 8; 50, 6. 9; 53, 2; 54, 5; 55, 5. 13. 18. quin etiam ea est condicio libri *P*, ut eius scripturae nonnumquam ex antiquioris codicis *F* erroribus ortae esse videantur: cf. 45, 10 ἡ τῆς *F*: ἐκ τῆς *P*: τῆς *AB*; 53, 2 ἀβρὸν οὐδέ *F*: οὐδέ ἀβρὸν *P*: ἀβρὸν οὐδέ *AB*. quo magis mirari debemus non ubique easdem inter libros *FPAB* intercedere rationes. etenim semel (55, 10) *F* cum *B* contra *PA* consentientem deprehendimus; sexies vero (46, 15; 47, 15; 51, 18; 52, 13; 53, 4; 54, 18) *FA* contra *PB* faciunt. cuius inconstantiae cum variae causae excogitari possint, tamen et propter codicis *F* vetustatem et librorum indole respecta credere malumus aut in *P* e codice quodam classis *B* pauca illata esse aut classis *A* archetypum ad exemplum quoddam Laurentiani simile nonnullis locis correctum esse. utut est, iam dum in limine disputationis vestigium ponimus, manifestum nobis fit Callistrati exempla olim inter se collata esse; quae res sane magni momenti est in huius opusculi memoria recte cognoscenda.

Ubi deinceps ad scripturas, quae alteriutri libro, aut *F* aut *P*, peculiare sunt, animum adverteris, statim concedes codicem *P* non solum multis numeris Laurentiano *F* deterioriorem sed etiam classibus *A* et *B* (quibus in capp. VI et VII deficiente Laurentiano solus accedit) posthabendum esse. id quod vel glossematis evincitur, quae in eum

est Callistratus, sicut 62, 13, ubi in *νόκτα ἐλεινόν* hexametri clausula latere videtur); 60, 12 *θελεκτήρια*; 63, 4 et 5 *μήτε*; 66, 7 *ἤγετο*; deinde quae post incisionem graviolem collocata sunt, ut 54, 20 *σκιάσματι, ολον* et 65, 10sq. *ἰδέα, ἔτε . . . φέρουσα, ἀκμήν* (ubi parenthesi interposita dirumpitur oratio). denique duobus locis hiatus ante articulum observatur (69, 18 *πάθη ἦ* et 65, 9 *φθείρεσθαι ἦ*). restant igitur tria tantummodo exempla omni excusatione carentia, quae quin suspicionem moveant fieri non potest; e quibus unum (72, 1 *ἀνέβη ἄγριον*) in loco exstat lacunoso atque iam in communi archetypo male tradito, secundum (55, 8 *πάθη ἐμήνυεν*) ad loci simillimi (60, 10 *πάθη κατεμήνυεν*) amussim emendandum esse videtur. plane singularis notae est 67, 14 *νεὸ ἰδρυμένον*, quo loco quid faciendum sit, haud facile dicas. haec cum ita sint, cavendum est, ne temere verbis qualia in libris manu scriptis leguntur immutatis nova inferantur hiatus exempla; reiciendaeque sunt quae contra hanc legem peccant virorum doctorum coniecturae, velut Kayseri illud *μοι ἐδόκει* 62, 17 (de quo loco postea fusius agemus) et Salmasii *ἔτερα ἰερά* 49, 18. itaque ut longum iter emensi unde egressi sumus redeamus: iam, si recte haec disputata sunt, dubitari non potest, quin codicis *F* scriptura (51, 22) *ἀέρα ἐμηχανάτο τέμνειν* sana non sit.

Itaque cum hoc loco librum antiquissimum ab interpolationis suspicione liberum non esse constet, in aliis quoque eius lectionibus aestimandis caute rem geri oportet. 48, 2 *F* omittit *ἐκ*, quod ferri quidem potest, sed dissuadet constans scriptoris usus. nec magis placet 53, 11 *ἐν ἀντή* (audi *κρήνη*) *F*: *ἐπ' ἀντή AB*: *ἐπ' ἀντῶ P*; nam de lacu sive piscina statuae tamquam insulae circumfluenti cogitari non posse patet. ambigua res est 46, 16, quoniam particulam *ἔν*, quae non adparet in *F*, ad *ὧς* cum participio coniunctum modo adponit scriptor (46, 6; 50, 3; 53, 5; 63, 20) modo omittit (51, 4; 57, 16; 58, 1); at cum aliis quoque locis vocabula in codice *F* omissa esse constet, non est causa, cur ei hoc loco fidem habeamus

uno tantummodo loco quod *F* exhibet praestat, 46, 18 *λειμῶνος*, cum in ceteris pluralis *λειμώνων* scribatur.

Satis iam demonstratum esse putamus librorum *F* et *P* neutrum, ubi a reliquis libris discedit, magni aestimandum esse, etsi Laurentianus longe melior est Parisino, in quo nihil omnino laudandum nisi id unum, quod eius ope discernere licet, quae scripturae iam olim in amborum librorum archetypo communi extitisse putandae sint. de his igitur, quae iam pag. XXIX a nobis enotatae sunt, dicendum est. atque aperta in *FP* menda deprehendimus quattuor locis: 45, 10 (*ἡ τῆς F: ἐκ τῆς P: τῆς AB*); 48, 8 (*μοιρῶν FP: ἀμοιρῶν AB*); 53, 2 (*οὐδὲ FP: οὐδὲν AB*); 55, 13 (*δεχόμενος FP: διαχεόμενος B: διαδεχόμενος A*); praeterea 46, 5 *ὑπανισταμένας*, quod *AB* praebent, multo magis adridet quam quod in *FP* legitur *ἐπανισταμένας*, neque negari potest 55, 5 *εἶδες δ' ἄν*, quod *FP* exhibent, recedere ab usu scriptoris, quippe qui ubique *εἶδες ἄν* adhibeat particula *δ'* (quam hoc loco omittunt *AB*) non interposita. denique *ἐπὶ* illud, quod 45, 10 post *βάσεως* insertum legitur in *FP* (in quo *ἔτι* latere olim suspicatus erat H. Schenkl) prave inter scriptoris verba inculcatum esse videtur. in utraque parte, et in *FP* et in *AB*, peccatum est 50, 9, ita tamen, ut a genuina scriptura *μαλακότητος* scriptura librorum *FP* *μεγαλότητος* aliquanto propius absit quam *μεγαλειότητος*, quod praebent *AB*. utrum 54, 5 cum *FP* *κατὰ* an cum *AB* *κατὰ* δὲ scribendum sit, prorsus in incerto est; utraque enim lectio ferri potest. neque deterius est quod *FP* 45, 10 praebent *τὸν ταρσὸν τὸν ὀπισθεν*, cum alterum *τὸν* in *AB* desit; certe praestat titulus initio libri positus *ἐκφράσεις* (male *AB* *ἐκφρασις*). sed leviora haec videntur, si ea comparaveris cum duobis locis, quibus gravissimae inter *FP* et *AB* intercedunt discrepantiae. quorum alter legitur 55, 18, ubi in ultimo quinto capite haec verba adiciunt *AB*: *ἔχει δὲ ὁ λόγος ὡς καὶ ἡ εἰκὼν εἶχεν*. simillima ista sunt clausulis illis brevibus, quae in fine *ἐκφράσεων* Libanio volgo adscriptarum leguntur; cf. vol. III ed. Reiske p. 1069 *ταῦτα εἰ μὴ θεώμενος*

ἔφραζον, ἠδίκουν τὸ κατασκευάσμα vel p. 1082 λέγειν οὖν ἀφῆκεν ὁ λόγος ἃ μηδὲ λέγειν οἴκοθεν δύναται. ista vero consuetudo, quam tamquam legem sibi imposuerunt quibus nugae illae debentur, cum a Callistrato aliena sit (is enim in initio descriptionum talia adferre solet), non sine causa conicias verba illa aut in classium *AB* archetypo aut in communi omnium librorum fonte adscripta fuisse ab homine quodam, cui sine coronide descriptionem quadrari non posse persuasum erat. adde quod caput quintum quale in *FP* legitur iusto epilogo minime caret quodque emblemate illo eiecto quae in ultimo capite leguntur τὸν Νάρκισσον καὶ εἰς ἡμᾶς παρήγαγον aptius et simplicius excipiuntur atque continuantur capitis insequentis initio Ἐθέλω δέ σοι καὶ τὸ Ἀνσίππου δημιούργημα τῷ λόγῳ παραστῆσαι¹). deinde codicibus *FP* opprobrio dari solet quod in iis 50, 6 post θρυπτόμενον haec verba orationi inserta leguntur: οὐκ ἐπιτροπεύειν αἰσθήσιν ποιούσαν (ποιούσα *P*) θρύπτεισθαι. quae verba etiamsi neque per se ut nunc leguntur intellegi neque eo quo in *FP* posita sunt loco ferri posse consentaneum est, cave tamen ne ut prorsus otiosa abicienda esse censeas. non scholiastam magistellumve haec redolere iam Iacobs agnovit, qui 'verba nescio cuius scriptoris' hic margini adscripta fuisse existimavit. immo si aliquanto accuratius in eorum indolem inquisiveris, colorem Callistrateum ea prae se ferre vix negabis. nam vocabulo αἰσθήσεως quantopere gaudeat Callistratus, ita ut novis semper verbis additis sententias variet animos legentium delectaturus, e vocabulorum indice haud magno negotio intellegere licet. itaque scriptorem, qui δουλοῦσθαι αἰσθήσιν dicere ausus est, ἐπιτροπεύειν αἰσθήσιν dicere non potuisse credamus? quid multa? purum putum tenemus Callistratum; e cuius verbis ut fragmenta tantummodo servata sint enuntiatum integri olim in margine adscripti infelici casu factum est. verba muti-

1) aliter sentit Reisch, qui δημιούργημα τῷ λόγῳ verbis λόγος et εἰκὼν potius respondere ratus enuntiatum illud saltem non probabilius damnari quam defendi censet.

lata quoad despicere potuit descripta inepte post *φρόπτεσθαι* inter scriptoris verba inseruit qui codicum *FP* archetypum exaravit. reliqua omnia incerta; neque libris *AB* vitio vertere licet, quod verba ista non exhibent, quoniam ne id quidem constat, utrum quae olim in margine archetypi codicum *FP* scripta erant, hoc loco omissa an ad illustrandam sententiam ex alio quodam Callistrati loco nunc deperdito sumpta esse censenda sint.

Iis quae modo exposuimus diligenter perpensis statuendum est *FP* et *AB* scripturarum bonitate non multum inter se differre et certe classes *A* et *B*, e quorum codicibus nullus saeculo XIII antiquior est, ubi concinunt non inferiores esse archetypo librorum *F* et *P*, quem saeculo X recentiorem non esse patet. simul vero elucet pauciora ista esse exempla, quam quibus solis innisi confidenter classes *A* et *B* ad eundem fontem redire censeamus, praesertim cum tot locis et in *A* et in *B* peculiare inveniantur lectiones, ut multo saepius *A* a *FPB* vel *B* a *FPA* dissentientes, quam *FP* et *AB* inter se discrepantes repperias. quae cum ita sint, iam de rationibus quae inter *A* et *B* intercedunt quaestionem institui oportet iis quoque capitibus, in quibus *F* et *P* deficiunt, ad computationem vocatis.

Atque in classis *A*, de cuius archetypo lacunis maculive deformato iam pag. XXV disputavimus, mendis examinandis chartam consumere operae pretium non est. sufficiat igitur locos quosdam notare qui aperta praebent interpolationis vestigia, ut 46, 7; 53, 10; 54, 10; 64, 8 (sententiam egregiam omnique suspitione exemptam plane pervertit *A* vocabulo *πρέπειν* in *τρέπειν* mutato; nam quis non videt *ἄγαλμα*, *εἰς* ὃ pro *ἀγάλατι*, *εἰς* ὃ positum luculentum exemplum esse attractionis quam vocant inversae?); 65, 1; 66, 5 al. ea autem quae emendatiora in classi *A* sola leguntur (46, 11 *πόρον A: πόρων* cett.; 49, 5 *στήσασα A: στήσασαν* cet.; 54, 19 *κατεχομένω A: κατεχομένω* cett.) coniecturae tribui posse quis neget? correctoris igitur ingenio tribuantur, non codicis virtuti. quamobrem non recte fecisse videtur Kayser, quod compluribus

locis classis *A* lectiones ceteris neglectis praetulit. sic, ut exempla quaedam proferamus, 45, 2 cum *A* $\tau\iota$ omisit, 53, 13 ἀπ' et 17 ἐπεφύκει scripsit, 56, 2 δὲ omisit, 64, 4 ἐκληρούχει recepit; cf. praeterea 46, 1. 22; 56, 7; 64, 3. 13; 65, 1; 67, 7; 68, 2; 69, 5. praeterea notabile est scripturas classis *A* nonnumquam ita conformatas esse, ut e discrepantibus reliquorum librorum lectionibus conflatae esse videantur; cf. 55, 13 διαγεόμενος *B* : δεχόμενος *F**P* : διαδεχόμενος *A*; 62, 4 τὸ *B* : τοῦ *V* : τὸ τοῦ *A*; 64, 19 ἀνακινῶν *V* : ἀνακινούν *B* : ἀνακινῶν οὖν *A*; 66, 13 χαλκοῦ *V* : χαλκὸν *B* : χαλκοῦν *A*. quae exempla etsi non omni ex parte certa sunt, tamen, quae est indoles classis *A*, hic non silentio praetermittenda erant.

Deinde apte hoc loco codicis Vaticani *V* mentio inicienda est. quem medium quandam locum inter *A* et *B* tenere sed ita ut ad classem *A* magis inclinet demonstrari potest. velut 71, 1 in *V* legitur ἐκ βυθῶν ἀνέβη (quae genuina scriptura est), in *A'* ἐκ θηβῶν ἀνέβη, in *B* ἐκ βυθιζομένη; 72, 7 βαφ⁵ *V* βα... (spatio vacuo relicto) *A'* : φεῦ *B*. neque refragatur locus satis gravis 71, 4 κινήσεως (τοὺς θεατὰς ἐξέστη· [παρῆν δὲ καὶ ἡ Ἴνῶ περιδεής, ὑπότρομος]), ὑπὸ τοῦ φόβου χλωρόν τι καὶ τεθνηκὸς ὄρωσα. integrum locum solus *V* exhibet; quae rotundis uncis inclusa sunt, in *B* desunt sine lacunae signo, quae quadratis, in *A'* post ὄρωσα leguntur transposita. his accedunt loci quidam, quibus *V* cum singulis classis *A* codicibus consentit, ut cum Vat. 87 62, 15; cum Marciano 66, 7; 67, 7. et omnino frequentius classem *B* libris *VA*, quam *VB* classi *A* opponi adnotatione perlustrata facile observabis. iam de scripturis quas solus exhibet *V* quid iudicandum sit experiamur. atque multa in eo prave scripta sunt, plurima librarii culpa corrupta, pauca ab interpolatore reficta. velut errori tribuenda sunt quae leguntur 65, 3 sq. κερηνότες et ὑπερβαλνοντες, quae orta sunt amanuensis oculis ad κέρυνται et ὑπὲρ μετώπου aberrantibus; δίκ.. autem illud (70, 7) fortasse vicino vocabulo διακονεῖν debetur. alia misera archetypi condicione excusantur ut

voculae ὄν 65, 16 et γὰρ 66, 20 omissae. cf. praeterea 63, 5; 65, 14; 66, 19; 67, 12; 68, 4; 69, 1. 15; 70, 4. neque neglegendum est in *V* nonnulla quae propter charitam detritam aut atramentum nimis pallidum iam olim evanuerant aut minus commode legebantur, a manu saec. XV suppleta esse alio quodam codice in auxilium vocato. his igitur scripturis, a nobis *V rec.* insignitis, cave ne in libro *V* aestimando utaris (velut 64, 18 οὐκ εἰς γὰρ et 70, 7 νόμων). inter ceteros qui huc pertinent locos sunt nonnulli, quibus Vaticano *V* adstipulari haud cuncteris, ut 65, 17 παραστῆσαι (παραστῆναι *cett.*); 66, 7 βλας (βλος *cett.*); 13 χαλκοῦ (χαλκὸν *B*, χαλκοῦν *A*); 14 κόμη (κόμης *cett.*); 67, 18 (cf. adn.). atque haec, cum singulis tantummodo in litteris Vaticanus a reliquorum librorum scripturis differat, a grammatico quodam emendari potuisse non negamus; egregiam vero lectionem antiquitus traditam tenemus 70, 15 οὐκ ἀμούσως (οὐ κάλλους ὡς *AB*), neque spernendum est quod *V* praebet 67, 6 αἰδοῖ συμμιγῆς ἀφροδισίας (sic *V*; ἀφροδισίου *AB*) ἐρωτικοῦ γέμον χάριτος (audi ὄμμα). quodsi recte ἐρωτικοῦ ut glossema delevisse Iacobsium censes, nihil differt, utrum *V* sequaris an *AB*; sin minus, statim elucet codicis *V* praestantia. nam duo membra distinguenda atque ἀφροδισία et ἐρωτικῆς scribendum esse perspexit Reisch; in *ς* autem illo particulae καὶ (qua inserta hiatus tollitur) compendium latere vidit H. Schenkl. praeterea multo magis adridet quod *V* praebet 69, 14 γυναικείας quam classium *AB* scriptura γυναικός. nec tamen interpolationis vestigia desunt; coniecturae certe debentur 71, 12 καταχέει, quam vocem hoc loco ut vel in Callistrato nimis quaesitam reprobaveris, et ούσαν 71, 19, quam scripturam a Iacobsio sine codicis ope inventam, ab Herchero et Kaysero probatam male e genuina lectione ἐξουσαν propter insequens ἐξαλλαττόμενον effectam esse sibi persuadedit, quisquis exempla vocis ἐξουσία a Callistrato saepissime adhibitae in indice verborum enotata inspexerit. cavendum igitur est ne temere libro huic, quem in Philostrato maiore quoque coniecturis et interpolationibus corruptum esse constat (cf. praef. ed.

Vindob. p. XI), ubi a ceteris discedit fidem habeas. quamobrem neque in verbis collocandis libro V obsecuti sumus 62, 19 et 70, 16 neque aliis locis (ut 62, 15 et 68, 13); ne *νεοτήσιος* quidem illud (66, 1; *νέος AB*) recepimus, quod verbum, etsi in proximo quoque versu legitur, minime vituperandum est in scriptore qui vocabula eadem vicinis locis collocare non gravatur, immo dum modo argutias atque spinas consecatur modo incultum atque simplex dicendi genus adfectat tali verborum lusu gaudet (cf. 45, 3—6. 8—10; 46, 3—4; 47, 6—8; 48, 3—5—6. 11—12. 12—13. 19—20; 53, 12—14. 13—54, 3; 56, 7—8—10—11—14; 14—57, 2. 12—13; 62, 8—9; 63, 16—17; 66, 5—6; 71, 8).

Restat, ut de iis quae classis *B* propria sunt (omissis ut par est illis quae auctoritate codicis Parisini 1038 non confirmantur; cf. p. XXVII) disputemus. cuius classis propter discrepantium scripturarum numerum et diversitatem condicionem plane singularem esse nemo non concedet adnotatione critica vel obiter perlustrata. merito igitur dixeris in hac quaestione solvenda quasi in quodam cardine crisin Callistrateam versari. itaque pedetemptim nobis omnia exploraturis initium capiendum erit ab iis locis quibus aperta vitia et errores in classi *B* inveniuntur, qui non pauci sunt; cf. 51, 20; 56, 6; 58, 5; 59, 7. 11; 60, 14. 15. 16; 61, 4. 10. 22. 22; 63, 4; 66, 22; 67, 7. 8. 9; 68, 5. 8. 11; 69, 11; 70, 1. 10; 71, 9. 20. atque haec omnia librariorum incuriae tribuenda sunt, cui itidem iure tribueris verba 67, 2 *καὶ ὅτ' ἐμὲν . . . ἀνιέμενος* post *συναπλούμενος* omissa; aliis locis quae desunt aut prave scripta sunt — ut 64, 10 *εἰ μὴ εἴ* (*εἴ* Paris. 1038) pro *ἤ μὴδεν*; 67, 5 *ἦν* om.; 67, 8 *ἦν* om.; 70, 3 *ἐν ἧ* om.; 71, 4 *τοὺς . . . ὑπότρομος* om. —, archetypi potius condicione mala explicanda esse videntur. praeterea in sola classe *B* haud pauca emendatius scripta esse nemo bene sanus negabit; cf. 47, 11; 53, 12 sq.¹); 55, 1. 13; 57, 15; 62, 4. 16; 67,

1) *ἀστραπῆς* .. *κάλλος*, quod praebent *FPA*, fortasse de-

12; 68, 12; 69, 9; 70, 2. 6. at rursus nonnulli exstant loci, quibus verba scriptoris ad arbitrium immutata esse aut certum aut veri simile saltem est. et in ultimis Callistrati versibus quae *B* praebet 72, 1 ἐκβυθίζομένη et ib. 7 φεῦ fortasse sibi legere visum esse in exemplari suo qui archetypum classis *B* exaravit credideris; at manifestas tenes interpolationes 53, 23 εἰς τὴν . . . ἐξήσκητο] ἐκάστην . . . ἐξήσκει *B* et 54, 6 περονηθεῖς . . . καταβαλῶν ἐπαύετο] περονίδες . . . καταβαλῶν ἐπαύετο *B*. similia his sunt 57, 5 ὑφέρπουσα] ἐφέρπουσα *B*, quod vocabulum inductum esse videri potest ut cum ταῖς φαρμακίαις coniungeretur, cum dativus ille potius ad ἐπίσειε pertineat; 55, 3 νύμφαις] νύμφη *B* (Echus male memor fuit corrector); 52, 17 κατηγορεῖ τὸ πάθος] κ. τοῦ πάθους *B* (qui sic scripsit, diversas verbi κατηγορεῖν significationes non probe noverat). 46, 11 καὶ] ἐκ *B*, incertum utrum propter vitiosam scripturam πόρων an secundum Aeschyli locum qui Callistrato obversatus esse videtur (Prom. 59 καὶ ἀμηγάνων πόρον). fatendum tamen est fortasse graviolem hic latere labem. 71, 3 εἰκῶν] χεῖρ *B*; male vox ista e versu praecedenti huc illata. de his igitur locis vel qui clementissimum tulerit iudicium, classem *B* interpolationis suspicione non prorsus carere concedet.

Nihil adhuc invenimus, quo classem *B* reliquis codicibus adeo praestare comprobetur, ut in Callistrati verbis recensendis ea sola tamquam certo fundamento nitendum sit. sed restant alii satque multi loci, quibus classis *B* et ceterorum codicum lectiones tamquam aequali examine

fendi posse adnotavit H. Schenkl, dummodo positum esse hoc loco putes pro καλλίστην ἀστραπήν, secundum celeberrima illa ac vetustissima exempla velut ἰερὸν μένος Ἀλκινόοιο sim. (cf. Kühneri, Gramm. Gr. vol. II p. 280 ed. Gerth.). quam figuram periphrasin a nonnullis adpellatam esse (ut ab Alexandro de fig. p. 468 W. et schol. II. *B* 387) nec tamen ab omnibus idem monet; cf. schol. Aristoph. Plut. 268 ὃ χρυσὸν ἀγγείλας ἐπῶν: Ἀττικὴ ἢ σύνταξις κτλ. et schol. II. *N* 248 [nuperrime Reisch ἀστραπήν οἶον . . . κάλλος proposuit, quod sane magnam habet veritatis speciem].

sibi opponuntur, ita ut neque propter artis grammaticae leges neque propter scriptoris usum neque propter res tractatas alterutra scriptura praestet; cf. 49, 6. 10; 53, 1; 55, 18; 56, 13; 57, 11; 58, 16; 59, 8. 10; 63, 14. 15; 71, 1; 72, 2. 9. velut, ut exempla adferam, utrum 63, 15 τοῦ an τῆς λίθου scribendum sit, iam diiudicari non potest, quoniam utroque genere Callistratus promiscue utitur; nec magis certum est, utrum 72, 2 γλαυκόν an ἡλιακόν melius sit, cum neque hoc neque illud ab eo quem tractamus loco alienum esse videatur. his locis haud inepte adiungas eos, quibus in classis *B* libris oratio Callistrati locupletior est singulis voculis; novies enim articuli adduntur (47, 11; 48, 4. 14. 19; 59, 3; 60, 18; 61, 11; 62, 16) quater particulae (δέ 47, 12; 49, 16; μὲν 61, 7; καί 46, 22). tales autem scripturas, dum firmiora desint argumenta, classi *B* neque laudi neque vitio verti posse patet, praesertim cum eadem illa vocabula haud paucis locis in *B* quoque desiderentur (quater articuli omittuntur 48, 23; 59, 19; 60, 14; 62, 4; totidemque locis καί 48, 17; 51, 20; 61, 20; 68, 10). sunt vero et alii loci in quibus graviores discrepantiae observantur quique fortasse in quaestione illa disceptanda discrimen facere possent, dummodo ne in iis ipsis tractandis aequae lubrica et perdifficilis esset diiudicandi ratio. id quod nos quoque experti sumus; etenim haud raro, dum de vera Callistrati scriptura restituenda disputamus, parum inter nos rem convenisse ingenue confitemur, ita quidem, ut Reisch classis *B* scripturas plerumque ut genuinas defenderet, H. Schenkl ut ab interpolatore refictas improbaret. velut quae 48, 16 in *FPA* leguntur ἀνεῖτο ἡ κόμη . . . καὶ εἰς τριχὸς ἀνθησιὺν ὑπεσχλίζετο certe curiose potius quam lepide dicta sunt (etiamsi 57, 4 sq. quoque θριχὲς et κόμη mirum in modum sibi opposita leguntur) et multo magis placeret καὶ <ὁ λίθος> εἰς τριχὸς κτλ. (cf. 55, 9); at cum in *B* sola vox λίθος sine articulo legatur, Callistratum vero in eiusmodi enuntiatis ubique articulo uti constet, H. Schenkl inde suspicionem moveri censet, illud λίθος in classis *B* archetypo olim

inter versus additum fuisse. idem 53, 11 λευκοῦ, quod ante λίθου in sola classi *B* legitur, ex iis quae 54, 4 leguntur depromptum esse putat, cum alias quoque statuas (cf. 45, 8 et 62, 7) Callistratus e lapide sculptas esse narret; at Reisch obloquitur vocem illam, qua adiecta plerumque marmor album significari solet, nihil suspicionis habere ratus. 64, 8 εἰς ἀνθρώπινα *VA*, εἰς ἀ. σώματα *B*. illud non hoc prooemii argumento aptum esse monet H. Schenkl, quo non de corporibus tantummodo humanis sed in universum de omnibus quae ad vitam humanam spectant sermo fiat.¹⁾ sic Argo navem, quae quamquam Minerva adiuvante exstructa erat tamen horrendis Medaeae criminibus perpetrandis inservierit, statuae opponi ab ipso deo inspiratae simulque propter religionem et cultum ab omni contaminatione liberae. Reisch vero σώματα hoc loco non corpora intellegit, sed materiae genera diversa, ut aes vel lapidem, quibus homines utuntur in rebus ad usus vitae necessariis conficiendis. denique οἰκείον illud, quod 49, 16 inter τὸν et γεννήτορα in *B* insertum legitur, suspicionem propterea habere H. Schenkl adnotat, quod Callistratus alioquin οἰκείος et οἰκοθεν vocabulis ita utatur, ut vim quandam innatam significant (quale in Graeca lingua est ἔμφυτος), hic vero τὸν οἰκείον nihil aliud sit quam τὸν ἑαυτοῦ; quamobrem οἰκείον glossam videri olim explicandae sententiae causa inter versus adscriptam. aliter Reisch sentit, qui cum in ceteris tribus quos tractavimus locis classi *B* plus fidei tribuerit, hic quoque ei obsequendum esse censet.²⁾ neque desunt loci, quibus vocabula in reliquis libris servata in *B* consulto ommissa esse con-

1) sic voce ἀνθρώπινα Plato utitur Theaet. 170 A. liceat hic occasione data observare Callistratum ἀνθρώπινος tantum adhibere, ἀνθρώπειος evitare.

2) quod 61, 22 in *B* legitur τί τε (cum *A* τε omittat) exemplis quae modo tractavimus adiungere non licet, cum illud τε e varia scriptura olim supra τι addita ortum esse manifestum sit. de 66, 16 cf. quae in adnotatione critica dicta sunt.

cias; velut 72, 7, ubi pronomen *τις*, quod post *Ἀμφιτρίτη* in *VA'* legitur, defendi posse putat H. Schenkl usu notissimo poetarum Atticorum (cuius exempla congesta invenies in Passovii et Rosti lexico p. 1910) in comparationem vocato, Reisch vero inculcatum esse suspicatur ab homine parum docto, qui Amphitrites nomen hic generatim dictum esse atque numinis cuiusdam marini vice fungi stulte autumaverit. porro *αἰσθήσει*, quod 60, 5 in *B* deest, a grammatico sublata esse propter scripturam corruptam *μουσικῆ* (cf. quae iam p. XXX exposuimus) haud inepte suspiceris.

Inprimis vero dignus est qui hic commemoratur locus ille difficillimus et ultra emendandi spem corruptus 62, 16 sqq. certe quae ibi in libris leguntur *καὶ ἦν μεμνόνιος* (sic *V*; *μεμνόνειος A*; *μέμνωνος*, ut plerumque in ista classi scribi solet pro *μέμνωνος*, *B*) *ἢ* (*ἢ* om. *VA*) *εἰκῶν* sana non sunt. itaque cum offensam praeberet adiectivum *μεμνόν(ε)ιος*, cui hic omnino locus non est, neque medicina placeret nimis gravis a Kaysero adhibita (qui deleri iussit *ἦν μεμνόνειος*) et desiderari videretur vocabulum quoddam quo indicaretur vere vel plene Memnonem ipsum imagine repraesentari: nos praeunte Ioanne de Arnim, qui nominativum *Μέμνων* restitui suaserat, *Μέμνων ὄντως*, quod placuit Reischio, vel *Μ. ὄλως*, ut voluit H. Schenkl, temptavimus. deinde quaesiverit quispiam num praesens *δοκεῖ* (quod *VA* praebent, cum in *B* legatur *δοκοῦσα*) ferri possit cum imperfectis quae in vicinis enuntiatis leguntur consociatum. ac praesenti et perfecto Callistratum uti observes velim iis locis, qui non ad ipsorum signorum descriptionem spectant (ut 47, 12. 16; 48, 1. 13; 49, 14. 16; 19; 52, 14; 55, 3; 56, 2; 59, 21; 60, 15; 62, 4; 63, 8; 65, 16. 17; 68, 4. 5. 8; 70, 4. 5. 7), deinde in verbis periegetae cuiusdam ficti 57, 19 sqq. adlatis; praeterea notatu dignum est per totum caput decimum praesens adhiberi. futurum rarissime invenitur (49, 13; 64, 5. 9. 10). in describendis signis scriptor imperfectis utitur, quibus tamen nonnullis locis singula verba praesenti vel perfecto tempore posita interspersa sunt, ut 53, 1; 59, 6;

70, 15 (ubi frustra est Kayseri coniectura). adde quod 67, 14 *θεῶμαι* legitur, cum alibi *ἐπιστεύομεν* (47, 5), *ἔστημεν* (48, 11), *εἰστήκειμεν* (66, 20), similia (cf. 51, 19; 55, 17; 66, 18; 68, 16) de semet ipso dixerit scriptor.¹⁾ quae cum ita sint, in loco de quo agitur (62, 17) recensendo cave ne temere fidem habeas scripturae classis *B* *δοκοῦσα* quamvis speciosae, quippe quae minus bene conveniat cum iis quae sequuntur *ἀγομένη κατενθύνετο*; praesertim cum in iis quae praecedunt gravior corruptela vel iactura latere videatur. sed etiam in versu insequenti (62, 18) gravissima inter *B* et *VA* discrepantiaprehenditur. etenim in *B* legitur *ὕπὸ δὲ τύχης τινὸς ὁμοίας καὶ προαιρέσεως*, in *VA* *ὕπὸ δὲ ψυχῆς τινος καὶ ὁμοίας προαιρέσεως*. illud Reisch defendit in comparationem vocatis quae leguntur 63, 5 *πάσαις τύχαις ἄτρωτον* et 54, 1 *ἵνα . . . καὶ τὴν τύχην ἢ εἰκὼν μιμῆται* multisque aliis veterum scriptorum locis, quibus *τύχη* et *προαίρεσις* inter se opponuntur. dissentit H. Schenkl, qui vocabula ista sollemnia, quibus oratores aut rerum scriptores uti solent ut quantum in rebus humanis valeat casus quantum hominis voluntas demonstrent, minus apta esse censet huic loco, simul post ea quae praecedunt animae mentionem desiderari ratus (Iacobsium in his secutus). denique utrum *ὁμοίας καὶ ἀν καὶ ὁμοίας* praefendum sit, aequè in incerto est.

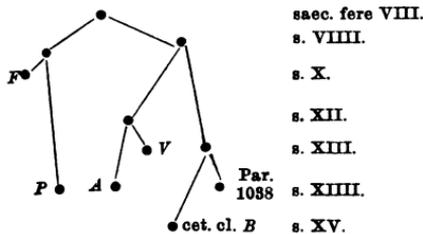
Itaque cum de omnibus istis locis in utramque partem disseri posse constaret, postquam in tam ancipiti causa quid statuendum esset diu et sollicitè deliberavimus, tandem visum est controversiam ita disceptare, ut eandem rationem, quam in reliquis libris adhibendis nobis probata erat,

1) etiam 67, 3 optime *V* praebet *ἐθέλει* (omissa particula *καὶ*) qua scriptura comprobata servare licet *ὅτε μὲν . . . ὅτε δὲ* illud; *ἐθέλοι* autem (quod, cum in *B* hic plura desint, classis *A* tantum auctoritate nititur) qui amplexus erit, *ὅτε μὲν . . . ὅτε δὲ* scribere debet, quae verborum conformatio et per se molesta est et propter ea quae praecedunt parum probabilis. 71, 12 in *V* *καταχέει*, in *A'B* *κατέχει* scribitur, utrumque male; cf. adnot. crit. certe non opus est Kayseri coniectura *κατείχε*.

in classi *B* quoque aestimanda teneremus. quamobrem locis illis, de quibus non satis liquebat, scripturas classis *B*, quippe quae non prorsus libera esset ab interpolationis suspitione, in adnotatione collocandas, non inter scriptoris verba recipiendas esse duximus, non quo tamquam corruptas aut refectas eas denotaremus, sed ne certa ratio in recensendo Callistrato nobis deesset. lectiones vero illae sat memorabiles quomodo in classem *B* inreperint (si modo aliunde inlatae sunt), variis quidem modis explicari potest; tamen veri simillimum est iam in communi omnium librorum archetypo ut varias scripturas eas adscriptas fuisse. in quibus an alterius recensionis vestigia subesse putes, parvi refert, modo ne utramque recensionem ab ipso scriptore profectam esse opineris, quod in Callistrato minus credibile est.

Denique in capite VIII, quod in *A* et *B* tantum superest, etsi classi *B* virtute non multum excellit, cum pluribus fere locis ei fides deneganda sit (cf. 60, 14. 15. 16. 17. 18; 61, 4. 10. 21. 22. 22) quam classi *A* (cf. 60, 19; 61, 5. 17. 22. 25. 25), tamen ubi ambigua res est (61, 7. 11), *B* potius obsequi maluimus, quoniam classem *A* omnino pessimam esse satis constat.

Totius disputationis summam, ut facilius cognoscatur, quas rationes inter singulos libros vel librorum genera intercedere censeamus, forma infra posita adumbrare conati sumus.

His expositis quae fuerit archetypi, ex quo codices quibus utimur manaverunt, condicio explicandum est. ac primum quidem necesse est ut iam hoc loco comme-

moremus in omnibus libris capite quarto ante tertium posito qui primitus fuit descriptionum ordinem turbatum videri. discrepantis vero ordinis vestigium fortasse servatum est verbis capiti alteri adiunctis: (49, 16) ἀπὸ (ἀπὸ δὲ B) τῆς βάνης τὸν ξρωτα. unde Olearius coniecit olim caput quo de Amore agitur illud quo Bacchae statua illustratur excepisse. adversatus quidem ei est Iacobs ratus haec verba a lectore addita esse, qui diversum in aliis codicibus ordinem esse observavisset. sed nonne verisimilius est eum qui codicem ex quo libri nostri fluxerunt scripsit, cum per errorem caput quartum ante tertium posuisset, ut errorem a se commissum corrigeret, haec verba in margine adiecisse? at ne hoc quidem omni dubitatione exemptum. nam quid obstat quominus putemus hominem quendam cum ad caput secundum propter argumenti similitudinem quod quartum tunc fuit propius accedere quam tertium observavisset, legentes verbis illis additis admonuisse ut a Baccha omissa Indo statim ad Amorem transirent? itaque omnibus perpensis cum Kaysero ordinem ab Oleario commendatum secuti sumus, ne serie rursus mutata omnia turbarentur, ipsa re iniudicata relicta.

Nec tamen haec sine omni fructu disputata sunt. etenim cum verba ista in omnibus libris eodem loco inveniantur inserta, iam manifestum fit in archetypo, ex quo tamquam e communi fonte omnia Callistrati exempla derivata sunt, ea adscripta fuisse. idemque in additamenta illa breviora cadit, quae inscriptiones capitum I. II. V. X comitantur; quae quin ab ipso scriptore profecta non sint, dubitare non licet. satis apertum hoc in capituli II titulo; ubi in archetypo διεί¹ per compendium exaratum fuisse videtur, quoniam in PBA διειλεται, in F διειλεν scribitur, minus recte hic quam illic, etsi διειλεν non prorsus spernendum esse quis concedet qui quantum in studiis veteres διαιρέσει tribuerint non ignorat. deinde quod post capituli X inscriptionem additur ὅτι (sic V; ὅτε A; in B non est inscriptio) ἐθεραπεύθη, dubitari non potest, quin causam quae fuerit Callistrato illius descriptionis conficiendae in-

dicaturus fuerit qui verba ista inseruit; nempe scriptorem e gravi morbo convalescentem Aesculapio istum ingenii fetum grato animo ut tabulam votivam obtulisse opinatus est. at quid quaeso sibi volunt verba illa ὅς ἦν ἐν τῷ χωρίῳ (vel ἀγρῷ) ἐνθα (vel ὄπου) ἠσκειτο capitum I et V inscriptionibus adiecta? certe nihili est Iacobsii commentum, qui in cap. I titulo enuntiatum istud e depravata codicis Laur. LVI, 20 et Aldinae lectione εἰς χωρίαν (pro εἰς χορείαν) εὐτρεπίζων τὸ σχῆμα natum esse coniecit; nam in cap. V inscriptione tali explicandi ratione non iuvamur. neque ut exercitandi verbum ad palaestram gymnasiive opera spectare putes ullam ansam dant scriptoris verba. restat igitur, ut verba ista aut (quod suavitatis Reisch) in hunc modum vertamus 'qui stabat in loco, ubi exsculptus fuit'¹⁾ aut (quam explicandi rationem commendat H. Schenkl) de schola rhetorica ea dicta esse censeamus eumque qui talia adscriptis significare voluisse statuas Satyri et Narcissi discipulorum oculis dum in describendo sese exercent propositas fuisse, deceptum fortasse ipsius scriptoris verbis quae 55, 16 sqq. leguntur male intellectis. eidem vero homini, qui ista, de quibus modo egimus, additamenta adscripsit, non inepte tribuas ea, quae ultimo capiti V in *AB* adiecta leguntur (cf. quae exposuimus pag. XXXIII), siquidem haec a Callistrato aliena sunt. quem singulorum quoque capitum inscriptiones supplevisse credibile est aut omnes aut certe inde a capite X; etenim Callistratum *ΠΑΙΑΝΟΣ* scripsisse (quo nomine in invocandis tantummodo deis uti solent Graeci) vel *ΗΙΘΕΟΤ* (quod separatim positum absurdum est) nemo sibi persuadebit. atque in margine adnotatos fuisse titulos illos iam eo veri similis fit, quod in *B* inde a cap. X prorsus omissi sunt.

Praeterea in communi archetypo ea quae nunc ultimum tenent locum iamdudum mutilata fuisse et lectu difficilia edocemur iis quas p. XXXVI adtulimus codicum *VA'B* scrip-

1) cf. ἡσκησε 51, 19. ceterum scriptura ἡσκητο, quam in cap. I classis *B*, in cap. V Vatic. 87 praebent, indicatur iam antiquitus explicandi rationem modo significatam adhibitam esse.

turis inter se comparatis. quibus pro certo efficitur id quod iam Iacobs perspexerat ultimam opusculi Callistratei quale in communi archetypo legebatur paginam misere detritam fuisse. idem suadet ultimi capituli argumentum, quo Callistratus, cum antea signa lapidea et athena con-gesserit, mirum in modum ad tabulam encausto pictam describendam delabitur; quod non fugisse videtur eum qui singulis capitibus titulos praefixit, quippe qui in capituli ultimi inscriptione mutato more (nam eo usque *εἰς* . . . ἄγαλμα scripserat) *εἰς* . . . εἰκόνα posuerit. itaque suspicio incidit post illud caput quaedam periisse. neque solum finis sed etiam initium libelli damnatum tulisse videtur. nam et mirum est Callistrati syllogem iusta praefatione carere et ipsa primi capituli inscriptio *εἰς Σάτυρον* a reliquis discrepat, in quibus semper vox ἄγαλμα (in ultimo vero capite εἰκών) est addita. ne id quidem igitur certum et exploratum est totius libelli titulum qualis in libris fertur *Καλλιστραίου ἐκφράσεις* ab ipso scriptore profectum esse. ad haec si addideris archetypum istum fuisse non solum glossis quae vocantur lectionibusque variis refertum sed etiam haud paucis locis corruptum, iam crisin Callistrateam fundamento satis incerto et lubrico niti concedes.

In commentario critico conficiendo non id egimus, ut integram lectionis varietatem ex omnibus codicibus congestam proponeremus. nullum enim fructum legentes ex ea re percipissent, immo inutili farragine ea quae alicuius momenti sunt obruta latuissent. quamobrem codicum *FPV* tantum scripturas omnes adtulimus et classium *A* et *B*. singulos classium illarum libros raro respeximus iis solis scripturis commemoratis, quae aut per se aut propter rationes, quae inter has familias intercedunt, memorabiles esse videbantur, ita, ut non siglis, sed ipsis nominibus in eis designandis uteremur. superest ut de orthographiae quae in libris nostris conspicitur condicione pauca adiciamus. duplices pro simplicibus consonantes positas habes 46, 22 (*γαννύμενος*); 70, 19 (*ἐριννώων*); simplices pro

duplicibus 50, 1 (*γενήματα F*); 53, 11 (*νάρκισος P*, quae forma semper in *B* legitur). *ν* quod dicitur *ἐφελκυστικόν* ante consonantes septies reperitur in *F*, quem secuti sumus: 47, 7. 18; 48, 19; 53, 14; 55, 7. 8. 16. *δ'* *ἐξ* 59, 2 *P* exhibet *AB δὲ ἐξ* praebent; 51, 9 *δ'* *ἐτέρῃ* in *A* extat. 48, 21 *οὐτως καὶ* cum *F* restituimus (*οὐτω καὶ* cet.). in codicibus modo *ἐς* modo *εἰς* scriptum esse iam supra, ubi de Philostrati minoris opusculo expositum est, adnotavimus. quorum in ea re consensum et si qua discrepantia est meliores secuti sumus.¹⁾ simili modo codicum omnium et ubi inter se dissentiunt meliorum scripturam recepimus in eis verbis, in quibus litterae *σ* vel *τ* duplicatae inveniuntur, veluti *θάλασσα* et *θάλαττα*.²⁾ denique addam in *F* 47, 12 *ποιητῶν*, non *ποιητῶν* scriptum esse.

Iam vero ex quo tempore Winckelmann in praefatione Historiae Artis et Welcker in Philostratorum Imaginum editione Iacobsiana p. LXXI de Callistrati libello severius et acerbius iudicaverunt, is mos increbuerat, ut descriptiones eius tamquam inania atque inepta commenta abicerentur. nostra vero aetate nonnulli viri docti in quibusdam saltem descriptionibus statuas, quae re vera extiterunt, ab eo respectas esse concesserunt, veluti Wolters Arch. Zeit. XXXXIII p. 94 sq., qui tamen de aliis num fundamento aliquo innitantur dubitat, Milani, Mus. ital. di ant. class. III 765 sq., denique Furtwängler, Jahrb. des Ver. v. Alterthumsfr. im Rheinl. LXXX p. 60 sq.³⁾ itaque ut recte de Callistrato existimemus, eadem via, quam in Philostrato

1) 56, 7 in *AP εἰς* et 67, 17 in *AB ἐς* legitur.

2) 45, 4 *ἐλισσόμενον* praebet *P*; 47, 13 *γλώσσας A*.

3) Locos quibus illi de statu a Callistrato illustratis exposuerunt in adnotationibus commentario insertis indicavimus. librum, quem I. Petrettini Mediolani a. 1839 edidit, hoc loco propterea tantum commemoramus, quod Kayser p. 24 ed. mai. eum immerito laudavit. continet textum Callistrati, interpretationem Italam, notas criticas, commentarium. sed neque ad scripturam emendandam quidquam eo collatum est neque commentarius latus et verbosus, quae nunc est artis antiquae studiorum condicio, ullius omnino est usus.

minore aestimando ingressi sumus, usi inquiramus oportet, quid ille in libro componendo propositum habuerit.

Perlustrantes igitur descriptiones ab eo confectas videbimus id inprimis eum egisse, ut quantopere artifex materiae vim vitalem inspiravisset et quantopere animi adfectibus expressis ad ipsam vitae veritatem accessisset legentes edoceret. quamobrem in omnibus fere capitibus eadem recurrit sententia in epigrammatis Graecis post Alexandri Magni aetatem totiens repetita, artificis manu materiam vivam fieri eaque re animos intuentium tamquam miraculo quodam deceptos teneri. nec umquam taedet eum artis vim praedicare, quae non solum, ut Vergili verbis utar, vivos ducere vultus, sed etiam oculorum argutias, capillorum motus, cutis teneritudinem pelluciditatemque imitari possit. hac igitur ratione ductus statusas quas describat eligit. demonstrare enim vult adfectus tenerrimos et vehementissimos inter se mixtos, amorem et furorem, amorem et odium artis ope in statua, veluti in Medae effigie, ita ut nihil deesse videatur, exhiberi itemque in Indi simulacro hominis ebrii statum titubantis simul ac lascivientis perfectissime repraesentari. eodem modo proponit legentibus complures adolescentium iuvenumque figuras quomodo in dura etiam materia carnis mollities effingatur explicaturus, centaurum, quem quasi novum animal sollers artificis ingenium creavit, Memnonem, quem antea lapidem artis gratia sensibus humanis et voce humana instruxit.

Simul vero in his exponendis eruditionem iactare solet seque philosophiae disciplina imbutum esse ubique ostentat scriptor. atque hac ex parte quam plurimum distat a Philostratis, qui, etsi doctrinae minime expertes sunt, talia in praefationibus tangunt, in descriptionibus vero raro inmiscunt, explicandi potius artem exercentes. at Callistratus quantopere vocabulis philosophicis adferendis bacchetur, facile cognosces locis, quae in indice verborum in verbis velut *εἰδωλον, ἰδέα, κατηγορῶ, λογισμός, μετουσία, μηνύω, μίμημα, ὄντως, πάθος, παρονσία, τέχνη, τύπος* similibus

enotata sunt inspectis. ipse, qualis esse debeat omnium quae ad artem spectant arbiter et interpret, pingit 57, 20 his verbis usus: εἰς δὲ τις τῶν περὶ τὰς τέχνας σοφῶν καὶ εἰδότην σὺν αἰσθήσει τεχνικωτέρῳ τὰ τῶν δημιουργῶν ἀνιχνεύειν θαύματα καὶ λογισμὸν ἐπὶ δὲ τῷ τεχνήματι κτλ., modestius ut videtur eas quibus ipse gloriatur virtutes in alio homine praedicans. neque silentio praetereundum videtur eum in nonnullis capitibus sicut magistrum rarius plures discipulos adpellare, ut in II et V (cf. 55, 17 ὃ νέοι¹), saepius unum, ut in VI, VIII, X, XI, in aliis (I, III, IIII, VII, XII, XIII, XIII) ab adlocutione omnino abstinere; nam εἶδες ἄν, ἔφησ ἄν, ἰδοὺ similia sermonis figuras esse vix est quod moneam.

Permirum sane nobis esse videretur, si quis ad artis fingendi praestantiam demonstrandam fictis potius quam iis quae extant monumentis uti vellet. plane autem superfluum fuisset, si sophista, qui quarto post Christum natum saeculo vixisse videtur, cum ingens fere signorum, quae adhiberet, multitudo praesto esset, ipse nova statuarum argumenta excogitavisset. atque profecto simulacra quaedam a Callistrato descripta olim extitisse scriptorum confirmatur testimoniis, de ceteris idem comprobatur signis simillimis quae ad nostram memoriam pervenerunt. neque locorum, in quibus statuas collocatas fuisse refert, nomina eum commentum esse putamus. quae enim causa ei fuit, cur celeberrimam illam Medae statuem in Macedonia fuisse confingeret (68, 16)? immo multo veri similius est eum re vera signum, quod in Macedonia extabat, respexisse. neque maiorem habet veri speciem quod Callistrato quidam vitio dederunt, eum artificum nomina finxisse. etenim Scopam Baccham et Lysippum Occasionis statuem fecisse aliorum quoque scriptorum auctoritate adfirmatur. neque

1) satis mirum est capitis secundi exordio et peroratione quintique ultimo enuntiato sublati simul omnia pluralis exempla tolli. quod num mero casui tribuendum sit, alii diiudicent.

in trium quae Praxiteli tribuuntur signorum descriptione quicquam inest quod cum huius arte consociari non possit. quamquam non negamus fieri potuisse ut non fraude sed errore apud scriptores inferioris aetatis haud infrequenti signum aliquod a Callistrato artifice clarissimo tribueretur.

At fortasse quispiam de Callistrati fide dubitaverit idcirco, quod eum longinquis terris et ignotis regionibus peragratis artis opera de quibus exposuit vidisse credibile non sit. cui respondendum erit scriptorem neque in Aethiopiam neque ad Scythas se pervenisse affirmare; immo Memnonis statuam, cuius bis ut in Aethiopia exstantis mentionem inicit, se non vidisse sed ea tantum de illa referre quae ab aliis acceperat ipse indicat verbis *ἐπιστεύομεν* (47, 5) et *λόγος* (63, 16) usus. quae restant regiones, scilicet Athenas Sicyonem Macedoniam Aegyptum quarto saeculo iam ab hominibus visitari non potuisse nemo contendet. quin etiam si concesseris has regiones non omnes ipsum adiisse, haudquaquam sequitur, ut quae descripsit signa ab eo ficta esse censenda sint. permulti enim praesto erant libri fide satis digni, qui materiam scribendi ei suppeditarent; atque sophistam quaedam quae profert ex scriptoribus quos legerat hausisse etiam nunc demonstrari potest. praeterea nihil certius est quam Callistratum descriptiones non dum ipsa signa spectabat confecisse, nisi fortasse ea quae in ipsa Graecia adservata erant. itaque in paucis tantum descriptionibus ea quae ipse praesens viderat in usum suum convertere potuit, aliae eis quae memoria tenebat, aliae denique scriptorum testimoniis innituntur. denique fac eum bis terve statuas quas viderat licentia quadam poetarum more usum alibi collocavisse: num quis ei hoc ut mendacium exproberit?

Quae cum ita sint, facile explicatur quod longe diversa est in singulis capitibus describendi ratio. nam modo pauca tantum de forma et habitu figurarum adferuntur, modo omnia quae subtilis artis existimator requi-

rat accurate enarrantur ita, ut vel quae in parte dextra quaeque in sinistra conspiciantur exposita invenias. nomina artificum modo adiecta habes, veluti Scopae (47, 16), Praxitelis, cuius quattuor locis mentio facta est (50, 1 et 51, 21; 60, 18; 62, 1; 65, 16), Lysippi (56, 2), modo ommissa, itemque modo terrae vel urbes in quibus signa extant, nominantur, veluti 45, 2 Thebae Aegyptiae, 56, 4 Sicyon, 58, 10 Helicon, 62, 7 Aethiopia, 65, 16 arx (Athenarum), 68, 16 Macedonia, 70, 13 Scythia, modo nulla eius rei significatio invenitur. denique modo quae sit loci natura indicatur, veluti 45, 2 in antro, 52, 2 apud fontem, 53, 9 item ad fontem in nemore, 58, 10 in luco Musarum sacro, 60, 18 in luco Bacchi sacro, 67, 12 in templo statuum collocatam fuisse refertur, modo nihil omnino de ea re commemoratur.¹⁾ ceterum id egisse Callistratum adparet, ut non solum praestantissima artis opera consociata proponeret, sed etiam simul legentes delectaturus res quasdam insolitas et miras admisceret. sic Indi imaginem recepit, sic centauri, denique Memnonis statuum, de qua ita exposuit, ut nihil fere de figura et de arte referret, sed solius miraculi hac aetate celeberrimi descriptione totum caput impletet.

Ceterum si quis Callistrati librum recte aestimare velit, id respiciat necesse est eum in artis miraculis explicandis id quoque egisse, ut quantam vim haberet facultas eloquentiae ostenderet. etenim ut Philostratus minor, sic ille quoque docere voluit artem oratoriam in certamine cum fingendi arte ineundo non inferiori esse. quae res imprimis ex comparatione illa elucet in capite

1) ex marmore albo Bacchae (cf. 48, 2 ἐκ λίθου Παρίου) et Narcissi (54, 4) signa facta sunt, ex nigro imago Indi (52, 3), ex aere simulacra Amoris Occasionis Orphei Bacchi ephebi. satyri Memnonis centauri Medae statuae ex lapide effictae esse dicuntur (genere et colore lapidis non accuratius indicatis). quaenam materia ad Aesculapii signum fabricandum adhibita sit non indicatur; est tamen cur conicias statuum e marmore exsculptam fuisse.

altero ultimo inter Scopam et Demosthenem instituta (49, 7 sqq.). itaque dum ingenio suo indulgens longius exspatiatur eaque interpretatur quae ipse statuae quam illustraturus est subicit, in adfectibus describendis fines arti natura constitutos excedit et de corporum summate, de coloribus variantibus aliisque rebus multa profert, quae tamquam vana commenta et somnia abiicienda esse nemo non intellegit.

APPENDIX.

Hoc loco eodem modo quo in praefatione editionis Vin-
dobonensis Imaginum a Philostrato maiore compositorum
p. XXVIII sqq. nomina virorum doctorum, qui de ratione a
nepote in descriptionibus adhibita et de fide ei tribuenda
disputaverunt, et titulos librorum ab eis conscriptorum con-
gessimus compendiis, quibus in singulis libris indicandis usi
sumus, adiectis.

- FI = K. Friederichs, Die Philostratischen Bilder. Ein Beitrag
zur Charakteristik der alten Kunst. Erlangen 1860.
F II = — — Nachträgliches zu den Philostratischen Bildern.
Ann. phil. suppl. V (1864) 134 sqq.
BI = H. Brunn, Die Philostratischen Gemälde gegen K. Frie-
derichs vertheidigt. Ann. phil. suppl. IIII (1861) 179 sqq.
B II = — — Zweite Vertheidigung der Philostratischen Ge-
mälde. Ann. phil. XVII (1871) 1 sqq. et 81 sqq.
MI = Fr. Matz, De Philostratorum in describendis imaginibus
fide. Bonnae 1867.
M II = — — H. Brunns zweite Vertheidigung der Philostrati-
schen Gemälde. Phil. XXXI (1872) 585 sqq.
Nemitz = C. Nemitz, De Philostratorum imaginibus. Vrat-
slaviae 1875.
Bertrand = E. Bertrand, Un critique d'art dans l'antiquité.
Philostrate et son école. Paris 1881.
-

- 1a. Ἀχιλλεύς ἐν Σκύρῳ FI 113 BI 244 II 29 MI 52, 57, 126.
- 1b. Πύρρος ἐν Σκύρῳ BI 300 MI 133.
2. Μαρσύας FI 187 BI 187, 221, 250 MI 77, 128.
3. Κνηγέται FI 199 BI 245
4. Ἡρακλῆς ἢ Ἀγελῶς FI 33 II 150 BI 208, 217, 243, 248
II 27 MI 51, 58, 125, 133 II 612, 623 Nemitz 27
Bertrand 252
5. Ἡρακλῆς ἐν σπαργάνοις FI 11 II 154 BI 184, 230, 245,
252 II 31, 96 MI 55 n. 2, 102, 133 II 621 Nemitz 28.

6. Ὅρφεις FI 85 II 167 BI 190 II 19 MI 127 n. 3, 134 n. 1.
7. Μήδεια ἐν Κόλχοις FI 160 BI 183, 279 Bertrand 252.
8. Ἀθύροντες FI 141 BI 248 II 87 MI 52, 58, 110, 133
II 620 n. 26, 622 Nemitz 28 Bertrand 250.
9. Πέλοψ FI 158 BI 193, 279.
10. Πύρρος ἢ Μυσοί FI 228 II 136 BI 244, 298 II 26, 93
MI 49, 56, 58, 95 II 611, 613, 619 Nemitz 26 Ber-
trand 249.
11. Ἄργω ἢ Αἰήτης B II 89 MI 112, 134 II 622 Nemitz 28.
12. Ἡσιόνη FI 39 BI 214, 216, 244, 257 MI 55, 68 Ber-
trand 244.
13. Σοφοκλῆς FI 122 BI 272 II 102 MI 24 n. 1, 122, 134.
14. Τάκινθος BI 270.
15. Μελέαγρος FI 144 BI 201. 217.
16. Νέσσος BI 222.
17. Φιλοκτῆτης FI 24 BI 185 MI 126, 133.

Librorum scripturae in Philostrati adnotationem
criticam non receptae

A. Laurentiani (*F'*)¹⁾

4, 2 δράμα || 4 ἦδει | δεῖα (prius δεῖ ipse scriba oblitte-
ravit) || 5 ἦ ex ó m 1 || 6 προσεστάναι || 13 ἠκούσης ex οὐκούσης
m 1 || 22 καὶ τι || 24 δεικνῦναι || 5, 2 τίς || 8 σκύρος (*a*) || 6, 4 βορο-
συρά (corr. m 1 || 8 σκύρον (*a*) || 7, 10 ἄνετον (*v* alt. e corr.) ||
9, 26 χορῶς || 10, 14 ἄτερ || 19 οὔσης ex οὔσαις m 1 || 12, 30 κα-
τήφη || 13, 12 ἠρακλεῖς (corr. rubricator) || 24 πελιδνή (sed accen-
tus crassiore ductu exaratus, ut o legit possit || 16, 7 καρπῶ
(*x* e corr. || 17, 5 φρονούσης (*v* corr. ex o) || 8 λεοντήν || 9 ἔστηξ̄ ||
19 γεγράφαι e γεγράφαι m 1 || 24 βεβουδισμένη (alterum β
e corr.) || 18, 3 ἀθηνά || 20 πασι (sine accentu) || 19, 21 ὁ πλῆν ||
20, 10 μυρτίλος, item 15 μυρτίλον (*aP*) || 22 ἄμφω || 23 ἰσχὺν ||
21, 16 πηγαῖσ' ὅπερ uno ductu scripta, sed postea lineola sepa-
rata, ut πηγαῖσ' ὅπερ legere tibi videaris || 17 νάμα^o (^o in loco
scabro — non in rasura — exaratum, ut in proximo versu lit-
tera ξ in ξὺν) || 22, 2 τάχα ποῦ || 17 ἴρις (*P*; ἴρις *a*) || 27, 3 ἀμά-
λαις || 27, 7 βοῦς (βοῦ ex αι vel αν corr. m 1; βῶς *aP*) ||
28, 12 πῶς || 16 προσμυγνῦναι (*aP*) || 25 οὐκ οὖν || 32, 10 δξιᾱ ||
19 νησίδεις (*aP*) || 35, 7 παρουσίας (ου e corr.) || 38, 7 βαθεῖα
(εἶ ex εἶ) || 10 ἀνεστηκνία

1) additae sunt, ubi cum *F'* consentiunt librorum *a* et *P* sigla

B. editionis Aldinae (a), codicis Parisini (P), ed. Kayserianae (K).
(scripturas quibus siglae adscriptae non sunt, Aldinae et
Parisiensis communes esse scias)

3, 10 γραφικῶν || 11 τοῦμῶ || τε om. || 19 διασκέφθαι ||
20 σύμβολα a || 22 ἡδῆ^{εἰ} P || ξυνελῶν τι P || 4, 2 οἰκειον om. ||
4 γράφει (corr. m 1) P || 12 ἐπιχειρεῖν || 17 φαντασίαν P ||
20 γραφή || 27 ἔσχουσαι P || 5, 1 αὐτὰ a || ἵνα μὴ (om. ἡμῖν 1) ||
4 ἔχη || 7 στιφᾶν P || 9 καὶ ἀμπ. κλ. ἐν ταῖν χ. || 10 τῆς P || 16 γινόμε-
μενον a || 24 ἀνθῆ] ἔθνη || ἀπο. . ρουσαι a ἀποχωροῦσαι P ||
6, 5 διελεχθήσεται a διελυθήσεται P || 11 διαρθρεῖν a || 13 τῆ
ex τὴν P || 16 θηρομένων P || 17 εἰς P || 19 χωροῦσι P || 22 τε
om. || 23 σθαι om. P || οὐδὲ || 24 φριγῶν a φριγῶν P || 7, 1 γὰρ
om. || ἀνελημένην a || 22 καὶ ἀναυτοῖ om. || 8 ἐπικρέμματα ||
14 ἀπόμοτον a ἀπόματον P || 15 βοσι P || 16 ἐφίστησι P ||
17 τάρου P || 20 τέλλεται a || φοίνιξ P || ἀνάξων ἐς σκυ-
ρον P || 24 γίγνεται K || λυκομήδους || 25 ταῦτα || 26 ἐθέλει * P ||
8, 4 θρασυνόμενος || 6 ἀπανδῶν || 7 κρεμασθήσεται (σ pr. s. v.
et φ alt. in ras.) P || 10 εἰς || 14 φανῶντος || 15 ὄφρὸς a et (sic
ubique) K || συνηγμένη a || λαιαίων a λαίων P || 9, 1 καταραθν-
μονμένη P || 6 ξὺν τῷ σὺν τῷ a σαντῶ P || 13 καθέστηκεν P ||
17 μίλαξ || 19 ὄροφον om. || 20 σοφῶς || 24 ὄμιλλος P ||
10, 4 τύχης(!) corr. e τύχης P || 9 δοκῶ P || 12 ἦ || 20 δῖ || καὶ ||
11, 2 ἀποριπτούμενα P || 6 δυοῖν || 9 ἀπαιτεῖν || 12, 4 βολὴν || 5 γε-
νεῖας ἀμφιλαφεῖς a || 7 συννερηκός || 8 ἦ || οἱ || 12 στριφνά || πρὸ ||
13 φρυῶ P || καλυδὰ || 14 ᾧ om. || 17 ἐκπληξιν P || 13, 3 ὄπο-
νοεῖσθαι || 7 ἐκπρηννίζει a || 11 δὲ om. || οἶον || οἱ || ἔδνον ||
15 προλαβῶν || 18 ὄποκλίναντες (in P i ex ei) || 19 χερσὶ P ||
22 φῶλλις || 23 τῆς om. || 24 ὄπόχρως || 25 τὸ δὲ || καὶ τὸ ||
14, 1 λεγῶ P || 3 ἀναποδίσασα || σὺν om. || 4 κόμη P || 8 ἀμφι-
τρίωνι P ἀμφιτρίωνι a || 9 ἐς PK || 15, 1 ἀποπηδῶν || 9 γένους
(v in ras.) P || 15 ξυμβαλλόντα (!) P || 16 θέατρον οὖν || 17 συγ-
κλειοῦσιν || 19 μουσαργόη || 22 ἐς a K || 23 ὄφρὸς a || 24 τῶν ||
τὸν a || 16, 2 ἐς PK || 7 ἔσω K || 10 ἐμμελῆς || 11 <τὰ> θηρία ||
18 δῆ ex δὲ P || 21 δέρας P || 17, 7 μετόφω || 8 ἐξηρημέ-
νης a P || κρηπίδα P || 13 ἐνναλᾶξ P || 19 γεγρῶφεται P || 20 ὄρι-
στικῶς || ἐπιτωδάξειν (ειν ex ων) P || 21 δυοῖν || 18, 1 ἀνοίας P ||
6 τὸ ex τῶ || 9 φησὶν P || 12 διελθούσα || 20 πασιμέλουσῶν
τε K || 21 ᾧδῆν || 23 εἰς P || 24 σωτηρίαν || τὴν om. || 19, 5 ἀνα-
ρπεῖσα P || 6 εἰκάξει ἀστέρων || δάσει a || 15 ἀψίδι a ἀψίδι P ||
ὄφρὸς a || 23 τρόπον (vel τρόπον) P || 25 δὲ || τὲ || 20, 1 ἐράται
γὰρ a || μισάττεται P || 3 καὶ σχήμα] καύχημα P || 11 ἐστι P ||
19 γίνετα a P γίνγεσθαι K || 21, 8 τριχὸς || 11 τὸ ἐν P || 12 μορ-
μῶρον a || 14 ἐπλήμμυρον P || 22, 3 ἀνακοχῆ P || 4 ἔντα P ||
8 τανῦν K || 12 γόφων P || 14 ἀμφοῖν] αὐτῶν || 23, 3 θαλάτ-

της *K* || 9 τῆς om. || 11 διαλ¹ῆτον *P* || 13 ἀμυσσοῦ m 1 *P* || 16 ἀναβαλλόμεθα *P* ἀναβαλλόμεθα *a* || 18 δὲ *P* || 20 αὐτὴν] μὲν τὴν *a* et (cum lac. 6 litt.) *P* || 24 ἀφερημενέσθαι || 24, 1 κοῦσαι m 1 *P* || 2 ὀρχομένων || αὐτὰ *a* ἐαυτὰ *P* || 10 προσκαθήμενοι *a* || 15 φωνικὸν || 17 προσφέρει || 20 ἐς *K* || 23 τειχῆραις *a* || 25, 3 φησιν *P* || 9 λόγῃ m 1 *P* || 12 λίαν || 26, 3 εἰς || 5 εἰς *P* || 9 καὶ alt. om. || 12 ὄν om. *a* (in lac.) *P* || 15 δοκοῦσι *P* || 17 ξυμβάλεσθαι *P* || 27, 2 διελέγχουσι *K* || 3 ἀμοῦντες || 9 ὑπό τε δρυὶ || προστίθεται || 12 ἀφείτων *P* || 15 καπετοῦ *P* || 17 καινοτέρῳ || 18 κάμακας *P* || 20 τρυγόντων m 1 *P* || τῆς om. *a* || 21 ἐσόδον ἐσφρήσαντες *K* || ταλάρους || 28, 13 ἐννέα δὲ] τέ || 24 τὰ τῆς ταύτης *P* || 25 στεφάνους—χρυσοῦς *P* || ἐπὶ τὰς κεφαλὰς || 27 χειτῶνες *P* || 29, 1 κατεχόντων || 7 κρηστῶντες *P* || 8 εἰς || 9 δοκοῦσι *P* || 16 ἀνοιμωτὶ *a* || ἐκχυθεῖς || 22 ὄρα || στίφος || 24 ἐπ' αὐτῶ τοῦς νεκροῦς om. || 30, 2 τῷ ποταμῷ || 7 ἐς *K* (item v. 12 et 19) || 8 γίγνωσκε *K* || 11 ἔπεισιν *P* || 25 ἐνοιάς *P* || 26 αὕτη τε πρὸς ἑαυτὸν || 31, 4 εἰς || 6 κατορθώκασι *P* || 7 δεδοίκασι *P* || 12 ἐξιόντα *P* || 16 τὸ] τί *P* || μὲν οὖν (οὖν del.) *P* || 17 ἀνεστηκὸς *P* || 18 δίδοσι *P* || 21 φασιν *P* || 23 γιγνώσκειν *K* || 32, 5 ἐθελουσίως m 1 *P* || 32, 13 πολὺν *a* || 16 ἐκκερτομένου || 18 διαφαινονται || 23 κλύζων (om. περι) || 24 ἐμφαινόμενοις *a* || 33, 1 ἀναριπτούτων *P* || 2 ἀπεικασθεῖ⁹¹ *P* || ποικίλοις || 6 προστείνας *P* || 14 ἔσω *K* || 34, 6 τὰ ante θεῶν om. || 17 ὑψηγῶρων *P* ὑψηγορον *a* || 18 ἐς *K* || 35, 2 ἀκούειν || 6 αἰτῶ om. || 9 λοιπὸν om. || 10 γιγνώσκειν *K* || 12 οἱ om. || 13 ἀπάθον *P* || 14 δὲ] τε *a* || 15 περιπαλεῖν *P* || 16 γέγραπται—εἰωθός om. *P* || 20 αἰτία] καὶ *P* et (cum lac. 5 litt.) *a* || 22 γὰρ om. || 36, 1 καὶ <καὶ> *P* || 2 διωρωμένη m 1 *P* || 5 μνήμης *a* || 6 ἀνέχων *P* || ἐμπρουν || 8 σφρυγῶν *P* φρυγῶν *a* || 10 ξυναπονεύουσα || 15 ἀπόλειαν || 16 ἐκνεύσας *a* ἐκπλεύσας *P* || 37, 15 χρῆ ροεῖν || 38, 2 φριγῶν *a* || 3 ὄφιστάμεναι || 5 ἰσχνόν m 1 *P* || οἶον om. *P* || 8 προσεκειμένα *a* || 14 ἐπιτετάχθαι || 23 ΝΕΣΟΣ (sic ubique || 24 δεδειθι || πολλῶ <πολλῶ> *P* || 25 αἰρομένου *P* || 39, 6 ἀφοίσεως m 1 *P* || 7 τοῦ βέλους om. || 8 <οὖν> οὐκ *a* || 9 ἀφάσει || 11 φιλόλης *a* || 16 <τῇ> Δημιανείρα *P* || 24 ἑαυτοῦ || 40, 4 ΦΙΛΟΚΤΗΤΟΣ m 1 *P* (item v. 7) || 11 μισθῷ || 12 ἐς *K* || 13 ξυνεφεῖ || 41, 2 διαφόρῳ *a*

INDEX LOCORUM
in praefatione tractatorum.

- Phil. 21, 16 p. XII.
36, 5 p. XIII.
40, 16 p. XVII.
- Call. inscr. operis p. XXVI.
p. XLVII.
- c. I inscr. p. XLVI.
45, 10 p. XXXIII.
46, 5 p. XXXIII.
11 p. XXXIX.
16 p. XXXII.
- c. II inscr. p. XLV sq.
48, 2 p. XXXII.
16 p. XXV.
p. XL.
49, 16 p. XLI.
p. XLV.
18 p. XXXII.
50, 6 p. XXXIV.
9 p. XXXIII.
51, 22 p. XXXI sqq.
52, 15 p. XXX.
17 p. XXXIX.
- c. V inscr. p. XLV sq.
53, 11 p. XXXII.
p. XL.
12 p. XXXIX adn. 1.
23 p. XXXIX.
54, 5 p. XXXIII.
6 p. XXXIX.
18 p. XXVIII.
55, 3 p. XXXIX.
5 p. XXXIII.
8 p. XXXII.
- 55, 18 p. XXXIII sq.
57, 5 p. XXXIX.
60, 5 p. XLII.
6 p. XXX.
61, 22 p. XLI adn. 2.
62, 16 sqq. p. XLII sq.
17 p. XXXII.
63, 15 p. XL.
c. X inscr. p. XLV sq.
64, 4 p. XXX adn. 2.
8 p. XXXV.
p. XLI.
65, 3 sq. p. XXXVI.
c. XI inscr. p. XLV sq.
66, 1 p. XXXVIII.
67, 3 p. XLIII adn. 1.
6 p. XXXVII.
14 p. XXXII.
69, 9 p. XXVIII.
c. XIV inscr. p. XLVII.
70, 7 p. XXXVII.
15 p. XLIII.
71, 3 p. XXXIX.
4 p. XXXVI.
12 p. XXXVII.
p. XLIII adn. 1.
19 p. XXXVII.
72, 1 p. XXXII.
p. XXXIX.
2 p. XL.
7 p. XXXIX.
p. XLII.
-

**ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΥ ΝΕΩΤΕΡΟΥ
ΕΙΚΟΝΩΝ ΠΡΩΤΟΝ**

F: Laurentianus LVIII 32 saeculi XII

ex quo fluxerunt

a: editio Aldina a. MD III

P: Parisiensis 1760 saeculi XV

stellulis adiectis in Philostrati oratione lacunas indicavimus, in commentariis scripturas a Kaysero in editione minore receptas ab huius editionis textu discrepantes. ubi solius *F* mentio fit, *a* et *P* cum illo consentire scito.

in inscriptione Φ . $\langle \tau\theta \rangle$ v. Kayser

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ

¹ κ (1) Μὴ ἀφαιρώμεθα τὰς τέχνας τὸ ἀεὶ σφῆζεσθαι
δυσαντίβλεπτον ἡγούμενοι τὸ πρεσβύτερον μῆδ', εἰ
τῶ τῶν παλαιότερων προείληπται, τοῦτο ζηλοῦν κατὰ
⁵ δύναμιν φειδώμεθα σχήματι εὐπρεπεῖ τὸ ῥάθυμον
ὑποκοριζόμενοι, ἀλλ' ἐπιβάλωμεν τῷ φθάσαντι· τυ-
χόντες γὰρ σκοποῦ ἀξίως λόγον πράξομεν, εἰ δέ πη
καὶ σφαλῆναι ξυμβαίη, τὸ γοῦν ἐπαινοῦντας φαίνεσθαι
ζηλοῦν τὰ εὖ ἔχοντα ἑαυτοῖς δάσσομεν. (2) τί δὴ μοι
¹⁰ ταυτὶ προανακέκρουσαι; ἐσπούδασαι τις γραφικῆς
ἔργων ἔκφρασις τῶμψ ὁμωνύμψ τε καὶ μητροπάτορι
λίαν ἀτικῶς τῆς γλώττης ἔχουσα ξὺν ὦρα τε προηγ-
μένη καὶ τόνψ. ταύτης κατ' ἔχνη χωρῆσαι θελήσαντες
ἀνάγκην ἔσχομεν πρὸ τῆς ὅλης ἐπιβολῆς καὶ περι
¹⁵ ζωγραφίας τινὰ διελθεῖν, ὡς ἂν καὶ ὁ λόγος ἔχη
τὴν οἰκείαν ὕλην ἐφαρμόττουσαν τοῖς ὑποκειμένοις.
(3) ζωγραφίας ἄριστον καὶ οὐκ ἐπὶ σμικροῖς τὸ ἐπι-
τήδευμα· χρῆ γὰρ τὸν ὀρθῶς προστατεύοντα τῆς
τέχνης φύσιν τε ἀνθρωπεῖαν εὖ διεσκέφθαι καὶ ἱκανὸν
²⁰ εἶναι γνωματεύσαι ἡθῶν ξύμβολα καὶ σιωπῶντων καὶ
τί μὲν ἐν παρειῶν καταστάσει, τί δὲ ἐν ὀφθαλμῶν
κράσει, τί δὲ ἐν ὀφρύων ἡθει κείται καὶ ξυνελόντι
εἰπεῖν ὀπόσα ἐς γνώμην τείνει. τούτων δὲ ἱκανῶς

⁴ προείληπται <τι> Olearius || ⁸ ἐπαινοῦντας Reiske Heyne
ἐπαινοῦντα F

891 K. ἔχων ξυναιρήσει πάντα καὶ ἄριστα ὑποκρινεῖται ἡ χεὶρ
 τὸ οἰκτεῖον ἐκάστου δράμα, μεμνηνότεν εἰ τύχοι ἢ ὄργι-
 ζόμενον ἢ ἔννοον ἢ χαίροντα ἢ ὀρμητην ἢ ἐρώοντα, καὶ
 καθάπαξ τὸ ἀρμόδιον ἐφ' ἐκάστῳ γράψει. (4) ἡδεῖα
 5 δὲ καὶ ἡ ἐν αὐτῷ ἀπάτη καὶ οὐδὲν ὕνειδος φέρουσα·
 τὸ γὰρ τοῖς οὐκ οὔσιν ὡς οὔσι προσεστάναι καὶ ἄγε-
 σθαι ὑπ' αὐτῶν, ὡς εἶναι νομίζειν, ἀφ' οὗ βλάβος
 οὐδέν, πῶς οὐ ψυχαγωγῆσαι ἰκανὸν καὶ αἰτίας ἐκτός;
 (5) δοκοῦσι δέ μοι παλαιοὶ τε καὶ σοφοὶ ἄνδρες πολλὰ
 10 ὑπὲρ ξυμμετρίας τῆς ἐν γραφικῇ γράψαι, οἷον νόμους
 τιθέντες τῆς ἐκάστου τῶν μελῶν ἀναλογίας ὡς οὐκ
 ἐνὸν τῆς κατ' ἔννοιαν κινήσεως ἐπιτυχεῖν ἄριστα μὴ
 εἴσω τοῦ ἐκ φύσεως μέτρου τῆς ἀρμονίας ἠκούσης·
 τὸ γὰρ ἔκφυλον καὶ ἔξω μέτρου οὐκ ἀποδέχεσθαι φύ-
 15 σεως ὀρθῶς ἐκούσης κίνησιν. (6) σκοποῦντι δὲ καὶ
 ξυγγένειάν τινα πρὸς ποιητικὴν ἔχειν ἢ τέχνην εὐρί-
 σκεται καὶ κοινή τις ἀμφοῖν εἶναι φαντασία. θεῶν
 τε γὰρ παρουσίαν οἱ ποιηταὶ ἐς τὴν ἑαυτῶν σκηνὴν
 ἐσάγονται καὶ πάντα ὅσα ὄγκου καὶ σεμνότητος καὶ
 20 ψυχαγωγίας ἔχεται, γραφικὴ τε ὁμοίως, ἃ λέγειν οἱ
 ποιηταὶ ἔχουσι, ταῦτ' ἐν τῷ γράμματι σημαίνουσα.
 (7) καὶ τί χρὴ λέγειν περὶ τῶν ἀριζήλως εἰρημένων
 πολλοῖς ἢ πλείονα λέγοντα δοκεῖν ἐς ἐγκώμια καθί-
 25 στασθαι τοῦ πράγματος; ἀρκεῖ γὰρ καὶ ταῦτα δεῖ-
 κνύναι τὸ σπουδαζόμενον ἡμῖν ὡς οὐκ ἀποβεβλήσεται
 ποι, ἢ κομιδῇ σμικρὰ· γράμμασι γὰρ προστυχῶν χειρὸς
 ἀστείας, ἐν οἷς ἀρχαῖαι πράξεις οὐκ ἀμούσως ἔχουσαι

2 <καὶ> μεμνηνότεν Kayser || 13 ἔσω Kayser | ἠκούσης (ἡκ
 ex ou ut videtur) F || 14 φύσεως Reiske Jacobs φ^ύ F φύσει a P ||
 18 τε om. P Morelli* || 21 <ικανῶς> ἔχουσι Kayser || 26 που
 Kayser* || ἢ Kayser ἢ F εἰ <καὶ> Jacobs

ἦσαν, οὐκ ἠξίωσα σιωπῇ παρελθεῖν ταῦτα. ἀλλ' ἴν'
 20 ἡμῖν μὴ ἐφ' ἐνός τὸ γράμμα προίοι, ἔστω τις ὑποκει-
 μενος, πρὸς ὃν χρῆ τὰ καθ' ἕκαστα διαρθροῦν, ἴν'
 οὕτω καὶ ὁ λόγος τὸ ἀρμόττον ἔχοι.

(α') ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΕΝ ΣΚΤΡΩΙ

5

- Κ. (1) Ἡ κομῶσα τῇ σκίνῳ ἠρωίνῃ — ὄρῳ γάρ
 πον τὴν ὑπὸ τῷ ὄρει στιφρᾶν τὸ εἶδος καὶ ἐσταλμένην
 κνανῶ — Σκῦρος, ὦ παῖ, νῆσος, ἣν ὁ θεῖος Σοφοκλῆς
 5 ἀνεμῶδεα καλεῖ. ἔστι δ' αὐτῇ καὶ πτόρθος ἐλάας ἐν
 ταῖν χερσῖν καὶ ἀμπέλου κλήμα. ὁ δ' ὑπὸ τοῖς πρό- 10
 ποσι τοῦ ὄρους πύργος, παρθενεύονται ἐνταῦθα αἱ
 τοῦ Λυκομήδους κόραι ξὺν τῇ δοκούσῃ παρὰ Θέτιδος
 ἦκειν. (2) τὸ γὰρ τοι Μοιρῶν ἐπὶ τῷ παιδί δόγμα
 10 τοῦ πατρὸς Νηρέως ἢ Θέτις μαθοῦσα καὶ ὡς ἐπ'
 ἄμφω πεπρωμένον αὐτῶ εἶη ἢ ξῆν ἀκλεῶς ἢ εὐκλεᾶ 15
 γενόμενον τάχιστα τελευτᾶν, ἀπόθετος αὐτῇ ὁ παῖς
 ξὺν ταῖς Λυκομήδους θυγατρᾶσιν ἐν Σκύρῳ κρύπτεται
 κόρη μὲν εἶναι δοκῶν ταῖς ἄλλαις, μίαν δὲ αὐτῶν τὴν
 15 πρεσβυτάτην ξὺν ἀπορρήτῳ γνοὺς ἔρωτι, καὶ προιών
 γε ἐς τόκου ὦραν ὁ χρόνος τὸν Πύργον ἐκδώσει. 20
 (3) ἀλλ' οὐκ ἐνταῦθα ταῦτα. λειμῶν δὲ πρὸ τοῦ
 πύργου — ἐπιτήδειος γὰρ ὁ τόπος τῆς νήσου κόραις
 ἀνθῶν ἀφθονίαν δοῦναι — καὶ ὄρῳ γε, ὡς ἄλλη
 20 ἀλλαχόσε ἀποσκίδνυνται τὰ ἄνθη ἀποκείρουσαι. κάλλος
 μὲν οὖν ἀμήχανον ἀπασῶν, ἀλλ' αἱ μὲν ἀτεχνῶς ἐς 25

2 προίοι F Morelli χροίοι aP || 6 σκίνῳ aP* || 9 ἐλάας
 aP* || 15 ἀκλεῶς <πολὸν χρόνον> Kayser || 20 χρόνος F Iacobs
 χορός a χωρός (o s. ω) P || 23 ἀνθέων Iacobs* || 25 ἀλλ' αἱ F
 Reiske Iacobs ἀλλὰ aP

θήλειαν ὄραν ἀποκλίνουσι βολαῖς τε ὀφθαλμῶν ἀπλᾶ
 ἐκβλεπούσαις καὶ παρειᾶς ἄνθει καὶ τῇ πρὸς ἕκαστα
 ὀρμῇ εὖ μάλα τὸ θήλυ ἐλέγχουσαι, ἠδὲ δὲ ἡ ἀναχαυτι-
 25 ζουσα τὴν κόμην καὶ βλοσυρὰ σὺν ἀβρότῃ αὐτίκα
 μάλα διελεγχθήσεται τὴν φύσιν καὶ τὸ ξὺν ἀνάγκῃ 5
 ἐπίπλαστον ἐκδῶσα τὸν Ἀχιλλέα ἐκδείξει· λόγου γὰρ
 ἔς τοὺς Ἑλληνας ἐμπεσόντος τοῦ τῆς Θέτιδος ἀπορ-
 ρήτου στέλλεται Διομήδης ξὺν Ὀδυσσεὶ ἐπὶ τὴν Σκυῖρον
 30 διελέγοντες, ὅπη ταῦτα ἔχει. (4) ὄρᾶς δὲ ἄμφω τὸν
 593 K. μὲν καὶ βεβουθισμένον τὴν τῶν ὀφθαλμῶν ἀκτίνα διὰ 10
 πανουργίαν οἶμαι καὶ τὸ διαθρεῖν τι αἰεὶ, ὃ δὲ τοῦ
 Τυδέως ἔμφρων μὲν, ἔτοιμος δὲ τὴν γνώμην καὶ τὸ
 δραστήριον προτείνων. κατόπιν δὲ αὐτῶν καὶ ὁ τῇ
 5 σάλπιγγι σημαίνων τί δὴ βούλεται καὶ τί τὸ ἦθος τῆς
 γραφῆς; (5) σοφὸς ὢν Ὀδυσσεὺς καὶ Ἴλιανὸς τῶν ἀδή- 15
 λων θηρατῆς πρὸς τὸν τῶν θηρωμένων ἔλεγχον μηχαν-
 νᾶται <τὰ> νῦν· εἰσὶν γὰρ ἔς τὸν λειμῶνα ταλάρους τε
 καὶ ὄσα παισὶ κόραις ἔς παιδιὰν εὐπρεπῆ καὶ πανο-
 10 πλίαν, αἱ μὲν οὖν Λυκομήδους ἔς τὸ οἰκεῖον χωροῦσιν,
 ὃ δὲ τοῦ Πηλέως ταλάροις μὲν καὶ κερκίσι χαίρειν 20
 λέγει παραλιπὼν αὐτὰ ταῖς κόραις ἤδη, ἔς δὲ τὴν
 πανοπλίαν ὀρμήσας γυμνοῦται τε τὸ ἐντεῦθεν * *

(excidit in F folium, huius editionis fere versus L)

(1) * * σθαί. ὃ δὲ Πύρρος οὐκ ἄγροικος ἔτι οὐδ'
 15 ἐν ἀύχμῳ σφριγῶν, οἷα βουκόλων νεανιεύματα, ἀλλ'

1 ἀπαλὰ Olearius* [ἀπαλὰ ἐκβλεπούσαις] Kayser || 2 ἄνθη
 aP ἄνθη Iacobs || 3 ἠδὲ Iacobs Ἡλι F ἠδιον aP || 9 ἔξ F | τὸν
 μὲν ὡς βεβουθισμένος Iacobs || 10 [καὶ] Hercher || 16 θηρα-
 τῆρ aP || 17 τανῶν aP νῦν F || 20 ταλάροις aP ταράροις F ||
 22 intercidisse et ultimam partem huius imaginis et initium in-
 sequentis intellexit Iacobs. priorem imaginem sequitur gemella,
 quae illi ex altera parte respondet. titulus ei fuit ΠΤΡΟΣ
 ΕΝ ΣΚΤΡΩΙ

ἤδη στρατιώτης. ἔστη μὲν γὰρ ἀκοντίῳ ἐπερείσας
 ἑαυτὸν καὶ ἀποβλέπων ἐς τὴν ναῦν, ἐσθῆς δὲ αὐτῷ
 φοινικίς ἐξ ὤμου ἄκρου ἐς τὴν ἀριστερὰν ἀνειλημμένη
 20 χεῖρα καὶ λευκὸς ὑπὲρ γόνυ χιτῶν, τὸ δὲ ὄμμα αὐτῷ
 γοργὸν μὲν, οὐκ ἐν ὀρμῇ δέ, ἀλλ' ἐν ἀναβολαῖς ἔτι καὶ 5
 τῷ ἀσχάλλειν τῇ τριβῇ καὶ ἀνατυοῖ τι ἢ γνώμη τῶν
 ἐν Ἰλίῳ μικρὸν ὕστερον. ἡ κόμη νῦν μὲν ἡσυχάζοντος
 ἐπικρέμαται τῷ μετώπῳ, ὀρμήσαντος δὲ ἀτακτῆσειε συν-
 25 ἀπονέουσα ταῖς τοῦ θυμοῦ κινήσειν. (2) αἱ δὲ ἀνα-
 σκιρτῶσαι ἄνετον αἴγες καὶ τὰ ἀτακτοῦντα βουκόλια 10
 καὶ ἡ ἐν μέσοις ἐρριμμένη κορύνῃ σὺν καλαῦροπι
 τοιοῦδε, ὧ καί, λόγου ἔχεται· ἀχθόμενος τῇ μητρὶ καὶ
 τῷ πάππῳ τῆς ἐν τῇ νήσῳ ἔδρας, ἐπειδὴ ἐπ' Ἀχιλλεῖ
 30 τεθνεῶτι δείσαντες περὶ τῷ παιδί ἀπάμοτον ἐποίησαντο
 τὴν τοῦ Πύρρου ἔξοδον, αἰπολίους τε καὶ βουσίην ἑαυτὸν 15
 194 K. ἐφίστησιν ἀπαυχενίζων τοὺς ἀτιμάζοντας τὴν ἀγέλην
 ταύρους, οἳ δὴ πρὸς τῷ ἐν δεξιᾷ δεικνύνται ὄρει.
 (3) λογίον δὲ ἐς τοὺς Ἕλληνας ἐμπεσόντος, ὡς οὐκ
 ἄλλῳ τῷ ἀλωτὸς ἔσοιτο ἢ Τροία πλὴν τοῖς Αἰακίδαίς,
 5 στέλλεται ὁ Φοῖνιξ ἐς τὴν Σκῦρον ἀνάξων τὸν παῖδα 20
 καὶ καθορμισάμενος ἐντυγχάνει οἱ οὐκ εἰδότι οὐκ εἰδῶς
 πλὴν ὅσα τὸ ἄβρον τε καὶ ἄδρον τοῦ εἶδους ὑπεδείκνυ
 αὐτὸν Ἀχιλλέως εἶναι παῖδα. κἀντεῦθεν γνωρίσας, ὅς
 εἶη, ἔκπυστος γίνεται τῷ τε Λυκομήδει καὶ τῇ Δηϊδα-
 10 μείᾳ. (4) ταῦθ' ἢ τέχνη βραχεῖ τούτῳ γράμματι ἀνα- 25
 διδάσκειν ἡμᾶς ἐθέλει, γέγραπται δὲ ὡς καὶ ποιηταῖς
 φῶδῃν παρασχεῖν.

2 ἐσθῆς... φοινικίς F Morelli ἐσθῆς... φοίνικες a P || 3 ὄμου
 F Morelli ὄμου a P || 5 καὶ del. Kayser* || 8 ἀτακτῆσειε F ἀτα-
 κτῆσει Jacobs αὐτὰ κτῆσειεν a P || 13 <ὀπέρ> τῆς Kayser ||
 17 ἐπδεικνύνται a P* || 22 ἀπεδείκνυ a P

(β') ΜΑΡΣΤΑΣ

(1) Καθήρηται ὁ Φρύξ, βλέπει γοῦν ἀπολωλὸς
 15 ἤδη διὰ ξύνεσιν ὧν πείσεται καὶ ὕστατα δὴ ἀλλήσασιν
 πεπίστευκεν οὐκ ἐς καιρὸν ἐς τὸν τῆς Ἀητοῦς θρασυ-
 νάμενος, ἐρριπταί τε αὐτῷ ὁ ἀλλὸς ἄτιμος μὴ ἀλλεῖν 5
 ἔτι, ὡς καὶ νῦν ἀπάδων ἐλήλεγκται καὶ παρέστηκε
 μὲν τῇ πίτινι, ἀφ' ἧς κρεμασθήσεσθαι οἶδε ταύτην
 20 ἑαυτοῦ καταδικασάμενος δίκην ἀσκὸς δεδάσθαι. (2) ὑπο-
 βλέπει δὲ ἐς τὸν βάρβαρον τοῦτον τὴν ἀκμὴν τῆς
 μαχαίρας παρακινώμενον ἐς αὐτόν· ὄρας γάρ που, ὡς 10
 αἱ μὲν χεῖρες ἐς τὴν ἀκόνην αὐτῷ καὶ τὸν σίδηρον,
 ἀναβλέπει δὲ ἐς τὸν Μαρσύαν γλανυκίων τῷ ὀφθαλμῷ
 25 καὶ κόμην τινὰ διανιστὰς ἀγρίαν τε καὶ ἀχμῶσαν. τὸ
 δὲ ἐπὶ τῆς παρειάς ἐρευθὸς φονῶντος οἶμαι καὶ ἡ
 ὀφρυῶς δὲ ὑπέρεκτεται τοῦ ὄμματος ἐς ἀγὴν ξυνηγμένη 15
 καὶ διδοῦσά τι τῷ θυμῷ ἦθος, ἀλλὰ καὶ σέσηρεν
 ἄγριον τι ὑπὸ τῶν μελλόντων αὐτῷ δρᾶσθαι, οὐκ
 30 οἶδ' εἴτε χαιρῶν εἴτε καὶ ἀνοιδούσης ἐς τὴν σφαγὴν
 395 κ. τῆς γνώμης. (3) ὁ δὲ Ἀπόλλων γέγραπται διαναπαύων
 ἑαυτὸν ἐπὶ πέτρας τινός, ἡ λύρα δὲ ἐν ἀριστερᾷ κει- 20
 μένη ἔτι πλήττεται ὑπὸ τῆς χειρὸς τῆς λαϊᾶς ἐμπι-
 τουσύης ἡρεμαίως καὶ οἶον διαφαλλούσης. ὄρας δὲ καὶ
 5 ῥάθυμον τὸ τοῦ θεοῦ εἶδος καὶ μειδίημα ἐπανθοῦν
 τῷ προσώπῳ, ἢ τε χεῖρ ἢ δεξιὰ ἐπίκειται τῷ κόλπῳ,

8 ὑποβλέπει F Salmasius ὑποκλέπτει aP || 10 παρακινώμενον F anon. Ald. Gott. Boettiger παρακινώμενον aP ||
 15 ἀγὴν F αὐτὴν Iacobs ὄραγην anon. Ald. apud Olearium ||
 17 ὑπέρ aP | <καὶ> οὐκ aP* || 22 διαφαλλούσης] νῆ Δί' ἀτα-
 λούσης Iacobs* | ὄρας F ὄρα aP ὄρα Morelli* || 23 τὸ ῥάθυμον
 τοῦ Iacobs || 24 προσώπῳ Olearius ἀσώπῳ F

πράως ξυνέχουσα τὸ πληκτρον, καταρραφθιμουμένη ὑπὸ
 τοῦ ἐς τὴν νίκην χαίροντος. αὐτοῦ καὶ ὁ ποταμὸς τοῦ
 10 *Μαρσύα* ἐπωνυμίαν ἀμείψων. (4) ὄρα μοι καὶ τὴν
 τῶν *Σατύρων* ἀγέλην, οἷα θρηνοῦντες τὸν *Μαρσύαν*
 γεγράφεται, ὡς ἐπιφαίνοντες τὸ ἀγέρωχον καὶ ἀνε- 5
 σκιρτηκὸς ξὺν τῷ ἀνιᾶσθαι.

(γ') ΚΤΝΗΓΕΤΑΙ

(1) *Τί δ' οὐκ ἂν εἰποις περὶ τούτων, οὓς ἄγει*
 15 *μὲν ἀπὸ θήρας ἢ γραφή, πηγὴν δ' αὐτοῖς ἀναδίδωσιν*
ἀκραιφνή ποτίμου τε καὶ διαυγοῦς νόματος; ὄρα δέ 10
που καὶ τὸ περὶ τὴν πηγὴν ἄλσος, φύσεως ἔργον οἶμαι
τῆς σοφῆς· ἱκανὴ γὰρ πάντα, ὅσα βούλεται, καὶ δεῖται
τέχνης οὐδέν, ἢ γε καὶ τέχναις αὐταῖς ἀρχὴ καθέστηκε.
 20 (2) *τί γὰρ ἐνδεῖ πρὸς τὴν τῆς σκιάς παρασκευήν; αἰδὼ*
μὲν ἡμερίδες ἄγριαι ἀνερπύσασαι τῶν δένδρων ξυμ- 15
βεβλήκασι τοὺς τῶν κλημάτων κορύμβους ἄλλον ἄλλω
συνδέουσαι, σμίλαξ δὲ αὕτη καὶ κιττός ὁμοῦ τε καὶ
καθ' ἓν διασχόντες πυκνὸν τινα τοῦτον καὶ ἡδίω
 25 *τέχνης ὄροφον ἡμῖν παρέχουσιν. ὁ δὲ τῶν ἀηδόνων*
χορὸς καὶ τὰ τῶν ἄλλων ὀρνέων μουσεῖα σαφῶς ἡμῖν 20
τὰ τοῦ μελιχροτάτου Σοφοκλέους ἐπὶ γλῶτταν ἄγει
πυκνότεροι δ'
εἴσω κατ' αὐτὸν εἰστομοῦσ' ἀηδόνες,
 30 *εἰπόντος. (3) ἄλλ' ὅ γε τῶν θηρευτῶν δμιλος ἡδεῖς*

3 *μαρσύα F πορσίον α πρότον P; Μαρσύου anon. Ald. Gott., Olearius <δ> τοῦ Μαρσύα Iacobs | τὴν om. α P**
 9 *δ' αὐτοῖς F Salmasius δὲ αὐτῆς α P (οἷς s. ἦς) || 10 ὄρα α P ||*
 15 *αἱ ἡμερίδες α αἰμερίδες P αἱ ἡμ. Morelli* | τῶν δένδρων*
post συνδέουσαι transponit Kayser; τῶν δένδρων <ἄνω>*
Schenkl, ἄνω ἐρπύσασαι Arnim || 16 ἄλλο ἄλλω Olearius |
 22 *πυκνότεροι Olearius e Sophocle, πυκνότερον F, πυκνότεροι*
codd. apud Suidam s. v. ἴρος

396 κ. μὲν καὶ στιφροὶ καὶ πνέοντες ἔτι τὸν ἐν τῇ θήρᾳ
 θυμόν, ἄλλος δὲ ἄλλο τι πράττοντες διαναπαύουσι
 σφᾶς αὐτούς. οἶον, ὡ θεοί, καὶ ὡς ἡδὺ τὸ σαφές τῆς
 τέχνης καὶ ὡς ἔστιν ὄραν τὴν ἐκάστου τύχην. στιβάς
 5 μὲν αὐτοσχέδιος αὐτῆ δικτύων οἶμαι ξυγκειμένη δέχεται 5
 τοὺς ἄρχοντας, καλὸν εἰπεῖν, τῆς θήρας. (4) καὶ πέντε
 μὲν οὗτοι. ὄρας δὲ τὸν μεσαλιτατον αὐτῶν, ὡς διε-
 γείρας ἑαυτὸν ἔστραπται πρὸς τοὺς ὑπερκατακειμένους
 10 τὸν ἑαυτοῦ, μοι δοκεῖν, ἄθλον ἀφηγούμενος καὶ τὸ
 καταβαλεῖν θάτερον τῶν θηρίων πρῶτος, ἃ δὴ τῶν 10
 δρυῶν ἐξήρτηται δικτύους, ἔλαφος οἶμαι καὶ σῦς ἐγκεί-
 μενα. ἢ γὰρ οὐκ ἐπῆρθαι σοι δοκεῖ καὶ χαίρειν τῷ
 ἔργῳ; οἱ δ' ἀτενὲς μὲν ὄρωσιν ἐς αὐτὸν ἀφηγούμενον,
 15 ἄτερος δὲ σφῶν ἐναποκλίνας ἑαυτὸν τῇ στιβάδι διανα-
 παύει που καὶ αὐτὸς τάχα ἀναγράφων τι τῆς θήρας 15
 οἰκείον ἔργον. θάτερον δὲ τοῦ ξυσσιτίου κέρας <ὁ>
 πρὸς τῷ μεσαιτάτῳ κύλικος ἡμιδεοῦς ἐν θατέρᾳ ταῖν
 χερσὶν οὔσης τὴν δεξιᾶν ὑπὲρ κεφαλῆς περιαγαγὼν
 20 τὴν Ἀγροτέραν ἄδειν μοι δοκεῖ, ὁ δὲ ἐς τὸν διάκονον
 ὄρων σοβεῖν κελεύει τὴν κύλικα. (5) σοφός τε ὁ 20
 ζωγράφος καὶ ἀκριβῆς τὴν χεῖρα ἀνασκοποῦντι γὰρ
 πάντα παραλέλειπται οὐδὲ τῶν ὀπαύων οὐδέν· ὁδὶ
 μὲν γὰρ τρύφος δένδρου κατελιηφῶς κάθηται ἐνεσκευ-
 25 ασμένος, ὡς εἶχεν ἐν τῷ περὶ τὴν θήραν δρόμῳ, κὰκ
 πήρας ἐνημμένης αὐτῷ δειπνῶν, δυεῖν δὲ κυνῶν ὁ μὲν 25
 ἐκτείνας ἑαυτὸν πρὸ αὐτοῦ ἐσθίει, ὁ δὲ τοῖς ὀπισθίοις

1 στιφροὶ Olearius στιφροὶ F' || 5 'fort. δικτάμονου'
 Kayser || 7 ὡς δὴ ἐγείρας vel ὡς ὑπεγείρας Kayser || 15 ποῦ
 καὶ αὐτός in mg. et τάχα s. v. F' | ἀναγράφων Reiske || 16 <ὁ>
 Olearius <ὁ μὲν> Iacobs* || 18 ὑπὲρ <τῆς> aP* || 22 ὁδὶ F'
 (ὁ ex ἡ) Iacobs ἡδίων aP ἴδιον· ὁ Hamaker ὄδε Olearius* ||
 24 κὰκ Iacobs καὶ F' || 25 πήρας F' Morelli πείρας aP

ἐνοκλάσας ἀνέχει τὴν δέσφην ἐνδεχόμενος τὰ ἐς αὐτὸν
 20 ἀπορριπτούμενα, ὁ δὲ πῦρ ἀνάψας καὶ ἐνθεὶς τῶν
 σκευῶν, ὅσα πρὸς τοῦτο χρῆστιά, τὰ πρὸς τὴν δαίτα
 ἄφθονα παρέχει σφίσι μάλα ἐπισπέρχων αὐτὸς ἑαυτὸν,
 κ. ἀσκός τε οὗτος εἰκῆ ἔρριπται ποτὸν ἀπαντλεῖν τῷ βου- 6
 λομένῳ θνεῖν τε θεραπεύοντιν ὁ μὲν δαιτρός οἶμαι
 μοῖρας τέμνειν φησὶ τῆς ἰσαίας ἐπιμελούμενος ἐν τῷ
 ἀποτέμνειν, ὁ δ' ὑπέχει τὸ ὑποδεξόμενον τὰς μοῖρας
 5 ἰσας που ἀπαιτῶν εἶναι. τὸ γὰρ ἐν θήρᾳ κατὰ γε
 τοῦτο διαλλάττον ἐς τύχην οὐδέν.

10

(δ') ΗΡΑΚΛΗΣ Η ΑΧΕΛΩΙΟΣ

(1) Ζητεῖς ἰσως, τίς ἡ κοινωνία δράκοντός τε, ὅς
 ἐνταῦθα πολὺς ἀνέστηκεν ἐγείρας τὸν πῆχυν κατὰ
 10 νῶτα δαφρινὸς καὶ γένεια καθιεῖς ὑπ' ὀρθῆ καὶ

1 ἐκδεχόμενος Arnim || 2 ἄψας αP || 6 θεραπεύοντιν (οἶν ex
 ων) F' || 12 tres figuras iuxta in tabula compositas fuisse, ser-
 pentem, taurum, denique virum barbatum, cuius in capite cornua
 taurina prominebant, O. Iahn eph. arch. a. 1862, p. 317sq. recte
 intellexit. pictura autem in duas vel fortasse etiam tres partes
 divisa erat. certe enim pictor et ea exhibuerat quae certamen
 proxime praecesserunt et pugnae exitum, qua Hercules Ache-
 loum altero cornu defracto prostraverat, ita tamen ut ambi-
 possit, utrum vincens an victor Hercules depictus fuerit. nam
 utrum pictor quoque Herculem cornu Acheloi Deianirae offe-
 rentem proposuerit an Philostratus, dum dilucide et conspicue
 res exponere studet, quasi abreptus oratione ferventi ea quae
 certamen sequebantur tamquam praesentia effinxerit sane dubi-
 tari potest. in ectypo basis tripodis Nabuli repertae, quae nunc
 est in museo Constantinopolitano (v. Mitteilungen des deutschen
 Palaestinaverains VII tab. 3) Achelous conspicitur hominis bar-
 bati cornibusque taurinis instructi formam et figuram gerens.
 cornu eius ante Herculis pedes iacentis sinistrum defractum
 est atque ex vulnere flumen effundi videtur. cf. Furtwaenglerum
 in Roscheri Lex. myth. I 2245. || 13 πῆχυν] ἀόχένα Iacobs*;
 cf. Mel. Vind. XXI 45

πριονωτῇ τῇ λοφιᾷ βλέπων τε δεινωῶς δεδορκὸς καὶ
 ἰκανὸν εἰς ἐκπλήξιν ἀγαγεῖν, ταύρου τε, ὃς ὑπὸ τοσαύτῃ
 κεραλά γυρώσας τὸν ἀύχένα καὶ διασκάπτων τὴν ἐν
 ποσὶ γῆν ὡς ἐς ἐμβολὴν ἴεται, καὶ ἀνδρὸς τούτου ἡμί-
 15 θηρος· βούπρωρα μὲν γὰρ αὐτῷ πρόσωπα καὶ γενειὰς ἡ
 ἀμφιλαφῆς πηγαί τε ναμάτων ἐκπλημμυροῦσαι τοῦ
 γενείου. τό τε συνερρηκὸς ὡς ἐς θεῶν πλήθος καὶ
 ἢ ἐν μέσοις κόρη, νύμφη τις οἶμαι, τουτὶ γὰρ χρῆ
 νοεῖν τῷ ἀμφ' αὐτὴν κόσμῳ, καὶ γέρον οὗτος ἐν
 20 ἀθύμφ τῷ εἶδει νεανίας τε ἐκδυόμενος λεοντῆς καὶ 10
 ῥόπαλον ἐν ταῖν χεροῖν ἔχων ἠρωίνῃ τέ τις αὐτῇ
 στιφρὰ καὶ πρὸς λόγου τῷ μύθῳ τῆς Ἀρκάδων τροφῆς
 φηγῶ ἔστεμμένη. Καλυδῶν οἶμαι ταῦτα. (2) τίς δὲ
 ὁ τῆς γραφῆς λόγος; Ἀχελῷος ὁ ποταμὸς, ὃ παῖ, Δηια-
 25 νείρας τῆς Οἰνέως ἐρῶν τὸν γάμον σπεύδει καὶ Πειθῶ 15
 μὲν ἄπεστι τῶν δρωμένων, ἄλλος δὲ ἄλλοτε δοκῶν
 ὑπὸ τοῖς ὄρωμένοις εἰδεσιν ἐκπλήξειν ἠγείται τὸν
 Οἰνέα. τοῦτον γὰρ εἶναι γίνωσκε τὸν ἐν τῇ γραφῇ,
 30 κατηφῇ δὲ ἐπὶ τῇ παιδί Δηιανείρα ἀθύμως τὸν μνη-
 398 K. στῆρα ὄρώση. γέγραπται γὰρ οὐκ αἰδοῖ τὴν παρεῖαν 20
 ἔξανθοῦσα, ἀλλὰ περιδεῆς οἶα πείσεται τῷ παρὰ φύσιν
 τῆς συζυγίας. ἀλλ' ὁ μὲν γενναῖος Ἡρακλῆς ὁδοῦ
 πάρεργον φασὶν ἐκουσίως ὑφίσταται τὸν ἄθλον.

1 δεδορκὸς F Wyttenbach δεδορκὸς aP || 2 ἐς Kayser* | ταύρου
 Wakefield γάυροῦ F (~ e corr.) γάυρου aP | τὲ e corr. F m 1 |
 post τε add. ἵππου F (sed in ras. duarum litterarum m 2
 scriptum in versu ultimo ita, ut fines eius aliquantum excedat;
 ὃς in versus sequentis initio adiecit m 1) aP | [ἵππου] Kayser
 ἱταμοῦ Brunn πυρίππου Jacobs || 5 πρόσωπα Morelli ἄσωπα F
 ἄσωπα aP || 10 ἐκδυόμενος λεοντῆν O. Iahn, Arch. Zeitung a. 1862
 p. 319, adn. 14; cf. Philostr. mai. Imagg. Π 21, 1 || 12 ἀρκά-
 δων F Kayser ἀρκαδίας aP || 19 δὲ] δὴ Schenkl incl. Kayser |
 [Δηιανείρα] Kayser

5 (3) καὶ τὰ μὲν ἐν ἀναβολαῖς ταῦτα, ἰδοὺ δὲ καὶ ὡς
 ξυνεστήκασιν ἤδη, καὶ ὅσα μὲν ἐν ἀρχαῖς τῆς διαμάχης
 θεοῦ τε καὶ ἀτρέπτου ἤρωος ὑπονοεῖσθω, τὸ δ' αὖ
 τέλος ὁ μὲν ἐς βούκερων ἀναμορφώσας ἑαυτὸν ὁ πο-
 10 ταμὸς ἐπὶ τὸν Ἡρακλέα ὤρμησεν, ὁ δὲ τῇ λαιῶ τοῦ 5
 δεξιοῦ λαβόμενος κέρως θάτερον τῷ ῥοπάλῳ τῶν κρο-
 τάφων ἐκπρεμνίζει κἀντεῦθεν ὁ μὲν αἵματος ἤδη
 μᾶλλον ἢ νάματος ἀφήσει κρονονὸς ἀπαγορεύων, ὁ δὲ
 Ἡρακλῆς γανύμενος τῷ ἔργῳ ἐς τὴν Ληάνειραν ὄρᾳ
 καὶ τὸ μὲν ῥόπαλον αὐτῷ ἐς γῆν ἔρριπται, προτείνει 10
 15 δὲ αὐτῇ τὸ τοῦ Ἀχελφῶος κέρας οἶον ἔδνον τοῦ γάμου.

(ε') ΗΡΑΚΛΗΣ ΕΝ ΣΠΑΡΓΑΝΟΙΣ

(1) Ἀθύρεις, Ἡράκλεις, ἀθύρεις καὶ γελᾶς ἦδη τὸν
 ἄθλον, ἐν σπαργάνοις ὦν καὶ ταῦτα, καὶ τοὺς ἐξ Ἡρας
 δράκοντας ἐκάτερον ἐκατέρῳ χειρὶ ἀπολαβὼν οὐδὲν ἐπι- 15
 20 στρέφη τῆς μητρὸς ἔκφρονος παρεστῶσης καὶ περι-
 δεοῦς. ἀλλ' οἱ μὲν ἤδη παρῆνται μηκύναντες ἐς γῆν
 τοὺς ὄλκους καὶ τὰς κεφαλὰς ἐπικλίναντες ταῖς τοῦ
 νηπιου χερσὶν ὑποφαινούσας τι καὶ τῶν ὀδόντων·
 κάρχαροι δὲ οὔτοι καὶ λῶδεις λοφιαί τε αὐτοῖς ὑπὸ 20
 25 τοῦ θανάτου ἐς θάτερα ἐπικρεμείς καὶ τὰ ὄμματα οὐ
 δεδορκότα ἢ τε φολις οὐκ ἔξανθοῦσα χρυσῶ καὶ φοι-
 νικί ἔτι οὐδὲ πρὸς τὰς τῆς κινήσεως τροπὰς ὑπανγιά-
 ξουσα, ἀλλ' ὑπωχρος καὶ ἐν τῷ δαφρινῷ πελιδνῇ.
 (2) τὸ δὲ τῆς Ἀλκμήνης εἶδος ἀνασκοποῦντι ἀναφε- 25
 30 ρεῖν μὲν ἀπὸ τῆς πρώτης ἐκπλήξεως δοκεῖ, ἀπιστεῖ δὲ

5 ὤρμησεν Iacobs* || 9 γανύμενος F corr. Iacobs || 21 ἐπι-
 κρεμείς F corr. a || 24 πελιδνός aP* || 26 ἀπὸ F ἀπὸ aP;
 ἀπὸ inclusit Kayser, sed postea sententiam mutavit

399 K. νῦν οἷς ἦδη ὄρα, ἡ δ' ἐκπληξίς αὐτὴν οὐδὲ λεχῶ κεί-
 σθαι ξυνεχώρησεν· ὄρας γάρ που, ὡς ἄβλαντος καὶ
 μονοχίτων ἀναπηδήσασα τῆς εὐνῆς σὺν ἀτάκτῳ τῇ
 κόμῃ τὰς χεῖρας ἐκπετάσασα βοᾷ, θεράπαιναί τε, ὅσαι
 5 παρήσαν τικτούσῃ, ἐκπλαγεῖσαι ἄλλη ἄλλο τι προσδια- 5
 λέγονται τῇ πλησίον. (3) οἱ δὲ ἐν ὄπλοις οὗτοι καὶ
 ὁ γυμνῷ τῷ ξίφει ἔτοιμος οἱ μὲν Θηβαίων ἐκκριτοὶ
 βοηθοῦντες Ἀμφιτρούωνι, ὁ δ' ὑπὸ τὴν πρώτην ἀγγε-
 10 λίαν σπασάμενος τὸ ξίφος εἰς ἄμυναν ὁμοῦ ἐπέστη τοῖς
 δρωμένοις, καὶ οὐκ οἶδ' εἴτε ἐπέπληγεν εἴτε χαίρει 10
 λοιπόν· ἡ μὲν γὰρ χεὶρ ἔτ' ἐν τῷ ἐτοιμῳ, ἡ δὲ τῶν
 ὀφθαλμῶν ἔννοια χαλινὰ τῇ χειρὶ ἐφίστησιν, οὐδὲ
 ἔχοντος, ὅ τι καὶ ἀμύναιτο, καὶ χρησμοῦ προμηθείας
 15 δεόμενα τὰ παρόντα ὀρῶντος. (4) ταῦτά τοι καὶ ὦδλ
 πλησίον ὁ Τειρεσίας θεσπίζων οἶμαι ὀπόσος ὁ νῦν 15
 ἐν σπαργάνοις ὢν ἔσται, γέγραπται δὲ ἔνθεος καὶ
 μαντικὸν ἐπασθμαίνων. (5) γέγραπται καὶ ἡ Νῦξ ἐν
 εἶδει, ἐν ἣ ταῦτα, λαμπαδίῳ καταλάμπουσα ἑαντήν, ὡς
 20 μὴ ἀμάρτυρος τοῦ παιδὸς ὁ ἄθλος γένηται.

(ς') ΟΡΦΕΥΣ

20

(1) Ὅρφέα τὸν τῆς Μούσης θέλξει τῇ μουσικῇ
 καὶ τὰ μὴ μετέχοντα λόγον λογοποιοί φασί πάντες,
 25 λέγει δὲ καὶ ὁ ζωγράφος· λέων τε οὖν καὶ σῦς αὐτῷ
 πλησίον ἀκροαταὶ τοῦ Ὅρφέως καὶ ἔλαφος καὶ λαγῶς

2 ἄβλαντος F Hemsterhuys ἄκλανστος a P || 3 ξὺν Kayser* ||
 16 ὢν om. a P* || 17 ἡ Νῦξ ἐν εἶδει] Philostratus ea respexit
 quae apud maiorem leguntur I 2, 1, p. 6, 19 γέγραπται δὲ ἡ
 Νῦξ οὐκ ἀπὸ τοῦ σώματος, ἀλλ' ἀπὸ καιροῦ et II 22, 2, p. 110, 3
 ὁ Ὅρνος ἐν εἶδει. ceterum utrum recte feminam facem geren-
 tem Noctem nominaverit an ea potius Luna (Σελήνη) dicenda
 sit, in dubio esse putamus || 19 ἀμάρτυρος F, corr. a P

οὐκ ἀποπηδῶντες τῆς ὀρμῆς τοῦ λέοντος, καὶ ὄσοις ἐν
 θήρᾳ δεινὸς ὁ θήρ, ξυναγελάζονται αὐτῷ ραθύμῳ νῦν
 20 ῥάθυμοι. σὺ δὲ μηδὲ τοὺς ὄρνιθας ἀργῶς ἰδῆς, μὴ
 τοὺς μουσικὸν μόνον, οἷς ἐνευστομεῖν τοῖς ἄλσειν
 ἔθος, ἀλλ' ὄρα μοι καὶ τὸν κραγέτην κολοῖον καὶ 5
 κ. τὴν λακέρυζαν αὐτὴν καὶ τὸν τοῦ Διὸς ἀετόν. ὁ μὲν,
 ὁποῖος ἄμφω τῶ πτέρυγε ταλαντεύσας ἐξ ἑαυτοῦ ἀτενὲς
 εἰς τὸν Ὀρφέα βλέπει, οὐδ' ἐπιστρεφόμενος τοῦ πτωκὸς
 πλησίον ὄντος, οἱ δὲ ξυγκλείσαντες τὰς γένυς ὄ(λοι)
 5 εἰσὶ τοῦ θέλγοντος, λύκοι τε οὗτοι καὶ ἄρνες ἀναμίξ, 10
 ἢ τεθηπότες. (2) νεανιεύεται δέ τι καὶ μείζον ὁ
 ζωγράφος· δένδρα γὰρ ἀνασπάσας τῶν ριζῶν ἀκροατὰς
 ἄγει ταῦτα τῷ Ὀρφεὶ καὶ περιίστησιν αὐτῷ. πεύκη
 τε οὖν καὶ κυπάριττος καὶ κλήθρος καὶ αἰγείρος
 10 αὐτὴ καὶ ὅσα ἄλλα δένδρα ξυμβalόντα τοὺς πτόρ- 15
 θους οἷον χεῖρας περὶ τὸν Ὀρφέα ἔστηκε καὶ τὸ θέα-
 τρον αὐτῷ ξυγκλείουσιν οὐ δεηθέντα τέχνης, ἵν' οἱ τε
 ὄρνιθες ἐπ' αὐτῶν καθέξοιντο καὶ ἐκείνος ὑπὸ σκιᾷ
 μουσουργοίη. (3) ὁ δὲ κάθηται ἀρτίχρονον μὲν ἐκβάλ-
 15 λων ἱουλον ἐπιρρέοντα τῇ παρειᾷ, τιάραν δὲ χρυσαυγῇ 20
 ἐπὶ κεφαλῆς αἰωρῶν τό τε ὄμμα αὐτῷ ξὺν ἀβρότητι
 ἐνεργὸν καὶ ἐνθεον αἰετῆς γνώμης εἰς θεολογίαν τει-
 νούσης. τάχα δέ τι καὶ νῦν ἄδει καὶ ἡ ὄφρῦς οἶον
 20 ἀποσημαίνουσα τὸν νοῦν τῶν ἀσμάτων ἐσθῆς τε αὐτῷ

2 ραθύμῳ (ex ῥάθυμοι) F' || 7 ὁπόσος Kayser | ἔξω ἑαυτοῦ
 Piccolos || 9 ὄλοι Morelli ὄ... (spatium trium litt.) F' ὄ aP ||
 11 ἢ Iacobs ἢ F' καὶ anon. Ald. Olear. || 14 κλήθρος ex
 κλήρος F' || 19 in describendis Orphei habitu cultuque Philo-
 stratus iis usus est quae apud maiorem I 10, 3, p. 22, 9 sqq.
 de Amphione leguntur || 21 ξὺν F' Iacobs ξυρὸν aP' ξυρὸν
 Olearius ξύννον Salmasius || 22 τῆς ex τοῖς F' || 23 <ῥηται>
 ἢ ὁ. Iacobs* || 24 ἐσθῆς τε F' Wyttenbach εἰσθῆς τε aP

μετανθοῦσα πρὸς τὰς τῆς κινήσεως τροπὰς, καὶ τοῖν
 ποδοῖν ὃ μὲν λαιὸς ἀπερείδων εἰς τὴν γῆν ἀνέχει τὴν
 κιδάραν ὑπὲρ μηροῦ κειμένην, ὃ δεξιὸς δὲ ἀναβάλλ-
 λεται τὸν ἑνθμόν ἐπικροτῶν τοῦδαφος τῷ πεδίλῳ, αἱ
 25 χεῖρες δὲ ἡ μὲν δεξιὰ ξυνέχουσα ἀπρίξ τὸ πλῆκτρον 6
 ἐπιτέταται τοῖς φθόγγοις ἐκκειμένῳ τῷ ἀγκῶνι καὶ
 καρπῷ εἶσω νεύοντι, ἡ λαυὰ δὲ ὀρθοῖς πλήττει τοῖς
 δακτύλοις τοὺς μίτους. ἀλλ' ἔσται τις ἀλογία κατὰ
 σοῦ, ὃ Ὀρφεῦ, καὶ νῦν μὲν θηρία θέλγεις καὶ δένδρα,
 30 Θράτταις δὲ γυναιξίν ἐκμελῆς δόξεις καὶ διασπά- 10
 σονται σῶμα, φῶ καὶ θηρία φθεγγομένῳ εὐμενεῖς ἀκοῆς
 παρέσχεν.

(ξ') ΜΗΔΕΙΑ ΕΝ ΚΟΛΧΟΙΣ

- 401 K. (1) Τίς ἡ βλοσυρὸν μὲν ἐπισκύνιον ὑπὲρ ὀφθαλ-
 μῶν αἰρουσα, τὴν δὲ ὀφρῶν ἐννοίας μεστή καὶ ἱερο- 15
 πρεπῆς τὴν κόμην τό τε ὄμμα οὐκ οἶδ' εἶτε ἐρωτικὸν
 5 ἤδη εἶτε τι ἔνθεον ὑποφαίνουσα ἀγγὴν τε ἄρητον
 ἐκδεικνῦσα τοῦ προσώπου τὴν θέαν; τουτὶ δὴ τὸ
 τῶν Ἡλιάδων γνώρισμα· Μήδειαν οἶμαι χρῆ νοεῖν τὴν
 Αἰήτου. (2) ἐνορμισάμενος γὰρ τῷ Φάσιδι ὃ τοῦ 20
 Ἰάσονος στόλος, ὅτε τὸ χρυσοῦν μετῆι δέρας, καὶ εἰς
 10 τὴν τοῦ Αἰήτου παρελθὼν πόλιν, ἐρᾷ ἡ κόρη τοῦ ξένου
 λογισμὸς τε ὑπείσιν αὐτὴν ἀήθης, καὶ ὃ τι μὲν πέπον-
 θεν, οὐκ οἶδεν, ἀτακτεῖ δὲ τὰς ἐννοίας καὶ τῆ ψυχῇ

1 τῶν κινήσεων α P*, cf. 13, 23; 33, 7 || 6 ἐπιτέταται F α
 ἐπιτέταται P Wyttenbach | ἐκκειμένῳ Iacobs ἐγκειμένῳ F ||
 11 σῶμα] σε, Kayser σ' οἶμαι H. Schenkl || 12 παρέσχε F ||
 17 ἀγγὴν Gomperz αὐτὴν F* | ἄρητον F Wyttenbach ἄρηκ-
 τον α P || 18 post ἐκδεικνῦσα lacunam subesse suspicatus est
 Gomperz, qui καὶ λαμπρῶν παρέχουσα supplevit || 22 τὴν α P
 τὸν F || 24 οἶδεν Iacobs οἶδα F

ἀλύει. ἔσταλται δὲ οὐκ ἐνεργὸς νῦν οὐδὲ ἐν ξυνουσίᾳ
 τῶν κρειττόνων, ἀλλ' ὥς καὶ πολλοῖς ὄραν. (3) τὸ δὲ
 15 τοῦ Ἰάσονος εἶδος ἄβρον μὲν, οὐ μὴν ἔξω τοῦ ἐρρω-
 σθαι, ὄμμα τε αὐτῷ χαροπὸν ὑπόκειται τῷ τῆς ὀφρύος
 ἦθει φρονούσης τε καὶ παντός ὑπεραιρούσης τοῦ ἀντι- 5
 ξόου, ἰούλω τε ἤδη βρῦει καθέρποντι καὶ ἡ κόμη
 ξανθὴ ἐπισαλεύει τῷ μετώπῳ, τὰ δέ γε τῆς στολῆς
 20 λευκὸν χιτῶνα ἔξωσται λεοντήν ἐξηρημένους καὶ κρη-
 πίδα ἐνήπται, ἀκοντίῳ τε ἐπερείσας ἑαυτὸν ἔστηκε, τό
 τε ἦθος τοῦ προσώπου οἶον μῆτε ὑπερφρονεῖν, αἰδεῖται 10
 γάρ, μῆτε ὑποκείσθαι, θαρρεῖ γὰρ τὸν ἄθλον. (4) Ἔρως
 δὲ ἑαυτοῦ ποιεῖται ταῦτα καὶ τῷ τόξῳ ἐπερείσας ἑαν-
 25 τὸν ἐναλλάξ τῷ πόδε ἴστησι τὸ λαμπάδιον ἐς τὴν γῆν
 τρέψας, ἐπειδὴ ἐν ἀναβολαῖς ἔτι τὰ τοῦ ἔρωτος.

(ἠ') ΑΘΤΡΟΝΤΕΣ

15

(1) Οἱ ἐν Διὸς αὐλῇ ἀθύροντες, Ἔρως οἶμαι
 1 K. καὶ Γανυμήδης, εἴ τι χρὴ τὸν μὲν τῆ τιάρᾳ νοεῖν, τὸν
 δ' ἀπὸ τοῦ τόξου καὶ τῶν πετρῶν ἐς ἐπίγνωσιν ἄγειν.
 ἀθύρουσι μὲν οὖν ἀστραγάλοις οὗτοι, γεγραφαται δ' ὁ
 μὲν ὑβριστικῶς ἐπιτωθάζων ὁ Ἔρως καὶ πλήρη τῆς 20
 6 νίκης τὸν κόλπον ἀνασεύων, ὁ δὲ θνεῖν ἀστραγάλοι
 ἔτι τὸν μὲν καὶ αὐτὸν ἀπολωλεκῶς, τὸν δ' ἐφ' ὁμοίᾳ
 προπέμπων ἐλπίδι. κατηφῆς δὲ αὐτῷ παρεῖα καὶ ἡ
 τοῦ ὄμματος ἀκτῖς καίτοι ἄβροῦ ὄντος βεβυθισμένη

4 χαροπὸν F' χαροπὸν μὲν aP* || 6 ἡ abesse malit Iacobs ||
 8 ἐξηρημένους anon. Ald. Olear. ἐξηρημένης F' (μένης potius
 quam μένος compendium syllabarum ultimarum esse videtur) ||
 10 προσώπου Morelli ἀσώπου F' || 14 ἔτι F' Hamaker ἦδη aP ||
 16 <τῆ> Διὸς aP* || 19 οὗτοι Morelli οὔσι F' | δὲ aP* ||
 23 <ἠ> παρεῖα a* || 24 βεβυθισμένον aP*, cf. 6, 10

τὸ τῆς ἀνίας ἐπισημαίνει. (2) θεαί τε τρεῖς αὐταί
 10 ἐφροσῶσαι σφισιν, αἱ μὲν οὐδ' ἐφεσημευόντος δέονται,
 Ἀθηναί τε γὰρ αὐτόθεν ἰδόντι δῆλη τὴν ὁμόγνωιον
 ποιηταί φασι πανοπλίαν ἀμπεχομένη καὶ γλανκὸν
 ὑπὸ τῆς κόρυθος ὄρωσα ξὺν ἀρρενωπῷ τε τῷ ἦθει 5
 τὴν παρειὰν ἐπιφοινίττουσα, ἠδὲ δὲ αὖ τὸ φιλομειδὲς
 15 ὑπὸ τῇ τοῦ κεστοῦ ἰγγι κὰν τῷ γράμματι σημαίνει,
 Ἦραν δὲ γε τὴν τρίτην εἶναι τὸ σεμνὸν καὶ βασιλικὸν
 τοῦ εἶδους φησί. (3) τί δὴ βούλονται καὶ τίς ἢ τῆς
 ξυνουσίας αὐταῖς ἀνάγκη; ἄρουσα τοὺς πεντήκοντα ἢ 10
 20 Ἀργῶ ἐνώρμισται τῷ Φάσιδι Βόσπορον τε καὶ Ξυμ-
 πληγάδας διεξεληθοῦσα. ὄραξ δὲ καὶ τὸν ποταμὸν
 αὐτὸν ἐν βαθεῖ δόνακι κείμενον, ἐν βλοσυρῷ τῷ εἶδει,
 κόμη τε γὰρ ἀμφιλαφῆς αὐτῷ καὶ ἀνεστηκυῖα γενεῖας
 τε ὑποφρίττουσα καὶ γλανκιῶντες ὀφθαλμοί, τό τε 15
 25 ἀθρόον τοῦ φεύματος οὐκ ἀπὸ κάλλιδος ἐκχεόμενον,
 ἦπερ οὖν εἶωθεν, ἀλλ' ἀπὸ παντὸς ἐκπλημμυῖρον ἐννοεῖν
 δίδωσιν ἡμῖν, ὁπόσος ἐπιχεῖται τῷ Πόντῳ. (4) τὸν
 δὲ τῆς ναυτιλίας ἄθλον ἀκούεις οἶμαι καὶ ποιητῶν
 τὸ χρυσοῦν δέρας λεγόντων πᾶσι μέλουσάν τε 20
 30 τὴν Ἀργῶ καὶ Ὀμήρου φῶδαι φράζουσιν. ἀλλ' οἱ μὲν
 τῆς Ἀργούσ ναυβάται ἐν ἐπισκέψει τῶν κατειληφόντων,
 αἱ θεαὶ δὲ ἐς ἱεσίαν τοῦ Ἔρωτος ἤκουσιν αἰτοῦσαι
 403 κ. ξυλλαβεῖν σφισιν ἐπὶ σωτηρίᾳ τῶν πλωτήρων τὴν Αἰήτου
 Μήδειαν μετελθόντα, μισθὸν δὲ οἱ τῆς ὑπουργίας ἢ 25

2 ἐφροσῶσαι F Kayser ἐφροσῶσι aP | αἱ μὲν] οἶμαι
 Kayser* || 3 ὁμόγνωιον F Huet ὁμόγνωον aP || 5 τῷ ἄνθει Hamaker ||
 6 ἠδὲ ex ἠδει F || 10 ξυνουσίας aP ξυνουσίαις F || 12 de
 Phasidis effigie cf. ea quae C. Purgold in libro qui inscribitur
 Archaeologische Bemerkungen zu Claudian und Sidonius p. 34 sq.
 de fluuiorum numinum quas poetae inferioris aetatis animis
 conceperant imaginibus collegit || 22 ναυβάται Reiske Iacoba
 νανάται F

μήτηρ σφαιραν προδείκνυσι Διὸς αὐτὴν ἄθυρμα γεγο-
 νέναι λέγουσα. (5) ὄρᾳς καὶ τὴν τέχνην ἐν τῇ γραφῇ;
 5 χρυσοῦ μὲν αὐτή, ῥαφή δὲ αὐτῇ οἷα νοεῖσθαι μᾶλλον
 ἢ ὄρᾳσθαι, ἔλικας τε κυανοῦ ἐφ' ἑαυτῆς ἐλίττουσα καὶ
 ἀναρριφεῖσα τάχα πον τὸ ἀποχωροῦν σέλας μαρμαρυ- 5
 γαῖς ἀστέρων εἰκάξειν αὐτῇ δῶσει. (6) ὁ δὲ τοῦς
 10 μὲν ἀστραγάλους οὐδὲ ὄρᾳ ἔτι, ῥίψας δὲ αὐτοὺς χαμᾶζε
 ἐξήρτηται τοῦ τῆς μητρὸς πέπλου ἐπαληθεῦσαι τὴν
 ὑπόσχεσιν αὐτῷ, οὐ γὰρ ἐλλείψειν τὸν ἄθλον.

(Θ') ΠΕΛΟΨ

10

(1) Ὁ μὲν ὑπὲρ τετρώρων δι' ἠπειροῦ μέσης ἱππεύ-
 15 σειν μέλλων ὑπ' ὄρῳ τιάρᾳ καὶ Λυδία στολῇ, Πέλοψ
 οἶμαι, θρασὺς ἠνίοχος καλὸν εἰπεῖν. ἴθυνε γὰρ
 ποτε καὶ διὰ θαλάσσης τουτὶ τὸ ἄρμα, Ποσειδῶνος
 οἶμαι δόντος, ἄκρα τῇ τοῦ τροχοῦ ἀψίδι ὑπ' ἀδιάντῳ 15
 ἄξουι τὰ τῆς γαλήνης διαθέων νῶτα. (2) ὄμμα δ'
 20 αὐτῷ γοργὸν καὶ αὐχὴν ἀνεστηκῶς τὸ τῆς γνώμης
 ἔτοιμον ἐλέγχει ἢ τε ὄφρῳς ὑπεραίρουσα δηλοῖ κατα-
 φρονεῖσθαι τὸν Οἰνόμαον ὑπὸ τοῦ μειρακίου. φρονεῖ
 γὰρ τοῖς ἵπποις, ἐπειδὴ ὑψαύχενές τε καὶ πολλοὶ τὸν 20
 μυκτῆρα καὶ κοῖλοι τὴν ὀπλὴν καὶ τὸ ὄμμα κνάνεοί
 25 τε καὶ ἔτοιμοι χαίτην τε ἀμφιλαφῇ κυανῶν ἀπαιω-
 ροῦντες αὐχένων, ὃς δὴ θαλασσίων τρόπος. (3) πλη-
 σίον δὲ αὐτῶν Ἴπποδάμεια τὴν μὲν παρειὰν αἰδοῖ
 γράφουσα, νύμφης δὲ στολὴν ἀμπεχομένη βλέπουσά 25
 τε ὀφθαλμοῖς οἷοις αἰρεῖσθαι τὸ τοῦ ξένου μᾶλλον.

3 μὲν αὐτῇ Reiske || 4 ἐλίττουσα Olearius ἐλίττουσαν F
 ἐλίττουσαν aP || 6 αὐτῇ Arnim αὐτὴν Iacobs* || 22 ἀμφιλαφῇ
 κυρτῶν vel γυρῶν Iacobs

30 ἐρῶ τε γὰρ καὶ τὸν γεννήτορα μυσάττεται τοιοῦτοις
 ἀκροθινίοις φρονούντα, ἃ δὴ καὶ ὀρῶς, κεφαλὰς ταύτας,
 404.κ. τῶν προπυλαίων ἀνημμένη ἐκάστη, καὶ σχῆμα δέδωκεν
 ὁ χρόνος ἴδιον, ὃν ἕκαστος ἀπώλετο σφῶν. τοὺς γὰρ
 δὴ μνηστῆρας τῆς θυγατρὸς ἦγοντας κτείνων ἀγά- 5
 5 λεται τοῖς γνωρίσμασι τοῦ φόνου. (4) εἰδῶλα δὲ ὑπερ-
 ιπτάμενα σφῶν ὀλοφύρεται τὸν ἑαυτῶν ἀγῶνα τῆ
 τοῦ γάμου ξυμβάσει ἐφυσμυοῦντα· ξυμβῆναι γὰρ δὴ ὁ
 Πέλοψ, ὡς ἔλευθέρα λοιπὸν ἢ παῖς εἶη τοῦ ἀλάστορος.
 καὶ ὁ Μυρτίλος δὲ ξυνίστωρ τῆς ξυμβάσεως αὐτοῖν 10
 10 ἐστίν. (5) ὁ δ' οὐκ ἄποθεν ὁ Οἰνόμαος, ἀλλ' ἔτοιμον
 αὐτῷ τὸ ἄρμα καὶ τὸ δόρυ ὑπερτέταται τοῦ δίφρου
 καταλαμβάνει τὸ μειράκιον κτείνει, ὁ δὲ τῷ πατρὶ θῦναν
 Ἄρει σπεύδει ἄγριος ἰδεῖν καὶ φονῶν τὸ ὄμμα καὶ
 τὸν Μυρτίλον ἐπισπέρχει. (6) Ἔρωσ δὲ κατηφῆς τὸν 15
 15 ἄξονα τοῦ ἄρματος ἐντέμνει ἐκάτερον διδοὺς νοεῖν,
 ὅτι τε ἐρῶσα ἢ κόρη τοῦ ἐρῶντος ἐπὶ τὸν πατέρα
 ξυμβαίνει καὶ τὰ μέλλοντα περὶ τὴν Πέλοπος οἰκίαν
 ἐκ Μοιρῶν γίνεσθαι.

(Ι') ΠΤΡΡΟΣ Η ΜΤΣΟΙ

30

(1) Τὰ Εὐρυπύλου καὶ Νεοπτολέμου ποιητῶν
 20 ὕμνεϊ χορὸς πατροφῆζειν τε αὐτοὺς ἄμφω καὶ τὴν χεῖρα
 εὐδοκίμους κατ' ἰσχρὸν εἶναι, φησὶ δὲ καὶ ἡ γραφῆ.

3 ἀνημμένην ἐκάστην Westermann* ἀνημμένας <ὄν> ἐκάστη
 Reiske | καὶ] αἷς Iacobs || 7 ὀλοφύρεται ὀλοφύρεται F' (corr. a P) ||
 8 ξυμβαίνει vel ξυμβῆναι γὰρ <δοκεῖ> ὁ Πέλοψ Iacobs || 14 σπένδει
 P m 1 Morelli || 15 Amor Oenomaum in exitium praecipitat,
 sive de Hippodamiae Pelopis amore solo sive de Myrtili quoque
 Hippodamiae amore cogitandum est, quo ille ut regem prodāt
 incitatur || 16 ἐννοεῖν a P* || 17 ἐρῶντος Iacobs ἔρωτος F' τῷ
 ἐρῶντι anon. Ald. Olear. || 21 <ὁ> ποιητῶν Kayser*

ταῦτα· ἡ τύχη γὰρ τὴν ἐξ ἀπάσης γῆς ἀρετὴν ἐς
 μίαν πόλιν συννεγκοῦσα οἱ μὲν οὐκ ἀκλειεῖς οἰχον-
 ται, ἀλλ' οἷοι πρὸς πολλοὺς δυστήνων δέ τε
 παῖδες εἰπεῖν οἱ ἐμῶ μένει ἀντιώσιν, οἱ δὲ
 25 γενναῖοι γενναίων κρατοῦσι. (2) τὰ μὲν δὴ περὶ 6
 τῶν ἐν τῷ νικᾶν ἕτερα, νυνὶ δὲ περὶ τοὺς ξυνε-
 στῶτας ἢ θέα. πόλις μὲν αὕτη Ἴλιος ὄφρυόεσσα,
 καθ' Ὅμηρον, περιθεῖ δὲ αὐτὴν τείχος οἶον καὶ θεοὺς
 30 μὴ ἀπαξιῶσαι τῆς ἑαυτῶν χειρός, ναύσταθμόν τε ἐπὶ
 κ. θάτερα καὶ στενὸς Ἑλλησπόντου διάρρους Ἀσίαν 10
 Εὐρώπης διείργων. τοῦν μέσῳ δὲ πεδίον ποταμῶ
 διαιρεῖται Ξάνθῳ, γέγραπται δὲ οὐ μορμύρων ἀφρῶ,
 οὐδ' οἶος ἐπὶ τὸν τοῦ Πηλέως ἐπλήμμυρεν, ἀλλ' εὐνῆ
 5 μὲν αὐτῷ λωτὸς καὶ θρόνον καὶ ἀπαλοῦ δόνακος κόμαι,
 κατάκειται δὲ μᾶλλον ἢ ἀνέστηκε καὶ τὸν πόδα ἐπέχει 15
 ταῖς πηγαῖς ὑπὲρ ξυμμετρίας νῦν διυγραίνων αὐτα**†
 νάματος τὸ φεῦμα μέτρον. (3) στρατιά τε ἐκατέρω-
 θεν Μυσῶν τε ξὺν Τρωσὶ καὶ Ἑλλήνων ἐκ θατέρου
 10 οἱ μὲν κεκημηότες ἤδη οἱ Τρῶες, οἱ δὲ ἀκμηῆτες οἱ

6 ἐν τῷ νικᾶν *F* ἱκανῶν *aP*. verba τὰ μὲν δὴ π. τ. ἐν τῷ
 νικᾶν ἕτερα ita interpretanda esse videntur, ut Latinis 'ac de iis
 quidem, quae in ipso victoriae articulo contingunt, disserere
 ab hoc loco alienum' respondeant; cf. p. 29, 12 sqq. utrum
 autem re vera duae picturae fuerint (quarum altera Eury-
 pylum et Neoptolemum bellum parantes, altera iam congressos
 illumque succumbentem tibi fingas) an Philostrato una eadem-
 que tabula duplicis heroum, et adstantium et pugnantium, de-
 scriptionis conficiendae ansam praeberit, haud facile expedias |
 μὲν δὴ (τῶν) περιτῶν *Iacobs* || 7 Ἴλιος *aP* Ἴλ *F* || 16 αὐτα
 cum lac. 2 vel 3 litt. *F* αὐτὰ *aP* αὐτὸν *Morelli** | lacunam
 post νάματος praeunte *Iacobs*io significavit *Schenkl*, qui haec
 fere supplenda esse coniecit διανγὲς δὲ τοῦ ποταμοῦ ὕδαρ
 καὶ; cf. praef. pag XII || 17 [τὸ φεῦμα μέτρον] *Kaysers Westerman*
 || μέτρον *P Morelli* || 18 ξὺν *F* *Iacobs* ξυνόν *aP* | ἐκ θα-
 τέρου *F* (δ postea add. et ου ex α) *Iacobs* ἐκατέρου *aP*

ξὺν Εὐρυπύλῳ. ὀρῆς δὲ αὐτῶν, ὡς οἱ μὲν ἐν τοῖς
 ὄπλοις κάθηνται τάχα πού τοῦτο Εὐρυπύλου αἰτή-
 σαντος, καὶ χαίρουσι τῇ ἀνακωχῇ, οἱ δὲ ἐκθυμοὶ τε
 καὶ ἐξορμῶντες οἱ Μυσοὶ ἴενται τό τε τῶν Ἑλλήνων
 15 ἐν ὁμοίᾳ καταστάσει τοῖς Τρωσὶν ὄντων πλὴν τῶν 5
 Μυρμιδόνων, ἐνεργοὶ γὰρ καὶ περὶ τὸν Πύρρον ἔτοιμοι.
 (4) τῶ νεανία δέ, κάλλους μὲν ἔνεκεν ἐφερμηγεύοιτ' ἄν
 οὐδέν, ἐπειδὴ ἐν ὄπλοις τὰ νῦν, μεγάλοι γε μὴν καὶ
 ὑπὲρ τοὺς ἄλλους· ἡλικία τε ἀμφοῖν ἴση τὰς τε τῶν
 20 ὀφθαλμῶν βολὰς ἐνεργοὶ καὶ οὐ μέλλοντες. γοργὸν 10
 γὰρ τὸ ὄμμα ὑπὸ τῆς κόρυθος ἐκάστω, καὶ συναπο-
 νεύοντες ταῖς τῶν λόφων κινήσεσι καὶ ὁ θυμὸς ἐπι-
 πρέπει σφίσι σιγῇ τε μένεα πνεύουσιν εἰοίκασι. καὶ
 τὰ ὄπλα δὲ ἀμφοῖν πατρῶα, ἀλλ' ὁ μὲν Εὐρύπυλος
 25 ἀσήμοις ἔσταλται καὶ παραλλάττουσι τὴν αὐγὴν ὄπη 15
 τε καὶ ὅπως κινοῖτο, ἧ ἴρις, τῷ Πύρρῳ δὲ τὰ ἐξ
 Ἑφαίστου πάρεστιν, ἐκστάς ποτ' αὐτῶν Ὀδυσσεὺς
 καὶ ἀπευξάμενος τὴν ἑαυτοῦ νίκην. (5) θεωρῶν δέ

5 τῶν om. aP* || 6 μυρμηδόνων F || 7 τῶ νεανία F, corr.
 Olearius | ἐφερμηγεύοι Westermann* || 12 ἐπιπρέπει Olearius
 ἐπιτρέπει F || 16 ἧ H. Schenkl ἡ F; <ὡς> ἡ Olearius* οἷα
 Iacobs; cf. Philostr. mai. I 26, 4, p. 34, 17 et Heroic. p. 200, 3 ||
 18 quin pictores quoque Achillis clipeum ab Homero descriptum
 arte sua effinixerint dubitare non licet, cum ectypa eiusmodi
 eaque minimi ambitus nobis servata sint, veluti fragmen-
 tum tabulae Iliacae a Sartisio editum (cf. Iahn-Michaelis,
 Griech. Bilderchroniken t. II B p. 20) et fragmenta illa in museo
 Capitolino, quae Bienkowski in lucem protulit (Röm. Mitth.
 des k. d. arch. Inst. v. VI t. IV et VI p. 183 sq.; cf. Helbig,
 Führer durch die röm. Mus. 2 n. 463). atque cum his ectypis
 clipeus ille pictus, qui a Philostrato describitur, eo consentire
 videtur, quod in ectypis illis singulae imagines non in circulis
 inter se excipientibus vel zonis, sed in virgis iuxta vel supra
 et infra collocatis ita dispositae sunt, ut caelum non ut apud
 Homerum in centro clipei, sed in summa eius parte locum
 suum habeat (cf. p. 23, 22 ἀφέμενοι τῶν ἄνω). quae cum ita

τις τὰ ὄπλα λείπον εὐρήσει τῶν Ὀμήρου ἐκτυπωμάτων
 30 οὐδέν, ἀλλ' ἀκριβῶς ἢ τέχνη δείκνυσι τάκειθεν πάντα.
 τὸ μὲν γὰρ γῆς τε καὶ θαλάσσης καὶ οὐρανοῦ σχῆμα
 οὐδὲ φράζοντος οἶμαι δεήσει τινός, ἢ μὲν γὰρ αὐτόθεν
 1 K. ἰδόντι δὴλη τὴν ἑαυτῆς χροάν ὑπὸ τοῦ δημιουργοῦ 5
 λαβοῦσα, τὴν δ' αἰ πόλεις καὶ τὰ ἐν αὐτῇ γῆν γρά-
 φουσι καὶ μικρόν γε ὕστερον πεύση περὶ ἐκάστων,
 οὐρανόσ δὲ ὄδε. ὄρᾳς που τόν τε τοῦ ἡλίου κύκλον,
 5 ὡς ἀκάμας ἐν αὐτῷ, καὶ τὸ τῆς πανσελήνου φαιδρόν.
 (6) ἀλλὰ μοι δοκεῖς περὶ τῶν καθ' ἑκάστον ἄστρων 10
 ποθεῖν ἀκοῦσαι· τὸ γὰρ διαλλάττον αὐτῶν τὴν αἰτίαν
 σοι παρέχει τῆς πύσεως· αἰδὶ μὲν σοι Πλειάδες σπόρου
 10 τε καὶ ἀμητοῦ ξύμβολα δυόμεναι ἢ αὖ πάλιν ἐκφανῶς
 ἔχουσαι, ὡς ἂν καὶ τὰ τῆς ὥρας αὐτὰς ἄγῃ, Ἰάδες δ'
 ἐπὶ θάτερα. ὄρᾳς καὶ τὸν Ὠρίωνα, τὸν δὲ ἐπ' αὐτῷ 15
 μῦθον καὶ τὴν ἐν ἄστροις αἰτίαν ἐς ἕτερον ἀναβαλώ-
 μεθα, ὧ καί, καιρόν, ὡς ἂν μὴ ἀπάγοιμέν σε τῶν νῦν
 15 ἐν πόθῳ. οἱ δ' ἐπ' αὐτῷ ἀστέρεις ἄρκτος ἢ εἰ ἄμαξαν
 καλεῖν βούλοιο. φασὶ δὲ αὐτὴν καὶ μόνην οὐ δύεσθαι
 ἐν Ὠκεανῷ, ἀλλ' αὐτὴν περὶ αὐτὴν στρέφεσθαι οἶον 20
 φύλακα τοῦ Ὠρίωνος. (7) ἴωμεν δὴ λοιπὸν διὰ γῆς
 ἀφόμενοι τῶν ἄνω καὶ τῶν γε ἐν γῆ κάλλιστον θεώ-
 20 μεθα τὰς πόλεις. ὄρᾳς μὲν δὴ, ὡς διτταί τινες αὐταί·
 ποτέραν οὖν προτέραν ἀφερμηνευθῆναι σοι βούλει; ἢ
 τὸ τῶν λαμπάδων φῶς καὶ τὸ τοῦ ὕμναίου μέλος καὶ 25

sint, statuendum est pictorem ex descriptione Homericā pictu-
 ram fecisse, sophistam autem rursus picturam in descriptionem,
 in qua quantum fieri potuit Homeri vestigia pressit, convertisse. ||
 6 [γῆν] Kayser || 12 πλειάδες aP (ε s. v.)* || 14 αὐτὰς ἄγῃ
 Kayser αὐτ' ἄγῃ F αὐτῆς ἄγει P αὐτοῖς ἄγει a | ὡς ἂν
 ἀεὶ τὰ τ. ὦ. ἄστροις ἔγοι Iacobs || 15 ὠρίωνα F || 16 αἰτίαν |
 διαίταν Kayser* || 19 λούεσθαι aP* || 21 ὠρίωνος F || 24 βοῦ F

ὁ τῶν ἀνύλων ἤχος καὶ ἡ τῆς κιθάρας κροῦσις καὶ ὁ
 25 τῶν ὄρχουμένων φουθμὸς ἐς αὐτά σε ἔγει; ὄρᾳς δὲ καὶ
 τὰ γύναια τῶν προθύρων ὡς διαφαίνονται θαυμάζοντα
 καὶ μόνον οὐκ ἐκβοῶντα ὑπὸ χαρμονῆς. γάμοι ταῦτα,
 ὧ παῖ, καὶ πρώτη ξύνοδος νυμφίων καὶ ἄγονται τὰς 5
 νύμφας οἱ γαμβροί. τὸ δὲ τῆς αἰδοῦς καὶ τοῦ ἡμέρου,
 30 ὡς ἐπιπρέπει ἐκάστῳ, παρήμι λέγειν, σοφώτερον αὐτὰ
 τοῦ δημιουργοῦ ἀνιξαμένου. (8) ἀλλ' ἰδοὺ καὶ δικα-
 στήριόν τι καὶ ξυνέδρα κοινὴ καὶ γέροντες σεμνοὶ
 407 K. σεμνῶς προκαθήμενοι τοῦ ὀμίλου. τὸ δὲ ἐν μέσῳ 10
 χρυσίον τάλαντα μὲν δύο ταῦτ' οὐκ οἶδ' ἐφ' ὅτῳ ἦ,
 νῆ Δι', εἰκάσαι χρή, ὡς μισθὸς τῷ ὄρῳ ἐκδικά-
 σονται, ὡς ἂν μὴ πρὸς δῶρά τις τὴν εὐθείαν φέροι.
 5 τίς δ' ἡ δίκη; διττοὶ μὲν ἐν μέσῳ τινὲς οὔτοι, δοκεῖν
 ἐμοί, φουκὸν ἔγκλημα ὁ μὲν ἐπάγων θατέρῳ, τὸν δ' 15
 ὄρᾳς, ὡς ἔξακρὸς ἐστίν. οὐ γὰρ κατασχεῖν ὅπερ
 αὐτῷ προφέρει ὁ κατήγορος, καταθεῖς δὲ τὰ ὑποφόνια
 10 δικῆ καὶ νέμοντας τὴν βοήν, ὅτῳ φίλον· ἀλλ' ἦ γε
 τῶν κηρύκων παρουσία καθίστησιν αὐτοὺς καὶ εἰς τὸ 20
 ἡσυχάειν ἔγει. ταυτὶ μὲν οὖν σοι μέση τις πολέμου
 καὶ εἰρήνης ἐν οὐ πολεμουμένη πόλει κατάστασις.
 (9) ἑτέραν δὲ ὄρᾳς, ὡς τειχέτης, καὶ τό γε τείχος ὡς
 15 οἱ δι' ἡλικίαν ἀπόμαχοι φρουροῦσι διαλαβόντες, γύναιά
 τε γὰρ ἐστίν οὗ τῶν ἐπάλξεων καὶ γέροντες οὔτοι καὶ 25

11 δύο P Morelli δύο F δύο a || 13 τὴν <οὐκ> εὐθείαν nos,
 cf. Mel. Vind. XXI, 43; <παρά> τὴν εὐθείαν Kayser* || 16 κατα-
 σχεῖν (σχεῖν in litura 4 litt.) ὅπερ F ἔχει πῶν ὅπερ a P κατέχειν
 ὡνπερ Iacobs αἰτίαν ἔχειν ὡνπερ Kayser* || 19 δικῆ F om. P |
 φίλοι Lindau | γε Morelli τε F || 21 τις F τι a P || 23 ἑτέραν
 Morelli ἄτεραν F || 24 φρουροῦσι e φοροῦσι corr. F || 25 γὰρ
 a P γὰρ F

κομιδῇ παιδία. ποῖ δὴ τὸ μάχιμον αὐτοῖς; ἐνταῦθα
 εὔροις ἂν τούτους, οἳ δὴ Ἄρει τε καὶ Ἀθηναῖ ἔπονται.
 20 τουτὶ γάρ, μοι δοκεῖν, ἢ τέχνη φησὶ τοὺς μὲν χρυσῶ
 τε καὶ μεγέθει δηλώσασα θεοὺς εἶναι, τοῖς δὲ τὸ ὑπο-
 δεέστερον δι' αὐτῆς δοῦσα. ἐξίασι δὲ τὴν τῶν ἑναν- 5
 τίων οὐ δεξάμενοι πρόκλησιν, νέμεσθαι γὰρ τὸν ἐν
 25 τῇ πόλει πλοῦτον ἢ μὴ νεμομένων ἐν τοῖς ὄπλοις
 εἶναι. (10) λόχον δὴ διατάττουσιν ἐντεῦθεν. τουτὶ
 γάρ, μοι δοκεῖν, ἢ πρὸς ταῖς ὄχθαις αἰνίττεται λόχη,
 οὗ δὴ καθωπλισμένους αὐτοὺς ὄρεῖς. ἀλλ' οὐκ ἂν 10
 ἐγγένοιτ' αὐτοῖς χρήσασθαι τῷ λόχῳ· ὁ γὰρ τοι ἐπηλυς
 30 στρατὸς σκοπούς τινας καθίσας λείαν ἐλάσασθαι περι-
 νοεῖ. καὶ δὴ οἱ μὲν ἄγρουσι νομεῖς τὰ θρέμματα ὑπὸ
 σφρίγγων. ἢ οὐ προσβάλλει σε τὸ λιτὸν καὶ αὐτοφυεῖς
 1 K. τῆς μούσης καὶ ἀτεχνῶς ὄρειον; ὕστατα δὲ χρησάμενοι 15

1 παιδία (αι in ras.) F || 5 αὐτῆς Kayser* || 6 [γὰρ] Kayser || 7 νεμομένων Kayser* || 8 διατάττουσιν Kayser διαλλάττουσιν aF διαλάττουσιν P || 11 λόχῳ Morelli τῷ λοχηῶ (vel λοχημῶ) F λοχημῶ aP | 'locum Homeri difficillimum Π. XVIII, 509—534 (cf. quae hac de re nuper disputavit A. Swoboda eph. gymn. Austr. vol. LI p. 1 sqq.) iam a veteribus grammaticis variis modis tractatum esse Porphyrii commento docemur ad v. 509 adscripto. e tribus explicandi rationibus ab illo fusius enarratis, ab Eustathio repetitis nulla cum Philostrati enarratione concinit, etsi Alexandri Cotyaei verba (p. 195, 5 Dind.) οὐκ ἐδέχοντο τὴν πρόκλησιν mirum in modum concordant cum iis quae 25, 6 leguntur. sic autem rem sibi finxisse animo sophistam apertum est. oppidani hostibus urbi imminentibus insidias struunt, quae tamen nihil eos iuvant, quoniam hostili (ἐπηλυς) exercitui exploratoribus scite dispositis contingit, ut data occasione in greges obsessorum ad flumen pabulantes irruant atque pastores periculi ignaros trucident. tum subito qui in insidiis collocati erant consurgunt statimque pugna atrocissima oritur. unde adparet Philostratum id egisse, ut parum perspicuam atque rudem Homeri narrationem, qui oppidanos, ut in hostium gregem impetum facerent, insidias disposuisse fingit, eodem fere interpretationis artificio, quo usus est scholiasta B ad v. 513, detorqueret' H. Schenkl || 13 νομεῖς ἄγρουσι Jacobs

τῆ μουσικῇ δι' ἄγνοιαν τοῦ ἐπ' αὐτοῖς δόλου τεθναῖσιν, ὡς ὄρᾳς, τῶν πολεμίων ἐπελθόντων καὶ ἀπελαύνεται τις λεία πρὸς αὐτῶν. φήμη δὴ τῶν πραχθέντων ἐς
 5 τοὺς λοχῶντας ἐλθοῦσα ἀνίστανται οὗτοι καὶ ἐφ' ἵππων ἐς τὸν πόλεμον χωροῦσι καὶ τὰς τε ὄχθας ἔστιν ἰδεῖν πλήρεις τῶν μαχομένων καὶ βαλλόντων ἐς αὐτούς. (11) τοὺς δὲ ἐν αὐτοῖς ἀναστρεφόμενους καὶ τὴν πεφοινιγμένην λύθρῳ δαίμονα αὐτὴν τε καὶ τὴν
 10 ἐσθῆτα τί ἐροῦμεν; Ἔρις καὶ Κυδοιμὸς ταῦτα καὶ Κῆρ, ὅφ' ἦ τὰ πολέμου πάντα. ὄρᾳς γάρ τοι, ὡς οὐ μίαν ὁδὸν χωρεῖ, ἀλλ' ὄν μὲν ἄτρωτον ἐς τὰ ξίφη προβάλλει, ὅς δ' ὑφέλκεται ὑπ' αὐτὴν νεκρός, ὄν δὲ καὶ νεστρωτον ἐπισπέρχει. οἱ δ' ἄνδρες φοβεροὶ τῆς
 15 ὄρμης καὶ τοῦ βλέμματος ὡς οὐδὲν διαλλάττειν ἐμοὶ ζώντων ἐν ταῖς ὄρμαῖς δοκοῦσιν. (12) ἀλλ' ἰδοὺ πάλιν ἰσ εἰρήνης ἔργα· νεῖδς γὰρ αὕτη διαφαίνεται τρίπολος οἰμαί τις, εἴ τι χρῆ τῶ τῶν ἀροτήρων ξυμβάλλεσθαι πλήθει, καὶ τὰ γε ζεύγη τῶν βοῶν θαμὰ ἀναστρέφει
 20 ἐν ταύτῃ κύλικός τινος ἐκδεχομένης ἀρότην ἐπὶ τῶ τῆς αὐλακος τέλει, μελαινεσθαι τε τὸν χρυσὸν περι- σχοῦσα. (13) ἐξῆς ὄρᾳς τέμενος βασιλέως οἰμαί τινος τεκμηρασθαι, ὅς τὸ γεγηθὸς ἐλέγχεται τῆς ψυχῆς ὑπὸ τῆς ἐν ὄψει φαιδρότητος. καὶ τὴν γε αἰτίαν

5 τε del Kayser*; 'fort. τὰς γε' Schenkl || 10 ἐφ' ἦ Reiske || 12 αὐτῆς Morelli* || 19 τὸν ἀρότην Iacobs* (sed ἀρότην articulo non adiecto sufficit) αὐτῆ i. e. αὐτὴν Fa αὐτὴν P αὐτοῦς Olearius || 20 μελαινεσθαι τε <δοκεῖ> Westermann* ἢ δὲ μελαινεσθαι δοκεῖ Iacobs (cf. Himer. Or. XXI, 7) μελαινεταί τε Olearius; cf. 404, 6; 407, 7. 22; 414, 28; 419, 19 et Mel. Vind. XXI, 39 || 21 περισχίζουσα Iacobs | ἐξῆς Heyne ἐξ ἧς F || 23 ὑπὸ τῆς ἐν ὄψει φαιδρότητος F ἐν τῇ ὄψει φαιδρότητι a P τῇ ἐν ὄψει φαιδρότητι Iacobs*

25 τῆς χαρᾶς οὐδὲ ζητεῖν χρή· τὸ γὰρ τοι λήιον πολλῶ
 τῷ μέτρῳ τὴν σπορὰν ὑπερβαλεῖσθαι διελέγχουσι οἱ
 τε διὰ σπουδῆς ἀμῶντες καὶ οἱ ταῖς ἀμάλαις τὰ κειρό-
 μενα τῶν δραγμαίων δέοντες, οἷς ἕτεροι προσάγουσι
 καὶ μάλα συντόμως. (14) ἢ δὲ δρυὶς οὐκ ἀκαίρως 5
 30 ἐνταῦθα οὐδ' ἔξω λόγου· σκιά τε γὰρ ἀμφιλαφῆς ὑπ'
 αὐτῇ ψυχάσαι τοῖς ἐν τῷ ἔργῳ καμουῖσι καὶ βοῦς
 K οὐτοσί πῖων καθιερωθεὶς ὑπὸ τῶν κηρύκων, οὗς ὄρεξ,
 ὑπὸ τῇ δρυὶ δαίς προτίθεται τοῖς περὶ τὴν συλλογὴν
 τοῦ πυροῦ κάμνουσι. τὰ δὲ γύναια τί φῆς; ἄρ' οὐκ 10
 ἐπτοῦσθαι σοι δοκεῖ καὶ διακελεύεσθαι ἀλλήλοις συχνὰ
 5 μάρτυρι τῶν ἀλφίτων δεῖπνον εἶναι τοῖς ἐρίθους;
 (15) εἰ δὲ καὶ ὀπώρας δεήσει, πάρεστί σοι αὕτη
 χρυσῆ μὲν τῶν ἀμπέλων, μέλαινα δὲ τοῦ καρποῦ. τὸ
 δὲ τῆς καπέτου κυανὸν ἔτεχνήθη οἶμαι τῷ δημιουργῷ 15
 πρὸς δήλωσιν τοῦ ἐν αὐτῇ βάθους· ἀρκεῖ γὰρ σοι τὸ
 10 περὶ ταῖς ἡμερίσιν ἕρκος ἐν τῷ καττιτέρῳ νοεῖν. ὁ δ'
 ἄργυρος ὁ ἐν τῷ ἀμπελῶνι, κάμακες ταῦτα, τοῦ μὴ
 χαμαὶ κλιθῆναι τὰ φυτὰ βρῖσαντα τῷ καρπῷ. τί δ'
 ἂν εἰποῖς περὶ τῶν τρυγάντων; οἱ δὲ διὰ τῆς στενῆς 20
 ταύτης εἰσόδου εἰσφρήσαντες ἑαυτοὺς ταλάροις ἐναπο-
 15 τίθενται τὸν καρπὸν μάλα ἡδεῖς καὶ πρόσφοροι τὴν
 ἡλικίαν τῷ ἔργῳ. (16) παρθένοι τε γὰρ καὶ ἡῖθεοι
 εὔιον καὶ βακχικὸν ἐν ὄνυμφῷ βαίνουσι ἐνδιδόντος

1 οὐδὲ Iacobs οὐδὲν F || 4 τῶν αὐ (αὐ del.) δραμά-
 των F || 5 ἀκαίρως F Morelli ἀκαίρων aP ἀκαιρος Olearius ||
 7 ψυχάσαι F m 1 a ψυχῆσαι F m 3 ψυχᾶσαι P | βοῦς (οὐ
 ex ᾧ) F βὰς aP || 9 δαίς F (αις ex corr.) Iacobs om. aP |
 προτίθεται Morelli προστίθεται F προστίθετο aP || 13 δεήσει F
 δεήση aP* | αὕτη F ἄλωη Iacobs || 15 τῆς Iacobs τοῦ F ||
 20 δὴ om. aP* || 21 ταλάροις (λ ex ρ) F || 22 τοὺς (τὸν in marg.)
 καρποῦς F

αὐτοῖς τὸν θυμὸν ἑτέρου, ὃν οἶμαι ξυνίης ἀπὸ τε
 τῆς κιδάρας καὶ τοῦ λεπτὸν προσάδειν δοκεῖν τοῖς
 20 φθόγγοις. (17) εἰ δὲ καὶ τὴν ἀγέλην ἐννοήσεως τῶν
 βοῶν, αἱ δὴ πρὸς τὴν νομὴν ἵενται ἐπομένων αὐταῖς
 τῶν νομέων, τῆς μὲν χρόας οὐκ ἂν θαυμάσειας, εἰ καὶ 5
 χρυσοῦ καὶ καττιτέρου πᾶσα, τὸ δὲ καὶ μυκωμένων
 ὡσπερ ἀκούειν ἐν τῇ γραφῇ καὶ τὸν ποταμὸν κελά-
 25 δοντα εἶναι δοκεῖν, παρ' ὃν αἱ βόες, πῶς οὐκ ἐναρ-
 γείας πρόσω; τοὺς δὲ λέοντας οὐδ' ἂν ἀφερμηγεῦσαι
 μοί τις ἐπαξίως δοκεῖ καὶ τὸν ὑπ' αὐτοῖς ταῦρον, ὃ 10
 μὲν γὰρ μεμυκέναι δοκῶν καὶ σπαίρειν σπαράττεται
 30 ἤδη πως ἐμπεφυκῶτων τοῖς ἐντοσθιδίοις τῶν λεόντων,
 οἱ δὲ κύνες, ἐννέα δ' οἶμαι οὗτοι, ἔπονται τῇ ἀγέλῃ
 καὶ παρὰ τῶν ἰθυνόντων αὐτοὺς νομέων ἐγγρὸς μὲν
 410 K. ἵενται τῶν λεόντων ὑλακῇ πτοεῖν ἐθέλοντες αὐτούς, 15
 πρὸς μιγνύναι δ' οὐ τολμῶσιν ἐπισπερχόντων αὐτοὺς
 καὶ ταῦτα τῶν νομέων. ὄρας δὲ καὶ διασκιρτῶντα τοῦ
 ὄρους θρέμματα καὶ τοὺς σταθμοὺς καὶ τὰς σκηναὺς καὶ
 5 τοὺς σηκοὺς· οἶκον ποιμνίων νόει ταῦτα. (18) λοιπὸς
 οἶμαι χορὸς τις οὐτοσί προσόμοιος τῷ Δαιδάλου, φασὶ 20
 δ' αὐτὸν Ἀριάδνῃ τῇ Μίνω πρὸς αὐτοῦ δοθῆναι. τίς
 δ' ἡ τέχνη; παρθένους ἠλθεοὶ τὰς χεῖρας ἐπιπλέξαντες
 χορεύουσι. σὺ δ', ὡς ἔοικεν, οὐκ ἀρκεσθήσῃ τούτῳ,
 10 εἰ μὴ σοὶ καὶ τὰ τῆς ἐσθῆτος ἐξακριβῶσομαι τῷ λόγῳ·
 οὐκοῦν αἰδὶ μὲν ὀθόνας ἡσθῆνται στεφάνας ἐπὶ ταῖς 25
 κεφαλαῖς χρυσαῖς φέρουσαι, τοῖς δ' εὐήτριοι μὲν καὶ
 λεπτοὶ περιλείνεται χιτῶνες, μαχαίρας δὲ τῶν μηρῶν

4 αὐταῖς aP αὐτοῖς F || 13 Θ' δ' F || 24 τὰ τῆς F Morelli
 τὰς τῆς a ταύτης P | ἐξακριβῶσόμεν^{αι} (βῶσομαι ex βωσόμεναι) F |
 τῷ λόγῳ F Morelli τῶν λόγων aP || 27 μηρῶν Iacobs χειρῶν F

15 ἐξήρτηνται χρυσᾶς ἀργυρῶν τελαμώνων ξυνεχόντων
 αὐτάς. (19) ἀλλ' ἐν κύκλῳ μὲν ἰόντων, τοῦτ' ἐκεῖνο,
 τροχοῦ περιδίνησιν ὄρας νοήσει κεραμέως ἔργον τινός,
 εἰ πη δυσκόλως ἢ μὴ τοῦ περιθεῖν ἔχοι, πειρῶντος.
 στοιχηθὸν δὲ ἰόντων αὐθις πολὺ τι χρῆμα ἐπιρρεῖ, 5
 20 ὅπως ἔχουσι τέρψεως, ἐπιδηλούντων· καὶ γὰρ τινες ἐν
 μέσοις οὗτοι κυβιστῶντες καὶ ἄλλοτε ἄλλην ὄρχησιν
 ἐπιδεικνύμενοι ἄγειν μοι σαφῶς αὐτοὺς ἐς τὸ θαῦμα
 δοκοῦσιν. (20) ἢ δὲ δὴ κύκλῳ τῆς ἄντυγος θαλάσσης
 εἰκῶν οὐ θάλαττα, ὦ παῖ, Ὁμεανὸν δὲ νοεῖν χρῆ ὄρον 10
 25 εἶναι τεχνηθέντα τῆς ἐν τῷ σάκει γῆς. ἱκανῶς ἔχεις
 τῶν ἐκτυπωμάτων. (21) ἄθρει δὴ καὶ τὰ περὶ τοὺς
 νεανίας, ξὺν ὀποτέρῳ αὐτῶν ἢ νίκη· ἰδοὺ γὰρ καὶ
 καθήρηται ὁ Εὐρύπυλος κατὰ τῆς μασχάλης ὄσαντος
 αὐτῷ καιρίαν τοῦ Πύρρου καὶ κρουνηθὸν ἐκχεῖται τὸ 15
 30 αἷμα, κείται τε ἀνοιμωκτι πολὺς κατὰ τῆς γῆς ἐκχυ-
 θεῖς, μόνον οὐ φθάσας τὴν πληγὴν τῷ πτώματι διὰ
 τὸ ἐς καιρὸν τοῦ τραύματος. ἔτ' ἐν τῷ τῆς πληγῆς
 1 κ ὁ Πύρρος σχήματι ρεόμενος τὴν χεῖρα τῷ λύθρῳ πολλῶ
 κατὰ τοῦ ξίφους ἐνεχθέντι, οἱ Μυσοὶ τε οὐκ ἀνασχετὰ 20
 ἠγούμενοι ταῦτα ἐπὶ τὸν νεανίαν χωροῦσιν. ὁ δ' ἐς
 5 αὐτοὺς βλοσυρὸν ὄρων μειδιᾷ καὶ ὑφίσταται τὸ στίφος
 καὶ τάχα που κρῦπει τὸν Εὐρυπύλου νεκρὸν σωρηθὸν
 ἐπ' αὐτῷ τοὺς νεκροὺς νήσας.

3 ὄρας νοήσει F ὄρας ὡσεὶ Kayser* ὄραν δοκήσεις Iacobs
 ὄραν οἰήσει Piccolos; cf. Mel. Vind. XXI, 43 | [ἔργον] Kayser ||
 4 εἰ πη δυσκόλως ἢ μὴ τοῦ Piccolos εἰ πη δυσκόλως εἰ μὴ
 τοῦ F εἰ πη δυσκολείους μὴ τοῦ aP εἰ μὴ δυσκόλως (vel εἰ μὴ
 τι δυσκολίας) τοῦ Iacobs εἰ πη δυσκνίστως [μὴ] τοῦ Kayser*;
 cf. Mel. Vind. XXI, 43 | ἔχει Kayser || 9 <ἐν> κύκλῳ Iacobs* ||
 10 νοεῖν (corr. ex εἶναι) F || 13 ὀποτέρῳ P ὀπατέρῳ Fa ||
 14 καθήρηται Morelli καθήρηματι F καθήρηται aP

(ΙΑ') ΑΡΓΩ Η ΑΙΗΤΗΣ

(1) Ἡ διεκπαίουσα τοῦ ποταμοῦ ναῦς ὑπὸ πολλῶν τῶ φοθίῳ τῆς εἰρεσίας κόρη τέ τις αὐτή ἐπὶ τῆς 10 πρύμνης ὀπλίτου πλησίον καὶ ὁ ἐμμελὲς προσάδων τοῖς τῆς κιθάρας κρούμασι ξὺν ὀρθῇ τιάρᾳ ὃ τε ὑπὲρ 5 τῆς ἱερᾶς ἐκείνης φηγοῦ δράκων πολλῶ σπειράματι κεχυμένος καὶ τὴν κεφαλὴν εἰς τὴν γῆν νεύων ὑπνω βρῖθουσαν, τὸν ποταμὸν μὲν Φᾶσιν γίνωσκε, Μῆδειαν 15 δὲ ταύτην, ὁ δ' ἐπὶ τῆς πρύμνης ὀπλίτης Ἰάσων ἄν εἴη, κιθάραν δὲ καὶ τιάραν ὀρῶντας καὶ τὸν δι' ἄμφοιν 10 κοσμούμενον Ὀρφεὺς ὑπείσιν ἡμᾶς ὁ τῆς Καλλιόπης. μετὰ γὰρ τὸν ἐπὶ τοῖς ταύροις ἄθλον θέλξασα εἰς ὑπνον τὸν δράκοντα τοῦτον ἢ Μῆδεια σεσύληται μὲν 20 τὸ χρυσόμαλλον τοῦ κριοῦ νάκος, φυγῆ δὲ ἴενται λοιπὸν οἱ τῆς Ἀργοῦς πλωτῆρες, ἐπειδὴ ἀνάπυστα 15 τοῖς Κόλχοις καὶ τῶ Αἰήτῃ τὰ τῆς κόρης. (2) καὶ τὰ μὲν τῶν τῆς Ἀργοῦς ναυβατῶν τί ἂν σοι λέγοιμι; ὀρεῖς γὰρ βραχίονας μὲν ἐξωδηκότας αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ 25 εἰς τὴν εἰρεσίαν ξυντόνου, τὰ δὲ πρόσωπα οἷα γένοιτ' ἂν ἑαυτοὺς σπερχόντων, τὸ δὲ τοῦ ποταμοῦ κλυδῶ- 30 νιον ὑπερκαχλάζον τοῦ τῆς νεῶς ἐμβόλου καταφερομένης ξὺν πολλῇ τῇ φύμῃ τάχους δεῖγμα. ἡ κόρη δὲ 30 ἀμήχανόν τινα νοῦν δείκνυσιν ἐκ τοῦ προσώπου, ὅμμα 412 K. μὲν γὰρ αὐτῇ δεδακρυμένον ἐς γῆν ὀρεῖ, περιφοβὸς δὲ ἐστὶν ὑπ' ἐννοίας ὧν δέδρακε καὶ λογισμοῦ τῶν μελ- 25 λόντων πλήρης, αὐτὴ τε πρὸς ἑαυτὴν ἀνακυκλεῖν δοκεῖ

7 ὑπνω F Pierson οὔτω aP || 8 φάσιν Fa φασιν P ||
 10 δι' δὴ Kayser || 17 τῶν Fa τὰ P | ναυατῶν F (corr. m 1) ||
 22 σὺν aP* || 26 πλήρης Olearius πλήρους F

μοι τὰς ἐννοίας διορῶσα τῇ ψυχῇ ἕκαστα καὶ πεπη-
 5 γνῖα τὰς τῶν ὀφθαλμῶν βολὰς ἐς τὰ τῆς ψυχῆς ἀπόρ-
 ρητα. (3) Ἰάσων δὲ αὐτῇ πλησίον ξὺν ὄπλοις ἔτοιμος
 ἐς ἄμυναν. ὁδὸν δὲ τὸ ἐνδόσιμον τοῖς ἐρέταις ἕδει,
 ὕμνους, μοι δοκεῖν, ἀνακρουόμενος θεοῖς τοὺς μὲν χαρι- 5
 στηρίους, ἐφ' οἷς κατωρθώκασι, τοὺς δὲ ἐς Ἰεσῖαν
 10 τείνοντας, ἐφ' οἷς δεδοίκασιν. (4) ὄρᾳς δὲ καὶ τὸν
 Αἰήτην ἐπὶ τετρώρου μέγαν τε καὶ ὑπεραίροντα ἀν-
 θρώπους, ὄπλα μὲν ἐνδεδνκότα ἀρήμα γίγαντος οἰμα-
 τινος — τὸ γὰρ ὑπὲρ ἄνθρωπον τοῦθ' ἠγρεῖσθαι δι- 10
 δωσι — θυμοῦ δὲ τὸ πρόσωπον πλήρη καὶ μόνον οὐ
 15 πῦρ ἐξιέντα τῶν ὀφθαλμῶν λαμπάδιόν τε τῇ δεξιᾷ
 αἰωροῦντα, ἐμπρήσειν γὰρ αὐτοῖς πλωτῆρσι τὴν Ἀργώ,
 τὸ δόρυ δὲ αὐτῷ ὑπὲρ τὴν ἄντυγα τοῦ δίφρου πρό-
 χειρον ἴσταται. (5) τί δὴ ποθεῖς τῶν γεγραμμένων; 15
 ἢ τὸ τῶν ἵππων; μυκτῆρες μὲν ἀναπεπταμένοι τοῦτοις
 20 καὶ ἀνεστηκῶς ἀύχην βολαί τε ὀφθαλμῶν ἔτοιμοι ἄλλως
 τε καὶ ἐνεργοὶ νῦν οὔσαι, δίδωσι γὰρ τουτὶ θεωρεῖν
 ἢ γραφή, τὸ δὲ ἄσθμα ἐξαιματτομένων ἐς τὸν δρόμον
 τῇ μάστιγι ὑπὸ τοῦ Ἀψύρτου, παραβατεῖν γὰρ τοῦτόν
 25 φασὶ τῷ Αἰήτῃ, ὑπὸ παντὸς ἐλκόμενον τοῦ στέρνου
 καὶ ἢ τῶν τροχῶν δίνῃ μόνον οὐ προσβαλοῦσα τῷ
 ἀρματεῖω σύρματι τὰς ἀκοὰς τὸ τάχος δίδωσι γινώ-
 σκειν. ἢ γὰρ διανισταμένη κόνις καὶ ἰδρωσιν ἐπαν-
 θοῦσα τοῖς ἵπποις ἀμυδρὰν τῆς χροῶς ποιεῖ τὴν 25
 διάσκεψιν.

3 ξὺν F Iacobs ξυνὸν τοῖς aP || 4 ἕδει Fa ἄλλο ἕδει P ||
 8 [ὑπεραίροντα ἀνθρώπους] Kayser || 15 γεγραμμένων <ἔτι>
 Iacobs* || 19 ἐξαιματτομένων P (ἐξαιμ.) Iacobs ἐξαιματτω-
 μένων F ἐξ αἰματτωμένων a || 21 ἀπὸ Arnim (cf. Phil. mai.
 I, 20. 41, 6) || 24 'fort. ἢ γὰρ δὴ ἀνισταμένη' Kayser; cf. 32, 23 |
 ἰδρωσιν F ἰδρωσιν aP ἰδρωσις cod. F collatio ap. Iacobsium*

(ιβ') ΗΣΙΟΝΗ

30 (1) Ταυτί μὲν οὐδ' ἐπιτάττοντος οἶμαί τινος ὁ
 413 κ γενναίος Ἑρακλῆς μοχθεῖ οὐδ' ἔστιν εἰπεῖν, ὡς Εὐρυ-
 σθεὺς δι' ὄχλου νῦν αὐτῷ, δεσπόζειν δὲ τὴν ἀρετὴν
 ἑαυτοῦ τάξας ἐθελουσίους ἄθλους ὑπομένει. ἢ τί μαθῶν 6
 5 φοβερὸν οὕτω κῆτος ὑφίσταται; (2) ὄρας γάρ, ὀπόσοι
 μὲν αὐτῷ οἱ ὀφθαλμοὶ κυκλοτερῆ τ' αὖ τὴν ὄψιν ἀπο-
 τορνεύοντες καὶ δεινῶς ἐς πολὺ δεδορκότες ἐπισκύ-
 νιον τε ὀφρύων ἀκανθῶδες καὶ ἄγριον ἐφ' ἑαυτοῦς
 ἔλκοντες, ὅπως δὲ ὀξεῖα ἢ τοῦ στόματος ἐκβολὴ καρ- 10
 10 χάρους καὶ τριστοίχους ὀδόντας ἐκφαίνουσα, ὧν οἱ
 μὲν ἀγκιστρῶδεις καὶ ἀνεστραμμένοι κατέχειν τὰ ληφ-
 θέντα, οἱ δὲ ὀξεῖς τὴν αἰχμὴν καὶ ἐς πολὺ ἀνεστῶτες,
 ὄση δὲ ἢ κεφαλὴ σκολιοῦ καὶ ὕγροῦ τοῦ ἀύχενος
 ἐξιοῦσα. (3) μέγεθος δὲ ἄπιστον μὲν εἰπεῖν ἐν μικρῷ, 15
 15 ἢ δὲ ὄψις νικᾷ τοὺς ἀπιστοῦντας. ἐκκυρτουμένον γάρ
 οὐχ ἄπαξ, ἀλλὰ κατὰ πολλὰ μέρη τοῦ κῆτους τὰ μὲν
 ὑφαλα διαφαίνεται τὸ ἀκριβὲς τῆς ὄψεως κλέπτοντα
 τῷ βᾶθει, τὰ δὲ ἀνίσχει νησίδες ἂν τοῖς ἀπειροθα-
 λάττοις δόξαντα. (4) ἀτρεμοῦντι προσετύχομεν τῷ 20
 20 κῆτει, κινούμενον δὲ νυκτὶ σφοδροτάτῃ ῥύμῃ πολὺν
 ἐγείρει ῥοθίου κτύπον ἐν γαλήνῃ καὶ ταῦτα, καὶ
 κλύδων οὗτος ὑπὸ τῆς ἐμβολῆς αὐτοῦ διανιστάμενος
 ὁ μὲν περὶ τοῖς ἐκφαινομένοις μέρεσι κυμαίνει περι-
 κλύζων αὐτὰ καὶ διαλευκαίνων κάτωθεν, ὁ δὲ τὰς 25
 25 ῥόνας προσβέβληκεν ἢ τε τῶν οὐραίων ἀνάκλασις ἐπὶ
 [7 κυκλοτερῆ F κυκλοτερεῖς a et (ἢ s. εἰς) P* | ταύτην F
 (quod est τ' αὐτὴν) ταύτην τὴν a P ταυρεῖαν τὴν Kayser* ταυ-
 ρεῖην Iacobs || 8 [ἐς πολὺ] Kayser || 12 ἀγκιστρῶδεις ed. Veneta
 a. 1550 ἀγκιστρῶδεις aP ἀγγιστρῶδεις F || 22 ἐγείρει F ἐκίνει
 aP || 25 sq. τῆς ῥόνας μέρος βέβληκεν Kayser*

πολὺ τὴν θάλασσαν ἐς ὕψος ἀναρριπτούντων ἰστία
 νεῶς ἂν ἀπεικασθεῖη ποικίλως προσαναγάζοντα. (5) ἀλλ'
 οὐκ ἐκπλήττεται ταῦτα ὁ θεσπέσιος οὗτος, ἀλλ' ἡ μὲν
 λεοντῆ καὶ τὸ ῥόπαλον ἐν ποσίν αὐτῷ ἔτοιμα πρὸς
 30 τὴν χρείαν, εἰ τούτων δεήσειεν, ἔστηκε δὲ γυμνὸς ἐν 5
 προβολῇ τὸν μὲν ἀριστερὸν προτείνας πόδα ὄχημα
 κ. εἶναι τῷ παντὶ σώματι μεθισταμένῳ πρὸς τὸ τῆς κινή-
 σεως ὀξύροπον, καὶ τῆς πλευρᾶς δὲ τῆς ἀριστερᾶς
 ἄρα τῇ χειρὶ προκειμένης πρὸς τὴν ἐπίτασιν τοῦ
 τόξου τὰ δεξιὰ ὑπέσταλται τῆς δεξιᾶς χειρὸς πρὸς τὸν 10
 5 μαστὸν τὴν νευρὰν ἐλκούσης. (6) τὴν δ' αἰτίαν, ὧ
 παῖ, μὴ ζητῶμεν τούτων, ἡ γὰρ τῶν πετρῶν ἀνημμένη
 κόρη πρόκειται τῷ κῆτι βορά, Ἑσιόνην δ' αὐτὴν Λαο-
 μέδοντος παῖδα νομίζωμεν. ποῖ δὲ οὗτος; εἴσω, μοι
 δοκεῖν, τοῦ τῆς πόλεως τείχους ἐν περιωπῇ τῶν πρατ- 15
 10 τομένων. (7) ὄρᾳς γὰρ πόλεως κύκλον καὶ τὰς ἐπάλλ-
 ξεις ἀνθρώπων μεστὰς καὶ ὡς ἀνατετάκασιν ἐς οὐρανὸν
 εὐχόμενοι τὰς χεῖρας τάχα που δεδοικότες ὑπ' ἐκπλή-
 ξεως περιττῆς, μὴ καὶ προσβάλοι τῷ τείχει τὸ κῆτος,
 ἐπειδὴ ὡς χερσεῦσον ὤρμηκε. (8) τὸ δὲ τῆς κόρης 20
 15 ἀάλλος ὁ καιρὸς ἐφερημνεύειν ἐπ' ἀκριβὲς οὐκ ἔα,
 τὸ γὰρ περὶ τῆ ψυχῆ θεός καὶ ὁ ἐπὶ τοῖς ὄρωμένοις
 ἀγῶν ἀπομαραίνει μὲν τὸ τῆς ὥρας ἄνθος, δίδωσι
 δ' ὅμως τοῖς ὄρῳσιν ἐκ τῶν παρόντων τὸ ἐντελὲς στο-
 χάσασθαι.

2 προσαναγάζοντα aP προσαναγάζον⁹ F' || 4 λεοντῆ Morelli
 λεον⁷ F' λεοντῆ aP || 5 δεήσειεν F' || 9 προκειμένης Salmasius
 περικειμένης F' προεκειμένης Iacobs* || 14 τοῦ Iacobs || 19 προσ-
 βάλλοι a* || 23 ὥρας F' φύσεως aP

(17') ΣΟΦΟΚΛΗΣ

- 20 (1) Τί διαμέλλεις, ὦ θεῖε Σοφόκλεις, τὰ τῆς Μελ-
πομένης δέχεσθαι δῶρα; τί δ' ἐς γῆν ὄρας; ὡς ἔργον'
οὐκ οἶδα, εἴτε ἀθροῖζων ἐννοίας ἤδη εἶθ' ὑπὸ τῆς
πρὸς τὴν θεὸν ἐκπλήξεως. ἀλλὰ θάρσει, ὦ γαθέ, καὶ 5
δέχου τὰ διδόμενα. ἀπόβλητα γὰρ οὐκ εἶναι τὰ θεῶν
25 δῶρα οἰσθὰ πον ἐξ ἐνὸς τῶν Καλλιόπης θιασωτῶν
ἀκούσας. (2) ὄρας γὰρ καὶ τὰς μελίττας, ὡς ὑπερ-
πέτονταί σου καὶ βομβοῦσιν ἠδύ τι καὶ θεῖον ἐπιλεί-
βονσαι σταγόνας ἀπορρήτους τῆς οἰκείας δρόσου· τοντὶ 10
γὰρ καὶ τῆς σῆς ποιήσεως διαφύσεσθαι παντὸς μᾶλλον.
415 κ. (3) ἦ πού τις καὶ ἀναφθιέγγεται μικρὸν ὕστερον ἐπὶ
σοὶ Μουσῶν εὐκόλων ἀνθρήμιον λέγων καὶ δεδοι-
κέναι τῷ παρεγγυήσει, μὴ πη λάθοι τις ἐκπτᾶσα τοῦ
σοῦ στόματος μέλιττα καὶ τὸ κέντρον ἀφυλάκτως ἐγγρί- 15
5 σασα. (4) ὄρας δέ πον καὶ τὴν θεὸν αὐτὴν τὸ μὲν
ὑψήγορον καὶ ἐπηρμένον τῆς γνώμης ἀπόθετον ἔχουσαν
εἰς σὲ νῦν καὶ μειδιάματι εὐμενεῖ τὸ δῶρον μετροῦσαν.
'Ἀσκληπιὸς δὲ οἶμαι οὗτος ἐγγυὸς παιᾶνά πον παρεγ-

1 donum quod Musa Sophocli offert mella esse statuendum est, quamquam quae fuerit eorum in pictura forma non constat. veri simillimum tamen de alveo cogitandum esse, quod Welcker coniecit et Brunn I, 273 amplexus est, vel de favo, qualis describitur a Philostrato maiore Imag. II, 2 p. 65, 2 κηρίον ὀρέγει (Χείρων) τῇ χειρὶ σταγόνα λείβον δι' ἐννομίαν τῶν μελιττῶν. ceterum ad hanc imaginem illustrandam conferri possunt ea quae apud Philostratum maiorem II, 8 p. 78, 32 leguntur, Musas apium specie (ἐν εἴδει μελιττῶν) classis Atheniensium duces fuisse, cf. praeterea Phil. mai. Imag. II, 12 || 2 δὴ μέλλεις Kayser* || 5 τὴν Olearius τὸν F || 9 ἠδύ τε Hercher || 10 ἀπορρήτους Hertlein | τοντὶ Fa τὸ δὴ P || 11 διαφύσεται Kayser*; καὶ <διὰ> τῆς σ. π. διαδύσεσθαι π. μέλλει Hercher || 13 ἀνθρήμιον anon. Ald. Gott. ἀνθήμιον F, cf. Suid. s. v. ἀθρήμιον || 14 λάθη aP*

γῶν γράφειν καὶ κλυτομήτης οὐκ ἀπαξιῶν παρὰ
 10 σοῦ ἀκοῦσαι, βλέμμα τε αὐτοῦ πρὸς σέ φαιδρότητι
 μεμιγμένον παρὰ μικρὸν ὕστερον ἐπιξενώσεις αὐνίττεται.

(ΙΔ') ΤΑΚΙΝΘΟΣ

(1) Πυθώμεθα τοῦ μειρακίου, ᾧ παιδίον, τίς 5
 τε αὐτὸς εἶη καὶ τίς αἰτία τῆς Ἀπόλλωνος αὐτῷ
 παρουσίας, θαρσῆσει γὰρ ἡμᾶς γοῦν προσβλέψαι.
 15 (2) οὐχ οὖν ὁ μὲν Ἰάκινθος εἶναι φησιν ὁ Οἰβάλου,
 μαθόντας δὲ τοῦτο χρῆ λοιπὸν καὶ τὴν αἰτίαν τῆς τοῦ
 θεοῦ παρουσίας γινώσκειν· ἐρῶν ὁ τῆς Αἰητοῦς τοῦ 10
 μειρακίου πάντα δώσειν αὐτῷ φησιν, ὅσα ἔχει, τὸ
 20 ξυνεῖναι οἱ προσεμένῳ, τοξείαν τε γὰρ καὶ μουσικὴν
 διδάξειν καὶ μαντικῆς ἐπαίειν καὶ λύρας μὴ ἀπωδὸν
 εἶναι καὶ τοῖς ἀμφὶ παλαιστραν ἐπιστήσειν, δώσειν δὲ
 ὑπὲρ κύκνων αὐτὸν ὀχούμενον περιπολεῖν χωρία, ὅσα 15
 Ἀπόλλωνος φίλα. (3) ταυτὶ μὲν ὁ θεός, γέγραπται
 25 δὲ ἀκειρεκόμης μὲν, τὸ εἰωθός, φαιδρὰν δὲ ὄφρυν
 ὑπὲρ ὀφθαλμῶν ἐγείρων, ὧν ἀκτῖνες οἶον ἐκλάμπονσι,
 καὶ μειδιάματι ἠδεῖ τὸν Ἰάκινθον θαρσύνων προτείνων
 μὲν τὴν δεξιὰν ἐπὶ τῇ αὐτῇ αἰτία. (4) τὸ μει- 20
 30 ράκιον δὲ εἰς γῆν μὲν ἀτενὲς ὄρᾳ, πολλὴ δὲ ἡ τῶν
 Κ. ὀφθαλμῶν ἔννοια, γάννυται τε γὰρ ἐφ' οἷς ἀκούει, καὶ
 τὸ θάρσος ἔτι μέλλον αἰδοῖ μίγνυσιν. ἔστηκε δὲ τὰ
 μὲν ἀριστερὰ τοῦ σώματος ἀλιπορφύρῳ χλανίδι καλύ-

1. κλυτόμητις Bergk, cf. PLG⁴ II 245; κλυτομήτις Olearius |
 παρὰ F' Olearius περὶ α P || 3 <τάς> [παρὰ] Kayser* || 5 πυθώ-
 μεθα F' Salmasius ποθεώμεθα α P || 6 <ῆ> αἰτία Iacobs* || 8 οὐκ
 οὖν F' || 9 τὴν α P τῆς F' || 14 'fort. δὲ ἐπὶ κ.' Kayser || 15 κύκνον
 α P κύκνον Iacobs || 20 μὲν] τε Kayser*, qui antea pr. καὶ
 proposuerat || 22 γάννυται F' || 24 τοῦ σώματος Kayser
 τῷ σώματι F; <έν> τῷ σώματι certe non scribendum

πτων, ἃ δὴ καὶ ὑπέσταλται, ἀκοντίῳ δὲ τὴν δεξιὰν
 5 ἐπερείδει ἐκκειμένῳ τῷ γλουτῷ καὶ τῇ πλευρᾷ διορω-
 μένῃ, βραχίων τε οὐτοσί γυμνὸς δίδωσιν ἡμῖν ἐς τὰ
 ὀρώμενα λέγειν. σφυρὸν μὲν αὐτῷ κοῦφον ἐπ' εὐθείᾳ
 τῇ κνήμῃ καὶ ἐπιγοννίς αὕτη ἔλαφρά ὑπὲρ κνήμης 5
 μηροῖ τε ἀπέριττοι καὶ ἰσχίον ἀνέχον τὸ λοιπὸν σῶμα
 10 πλευρά τε εὐπνοῦν ἀποτορνεύουσα τὸ στέρον καὶ βρα-
 χίων ξὺν ἀπαλότῃ σφριγῶν καὶ αὐχὴν ἀνεστηκῶς τὸ
 μέτριον ἢ κόμη τε οὐκ ἄγροικος οὐδὲ ἐν αὐχμῷ ἀνε-
 στηκνῦα, ἀλλ' ἐπικρεμαμένη τῷ μετώπῳ, συναποθεύουσα 10
 15 δὲ ταῖς τοῦ ἰούλου ἀρχαῖς. (5) ὁ δ' ἐν ποσὶ δίσκος
 ἔχων καὶ σκοπ . . . † τι περὶ ἑαυτὸν Ἔρως τε καὶ
 πάνυ φαιδρὸς ἅμα καὶ κατηφής, καὶ Ζέφυρος ἐκ
 περιωπῆς ἄγριον ὑποφαίνων τὸ ὄμμα, αἰνίττεται ὁ
 ζωγράφος τὴν ἀπώλειαν τοῦ μειρακίου, δισκεύοντι δὲ 15
 20 τῷ Ἀπόλλωνι πλάγιος ἐμπνεύσας ἐμβαλεῖ τῷ Τακίνθῳ
 τὸν δίσκον.

2 ἐπερείδων Arnim | διορωμένη tollere malit Kayser; διη-
 μένη Heyne, διηρθρωμένη Brunn; cf. Phil. mai. I 23, 4 p. 45, 11
 ἐκκειμένων τῶν γλουτῶν || 3 <καὶ> ἐς aP || 4 καὶ τὰ <μῆ> ὀρώ-
 μενα ἐλέγειν Iacobs* || 7 ἀποτορνεύουσα F Olearius ἀποτο-
 ρεόουσα aP || 8 ξὺν F Boissonade ξυνὴν α ξυνὸν P | ἀπαλό-
 τητι Olearius ἀπλότητι F || 10 ἐπικρεμαμένη F || 12 σὺν
 (deinde spatium unius litt.) F σὺν οὐκ οὐκ οὐκ Schenkl σνο-
 τεινόν Kayser* ἔχων καιροσκοπεῖ Iacobs; cf. Mel. Vind. XXI 44 |
 utrum περὶ an παρὰ in F legendum, incertum | τε καὶ πάνυ
 (quod vocabulum macula aspersa obscuratum est, ut π aegre
 dispiciatur, νν paene totum evanuerit) F τι deinde spatium 6
 fere litt. aP τι <κάνταῦθα> Olearius τε καθορῶν Kayser* τε
 <παρῶν> Iacobs; cf. Mel. Vind. XXI 43sq. || 13 eo quod Zephyrus
 praesens describitur, hanc tabulam simillimam ei fuisse, quae
 a Philostrato maiore I 24 illustratur, ac tamquam ex altera
 parte respondiisse intellegimus || 14 περιωπῆς F || 16 ἐμβαλεῖ
 Hamaker ἐμβάλλει F (μ ex κ corr.) α ἐμβάλει P

(18') ΜΕΛΕΑΓΡΟΣ

(1) Θαναμάξεις ὄρων ἐς τοσοῦτον ἀγῶνα κόρην ὀρμῶσαν, ἀγρίου τε οὕτω συὸς καὶ τοσοῦτον ὀρμὴν ὑφισταμένην; ὄρας γάρ, ὡς ὑφαιμον μὲν αὐτῷ τὸ
 15 ὄμμα λοφιά τε φρίττουσα καὶ πολλὸς ὁ κατὰ τῶν ὁδόν- 5
 των ἀφρὸς ἐς πολὺ ἀνεστηκότων καὶ τὴν αἰχμὴν ἀτρί-
 πτων τό τε εὖρος, ὡς πρὸς λόγου τῇ βάσει, ἦν δὴ καὶ
 τὰ ἴχνη ταυτὶ δείκνυσι ταύρων ἀποδέοντα οὐδέν· οὐδὲ
 γὰρ τούτων παρέλιπέ τι ὁ ζωγράφος ἐντυπώσας αὐτὰ
 7 K τῇ γραφῇ. (2) τὰ δὲ ὀρώμενα καὶ δευνὰ ἤδη· ἐμπε- 10
 πτωκῶς γὰρ ὁ σῦς Ἀγκαίῳ τούτῳ κατὰ τὸν μηρόν, κείται
 ὁ νεανίας ἀθρόον ἐκρέων τὸ αἷμα καὶ ἐς πολὺ ἀνερ-
 ρωγῶς τοῦ μηροῦ, ὅθεν ἐν χερσὶν ἤδη τοῦ ἄθλου
 15 ὄντος ἢ μὲν Ἀταλάντῃ, ταύτην γὰρ εἶναι τὴν κόρην
 νοεῖν χρῆ, πρόχειρον ἐπιθεῖσα τῇ νευρᾷ τὸ βέλος ἀφῆ- 15
 σειν μέλλει. (3) ἔσταλται δὲ ἐσθῆτι μὲν ὑπὲρ γόνυ,
 κρηπίδα δὲ τοῖν ποδοῖν ἐνήπται καὶ αἱ χεῖρες ἐς ὦμον
 γυμναὶ διὰ τὸ ἐνεργοὶ εἶναι τῆς ἐσθῆτος ἐκεῖ ἐς
 10 περόνας ξυνεχομένης, τὸ δὲ κάλλος ἀρρενωπὸν ἐκ
 φύσεως ὄν ἀνίστησιν ὁ καιρὸς ἐπὶ μᾶλλον οὐκ ἐπί- 20
 μερον βλέπουσης, ἀλλὰ τὰς τῶν ὀφθαλμῶν βολὰς ἐς
 τὴν τῶν δρωμένων ἐννοίαν τεινούσης. (4) οἱ νεανίαί
 δὲ οὗτοι Μελέαγρος καὶ Πηλεὺς, τούτους γὰρ δὴ τοὺς
 15 καθελόντας τὸν σὺν φησιν ἢ γραφῇ, ὁ μὲν ἐπερείσας
 ἐν προβολῇ τῷ λαιῷ ποδὶ ἐαντὸν ὁ Μελέαγρος καὶ 25
 τὴν βᾶσιν τηρήσας ἀσφαλῶς ἐκδέχεται τὴν ὀρμὴν τοῦ
 συὸς λόγῃν ὑποστήσας. (5) φέρε δὴ καὶ τὰ περὶ

8 τὰ] τῶν ἐν P || 9 τι Fa τε P || 10 ὀρώμενα Iacobs* ||
 16 μέλλει aP μέλει F || 18 ἐνεργοὶ Weinberger ἐνεργὰ (à for-
 tasse e corr.) F ἐνεργᾶν a ἐνεργοῶν (v. eras.) P ἐνεργούς Iacobs* ||
 24 φησὶν <εἶναι> Kayser*

αὐτὸν εἶπωμεν· σπιφρὸς μὲν ὁ νεανίας καὶ πάντη
 20 σφριγῶν, κνήμαι δ' αὐτῷ εὐπαγεῖς καὶ ὄρθαι φέρειν
 τε ἐν [τε] τοῖς δρόμοις ἱκαναὶ καὶ ὑφισταμένῳ τὸν ἐκ
 χειρὸς ἀγῶνα φύλακες ἀγαθαὶ μηρός τε ξὺν ἐπιγουνίδι
 ὁμολογῶν τοῖς κάτω καὶ ἰσχίον οἶον διδόναι θαρσεῖν 5
 25 ὡς οὐκ ἀνατραπησομένου ὑπὸ τῆς τοῦ σὺς ἐμβολῆς
 τοῦ νεανίου πλευρά τε βαθεῖα καὶ γαστήρ ἀπέριττος καὶ
 στέρνα τὸ μέτριον προεκκείμενα καὶ βραχίων διηρθρω-
 μένος καὶ ὦμοι πρὸς αὐχένα ἐρρωμένον ξυνάπτοντες
 καὶ βάσιν αὐτῷ διδόντες κόμη τε ἠλιῶσα καὶ ἀνεστη- 10
 κυῖα νῦν ὑπὸ τοῦ τῆς ὀρμῆς ἐνεργοῦ καὶ χαροπὸν
 ἱκανῶς δεδορκὸς τὸ ὄμμα ἢ τε ὄφρῦς οὐκ ἀνειμένη,
 30 ἀλλ' ἐν τῷ θυμῷ πᾶσα καὶ ἡ τοῦ προσώπου κατά-
 418 κ. στασις οὐδὲ ξυγχωροῦσα περὶ κάλλους τι λέγειν διὰ
 τὸ ἐπιτετάσθαι, ἐσθῆς δὲ λευκῆ ὑπὲρ γόνυ καὶ κρητὶς
 ὑπὲρ σφυρὸν ἔρισμα ἀσφαλὲς τῇ βάσει, χλαμύδα τε 15
 κοκκοβαφῆ ὑπὲρ αὐχένος κολπώσας τὸ θηρίον ὑφί-
 5 σταται. (6) ταυτὶ μὲν σοι τὰ τοῦ Οἰνέως, Πηλεὺς δὲ
 οὗτος προβέβληται φοινικοῦν φᾶρος, μάχαιρα δὲ αὐτῷ
 ἢ παρ' Ἡφαίστου ἐν χερσὶν ἐκδεξομένῳ τὴν τοῦ σὺς
 ὀρμῆν, τὸ δὲ ὄμμα ἄτρεπτος καὶ ὄξυ ὄρων καὶ οἶος 20
 μηδὲ ὑπερόριον ἄθλον τὸν ἐς Κόλχους σὺν Ἰάσονι
 10 δεῖσαι.

(15') ΝΕΣΣΟΣ

(1) Μὴ δέδιθι, ὦ παῖ, τὸν Εὐήνον ποταμὸν πολλῶ
 κυμαίνοντα καὶ ὑπὲρ τὰς ὄχθας αἰρόμενον, γέγραπται 25

8 [τε] Kayser γε Arnim || 4 ξὺν F Iacobs ξυνὼν α
 ξυνὸν P || 16 κοκκοβαφῆ (β s. φ pr.) P κοκκοβαφῆ α || 18 φᾶρος
 Iacobs φᾶρος F φᾶος α P || 19 ἐκδεξομένῳ Olearius ἐκδεξο-
 μένου F || 24 πολλῶ <ἀφρῶ> Arnim

γάρ, ἀλλὰ μᾶλλον τὰ ἐν αὐτῷ διασκεψώμεθα, ὅπη τε
 15 καὶ ὅπως ἔχει τὰ τῆς τέχνης· ἡ γὰρ οὐκ ἐπιστρέφει
 σε πρὸς ἑαυτὸν ὁ θεῖος Ἡρακλῆς οὕτως ἐμβεβηκῶς
 μέσῳ τῷ ποταμῷ καὶ πῦρ ἐκλάμπων ἀπὸ τῶν ὀφθαλ-
 μῶν τὸν σκοπὸν μετρούντων τόξον τε ἔχων ἐν τῇ λαιᾷ 5
 προβεβλημένη, ἔτι καὶ τὴν δεξιὰν ἐν τῷ τῆς ἀφέσεως
 20 τοῦ βέλους ἔχων σχήματι; ἐς μαζὸν γὰρ αὕτη. (2) τί
 δ' ἂν εἴποις περὶ τῆς νευρᾶς; ἄρ' οὐκ αἰσθάνεσθαι
 δοκεῖς ἐπηγούσης τῇ τοῦ οἰστοῦ ἀφέσει; ποῦ δὲ οὗτος;
 ὀρᾶς τὸν ὕστατον ἀνασκιριτῶντα κένταυρον; Νέσσος 10
 δὲ οἶμαι οὗτος διαφυγῶν ἐκ τῆς Φολόης τὴν Ἡρα-
 25 κλείαν μόνος χεῖρα, ὅτ' ἐπιχειροῦντες ἀδίκως αὐτῷ
 διέφυγεν οὐδεὶς πλὴν οὗτος. οἴχεται δὲ καὶ οὗτος
 ἄδικος ἐς αὐτὸν φανείς· πορθιμένους γὰρ τοὺς δεο-
 μένους τούτου ἐπιστάς ὁ Ἡρακλῆς ξὺν τῇ γυναικὶ 15
 Ἀθιανείρᾳ καὶ τῷ παιδί Ἰλλῳ, ἐπειδὴ ἄπορος ὁ ποτα-
 30 μὸς ἐφαίνετο, τὴν γυναῖκα πορθιμεῦσαι παρεγγυᾷ, αὐτὸς
 K. δὲ ἐπιβάς τοῦ δίφρου ξὺν τῷ παιδί ἐχώρει διὰ τοῦ
 ποταμοῦ, κἀνταῦθα ὁ μὲν κακῶς ἰδὼν τὴν γυναῖκα
 ἀτόποις ἐπετόλμα τῆς ὄχθης ἐπιβάς, ὁ δὲ βοῆς ἀκούσας 20
 5 ὁ Ἡρακλῆς τοξεύει κατὰ τοῦ Νέσσου. (3) γεγράφεται
 δὲ ἡ μὲν Ἀθιανείρα ἐν τῷ τοῦ κινδύνου σχήματι καὶ
 περιδεῆς ἐς τὸν Ἡρακλέα τὰς χεῖρας τείνουσα, ὁ δὲ
 Νέσσος ἄρτι τὸν οἰστὸν δεξάμενος καὶ περὶ ἑαυτῷ
 σφαδάζων οὐπω, δοκεῖν, τὸν ἑαυτοῦ λύθρον ἀπόθετον 25
 10 ἐς Ἡρακλέα τῇ Ἀθιανείρᾳ δεδωκώς. (4) τὸ δὲ παι-
 δίου ὁ Ἰλλος ἐφέστηκε μὲν τῷ πατρὶ ἰδίῳ κατὰ

2 ἡ Iacobs ἢ F || 4 πῦρ Iacobs γὰρ F (fere evanidum) || 18 ἐπιβάς] ἐπι Kayser* || 25 τὸν ἐ. λύθρον Iacobs τὸν ἐ. δίφρον F τὸ ἐ. φίλτρον Olearius || 27 πατρὶ F Arnim om. a (cum lacuna) P πρώτῳ cod. F collatio ap. Iacobsium*

τῆς ἄντυγος δεθέντων, ὥστε ἀτρεμῖν, τῶν ἵππων, κροτεῖ δὲ ὑφ' ἡδονῆς τὰς χεῖρας γέλωτι δοὺς ἃ μήπω ἔρρωται.

(εξ') ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ

- 15 (1) Ὁ μὲν ἐπὶ τῷ στρατηγεῖν ἔτι καὶ τοὺς ἐκ Μελι-
βοίας ἐπὶ Τροίαν ἔγων τιμαροὺς Μενελάω κατὰ τοῦ
Φρυγὸς Φιλοκτῆτης ὁ τοῦ Ποιάντος γενναῖός που καὶ
ἀναφέρων ἐς τὴν ὑφ' Ἡρακλεῖ τροφήν — θεράπων δὴ
20 γενέσθαι τῷ Ἡρακλεῖ ὁ Φιλοκτῆτης ἐκ νηπίου, ὅτε
καὶ φορεὺς εἶναι οἱ τῶν τόξων, ἃ δὴ καὶ ὕστερον 10
μισθὸν λαβεῖν παρ' αὐτοῦ τῆς εἰς τὴν πυρὰν ὑπουργίας — ὁ δὲ νῦν ἐνταῦθα ξυμπεπτακότη διὰ τὴν νόσον
τῷ προσώπῳ ξυννεφεῖ ὄφρῦν ἐπὶ τῷ ὀφθαλμῷ ἐφέλκων
25 κάτω που καὶ ἐν βάθει ὄντας καὶ ἀμενηνὸν ὄρωντας,
κόμην τε λύθρου καὶ ἀγχοῦ πλήρη δεικνὺς καὶ τὴν 15
γενειάδα ὑπανεστηκῶς καὶ φρίττων καὶ ῥάκια αὐτὸς
τε ἀπισχόμενος καὶ τὸν ταρσὸν καλύπτων τοιούδε,
ὦ παῖ, δίδωσι λόγον. (2) ἀναπλέοντες ἐς Τροίαν οἱ
30 Ἀχαιοὶ καὶ προσσχόντες ταῖς νήσοις ἐμαστεύοντο τὸν
420 κ. τῆς Χρύσης βωμόν, ὃν Ἰάσων ποτὲ ἰδρῦσατο, ὅτε ἐς 20
Κόλχους ἐπλει, Φιλοκτῆτης τε ἐκ τῆς ξὺν Ἡρακλεῖ
μνήμης τὸν βωμόν τοῖς ζητοῦσι δεικνὺς ἐγχερίψαντος
5 αὐτῷ τοῦ ὕδρου τὸν ἰὸν ἐς θάτερον τοῖν ποδοῖν οἱ

2 ἃ μήπω <ποιεῖν> Arnim; <ἐς> ἃ μήπω H. Schenkl ||
5 στρατηγεῖν ἄρτι Hamaker || 6 ἀνάγων aP* || 7, 8 ἀναφέ-
ρων F ἀναφέρων aP* | θεράπων <γὰρ> Kayser || 12 ξυμπεπτα-
κότη F Wytttenbach ξυμπεπτακότη aP || 13 τῷ ὀφθαλμῷ aP* ||
15 post τε in F quinque fere litterae macula aspersa obscuratae
sunt; e quibus lv certe dispicitur, cetera prorsus evanuerunt;
unde aut λύθρου aut λύμης legendum esse adparet; lacunam
subsesse sensit Hercher || 19 προσσχόντες Hercher προσχόντες F* |
ἐμάστευον Hertlein || 21 τῆς <τῶν> Kayser

μὲν ἐπὶ Τροίαν οἱ Ἀχαιοὶ στέλλονται, ὁ δὲ ἐν Δήμῳ
ταύτη κείται, διαβόρῳ φησὶ Σοφοκλῆς καταστάζων
ἰῶ τὸν πόδα.....

in πόδα desinit *F* reliquis foliis evulsis. at cum in
fine versus vicesimi secundi (post τὸν ἰόν) litterae *T* rubro
pictae adpareant vestigia e pagina quae olim sequebatur
expressae, hoc saltem constat Philoctetae imaginis deesse
versus fere XXII, proximae autem imaginis verba a littera *τ*
initium cepisse.

ΚΑΛΛΙΣΤΡΑΤΟΥ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ

F : Laurentianus LVIII 15 saec. XI (capp. I—V)

P : Parisiensis 1696 saec. XIV (I—VII)

V : Vaticanus 1898 saec. XIII (VIII—XIII)

A : classis prior codicum reliquorum (I—XI, XIII)

A' : Vaticanus 87 saec. XV (XII, XIII)

B : classis altera codicum reliquorum (I—XIII)

stellulis adpositis in Callistrati oratione lacunas significavimus, in commentariis scripturas a Kaysero in editione minore receptas.

(α') ΕΙΣ ΣΑΤΤΡΟΝ

- κ. (1) "Αντρον ἦν τι περὶ Θήβας τὰς Αἰγυπτίας προσ-
εικασμένον σύριγγι εἰς ἔλικας αὐτοφυνῶς ἐν κύκλῳ
περὶ τοὺς τῆς γῆς ἑλιπτόμενον πνυθμένας· οὐ γὰρ ἐπ'
5 εὐθείας ἀνοιγόμενον εἰς εὐθυπόρους αὐλῶνας ἐσχίζετο, 5
ἀλλὰ τὴν ὑπάρειον περιτρέχον καμπὴν ὑπογείους ἔλικας
ἐξέτεινεν εἰς δυσεύρετον πλάνην ἐκπίπτον. (2) ἴδροντο
δὲ ἐν αὐτῷ Σατύρον τι σχῆμα τεχνηθὲν ἐκ λίθου.
εἰστήκει μὲν ἐπὶ τινος κρηπίδος εἰς χορείαν εὐτρεπ-
10 ζων τὸ σχῆμα καὶ τῆς δεξιᾶς βάσεως τὸν ταρσὸν τὸν 10

Καλλιστράτου ἐκφράσεις FP Καλλιστράτου ἐκφράσεις B ^{FPAB}
(ἐκφρ. K. Laur. LVI, 20) Φιλοστράτου (in mg. καλλιστράτου) ἐκ-
φράσεις Vat. 87 in cet. classis A non est inscriptio

1 post εἰς σάττρον add. δς ἦν ἐν τῷ (τῷ om. B) χωρίῳ
ἐνθα ἤσκειτο (ἤσκητο B) FPB. Qui hic describitur satyrus
respondet quod Wolters p. 94 docuit satyro tibia canenti,
qui est in villa Borghesiana (cf. Helbig, Führer durch die An-
tiken-Sammlungen Roms³ II 987 et Brunn-Bruckmann, Denk-
mäler griech. und röm. Sculptur 435). neque ab fide abhorret
iuxta hunc satyrum olim Panem cum nympha coniunctum
collocatum fuisse, cum satis constet post Alexandri Magni
aetatem in hortis et locis publicis singulas deorum vel homi-
num, inter quos ratio quaedam intercedebat, imagines iuxta
constitutas esse. ceterum num hoc loco de Echo nympha cogi-
tandum sit plane incertum esse videtur. nam in fabulis Pan
volgo tamquam miser in Echus amore describitur, hic autem
iam puella amata fruitur animoque in sollicitudinem suspicio-
nemque adducto periculum quod satyrus minatur defendere
studet || 2 τι om. A* | παρὰ A || 5 εὐθείας A || 9 χωρίον
Laur. LVI 20 || 10 τῆς AB ἢ τῆς F ἐκ τῆς P | ἐπὶ τὸν ταρσὸν
FP | τὸν alt. om. AB*

ὀπισθεν ἐξαίρων μετεχειρίζετο καὶ αὐλὸν καὶ πρὸς
 τὴν ἡγλὴν πρῶτος ἐξαυτίστατο· τῇ μὲν γὰρ ἀκοῇ μέλος
 οὐ προσῆπτεν αὐλοῦντος οὐδὲ ἦν ὁ αὐλὸς ἔμφωνος,
 τὸ δὲ τῶν αὐλούντων πάθος διὰ τῆς τέχνης εἰς τὴν
 15 πέτραν εἰσῆκτο. (3) εἶδες ἂν ὑπανισταμένους καὶ φλέβας 5
 ὡς ἂν ἐκ τινος γεμιζομένης πνεύματος καὶ εἰς τὴν ἐπή-
 χησιν τοῦ αὐλοῦ τὴν πνοὴν ἐκ στέρνων τὸν Σάττρον
 ἀνασπῶντα καὶ ἐνεργεῖν ἐθέλον τὸ εἶδωλον καὶ εἰς
 ἀγωνίαν τὸν λίθον πίπτοντα — εἶναι γὰρ ἔπειθε καὶ
 30 πνοῆς ἐξουσίαν ἐν ἑαυτῷ ἔμφυτον καὶ ἄσθματος ἐνδειξιν 10
 422 K. ἐγειρομένην οἰκοθεν — καὶ τῶν ἀμηγάνων πόρον.
 (4) οὐκ ἦν δὲ ἀβρόβητος μετέχον τὸ σῶμα, ἀλλ' ἡ τῶν
 μελῶν στερεότης τὴν ὥραν ἔκλεπτεν εἰς ἄρθρων συμμε-
 5 τρία ἀνδρικῶν τὴν ἰδέαν τραχύνουσα. καλῇ μὲν γὰρ
 κόρη χρῶτες μαλθακοὶ πρόσφοροι καὶ μέλη θρυπτό- 15
 μενα, Σατύρον δὲ ἀχμηρὸν τὸ εἶδος ὡς ἂν ὄρειον
 δαίμονος καὶ Διονύσου σκιρτῶντος. κισσὸς δὲ αὐτὸν
 ἐστεφάνου οὐκ ἐκ λειμῶνος δρεψαμένης τὸν καρπὸν
 10 τῆς τέχνης, ἀλλ' ὁ λίθος ἀπὸ στερεότητος εἰς κλώνας
 χυθεὶς περιέθει τὴν κόμην εἰς συμβολὴν ἐπὶ τοὺς 20
 ἀρχενίους τένοντας ἐκ μετώπων προσέερπων. (5) παρει-
 στήκει δὲ ὁ Πὰν γανύμενος τῇ αὐλητικῇ καὶ ἐνάγκα-

1 μετεχειρίζετο <δὲ> A* || 3 προσεῖπεν A || 4 διὰ δὲ τῆς FP.
 τέχνης τὸ τῶν αὐλούντων πάθος P || 5 ἐπανισταμένους FP ||
 6 ἐπίγυσιν A || 7 αὐλῶνος A || 8 ἐθέλοντος εἶδωλον F ἐθέλων τὸ
 εἶδ. P || 10 ἄσματος P || 11 ἐγειρομένην Iacobs ἐξευρομένην
 Kayser* | ἐνδειξιν <ἡ> χεῖρ εὔρε μόνον οἰκοθεν ἐκ Gomperz
 καὶ] ἐκ B* | πόρον A πόρων cet. || 12 δὲ om. A | μετέχων FP
 τὸ om. A || 14 ἀνδρικῶς P ἀγρίων Iacobs | καλῇ μὲν γὰρ κόρη
 nos Weinberger καλῇ μὲν γὰρ κόρη FPB ἡ δὲ κόρη A καλῆς
 μὲν γὰρ κόρης Kayser* || 15 <καὶ> πρόσφοροι PB* || 16 σα-
 τύρω P | ἂν om. F || 17 διονύσου P || 18 λειμῶνος F λειμώνων
 cet. || 19 ἀπὸ Olearius ὑπὸ libri || 21 μετώπων P | περιεστῆ-
 κει A || 22 δὲ <καὶ> B | ἐνηγαλισμένους A*

λισάμενος τὴν Ἥχῳ, ὥσπερ οἶμαι δεδιῶς, μὴ τινα
 15 φθόγγον ἔμμουσον ὁ αὐλὸς κινήσας ἀντηχεῖν ἀνα-
 πείσῃ τῷ Σατύρῳ τὴν Νύμφην. τοῦτο θεασάμενοι τὸ
 εἶδωλον καὶ τὸν Αἰθιόπων λίθον ἔμφωνον Μέμνονος
 ἐπιστεῦόμεν γενέσθαι, ὃς προσιούσης μὲν τῆς Ἡμέρας 5
 ἐπὶ ταῖς παρουσίαις ἐφαιδρύνετο, ἀπιούσης δὲ ἀνία
 20 βαλλόμενος πένθιμον ἐπέστενευ καὶ μόνος ἐκ λίθων
 ἠδονῆς καὶ λύπης παρουσίᾳ διοικούμενος τῆς οἰκείας
 ἀπέστη κωφότητος εἰς ἔξουσίαν φωνῆς τὴν ἀναισθη-
 σίαν ἐκνικήσας. 10

(β') ΕΙΣ ΤΟ ΒΑΚΧΗΣ ΑΓΓΑΛΜΑ

(1) Οὐ ποιητῶν καὶ λογοποιῶν μόνον <ἐπι>πνέον-
 ται τέχναι ἐπὶ τὰς γλώττας ἐκ θεῶν θειασμοῦ πεσόν-
 25 τος, ἀλλὰ καὶ τῶν δημιουργῶν αἱ χεῖρες θειοτέρων
 πνευμάτων ἐράνοις ληφθεῖσαι κάτοχα καὶ μεστὰ μανίας 15
 προφητεύουσι τὰ ποιήματα· ὁ γὰρ δὴ Σκόπας, ὥσπερ
 ἐκ τινος ἐπιπνοίας κινήθεις εἰς τὴν τοῦ ἀγάλματος
 30 δημιουργίαν τὴν θεοφορίαν ἐφῆκεν. τί δὲ ὑμῖν οὐκ

4 Μέμνονος suspectum Iacobsio inclusit Kayser || 6 ταῖς <μη-
 τρώϊαις> Gomperz, cf. 62, 12 | ἀθυμία P || 9 κωφότητος P (ω ex
 corr.) Salmasius κωφότητος cet. || 11 Εἰς ... 48, 1 διηγούμεναι
 om. P | τὸ B om. cet. | post ἄγαλμα add. libri μεταφορικῶς
 δὲ (δὴ B) εἰς τὴν δημοσθένους (δημ^ο F, δημ^δ A) τέχνην διεί-
 λεκται (διείλεν F), cf. 49, 11. Callistratum in hac descriptione
 epigramma Glauci Atheniensis, quod extat in Anth. Pal. IX 774,
 vel simile adhibuisse manifestum est. quae praeterea ipse de
 facie et coma Bacchae exposuit, fortasse, cum statuam contem-
 plabatur, conspexit aut conspexisse sibi visus est, quamquam
 si quis ea verbis illis fucatis et inanibus, quibus saepenumero
 usus est, adnumerare velit, cur obloquamur non habemus. ||
 12 ποιητῶν <δὲ> B | <ἐπι>πνέονται Iacobs πνέονται libri ||
 15 μεστὰ F A Iacobs μετὰ PB || 17 τινος <θείας> vel <ἐνθέου>
 Iacobs || 18 ἀφῆκε A

κ. 423 ἄνωθεν τὸν ἐνθουσιασμὸν τῆς τέχνης διηγοῦμαι; (2) ἦν
 βάκχης ἀγαλμία ἐκ λίθου Παρίου πεποιημένον ἀλλαττό-
 μενον πρὸς τὴν ὄντως βάκχην. ἐν γὰρ τῇ οικείᾳ τάξει
 μένων ὁ λίθος τὸν ἐν λίθοις νόμον ἐκβαίνειν ἐδόκει· τὸ
 5 μὲν γὰρ φαινόμενον ὄντως ἦν εἰδωλον, ἡ τέχνη δ' εἰς 5
 τὸ ὄντως ὄν ἀπήγαγε τὴν μίμησιν. εἶδες ἂν ὅτι καὶ στε-
 ρεὸς ὢν εἰς τὴν τοῦ θήλεος εἰκασίαν ἐμαλλάττετο γοργό-
 τητος διορθουμένης τὸ θῆλυ καὶ εἰς ἔξουσίαν ἀμοιρῶν
 10 κινήσεως ἦδει βακχεύεσθαι καὶ τῷ θεῷ εἰσιόντι τὰ
 ἔνδον ὑπήχει. (3) πρόσωπόν γε μὴν ἰδόντες ὑπὸ ἀφα- 10
 σίας ἔστημεν· οὕτω δὴ καὶ αἰσθήσεως συνείλετο δῆλωμα
 μὴ παρούσης αἰσθήσεως, καὶ βάκχης ἐκβακχεύων θει-
 ασμὸς ἐμηνύετο θειασμοῦ μὴ πλήττοντος καὶ ὅσα φέρει
 15 μανίας οἰστρωῶσα ψυχὴ τοσαῦτα πάθους διέλαμπε τε-
 κμήρια ὑπὸ τῆς τέχνης ἀρρήτῳ λόγῳ κραθέντα. ἀνεῖτο 15
 δὲ ἡ κόμη ξεφύρω σοβεῖν καὶ εἰς τριχὸς ἀνθησιν ὑπε-
 σχίζετο, ὃ δὴ καὶ μάλιστα τὸν λογισμὸν ὑπεξίστη, ὅτι
 καὶ τριχὸς λεπτότητι λίθος ὢν ἐπέιθετο καὶ πλοκάμων
 20 ὑπήκουσεν μιμήμασιν καὶ τῆς ζωτικῆς ἔξεως γεγυμνα-
 μένος τὸ ζωτικὸν εἶχεν. (4) ἔφης ἂν ὅτι καὶ ἀνξή- 20
 σεως ἀφορμὰς ἡ τέχνη συνήγαγεν· οὕτως καὶ τὸ δρώ-
 μενον ἄπιστον καὶ τὸ μὴ πιστὸν δρώμενον. οὐ μὴν
 ἀλλὰ καὶ χεῖρας ἐνεργοὺς ἐπεδείκνυτο — οὐ γὰρ τὸν
 25 βακχικὸν ἐτίνασσε θύρσον, ἀλλὰ τι σφάγιον ἔφερεν

2 ἐκ om. F || 4 ἐν <τοῖς> B* | λίθω P || 6 ἂν et καὶ om. P ||
 7 θήλεος μαλακίαν P | γοργότητα P || 8 εἰς <κινήσεως> Iacobs* |
 μοιρῶν FP || 9 τῶν θεῶν εἰσι . . . (spat. rel.) A || 10 ἀφα-
 σίαν A || 14 μανίας Kayser (cf. 70, 16) μανία Morelli* | πά-
 θους] τὸ πάθος P πάθη A | <τὰ> τεκμήρια B* || 16 ἀνθην
 Vat. 914; Morelli* | <λίθος> ὑπεσχίζετο B || 17 καὶ om. B |
 ἐξίστη P ὑπερίστη A || 19 ὀπήκουε Westermann* | μιμήμασιν F (α
 in ras.) P <τοῖς> μιμήμασιν B* μιμήματα A | ἔξεως προμνήμε-
 νος A || 21 συν<εισ>ήγαγεν Aldina* || 23 τὸν om. B || 24 θουρσόν F

ὡσπερ εὐάζουσα, πικροτέρας μανίας σύμβολον· τὸ δὲ ἦν χιμαίρας τι πλάσμα πελιδύδον τὴν χροῶν· καὶ γὰρ τὸ τεθνηγκὸς ὁ λίθος ὑπεδύετο — καὶ μίαν οὖσαν τὴν
 30 ὕλην εἰς θανάτου καὶ ζωῆς διήρει μίμησιν, τὴν μὲν ἔμπνουν στήσασα καὶ οἶον ὀρεγομένην Κιθαιρωῶνος, 5
 τὴν δὲ ἐκ τοῦ βακχικοῦ θανατωθεῖσαν οἴστρου καὶ
 40 τῶν αἰσθησέων ἀπομαραίνουσιν τὴν ἀκμήν. (5) ὁ μὲν οὖν Σκόπας καὶ τὰς ἀψύχους εἰδωλοποιῶν γενέσεις δημιουργὸς ἀληθείας ἦν καὶ τοῖς σώμασι τῆς ὕλης ἀπετυποῦτο τὰ θαύματα, ὁ δὲ τὰ ἐν λόγοις διαπλάτ- 10
 5 τῶν Δημοσθένους ἀγγάματα μικροῦ καὶ λόγων ἔδειξεν εἶδος αἰσθητῶν τοῖς νοῦ καὶ φρονήσεως γεννήμασι συγκεκριανῶς τὰ τῆς τέχνης φάρμακα. καὶ γνώσεσθε δὲ αὐτίκα, ὡς οὐδὲ τῆς οἰκοθεν κινήσεως ἐστέρηται τὸ
 10 εἰς θεωρίαν προκειμένον ἄγαλμα, ἀλλὰ καὶ ὁμοῦ δεσπό-
 ζει καὶ ἐν τῷ χαρακτῆρι σφῆζει τὸν γεννήτορα.

(γ') ΕΙΣ ΤΟ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΣ ΑΓΓΑΜΑ

(1) Καὶ ἐτέρας ἱερᾶς τέχνης οἱ λόγοι προφητεῦσαι βούλονται· οὐ γὰρ μοι θεμιτὸν μὴ καλεῖν ἱερὰ τὰ

1 πικρότερον P | σύμβολον (o pr. ex ou) P || 2 καὶ γὰρ ^{FRAB} <καὶ> Kayser* || 4 <τὴν> μίμησιν B*, τέχνη μίμησιν vel <τέχνη> τὴν μίμησιν Iacobs || 5 στήσασα A Iacobs στήσασαν cet. | καὶ om. F || 6 βακχείου B | οἴστρω A || 9 ἀληθῆς P | καὶ <ἐν> Kayser* | τῆς ψυχῆς Iacobs*, cf. 54, 4 τῷ σώματι τοῦ λίθου et 62, 17 διαπλάττειν σώματι || 10 ἀνετυποῦτο typographi errore Kayseri ed. Tur.* | λόγῳ B || 11 δημοσθένους A | ἔδοξεν A || 16 <οἰκείον> γεννήτορα B* post γεννήτορα add. ἀπὸ (ἀπὸ δὲ B) τῆς βάρκης τὸν ἔρωτα libri, in quibus caput tertium post quartum legitur || 17 Quae de habitu motuque figurae exponuntur plane conveniunt arti Praxiteleae. quamobrem quin recte dicat Callistratus statuam artificis illius opus esse, cur dubitemus causa non esse videtur. contulerunt cum simulacro hoc loco descripto Amoris statuam in museo Dresdensi Stark (Act. Sax. soc. litt. a. 1866 p. 167) et Michaelis (Arch. Zeit. a. 1879 p. 175), Amoris imaginem in

τέχνης γεννήματα. Ἔρωσ ἦν, Πραξιτέλους τέχνημα,
 15 ὃ Ἔρωσ αὐτός, παῖς ἀνθηρὸς καὶ νέος πτέρυγας ἔχων
 καὶ τόξα. χαλκὸς δὲ αὐτὸν ἐτύπου, καὶ ὡς ἂν Ἔρωτα
 τυπῶν τύραννον θεὸν καὶ μέγαν καὶ αὐτὸς ἐδυνα-
 στεύετο· οὐ γὰρ ἠρείχετο χαλκὸς εἶναι τὰ πάντα, ἀλλ' 5
 ὅσος ἦν, Ἔρωσ ἐγίνετο. (2) εἶδες ἂν τὸν χαλκὸν θρυ-
 20 πτόμενον καὶ εἰς εὐσαρκίαν ἀμηγάνως χλιδῶντα καὶ
 ὡς βραχέως εἰπεῖν τὰ ἀναγκαῖα πληροῦν ἑαυτῇ τὴν
 ὕλην ἀρκούσαν. ὕγρὸς μὲν ἦν ἀμοιρῶν μαλακότητος,

nummo Pergameno Commodi imperatoris Benndorf (Bull. della ^{FPA}
 commiss. archeol. comunale di Roma XIII p. 75), denique
 sigillum aeneum in museo universitatis Bonnensis Furtwängler
 (Jahrb. des Vereins von Alterthumsfr. im Rheinlande LXXXX
 p. 61, t. III 3). sed in his signis omnibus coxa dextra extra
 curvata est (cf. quae Wolters p. 96 exposuit), in statua autem
 a Callistrato descripta lumbus sinister proiectus eminebat
 (cf. 51, 11 τὴν τῆς ἀριστερᾶς λαγόνος ἔκστασιν ἀνίστη, quo loco
 Benndorf ἔκτασιν, quod in Parisiensi legitur, praetulit). maxime
 autem ad simulacrum a Callistrato illustratum accedit Amor
 qui vocatur Palatinus in museo Luparensi (cf. Furtwängler,
 Meisterwerke der griech. Plastik p. 538 et Klein, Praxiteles
 p. 240), quocum Milani p. 767 Amoris imaginem in nummis
 Atticis Aropi et Mnasagorae (cf. Beulé, Les monnaies de
 Athènes p. 222) contulit. quodsi in his Amoris brachium
 sinistrum elatum non est, ea res minime Callistrati descrip-
 tionem repugnat; nam verbis quae apud illum p. 51, 9 leguntur:
 τῇ δ' ἐτέρᾳ (h. e. manu sinistra) μετεωρίζων τὸ τόξον nequa-
 quam evincitur arcum elatum fuisse, cum in verbo μετεωρίζων
 eadem vis quae in Latinis levandi vel etiam gestandi inesse
 possit || p. 49, 18 καὶ . . . p. 50, 1 γεννήματα om. P | ἰερὰς F |
 ἔτερα ἰερὰ Salmasius | οἱ λόγοι ὀλίγοι F || 19 ἰερὰ τὰ] πέρα F |
 τὰ <τῆς> Vat. 87* || p. 50, 1 τέχνημα] εἶδημα P || 6 χαλκὸν P |
 χαλκὸς . . . ἐτύπου om. A || 4 malim ἐδυνάστευε' Kayser; cf.
 Schmid, Atticismus III 74 || 5 χαλκὸς A Lugd. χαλκοῦς F
 χαλκοῦς Par. 1038 (ὁ s. οἰ) cet. | εἶναι] γενέσθαι P || 6 ὅσον B |
 post θρυπτόμενον add. οὐκ ἐπιτροπέειν αἰσθησιν ποιοῦσαν
 (ποιούσα P) θρόνπεσθαι FP || 8 ἐαυτῇ Morelli ἐαυτῆν libri |
 τὴν ὕλην FPB τὴν τέχνην (in ras.) Laur. LVIII 44 Kayser*
 τὴν cet. classis A || 9 ὕγρὸς μὲν ἦν om. F | μαλακότητος Iacobs
 μεγαλιότητος FP μεγαλειότητος AB

χαλκῷ δὲ ἔχων συνφθδὸν τὴν χρόαν εὐανθῆς ἑωρᾶτο,
 τῶν δὲ κινήσεως ἔργων ἑστερημένος ἔτοιμος ἦν δεῖξαι
 25 κινήσειν· εἰς μὲν γὰρ ἔδραν στάσιμον ἰδρυτο, ἡπάτα
 δὲ ὡς καὶ τῆς μετεώρου κυριεύων φορᾶς. ἐγαυροῦτο
 δὲ εἰς γέλωτα, ἔμπυρόν τι καὶ μείλιχον ἐξ ὀμμάτων 5
 διαυγάζων, καὶ ἦν ἰδεῖν ὑπακούοντα τῷ πάθει τὸν
 χαλκὸν καὶ δεχόμενον εὐκόλως τὴν γέλωτος μίμησιν.
 30 (3) ἰδρυτο δὲ εἰς μὲν τὴν κορυφὴν τὸν δεξιὸν ἐπι-
 425 κάμπτων καρπὸν, τῇ δὲ ἐτέρᾳ μετεωρίζων τὸ τόξον
 καὶ τὴν τῆς βάσεως ἰσοροπίαν ἐπικλίνων ἐπὶ τὰ λαϊά, 10
 τὴν γὰρ τῆς ἀριστερᾶς λαγόνος ἑκστασιὴν ἀνίστη πρὸς
 τὴν εὐμαρότητα τοῦ χαλκοῦ τὸ στεγανὸν ἐκκλάσας.
 5 (4) πλόκαμοι δὲ αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν ἐσκίαζον ἀνθηροὶ
 καὶ ἐνουλοὶ νεοτήσιον ὑπολάμποντες ἄνθος. καὶ ἦν
 θαυμαστὸς οἶος ὁ χαλκός· ἰδόντι μὲν γὰρ ἔρευθος 15
 ἀπέστιλβεν ἐξ ἄκρων βοστρύχων αἰρόμενον, ἀψαμένῳ
 δὲ ἢ θριξὶ ὑπεξανίστατο μαλθακιζομένη πρὸς τὴν
 10 αἰσθησιν. (5) ἐμοὶ μὲν δὴ θεασαμένῳ τὴν τέχνην
 ἐπήει πιστεύειν, ὅτι καὶ χορὸν ἤσκησε κινούμενον
 Δαίδαλος καὶ χρυσῷ παρεῖχεν αἰσθήσεις, ὅπῃ καὶ 20
 Πραξιτέλης εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ Ἑρωτος ἐνέθηκε
 μικροῦ καὶ νοήματα καὶ πτέρυγι τὸν ἄερα τέμνειν
 15 ἐμηχανήσατο.

1 δὲ postea add. P | χρόαν Iacobs χρειαν B χρειαν cet. || FRAB
 2 κινήσεων A | ἐνεργῶν F || 3 κινήσεων A || 5 διαυγάζων ἐξ
 ὀμμάτων A || 7 χαλκὸν P || 8 κορυφὴν P || 9 τὸ s. v. P ||
 10 τὴν s. v. F || 11 ἑκτασιὴν P Laur. LVIII 44; cf. Benndorf,
 Bull. della commiss. archeol. comunale di Roma 1886 p. 24 ||
 12 τὴν suspectum Iacobsio inclusit Kayser || 14 νεότησιν F ||
 16 ἀλομένῳ P || 18 μὲν om. PB || 19 χρόνον F || 20 χρυσοῦ P
 χροά B | καὶ om. B || 22 ἐμηχανᾶτο τέμνειν F

(δ') ΕΙΣ ΤΟ ΙΝΔΙΟΤ ΑΓΓΑΜΑ

(1) Παρὰ κρήνην Ἴνδὸς εἰστήκει ἀνάθημα ταῖς
 Νύμφαις ἰδρυθείς. ἦν δὲ ὁ Ἴνδὸς λίθος μελαινό-
 20 μενος καὶ πρὸς τὴν ἐκ φύσεως τοῦ γένους ἀντομολῶν
 χροᾶν, εἶχε δὲ εὐθαλῆ μὲν καὶ οὐλὴν τὴν χαίτην οὐκ
 ἀκράτῳ τῷ μέλανι λάμπουσαν, ἀλλ' ἐκ τῶν ἄκρων
 πρὸς κόχλου Τυρίας ἄνθος ἐρίζουσαν· οἶον γὰρ εὐπα-
 25 θοῦσα καὶ νοτιζομένη ταῖς προσοίκοις Νύμφαις ἢ θριξ
 ἐκ φιλῶν ἀνιοῦσα μελάντερος πρὸς τοῖς ἄκροις ἐπόρ-
 φυρεν. (2) ὀφθαλμοὶ γε μὴν οὐ συνῆδον τῷ λίθῳ, 10
 κατὰ γὰρ τὰς τῶν ὀμμάτων κόρας περιέθει λευκότης
 κατ' ἐκεῖνο τὸ μέρος τῆς πέτρας μεταπιπτούσης εἰς
 λευκότητα, καθ' ὃ καὶ τῆς τοῦ Ἴνδοῦ φύσεως ἡ χροᾶ
 30 λευκαίνεται. (3) μέθη δὲ αὐτὸν ἐξίστη καὶ τὸ μεμε-
 θυσμένον οὐ κατεμήνυσεν ἢ τοῦ λίθου χροᾶ — οὐ γὰρ 15
 κ. 426 ἦν αὐτῷ μηχανήμα τὰς παρειὰς φοινίξαι σκέποντος τοῦ
 μέλανος τὴν μέθην —, ἐκ δὲ τοῦ σχήματος κατηγορεῖ
 τὸ πάθος· παράφορός τε γὰρ καὶ κωμάζων εἰστήκει οὐ
 δυνάμενος ἐρείδειν τῷ πόδε, ἀλλ' ὑπότρομός τε καὶ
 5 † ὑπὸ τὴν γῆν ὀκλάζων. (4) ὁ δὲ λίθος ὑπὸ τοῦ 20

1 τὸ F om. A* τὸ τοῦ P.B. Indus, quod satis frequenter
 reperitur in triumpho Indici Bacchi imaginibus, Aethiopsis forma
 et figura effictus est. Aethiopsis statua ex marmore nigro facta
 extat in museo Berolinensi (cf. indicis artis fingendi opp. ant.
 n. 493 p. 192) || 2 Παρὰ . . . ἀνάθημα om. A || 3 ἰδρυθείς P ||
 5 χροᾶν Kayser χροῖαν A χροῖαν cet. | μὲν] & A | καὶ om. F |
 οὐλὴν <μὲν> punctis s. μὲν add. F || 6 ἄκρω F || 9 ἰοῦσα F
 μελάντερα Kayser* || 10 ὀφθαλμούς P | συνείδον P || 11 περιφ-
 ρεῖ P || 12 μεταπιπτούσας A || 13 λευκότητα F A τὸ λευκότε-
 ρον P* λευκότερον B || 14 μελαίνεται B || 15 κατεμήνυσεν P* ||
 16 σκέπεται P || 17 <ἐδήλου> κατηγορεῖν P | τοῦ πάθους B
 τὸ τοῦ πάθους Jacobs || 18 τε om. A || 20 εἰς* vel ἐπὶ τὴν
 ἴγνυν Jacobs ὑπὸ τῆς μέθης Reisch ὅπερ τὴν μέθην H. Schenkl
 (ἐπὶ γόνυ nimis a librorum scriptura recedit)

πάθους ἐφίκει πληγέντι καὶ οἶονεὶ σπαίρει τὸν ἀπὸ
 τῆς μέθης ἐμφανίζων σεισμόν. εἶχε δὲ ἄβρον οὐδὲν
 τοῦ Ἴνδοῦ τὸ εἶδωλον οὐδ' εἰς τὴν κατὰ χροάν ἐξή-
 σκητο χάριν, ἀλλ' εἰς μόνων τῶν μελῶν συμβολὴν διήρ-
 10 θρωτο. ἀσκεπῆς δὲ ἦν καὶ γυμνὸς ὡς ἂν τῶν Ἴνδι- 5
 κῶν σωματίων πρὸς τὸ τῆς ἀκμῆς φλογῶδες εἰωθότων
 ἀπανδρίζεσθαι.

(ε') ΕΙΣ ΤΟ ΤΟΤ ΝΑΡΚΙΣΣΟΥ ΑΓΓΑΜΑ

(1) Ἄλσος ἦν καὶ ἐν αὐτῷ κρήνη πάγκαλος ἐκ
 15 μάλα καθαροῦ τε καὶ διαυγοῦς ὕδατος, εἰστήκει δὲ 10
 ἐπ' αὐτῇ Νάρκισσος ἐκ λίθου πεποιημένος. παῖς ἦν,
 μαῖλλον δὲ ἡλιθίος, ἡλικιώτης Ἐρώτων, ἀστραπὴν οἶον
 ἐξ αὐτοῦ τοῦ σώματος ἀπολάμπων κάλλους. ἦν δὲ
 τοιούδε τὸ σχῆμα· κόμαις ἐπιχρῦσοις ἤστραπτεν κατὰ
 20 μὲν τὸ μέτωπον τῆς τριχὸς ἐλισσομένης εἰς κύκλον, 15
 κατὰ δὲ τὸν αὐχένα κεχυμένης εἰς νῶτα, ἔβλεπε δὲ
 οὐκ ἀκράτως γαῦρον οὐδὲ ἱλαρὸν καθαρῶς· ἐπιπεφύκει
 γὰρ ἐν τοῖς ὄμμασιν ἐκ τῆς τέχνης καὶ λύπη, ἵνα

1 σπαίρειν B* || 2 ἀφανίζων F | ἄβρον οὐδὲ F οὐδὲ FPAB
 ἄβρον P || 3 εἰς τὴν (η ex o m 2) P ἐκάστην B | χροάν (αν
 m 3 in ras.) P χροόνον F | ἐξήσειε B || 4 μόνων FA μόνην
 PB* || 6 πρὸς . . . εἰωθότων om. P || 8 post ἄγαμα add. δ ἦν
 ἐν τῷ ἀργῷ ἔνθα (ἀργῷ οὐ P) ἤσκετο (ἤσκητο Vat. 87) libri
 praeter B; cf. inscr. cap. I. titulum om. Par. 3019. Cum ima-
 gine a Callistrato descripta in omnibus fere rebus consentit
 Narcissi statua in museo Vaticano, cui insculptum est Phaedimi
 nomen (cf. Helbig, Führer durch die Ant.-Samml. Roms² 18).
 vide quae Wieseler in libro qui inscribitur Narcissos p. 38 sq.
 et Furtwängler p. 66 disputaverunt || 9 ἐκ del. Arnim || 10 διει-
 δοῦς A | δὲ om. A || 11 ἐπ'] ἐν F | αὐτῷ P | λίθον <λευκοῦ> B* |
 παῖς ἦν om. P || 12 ἀστραπῆς . . . 13 κάλλος FPA || 13 ἐξ]
 ἀπ' A* || 14 ἤστραπτο A || 16 ἔβλεπε om. spatío relicto A (in
 Par. 3019 τὸ πρόσωπον insertum) || 17 ἀκράτως PB ἀκρατῶς
 FA | ἐπεφύκει A*

μετὰ τοῦ Ναρκίσσου καὶ τὴν τύχην ἢ εἰκὼν μιμηταί.
 25 (2) ἔσταλτο δὲ ὡσπερ οἱ Ἑρωτες, οἷς καὶ τῆς ὥρας
 τὴν ἀκμὴν προσείκαστο. σχῆμα δὲ ἦν τὸ κοσμοῦν
 τοιούδε· πέπλος λευκανθῆς ὁμόχρως τῷ σώματι τοῦ
 λίθου περιθῆων εἰς κύκλον, κατὰ τὸν δεξιὸν ὄμων 5
 περονηθεῖς ὑπὲρ γόνυ καταβαίνων ἐπαύετο μόνην ἀπὸ
 30 τοῦ πορπήματος ἐλευθερῶν τὴν χεῖρα. οὕτω δὲ ἦν
 K. 427 ἀπαλὸς καὶ πρὸς πέπλου γεγυμῶς μίμησι, ὡς καὶ τὴν
 τοῦ σώματος διαλάμπειν χροάν τῆς ἐν τῇ περιβολῇ
 λευκότητος τὴν ἐν τοῖς μέλεσιν ἀγῆν ἐξιέναι συγγω- 10
 ρούσης. (3) ἔστι δὲ καθάπερ κατόπτρον τῇ πηγῇ χρώ-
 5 μενος καὶ εἰς αὐτὴν περιχέων τοῦ προσώπου τὸ εἶδος,
 ἢ δὲ τοὺς ἀπ' αὐτοῦ δεχομένη χαρακτῆρας τὴν αὐτὴν
 εἰδωλοποιίαν ἤνυσεν, ὡς δοκεῖν ἀλλήλαις ἀντιφιλοτιμεί-
 10 σθαι τὰς φύσεις. ἢ μὲν γὰρ λίθος ὄλη πρὸς ἐκείνους 15
 μετηλλάττετο τὸν ὄντως παῖδα, ἢ δὲ πηγῇ πρὸς τὰ ἐν
 τῇ λίθῳ μηχανήματα τῆς τέχνης ἀντηγωνίζετο ἐν ἀσω-
 μάτῳ σχήματι τὴν ἐκ σώματος ἀπεργαζομένη τοῦ παρα-
 δείγματος ὁμοιότητα καὶ τῷ ἐκ τῆς εἰκόνης κατερχο-
 15 μένῳ σκιάσματι, οἶον τινὰ σάρκα τὴν τοῦ ὕδατος φύσιν 20
 περιθῆσα. (4) οὕτω δὲ ἦν ζωτικὸν καὶ ἔμπνουν τὸ

2 δὲ om. A | ἐρῶντες B || 4 λευκανθῆς Iacobs λευκανθεῖς FRAM
 libri | ὁμόχρους A* | τοῦ λίθου inclusit Kayser || 5 κατὰ <δὲ>
 AB* || 6 περονηθεῖς FA Iacobs περινηθεῖς P περονίδες B |
 καταβαίνουσαι ἐπαύοντο B | ἀπὸ inclusit Kayser, sed ipse
 postea mutavit sententiam || 9 διαλάμπει F || 10 λεπτότης
 Iacobs*; Phil. mai. II 8, 5 p. 78, 5 contulit Welcker | <μῆ>
 συγγορούσης A || 11 χρώμενος τῇ πηγῇ P || 13 τὴν ὄντην Iacobs ||
 14 ἀλλήλαις Par. 3019 Kayser ἀλλήλας F et cet. classis A ἀλ-
 λήλως P ἀλλήλοις B || 18 <πρὸς> τὴν F | παραδείγματος FA
 σχήματος PB (sed in Par. 1038 παραδείγματος, in mg. σχήμα-
 τος) || 19 κατερχομένῳ A κατεχομένῳ cet. καταχομένῳ Reisch ||
 21 παραθεῖσα P

καθ' ὑδάτων σχῆμα, ὡς αὐτὸν εἶναι δοξάσαι τὸν Νάρ-
 κισσον, ὃν ἐπὶ πηγὴν ἐλθόντα τῆς μορφῆς αὐτῷ καθ'
 ὑδάτων ὀφθεισης παρὰ Νύμφαις τελευτῆσαι λέγουσιν
 ἐρασθέντα τῷ εἰδώλῳ συμμῖξαι καὶ νῦν ἐν λειμῶσι
 20 φαντάζεσθαι ἐν ἡριναῖς ὥραις ἀνθοῦντα. εἶδες δ' ἂν 5
 ὡς εἰς ἂν ὁ λίθος τὴν χροάν καὶ ὀμμάτων κατασκευὴν
 ἤρμυξε καὶ ἡθῶν ἱστορίαν ἔσφρξεν καὶ αἰσθηθεῖς ἐνε-
 δεῖκνυτο καὶ πάθη ἐμήνυνεν καὶ πρὸς τριχώματος ἐξου-
 σίαν ἠκολούθει εἰς τὴν τριχὸς καμπὴν λυόμενος. (5) τὸ
 25 δὲ οὐδὲ λόγῳ φητὸν λίθος εἰς ὑγρότητα κεχαλασμένος 10
 καὶ ἐναντίον σώμα τῇ οὐσίᾳ παρεχόμενος· στερεωτέρας
 γὰρ τετυχηκῶς φύσεως τρυφερότητος ἀπέστελλεν αἰσθη-
 σιν εἰς ἀραιὸν τινα σώματος ὄγκον διαχεόμενος. μετε-
 30 χειρίζετο δὲ καὶ σύριγγα, ἧς νομίους θεοῖς ἐκείνος
 ἀπήρχετο καὶ τὴν ἐρημίαν κατήχει τοῖς μέλεσιν, εἶποτε 15
 μουσικοῖς ψαλτηρίοις προσομιλῆσαι ποθήσειεν. τοῦτον
 428 θαυμάσας, ὃ νέοι, τὸν Νάρκισσον καὶ εἰς ὑμᾶς παρή-
 γαγον εἰς Μουσῶν ἀυλὴν ἀποτυπωσάμενος. [ἔχει δὲ ὁ
 λόγος, ὡς καὶ ἡ εἰκὼν εἶχεν.]

1 σχῆμα B χρῶμα FA χρώμενον P δρώμενον Iacobs ||
 3 περὶ P | νύμφη B | τελευτῆ A || 4 νῦν om. P | λει-
 μῶσι B || 5 δ' om. AB || 6 <καὶ> ὁ P || 8 κατεμήνυνεν
 H. Schenkl hiatus tollendi causa (coll. 60, 9) | πρὸς τὴν χρώ-
 ματος P | οὐσίαν Iacobs; cf. 71, 19 || 9 τὴν om. A || 10 οὐδὲ FB
 ou PA* | λόγου F | φητὸν <δὲ> P | ὑγρότητας F | κεχα-
 λασμέ⁹ (9 ut videtur ex νας) F || 11 ἐναντίος A || 12 τρυ-
 φρωτάτην P τρυφερότης Vat. 87 || 13 διαχεόμενος B διαδε-
 χόμενος A δεχόμενος FP || 14 οἷς P || 16 προσομιλήσειε F |
 ποθήσειεν] θελήσειε P || 18 ὑποτυπωσάμενος B | verba ἔχει...
 εἶχεν habent AB, om. FP; nos inclusa retinere maluimus, quo-
 niam ea in communis archetypi margine olim adscripta fuisse
 verisimile est | ἔχοι Olearius

(5) ΕΙΣ ΤΟ ΕΝ ΣΙΚΤΩΝΙ ΑΓΓΑΜΑ
ΤΟΥ ΚΑΙΡΟΥ

(1) Ἐθέλω δέ σοι καὶ τὸ *Λυσίππου* δημιουργήμα
 5 τῷ λόγῳ παραστήσαι, ὅπερ ἀγαμάτων κάλλιστον ὁ
 δημιουργὸς τεχνησάμενος Σικωνίοις εἰς θεῶν προϋ-
 θηκε. Καιρὸς ἦν εἰς ἀγαμμα τετυπωμένος ἐκ χαλκοῦ 5
 πρὸς τὴν φύσιν ἀμιλλωμένης τῆς τέχνης. παῖς δὲ ἦν
 10 ὁ Καιρὸς ἡβῶν ἐκ κεφαλῆς ἐς πόδας ἐπανθῶν τὸ
 τῆς ἡβῆς ἄνθος. ἦν δὲ τὴν μὲν ὄψιν ὠραῖος σείων
 ἰουλον καὶ ζεφύρῳ τινάσσειν, πρὸς δὲ βούλοιο κατα-
 λιπῶν τὴν κόμην ἄνετον, τὴν δὲ χροῶν εἶχεν ἀνθηρὰν 10
 τῇ λαμπηδόνι τοῦ σώματος τὰ ἄνθη δηλῶν. (2) ἦν
 15 δὲ Διονύσῳ κατὰ τὸ πλείστον ἐμφερέης· τὰ μὲν γὰρ
 μέτωπα χάρισιν ἐστιλβεν, αἱ παρεῖαι δὲ αὐτοῦ εἰς
 ἄνθος ἐρευθόμεναι νεοτήσιον ὠραίζοντο ἐπιβάλλουσαι

1 Callistratum in hoc capite conscribendo Posidippi epi-^{PAB}
 gramma, quod in Anth. Pal. XVI 275 legitur, in usum suum
 convertisse certum est. sed eis quae ex hoc carmine sumpsit
 adiecit quaedam quae profecto memorabilia esse videntur.
 quodsi dicit Lysippum Occasionis signum Sicyoniis fecisse, id
 ex versibus 1 et 11 epigrammatis modo commemorati prompsisse
 videri potest; at si figuram in saxo globoso constitutam fuisse
 refert, qua de re nihil apud Posidippum legitur, cur id a Calli-
 strato fictum esse putemus, nulla profecto causa subest. neque
 id neglegendum est nullam insignis, quod Occasionem manu
 tenuisse Posidippus dicit, mentionem apud eum fieri, quam-
 quam haec res aptissima erat ad occasionis vim in hoc opere
 expressam declarandam (cf. 57, 19). vide quae exposuerunt
 Benndorf (Arch. Zeit. XXI 87), E. Curtius (ibid. XXXIII 4 sq.),
 Wolters p. 95, Milani p. 765 || 2 δὲ om. A* | *λυσίππου* B
χρυσίππου PA et (*λυσίππου* in mg. m2) Par. 1038 || 6 ἀμιλλω-
 μένης P (ος s. ης, sed del.) A ἀμιλλώμενος B || 7 ἐπανορ-
 θῶν A* || 8 σπειρών Iacobs; cf. Phil. mai. Im. Π 18, 3 p. 102, 1
 et Eur. Cycl. 75 || 9 καὶ om. P | καταλείπειν P καταλείπων
 Kayser* || 12 διονύσω (ω ex corr.) P || 13 αὐτῷ B* || 14 ἐπι-
 βάλλουσι P

τοῖς ὄμμασιν ἀπαλὸν ἐρύθημα, εἰστίηκει δὲ ἐπὶ τινος
 σφαίρας ἐπ' ἄκρων τῶν ταρσῶν βεβηκῶς ἐπτερωμένος
 20 τῷ πόδε. ἐπεφύκει δὲ οὐ νενομισμένως ἢ θριξί, ἀλλ'
 ἢ μὲν κόμη κατὰ τῶν ὀφρύων ὑφέρπουσα ταῖς παρειαῖς
 ἐπέσειε τὸν βόστρυχον, τὰ δὲ ὄπισθεν ἦν τοῦ Καιροῦ 5
 πλοκάμων ἐλεύθερα μόνην τὴν ἐκ γενέσεως βλάστην
 ἐπιφαίνοντα τῆς τριχός. (3) ἡμεῖς μὲν οὖν ἀφασία
 25 πληγέντες πρὸς τὴν θεάν εἰστήκειμεν τὸν χαλκὸν
 ὀρῶντες ἔργα φύσεως μηχανώμενον καὶ τῆς οἰκείας
 ἐκβαίνοντα τάξεως· χαλκὸς μὲν γὰρ ὦν ἠρυνθραίνετο, 10
 σκληρὸς δὲ ὦν τὴν φύσιν διεχεῖτο μαλακῶς εἰκων τῇ
 τέχνῃ πρὸς ὃ βούλοιο, σπανίζων δὲ αἰσθήσεως ζωτι-
 30 κῆς ἐνοικον ἔχειν ἐπιστοῦτο τὴν αἰσθησιν καὶ ὄντως
 429 ἐστήρικτο πάγιον τὸν ταρσὸν ἐρείδεις, ἐστῶς δὲ ὀρμῆς
 ἐξουσίαν ἔχειν ἐδείκνυτο καὶ σοὶ τὸν ὀφθαλμὸν ἠπάτα, 15
 ὡς καὶ τῆς εἰς τὸ πρόσω κυριεύων φορᾶς, καὶ παρὰ
 5 τοῦ δημιουργοῦ λαβῶν καὶ τὴν ἀέριον λῆξιν τέμνειν
 εἰ βούλοιο ταῖς πτέρυξι. (4) καὶ τὸ μὲν ἡμῖν θαῦμα
 τοιοῦτον ἦν, εἰς δὲ τις τῶν περὶ τὰς τέχνας σοφῶν
 καὶ εἰδῶτων σὺν αἰσθήσει τεχνικωτέρῃ τὰ τῶν δημι- 20
 ουργῶν ἀνιχνεύειν θαύματα καὶ λογισμὸν ἐπῆδε τῷ
 10 τεχνήματι, τὴν τοῦ καιροῦ δύναμιν ἐν τῇ τέχνῃ σφω-
 μένην ἐξηγούμενος· τὸ μὲν γὰρ πτέρωμα τῶν ταρσῶν

1 ὄμμασιν A || 2 (ἄ)κρων τῶν ταρσῶν βεβηκῶς in spat. PAB
 rel. add. m2 P || 3 οὐ om. P || 4 ἐφέρπουσα B* || 10 τάξεως
 ἐκβαίνοντα A | ἠρυνθραίνετο A || 11 σκληρὸς vel σκιρὸς A | μαλ-
 θακῶδες B || 13 ὄντως A et (in mg. γε. ὄντως) Par. 1038
 ὄντως P et cet. classis B || 15 σοὶ B τοι A, om. P, σου
 Hercher* || 16 καὶ pr. om. P || 17 τῷ δημιουργῷ P | λῆξιν
 Abresch ad Aeschyl. Eum. 506 (L. III p. 78) πλῆξιν libri || 19 τις
 om. P || 20 τεχνικώτερον P || 21 λογισμοῦ B (praeter Par. 1038) |
 ἐπῆγε A Iacobs*

αίνιττεσθαι τὴν ὀξύτητα, καὶ ὡς τὸν πολὺν ἀνελίττων αἰῶνα φέρεται ταῖς ὥραις ἐποχοῦμενος, τὴν δὲ ἐπανθουσαν ὥραν, ὅτι πᾶν εὐκαιρον τὸ ὥραϊον καὶ μόνος
 15 κάλλους δημιουργὸς ὁ καιρὸς, τὸ δὲ ἀπηνθηκὸς ἔπαν ἔξω τῆς καιροῦ φύσεως, τὴν δὲ κατὰ τοῦ μετώπου 5
 κόμην, ὅτι προσιόντος μὲν αὐτοῦ λαβέσθαι ῥάδιον, παρελθόντος δὲ ἢ τῶν πραγμάτων ἀκμῆ συνεξέρχεται καὶ οὐκ ἔστιν ὀλιγορηθέντα λαβεῖν τὸν καιρὸν.

(ζ') ΕΙΣ ΤΟ ΤΟΤ ΟΡΦΕΩΣ ΑΓΓΑΜΑ

20 (1) Ἐν τῷ Ἐλικῶνι, τέμενος δὲ τῶν Μουσῶν 10
 σκιερὸν ὁ χῶρος, παρὰ τοὺς Ὀλμειοῦ τοῦ ποταμοῦ
 ῥύακας καὶ τὴν ἰοειδέα Πηγᾶσου κρήνην Ὀρφείως
 ἄγαλμα τοῦ τῆς Καλλιόπης παρὰ τὰς Μούσας εἰσθή-
 κει ἰδεῖν μὲν κάλλιστον· ὁ γὰρ χαλκὸς τῇ τέχνῃ συνα-
 25 ἔτικτε τὸ κάλλος τῇ [δὲ] τοῦ σώματος ἀγλαΐα τὸ μου- 15
 σικὸν ἐπισημαίνων τῆς ψυχῆς. ἐκόσμει δὲ αὐτὸν τιάρα

1 αἰνίττουσα A | ταχύτητα (glossema verbi ὀξύτητα) P | PAB
 ὡς Olearius ὁ libri || 2 ἀγῶνα A | τὰς ὥρας P ταῖς ὥραις
 Iacobs || 3 ὅτε P || 4 ἀπηνθηκὸς (η alt. ex i m 2) P || 5 τοῦ
 τὴν B || 7 τῇ τῶν πρ. ἀκμῇ P || 9 τοῦ om. Vat. 87 | ἄγαλμα
 om. P Orphei statuum in Helicone fuisse Pausaniae testi-
 monio VIII 30, 4 evincitur. quae in basi (p. 59, 16) adiecta
 erant eo quod hoc loco a scriptore Achillis clipeus in Homeri
 Piade respicitur ectypa fuisse comprobatur. rectissime Brunn
 (Ann. phil. CIII 21) nos revocavit ad bases Nili Vaticani et
 tauri Farnesiani, in quibus maior quidam figurarum numerus
 conspicitur ita ut simul regionum in quibus versantur formae
 adumbrentur || 10 ἔλικ . . . (spat. rel.) Laur. LVIII 44 et
 Marc. XI 15 || 11 περὶ P | Ὀμειοῦ A | τοῦ om. P || 12 (ιο)ειδέα
 πηγᾶσ καλὸν καὶ ὀρφείως add. in spat. rel. m 2 P || 13 τοῦ
 τῆς Morelli τοῦ ex τῆς P τῆς AB | περὶ P || 14 ὁ χαλκὸς γὰρ
 τῷ τεχνήματι (ματι m 2) ἀπέτικτε P || 15 δὲ delevit Iacobs ||
 16 ἐπισημαίνων B συνεπισημαίνων Kayser*; cf. 59, 4; 62, 11 |
 αὐτὸν om. A

Περσική χρυσῶ κατάστικτος ἀπὸ κορυφῆς εἰς ὕψος
 30 ἀνέχουσα, χιτῶν δὲ ἐξ ὧμων ἀπαγόμενος εἰς πόδας
 τελαμῶνι χρυσέῳ κατὰ στέρνων ἐσφίγγετο. (2) κόμη
 30 δὲ οὕτως ἦν εὐανθῆς καὶ ζωτικὸν ἐπισημαίνουσα καὶ
 ἔμπνουν, ὡς ἀπατᾶν τὴν αἰσθησιν, ὅτι καὶ πρὸς τὰς 5
 ξσφύρου πνοᾶς σειομένη δονεῖται — ἡ μὲν γὰρ ἐπαν-
 χένιος κατὰ νώτου χυθεῖσα, ἡ δὲ ταῖς ὀφρύσιν ἄνωθεν
 5 δισχιδῆς ἐπιβαίνουσα καθαρὰς τῶν ὀμμάτων ἔφαινε
 τὰς βολὰς — τὸ πέδιλον δὲ αὐτῷ ξανθοτάτῳ χρυσῶ
 κατήνθιστο καὶ πέπλος ἄφетος κατὰ νώτου εἰς σφυρὸν 10
 κατῆι, μετεχειρίζετο δὲ τὴν λύραν, ἡ δὲ ἰσαρίθμους
 ταῖς Μούσαις ἐξῆπτο τοὺς φθόγγους· ὁ γὰρ χαλκός
 10 καὶ νευρὰς ὑπεκρίνετο καὶ πρὸς τὴν ἐκάστου μίμησιν
 ἀλλαττόμενος πειθηνίως ὑπήγετο μικροῦ καὶ πρὸς αὐτὴν
 τὴν ἠχὴν τῶν φθόγγων φωνῆεις γενόμενος. (3) ὑπὸ 15
 δὲ τῶν ποδῶν τὴν βᾶσιν οὐκ οὐρανὸς ἦν τυπωθεῖς
 15 οὐδὲ Πλειάδες τὸν αἰθέρα τέμνουσαι οὐδὲ Ἄρκτον
 περιστροφᾶ τῶν Ὀκεανοῦ λουτρῶν ἄμοιροι, ἀλλ' ἦν
 πᾶν μὲν τὸ ὀρνίθων γένος πρὸς τὴν ᾠδὴν ἐξιστά-
 μενον, πάντες δὲ ὄρειοι θῆρες καὶ ὄσον ἐν θαλάτ- 20
 τῆς μυχοῖς νέμεται καὶ ἵππος ἐθέλγετο ἀντὶ χαλινῶ

1 χρυσῆ P || 2 ἀνίσχουσα P || 3 χρυσέω <δεσμῶ> (glossema P, B
 verbi τελαμῶνι) P | στέρνων P <τῶν> στέρνων B* τὸ στέρνον
 Laur. LVIII 44 στέρνον cet. classis A || 4 ζωτικὴν P || 5 ἀπαν-
 τᾶν (v pr. eras.) P || 6 ὀπανχένιος P (ὁ ex ε) A || 7 νώτου B
 (praeter Par. 1038) | χυθεῖσα B | ὀφρύσιν] . . . σιν A (spat. rel.;
 in Laur. LVIII 44 suppl. m 2) || 8 δισχιδὸν B | ἐπιβαίνουσα
 Iacobs ἐπιφαίνουσα libri | ἔφαινε (εφ s. αιγ) Laur. LVIII 44
 ἔφερε Vat. 87 || 9 χρυσῶ ξανθοτάτῳ P || 10 ἄφетος κατὰ νώτου
 scripsimus ἄ. κ. νῶτων P κατὰ νώτου (νῶτα, ου s. α Par. 1038)
 ἄφетος B ἄνетος κατὰ νῶτον A κ. νῶτου ἄνетος Kayser*; cf.
 Phil. mai. II 34, 3 p. 129, 5 | σφυρὰ B || 11 ἰσαρίθμους B ||
 13 νευρὰς ἐπεκρίνετο B (praeter Par. 1038) || 14 πειθηνίως B |
 ἠπείγετο A || 15 γινόμενος A* || 17 οὐδὲ πιαδαρὸν αἰθέρα
 τέμνουσα P || 19 μὲν πᾶν A | τὸ om. B || 20 δὲ <οἱ> P*

20 τῷ μέλει κρατούμενος καὶ βοῦς ἀφείλ τὰς νομὰς τῆς
 λυρῶδιας ἤκουε καὶ λεόντων ἀτεγκτος φύσις πρὸς τὴν
 ἄρμονίαν κατηννάζετο. (4) εἶδες ἂν καὶ ποταμοὺς
 τυποῦντα τὸν χαλκὸν ἐκ πηγῶν ἐπὶ τὰ μέλη φέοντας
 καὶ κύμα θαλάσσης ἔρωτι τῆς φῶδης ὑψούμενον καὶ 5
 25 πέτρας αἰσθήσει πληττομένας μουσικῆς καὶ πᾶσαν βλά-
 στην ὠριον ἐξ ἠθῶν ἐπὶ τὴν μουσικὴν τὴν Ὀρφικὴν
 σπεύδουσαν, καὶ οὐδὲν μὲν ἦν τὸ ἠχοῦν οὐδὲ τὴν
 ἄρμονίαν τὴν λυρῶδον ἐγείρον, ἢ τέχνη δὲ ἐν τοῖς
 ζῳοῖς τοῦ περὶ τὴν μουσικὴν ἔρωτος τὰ πάθη κατε- 10
 30 μῆνυε καὶ ἐν τῷ χαλκῷ τὰς ἠδονὰς ἐποίει φαίνεσθαι
 καὶ τὰ ἐπανθοῦντα τῇ αἰσθήσει τῶν ζῳῶν θελκτῆρια
 ἀρρήτως ἐξέφαινε.

K. 431

(η') ΕΙΣ ΤΟ ΔΙΟΝΤΣΟΥ ΑΓΑΛΜΑ

(1) Δαιδάλω μὲν ἐξῆν, εἰ δεῖ τῷ περὶ Κρήτην 15
 πιστεύειν θαύματι, κινούμενα μηχανᾶσθαι τὰ ποιή-
 ματα καὶ πρὸς ἀνθρωπίνην αἰσθησιν ἐκβιάζεσθαι τὸν
 5 χρυσόν, αἱ δὲ δὴ Πραξιτέλειοι χεῖρες ζωτικὰ διόλου
 κατεσκευάζον τὰ τεχνήματα. (2) ἄλλος ἦν καὶ Διο-

2 ἄτεκτος B <ή> ἄτεγκτος Kayser* || 5 ἐρωτικῆς ὁδῆς PAI
 Vat. 87 ἐρωτικαῖς ὁδοῖς Laur. LVIII 44 || 6 αἰσθήσει om. B |
 μουσικῆ AB || 7 ὄριον PA || 8 ἦν om. P || 9 λυρῶδη P || 14 τὸ
 διονύσου A (praeter Vat. 87) δ. (om. τὸ) B τὸ τοῦ διονύσου AB
 Vat. 87*. Milani p. 762 eandem Bacchi imaginem recurrere
 putat in tetradrachmo Attico Mnasagorae et Dionysii atque
 in sigillo aeneo, quod, cum olim Sambonis fuisset, nunc in
 museo Luparensi servatur. sed nullam in sigillo Praxitelis,
 cui a Callistrato statua, de qua agitur, adscribitur, artis vesti-
 gium extat. conferas quaeso quae de hac re exposuerunt Furt-
 wängler, Meisterwerke der griech. Plast. p. 586 et Collignon-
 Baumgarten, Gesch. der griech. Plast. II 318 || 15 δεῖν B ||
 16 θαύματι A et Par. 1038 θαύματα cet. classis B | μηχαν-
 ναῖς B || 17 ἐκβιάζεται B | τὸ ξύλον Iacobs τὸν χαλκὸν Olearius
 τὸν χρυσόν Welcker; cf. 51, 19 || 18 διόλου B || 19 τὰ om. A

νυσος εἰστήκει ἡιδέου σχῆμα μιμούμενος οὕτω μὲν
 ἀπαλός, ὡς πρὸς σάρκα μεταρρυθμίζεσθαι τὸν χαλκόν,
 οὕτω δὲ ὕγρον καὶ κεχαλασμένον ἔχων τὸ σῶμα, ὡς
 10 ἔξ ἐτέρας ὕλης, ἀλλὰ μὴ χαλκοῦ πεφνκώς, ὃς χαλκός
 μὲν ὦν ἤρυνθραίνετο, ζωῆς δὲ μετουσίαν οὐκ ἔχων 5
 ἐβούλετο τὴν ιδέαν δεικνύναι, ἀψαμένῳ δὲ σοι πρὸς
 τὴν ἀκμὴν ὑπεξίστατο, καὶ ὄντως μὲν ἦν ὁ χαλκός
 στεγανός, ὑπὸ δὲ τῆς τέχνης μαλαττόμενος εἰς σάρκα
 15 ἀπεδίδρασκε τῆς χειρὸς τὴν αἰσθησιν. (3) ἦν δὲ ἀνθη-
 ρός, ἀβρόττος γέμων, ἰμέρῳ φεόμενος, οἶον αὐτὸν 10
 Εὐριπίδης ἐν Βάκχαις εἰδοποιήσας ἐξέφηνε, κισσός
 δ' αὐτὸν ἔστεφε περιθέων ἐν κύκλῳ — ὡς κισσός ἦν ὁ
 χαλκός εἰς κλῶνας καμπτόμενος καὶ τῶν βοστρυχῶν
 20 τοὺς ἐλικτῆρας ἐκ μετώπου κεχυμένους ἀναστέλλων —
 γέλωτος δὲ ἐμπλεως, ὃ δὴ καὶ παντὸς ἦν ἐπέκεινα 15
 θαύματος, ἡδονῆς ἀφιέναι τὴν ὕλην τεκμήρια καὶ τὴν
 παθῶν δῆλωσιν ὑποκρίνεσθαι τὸν χαλκόν. (4) νεβρίς
 δὲ αὐτὸν ἔσκεπεν οὐχ οἶαν εἶωθεν ὁ Διόνυσος ἐξά-
 25 πτεσθαι, ἀλλ' εἰς τὴν τῆς δορᾶς μίμησιν ὁ χαλκός
 μετεβάλλετο, εἰστήκει δὲ τὴν λαιὰν ἐπερείδων τῷ 20
 θύρῳ, ὃ δὲ θύρσος ἡπάτα τὴν αἰσθησιν καὶ ἐκ
 χαλκοῦ πεπονημένος χλοερὸν τι καὶ τεθηλὸς ἀποστίλ-
 30 βειν ἐδοξάζετο πρὸς αὐτὴν ἀμειβόμενος τὴν ὕλην.
 (4) ὄμμα δὲ ἦν πυρὶ διαυγὲς μανικὸν ἰδεῖν· καὶ γὰρ
 132 τὸ βακχεύσιμον ὁ χαλκός ἐνεδείκνυτο καὶ ἐπιθειάζειν 25

2 ἀπλὸς B praeter Par. 1038 || 4 πεφνκός B || 5 ἤρυνθραί- AB
 νετο A || 6 ἐβούλετο <ζωῆς> ιδέαν Iacobs ἐβούλετο <ζωῆς> τὴν
 ιδέαν Kayser || 7 τὴν ἀφῆν Heyne | ὑπεξ<αν>ίστατο Iacobs*
 (cf. 51, 17), sed vide 48, 17 | μὲν om. A | ἦν post χαλκός trans-
 ponit B || 10 αὐτὸς B || 11 ὁ om. A || 17 νεβρίς B || 18 ἐσκέ-
 πτετο A || 20 λαιὰν Iacobs λύραν libri πλευράν Pierson || 21 καὶ
 om. B || 22 πεπονημένοι B | τί <τε> καὶ B || 23 ταύτην Kayser* ||
 25 βακχεύσιμον A | εἰδείκνυτο A

ἔδοκει, ὥσπερ οἶμαι τοῦ Πραξιτέλους καὶ τὸν βακχεῖον
οἶστρον ἐγκαταμίξαι δυνηθέντος.

(ϑ') ΕΙΣ ΤΟ ΤΟΤ ΜΕΜΝΟΝΟΣ ΑΓΓΑΛΜΑ

(5) Ἐθέλω δέ σοι καὶ τὸ Μέμνονος ἀφηγήσασθαι
5 θαῦμα· καὶ γὰρ ὄντως παράδοξος ἡ τέχνη καὶ κρείττων⁵
ἀνθρωπίνης χειρός. τοῦ Τιθωνοῦ Μέμνονος εἰκὼν ἦν
ἐν Αἰθιοπία ἐκ λίθου πεποιημένη, οὐ μὴν ἐν τοῖς
οὐρανοῖς ὄροις ἔμενε λίθος ὢν οὐδὲ τὸ τῆς φύσεως
10 σιγηλὸν ἠνείχετο, ἀλλὰ καὶ λίθος ὢν εἶχεν ἐξουσίαν
φωνῆς· νῦν μὲν γὰρ ἀνίσχουσαν τὴν Ἥμέραν προσ-¹⁰
εφθέγγετο ἐπισημαίνων τῇ φωνῇ τὴν χαρὰν καὶ ἐπὶ
ταῖς τῆς μητρὸς παρουσίαις φαιδρυνόμενος, νῦν δὲ
ἀποκλινομένης εἰς νύκτα ἐλεεινὸν τι καὶ ἀλγεινὸν
15 ἔστενε πρὸς τὴν ἀπουσίαν ἀνώμενος. (2) ἠπόρει δὲ
οὐδὲ δακρύων ὁ λίθος, ἀλλ' εἶχεν ὑψηροτόμενα τῇ¹⁵
βουλῆσει καὶ ταῦτα καὶ ἦν † Μεμνόνης ἡ εἰκὼν μόνω
μὲν τοῦ ἀνθρωπίνου διαλλάττειν μοι δοκεῖ σώματι,
ὑπὸ δὲ ψυχῆς τίνος καὶ ὁμοίας προαιρέσεως ἀγομένη
20 κατηνθύνετο. εἶχε γοῦν ἐγκεκραμένα καὶ τὰ λυ-

3 ἀγαλμα μέμνονος om. τοῦ B | de fabulis, quae tem-
poribus Caesarianis de Memnonis statua vulgo ferebantur, cf.
Matz p. 34 et Holland in Roscheri lex. myth. II 2665 || 4 δέ
om. A* | τὸ B τοῦ V τὸ τοῦ A || 8 [λίθος ὢν] Hercher* || 9 ἐνεί-
χετο B || 13 τι | τε malit Hercher || 15 οὐδὲ A (praeter Vat. 87) B
οὐ V Vat. 87 || 16 [ἦν Μεμνόνης] Kayser* | μεμνόνης V μεμ-
νόνης A μέμνονος B | ἡ om. VA | ἦν Μέμνων (sic Arnim
quoque) ὅλως s. ὄντως nos || 17 τοῦ ἀνθρωπίνου Kayser τῶ ἀν-
θρωπίνου H. Schenkl | δοκεῖ VA δοκοῦσα B ἔδοκει Kayser* ||
18 ψυχῆς VA Jacobs τυχῆς B | καὶ ὁμοίας VA ὁμοίας καὶ B ||
19 κατηνθύνετο VA | εἶχεν οὖν B | ἐγκεκραμένα καὶ τὰ λυ-
ποῦντα AB καὶ τὰ λυποῦντα ἐγκεκραμένα V Kayser

ποῦντα καὶ πάλιν ἡθουῆς αἰσθησις αὐτὸν κατελάμβανεν
 ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν παθῶν πηλητόμενον καὶ ἡ μὲν
 φύσις τὴν λίθων γένεσιν ἀφθογγῶν παρήγαγε καὶ
 κωφὴν καὶ μήτε ὑπὸ λύπης ἐθέλουσαν διοικεῖσθαι
 25 μήτε εἰδυῖαν ἡσθῆναι, ἀλλὰ καὶ πάσαις τύχαις ἄφρα- 5
 τον, ἐκείνῳ δὲ τῷ Μέμνονος λίθῳ καὶ ἡδονὴν παρέ-
 δωκεν ἡ τέχνη καὶ πέτραν ἀνέμιξεν ἀλγεινῶ καὶ μόνην
 ταύτην ἐπιστάμεθα τὴν τέχνην νοήματα τῷ λίθῳ καὶ
 φωνὴν ἐνθεῖσαν. (3) ὁ μὲν γὰρ Δαίδαλος μέχρι μὲν
 30 κινήσεως ἐνεανιεύετο καὶ δύνάμιν εἶχεν ἡ ἐκείνου 10
 133 τέχνη ἐξιστάναι τὰς ὕλας καὶ εἰς χορείαν κινεῖν, ἀμή-
 χανον δὲ ἦν καὶ παντελῶς ἄπορον καὶ φωνῆς μέτοχα
 πραγματεύεσθαι τὰ ποιήματα, αἱ δὲ Αἰθιοπῶν χεῖρες
 5 πόρους τῶν ἀμηχάνων ἐξεῦρον καὶ τὴν ἀφθογγίαν
 ἐξενίκησαν τοῦ λίθου. ἐκείνῳ τῷ Μέμνονι καὶ τὴν 15
 Ἐχὼ λόγος ἀντηχεῖν, ὁπότε φθέγγοιτο, καὶ γοερὸν
 μὲν στενάζοντι γοερὸν ἀντιπέμπειν μέλος, εὐπαθοῦντι
 δὲ ἀνταποδιδόναί τὴν ἡχὴν ἀντίμιμον. ἐκείνο τὸ δη-
 10 μούργημα καὶ τῇ Ἡμέρᾳ τὰς ἀνίας ἐκοίμιζε καὶ οὐκ
 εἶα μαστεύειν τὸν παῖδα, ὡς ἂν ἀντιτιθείσης αὐτῷ 20
 τῆς Αἰθιοπῶν τέχνης τὸν ἐκ τῆς εἰμαρμένης ἀφανι-
 σθέντα Μέμνονα.

3 προήγαγε A* || 4 διοικῆσαι B || 5 τέχναις V || 7 ἡ φύσις V^{1,2} B
 (s. φύσις man. rec. τέχνη, quod coniecit Iacobs) cet. | ἀλγειν A
 ἀλγει Kayser* || 8 τῷ om. B || 11 ἐξιστάναι V (ἀ ex ἀ) Par. 1038
 ἐξιστάμεναι cet. classis B ἐξίστασθαι A || 14 ἐξευροῦσαι Kayser* |
 ἀφανίαν B || 15 τῆς λίθου B || 18 ἀποδιδόναί A || 19 καὶ in V
 del m3 | τῆς ἀνίας A | ἐκοίμιζε V || 20 ἀτῆ Iacobs || 21 τῆς]
 τῶν B praeter Par. 1038

(ι') ΕΙΣ ΤΟ ΑΓΑΛΜΑ ΤΟΥ ΠΑΙΑΝΟΣ

- 15 (1) Εἶτα τὸ μὲν Ἀργῶν σκάφος ἔμφωνον γενέ-
σθαι πειθόμεθα τὸ ὑπὸ τῶν Ἀθηναῶν τεργηθὲν χειρῶν,
ὃ καὶ τὴν ἐν ἄστροις ἐκληρούχησε τύχην, ἄγαλμα
δὲ οὐ πιστεύσομεν, εἰς δὲ τὰς δυνάμεις Ἀσκληπιῶς 1
20 ἀνίησι τὸν προνοητικὸν ἐπεισάγων νοῦν ἐπὶ τὴν
ἑαυτοῦ κοινωνίαν, τοῦ συνοικοῦντος τὴν δύναμιν
πρέπειν, ἀλλ' εἰς μὲν ἀνθρώπινα κατάγεσθαι τὸ
θεῖον δάσομεν, ἔνθα καὶ μιανθῆναι παθήμασιν, οὐ
πιστεύσομεν δέ, ἢ μηδὲν ἔγγονον κακίας παραπέ- 19
25 φυκεν; (2) ἔμοι μὲν οὖν οὐ τύπος εἶναι δοκεῖ τὸ
ὁρώμενον, ἀλλὰ τῆς ἀληθείας πλάσμα. ἰδοὺ γὰρ ὡς
οὐκ ἀνηθοποίητος ἡ τέχνη, ἀλλ' ἐνεικονισαμένη τὸν
θεὸν εἰς αὐτὸν ἐξίσταται. ὕλη μὲν οὐσα θεοειδὲς
ἀναπέμπει νόημα, δημιουργήματα δὲ χειρὸς τυγχάνουσα 18
30 ἃ μὴ δημιουργίαις ἔξεστι πράττει τεκμήρια ψυχῆς
ἀρρήτως ἀποτίκτουσα. πρόσωπον δὲ σοι θεασαμένῳ
δουλοῦται τὴν αἰσθησιν· οὐ γὰρ εἰς κάλλος ἐπίθετον
κ. 434 ἐσχημάτισται, ἀλλὰ πάναγνον καὶ ἴλεων ἀνακινῶν ὄμμα

1 εἰς τὸ ἄγαλμα τοῦ παιῶν (πᾶ' V) ἔκφρασις ὅτι (ὅτε A) ἔθεραπεύθη VA, titulum om. B εἰς τὸ Ἀσκληπιῶν ἄγαλμα Aldina*; Παιῶνος nos et Weinberger, cf. 65, 12. Unam tantum rem, in qua aliquid momenti est, de huius statuæ habitu profert Callistratus (p. 65, 2), Aesculapium comatum et cirratum effictum fuisse || 3 τῶν <τῆς> ἀθηναῶν A* || 4 δ] ὃ B | ἐκληρούχει A* || 7 ἐνικοῦντος B ἐνοικοῦντος Gruter* | τρέπειν A* || 8 ἀνθρώπινα <σώματα> B* || 9 μιανθῆναι ἂν Kayser* || 10 δὲ ἢ μηδὲν V rec. (i. e. a manu rec. correctus) A (μὲν ἢ μηδὲν Laur. LVIII 44) δέ, εἰ μὴ εὖ (εὖ Par. 1038) B δέ, εἰ ὦ* (vel οἷς) μηδὲν Iacobs | ἔγγονον VA | παραπέφηνεν A || 13 ἂν ἠθοποίητος B (ἠθοποιότητος Mon. 536) ἂν ἠθοποιῶς Iacobs | ἐνεικονισμένη A* || 16 πράττειν V rec. || 17 ἀρρήτων V (corr. m1) B || 18 οὐ γὰρ εἰς B οὐκ εἰς γὰρ V rec. εἰς γὰρ A || 19 πάναγνον VA παιῶν B (π... Par. 1038 spatia relicto, in marg. πᾶν^{ων}) παιῶνιον Iacobs | ἀνακινῶν V Petrettini ἀνακινῶν οὖν A ἀνακινῶν B

βάθος ἄφραστον ὑπαστράπτει σεμνότητος αἰδοῖ μιγεί-
 σης. (3) πλοκάμων δὲ ἔλικες ῥεόμενοι χάρισιν οἱ μὲν
 εἰς νῶτα τεθηλότες ἄφροι κέχυνται, οἱ δὲ ὑπὲρ μετώ-
 5 πον πρὸς τὰς ὀφρῦς ἐπιβαίνοντες τοῖς ὄμμασιν εἰλοῦν-
 ται. οἷον δὲ ἐκ ζωτικῆς αἰτίας καὶ αὐτοὶ καταρδό- 5
 μνοι εἰς τὴν τῶν βοστρύχων καμπὴν συνελίττονται
 τῷ νόμῳ τῆς τέχνης μὴ πειθομένης τῆς ὕλης, ἀλλὰ
 νοούσης ὅτι σχηματίζει θεὸν καὶ δεῖ δυναστεύειν. τῶν
 10 δὲ γενομένων εἰωθότων φθειρεσθαι ἢ τοῦ ἀγάματος
 ἰδέα ἄτε δὴ τῆς ὑγείας τὴν οὐσίαν ἐν ἑαυτῇ φέρουσα 10
 ἀκμὴν ἀνώλεθρον ἐπικτωμένη θάλλει. (4) ἡμεῖς μὲν
 δὴ σοὶ καὶ λόγων, ὦ Παιάν, νεαρῶν καὶ μνήμης ἐγ-
 15 γόνων ἀπρηξάμεθα· κελεύεις γὰρ οἶμαι· πρόθυμος δέ
 σοὶ καὶ τὸν νόμον ἄδειν, εἰ νέμοις ὑγείαν.

(*ια'*) *ΕΙΣ ΤΟ ΤΟΤ ΗΙΘΕΟΥ ΑΓΓΑΜΑ* 15

(1) Τεθεάσαι τὸν ἡίθεον ἐπ' ἀκροπόλει, ὃν Πραξι-
 τέλης ἴδρυσεν, ἧ δεῖ σοὶ τῆς τέχνης παραστήσαι τὸ

1 ἄφατον *A** || 3 τεθηλότες *AB* κερηνότες *V* | τεθηλότες... *VAB*
 ῥεόμενοι *sedibus verborum mutatis Iacobs* || 4 ἐπιβαίνοντες *A*
Iacobs ἐπιμαίνοντες vel ἐπιμένοντες *B* ὑπερβαίνοντες *V* || 5 δὲ
om. A || 9 γενομένων *B** || 12 Παιάν *Iacobs* παρ' *libri* | ἐγγόνων *V*
rec. A || 13 πρόθυμοι *Kayser** || 14 νέμοις *V* || 15 titulum *om. B*;
 τοῦ delendum esse videtur. Callistrato dicenti ephēbi statuam
 a Praxitele confectam esse cur fidem non habeamus causa non
 est. effectus autem in ea erat notissimus ille Diadumeni qui
 vocatur habitus; cf. Stark, Act. soc. Sax. litt. cl. phil.-hist. XVIII
 (1866) 169 et Overbeck, Hist. art. plast. Graec. II⁴ 63. Milani
 p. 769 adn. 5 nos revocavit ad Apollinis simulacrum a Pausania
 I 8, 4 descriptum, qui illo teste effectus erat ἀναδούμενος
 ταινίᾳ τὴν κόμην; sed hoc signum apud Martis templum collo-
 catum erat, ephēbi autem statua in arce. ceterum inter sta-
 tuas Diadumeni habitum exhibentes, quae ad memoriam nostram
 pervenerunt, nulla huc usque inventa est, quae ad Praxitelem
 auctorem referri possit; cf. Furtwängler, Meisterwerke der
 griech. Plast. p. 335 || 16 τὸν θεὸν *B* | ὃν *om. V* || 17 ἧ *Vat. 87*
 e corr. *Iacobs* εἰ cet. | παραστήσαι *V* *Iacobs* παραστήσαι cet.

20 *πραγμα; παῖς ἦν ἀπαλός τε καὶ νέος πρὸς τὸ μαλθακόν τε καὶ νεοτήσιον τῆς τέχνης τὸν χαλκὸν μαλατούσης, χλιδῆς δὲ ἦν καὶ ἡμέρου μεστός καὶ τὸ τῆς ἥβης ἔφαινεν ἄνθος, πάντα δὲ ἦν ἰδεῖν πρὸς τὴν τῆς τέχνης βούλησιν ἀμειβόμενα· καὶ γὰρ ἀπαλός ἦν μὴ* 5
 25 *μαχομένην τῇ ἀπαλότητι τὴν οὐσίαν ἔχων καὶ πρὸς τὸ ὑγρὸν ἤγετο ἐστερημένος ὑγρότητος καὶ ὅλως ἐξέβαινε τῆς αὐτοῦ φύσεως ὁ χαλκὸς τοὺς ὄρους εἰς τὸν ἀληθῆ τύπον μεθιστάμενος. (2) ἄμοιρος δὲ ἂν πνεύματος καὶ τὸ ἔμπνουν ὑπεδύετο· ἃ γὰρ μὴ παρέλαβεν ὕλη* 10
 30 *μηδὲ εἶχεν ἔμφυτα, τούτων ἡ τέχνη τὴν ἐξουσίαν*
 K. 435 *ἐπορίζετο. ἐκιοινοῦτο δὲ τὰς παρειὰς ἐρυθίματι, ὃ δὴ καὶ παράδοξον ἦν, χαλκοῦ τικτόμενον ἔρευθος καὶ παιδικῆς ἦν ἡλικίας ἄνθος ἐκλάμπων· κόμη δὲ εἶχεν Ἐλικας ταῖς ὀφρούσιν ἐπιβαίνοντας. (3) ὁ δὲ τῷ τελα-* 15
 5 *μῶνι καταστέφων τὴν κόμην καὶ ἐκ τῶν ὀφρῶν ἀπωθούμενος τῷ διαδήματι τὰς τρίχας γυμνὸν πλοκάμων ἐτήρει τὸ μέτωπον. ὡς δὲ καὶ κατὰ μέρος ἐξητάζομεν τὴν τέχνην καὶ τὰ ἐν αὐτῇ δαιδάλματα, ἀφασίᾳ πληγέντες εἰστήκειμεν· ὃ τε γὰρ χαλκὸς εὐτραφῆ καὶ* 20
 10 *λιπῶσαν ἐπεδείκνυτο τὴν σάρκα καὶ πρὸς τὴν τριχὸς κίνησιν μεθιηρόζετο, ὅτε μὲν βοστρύχων οὐλων πλο-*

1 τει] τις A | νεοτήσιος V || 4 ὕφαινεν A || 5 μὴ μ.] μηχανω- νι μένην A μαχομένην Olearius* || 7 ὅλως V et (o s. ω) Marc. ὄλος cet. || 8 αὐτοῦ Kayser* || 9 πνεύματος VB πράγματος A || 11 εἶχεν ἔμφυτα Iacobs εἶχε τὸν φόντα libri || 13 χαλκοῦ V Kayser χαλκοῦν A χαλκὸν B || 14 ἐκλάμπων B | κόμη V Kayser κόμης cet. || 15 ὀφρούσιν om. spatio relicto A || 16 τὴν κεφαλὴν κόμην B librarius cum falso scripsisset κεφαλὴν, errorem correxit supra adiecto κόμην; κεφαλῆς Morelli || 19 δαιδάλματα Iacobs δὲ ἄλματα libri | ἀφασίᾳ πληγέντα V || 20 γὰρ om. V || 21 τὴν A et (ἧς s. ἦν) V τὴν τῆς B* || 22 μίμη- σιν B | οὐλήν A

καὶς συνεξελιττόμενος, ὅτε δ' ἐθελούση τῇ τριχὶ ἐκτά-
 δην κατὰ νότου χυθῆναι συναπλούμενος καὶ ὅτε μὲν
 15 ἐθέλει τὸ πλάσμα καμφθῆναι πρὸς τὴν καμπὴν ἀνιέ-
 μενος, ὅτε δὲ ἐπιτείνει τὰ μέλη πρὸς τὸ σύντονον
 μεθιστάμενος. (4) ὄμμα δὲ ἱμερῶδες ἦν αἰδοῖ συμ- 5
 μιγὲς ἀφροδισία καὶ ἐρωτικῆς γέμον χάριτος· καὶ γὰρ
 ἦδει ζηλοῦν ὁ χαλκὸς τὸ ἐράσμιον καὶ ὑπήκουσεν ἐθέ-
 20 λοντι τῷ εἰδώλῳ γαυροῦσθαι. ἀκίνητος δὲ ὢν οὗτος
 ὁ ἐφηβος ἐδοξεν ἄν σοι κινήσεως μετέχειν καὶ εἰς
 χορείαν εὐτρεπίζεσθαι. 10

(ιβ') ΕΙΣ ΤΟ ΚΕΝΤΑΤΡΟΤ ΑΓΑΛΜΑ

(1) Εἰς ἱερὸν εἰσιὼν σεμνὸν τι καὶ μέγα, ὃ τὴν
 καλλίστην εἰκασίαν εἰς ἑαυτὸ μεθίστη, ἐν τοῖς προ-
 25 πυλαίοις τοῦ νεῶ ἰδρυμένον θεῶμαι κένταυρον οὐκ
 ἀνδρὶ κατὰ τὴν Ὀμηρεῖον εἰκόνα, ἀλλὰ ρίῳ παραπλή- 15
 σιον ὑλήεντι. ἄνθρωπος ἦν ἄχρι λαγόνος κατιῶν
 ὁ κένταυρος εἰς ἵππου βάσιν τετρασκελῆ λήγων.
 (2) τὸν γὰρ ἵππον καὶ τὸν ἄνθρωπον ἢ Φύσις ἐξ

1 ἐκατὸν B || 2 χεθῆναι B || 2 sq. καὶ ὅτε . . . ἀνιέμενος *vAB*
 om. B || 3 ἐθέλει A | <καὶ> πρὸς A || 5 ἦν om. B | ἱμέρω καὶ
 αἰδοῖ codex Gruteri in mg., unde ἱμέρω τε καὶ αἰδοῖ Iacobs ||
 6 ἀφροδισία Reisch (καὶ add. H. Schenkl) ἀφροδισίας V Kayser*
 ἀφροδισίου AB | ἐρωτικῆς Reisch ἐρωτικοῦ libri, del. Iacobs* ||
 7 ὑπήκουσεν V Marc. ὑπήκουεν cet. classis A* ὀηκούσας B ||
 8 γαυροῦσα B | ὢν om. B || 9 ἐφημος B || 11 τὸ <τοῦ> A'; *vAB*
 titulum om. B. cum hoc capite confer epigrammata Antho-
 logiae Palatinae XVI 115 et 116 || 12 σεμνόν τε Hercher |
 δ τὴν B δ καὶ τὴν A' ὅτω V || 15 ρίῳ V m 2 Iacobs θηρίῳ
 V m 1 A' B || 16 ὑλήεντι . . . κατιῶν om. A' spat. rel. || 18 τὸν γὰρ
 ἵππον καὶ τὸν ἄνθρωπον V Morelli τῶν γὰρ ἵππων καὶ τῶν
 ἀνθρώπων B τῶν γὰρ ἵππων (om. καὶ . . . ἐξ spatio relicto) A' |
 φύσις vulgo*; cf. Anth. Pal. XVI 116, 2 ὃν γε Φύσις παίξουσα
 θεῶ ἐνεκέντρισεν ἵππῳ, quem locum Callistratum respexisse
 probabile est

ἡμισείας τεμοῦσα εἰς ἓν σῶμα συνήρμοσε τὰ μὲν ἀπο-
 30 κρίνασα τῶν μερῶν, τὰ δὲ ἀλλήλοις τεχνησαμένη σύμ-
 6. φωνα· τῆς μὲν γὰρ ἀνθρωπίνης ὄσον ἀπ' ἑξῆος εἰς
 ἄκραν ἀποφέρεται τὴν βᾶσιν ἀφείλε, τοῦ δὲ ἱππείου
 σώματος ὄσον εἰς ὀμφαλὸν καταβαίνει τεμοῦσα τῷ
 5 ἀνθρωπίνῳ συνήγε τύπῳ, ὡς τὸν μὲν ἵππον τὴν κεφα-
 λὴν ποθεῖν καὶ τοὺς ἀγχινοὺς τένοντας καὶ ὄσον εἰς
 τὸ νῶτον καταβαίνουν εὐρύνεται, τὸν δὲ ἄνθρωπον
 τὸν ἀπὸ ὀμφαλοῦ μέχρι τῆς βάσεως στηριγμὸν ζητεῖν.
 (3) τοιοῦτου δὲ ὄντος τοῦ σώματος εἶδες ἂν καὶ θυμὸν¹⁰
 10 ἐπιπνέοντα τῷ τεχνήματι καὶ ἡγρωμένον τὸ σῶμα καὶ
 τῷ προσώπῳ τὸ θηριῶδες ἐπανθοῦν καὶ τὸ τῆς τριχὸς
 κάλλιστα ὑποκρινομένην τὴν πέτραν καὶ πάντα πρὸς
 τὸν ἀληθῆ τύπον σπεύδοντα.

(ιγ') ΕΙΣ ΤΟ ΤΗΣ ΜΗΔΕΙΑΣ ΑΓΓΑΜΑ ¹⁵

15 (1) Εἶδον καὶ τὴν πολυθρόλητον ἐν ὄροις Μακε-
 δόνων Μῆδειαν. λίθος ἦν μηνύων τὸ τῆς ψυχῆς

1 δοκοῦσα A' τεμοῦσα <ἡ τέχνη συναγαοῦσα> Gomperz | τὰ
 σῶμα εἰς ἓν Iacobs genetivis τῶν ἵππων et τῶν ἀνθρώπων ser-
 vatis | τὰ Mon. Lugd. τὸ VA' cet. classis B || 2 μελῶν A'* |
 ἀλάλοις γεννησαμένη (σύμφωνα om.) A' || 3 ὄσον <ἦν> A' ||
 4 ἄκραν V | ἀποφέρεται B* | ἱππείου V Kayser ἵππον cet.
 ἱππίου Iacobs || 5 καταβαίνει B || 6 ἀνθρωπίῳ Laur. LVI 20*;
 cf. Schmid, Atticismus IV 129 | προσῆγε A' || 8 τὸ νῶτον Laur.
 LVI 20 τὸν νῶτον Par. 1038 A' τὸ τῶν νῶτων V τὸν νότον
 cet. classis B || 9 βάσεως om. spatium relicto A' || 10 καὶ om. B ||
 11 ἐπιπνέοντα A' ἐπιπν... (litterae ultimae evanuerunt) V
 ἐπιπνέοντα B ἐπιπολεύοντα Iacobs* || 12 ἐπαινοῦν VA' ἐπα-
 νορθοῦν Quir. || 13 πάντα <τὰ> V || 15 titulum omisit B. Non r.
 solum scriptorum testimoniis (cf. Anth. Pal. XVI 142 et Libanius
 III 1090 Reiske) constat statuas fuisse, quibus Medea argu-
 mentum praebuit, sed etiam signa quaedam eiusmodi ad alterum
 vel tertium post Christum saeculum referenda ad memoriam
 nostram pervenerunt, veluti unum in museo Arelatensi (cf. Arch.

εἶδος ἀπομαξαμένης εἰς αὐτὴν τῆς τέχνης τὰ συμπλη-
 ροῦντα τὴν ψυχὴν· καὶ γὰρ λογισμοῦ κατηγορεῖτο
 δῆλωμα καὶ θυμὸς ὑπανίστατο καὶ πρὸς λύπης διάθε-
 20 σιν μετέβαινεν ἢ εἰκῶν, καὶ ὡς βραχέως εἰπεῖν τοῦ περι
 αὐτὴν δράματος ἐξήγησις ἦν τὸ ὁρώμενον. (2) ὁ μὲν 5
 γὰρ λογισμὸς ὑπὲρ τὴν προᾶξιν ἐδήλου τῆς γυναικὸς
 τὰ βουλευόμενα, ὁ δὲ θυμὸς τῇ φύμῃ τῆς ὀργῆς παρα-
 γραφόμενος τὴν φύσιν πρὸς τὸ ἔργον ἤγειρε τὴν ἐπι
 25 τὸν φόνον ὀρμηὴν εἰσηγούμενος, ἢ λύπη δὲ τὸν ἐπι
 τοῖς παισὶν ἐπεσήμενεν οἶκτον εἰς τὴν μητροφάν σύνε- 10
 σιν ἀρρώστως ἐκ τοῦ θυμοῦ τὴν λίθον ἔλκουσα. οὐ
 γὰρ ἄτεγκτος οὐδὲ θηριώδης ἢ εἰκῶν, ἀλλ' εἰς θυμοῦ
 καὶ μαλακίας ἐνδειξιν διηγεῖτο ὑπηρετουμένη τοῖς τῆς
 30 γυναικειᾶς φύσεως βουλευόμεσιν· εἰκὸς γὰρ ἦν μετὰ
 137 τὸν χόλον καθαρῆνυσαν τοῦ θυμοῦ ἐπιστρέφεσθαι 15
 πρὸς οἶκτον καὶ εἰς ἐννοίαν ἐρχομένην τοῦ κακοῦ τὴν
 ψυχὴν οἰκτιρίζεσθαι. (3) ταῦτα μετὰ τοῦ σώματος τὰ
 πάθη ἢ εἰκῶν ἐμιμείτο καὶ ἦν ἰδεῖν τὴν λίθον ὅτε
 5 μὲν φέρουσαν τὸν θυμὸν ἐν ὄμμασιν, ὅτε δὲ σκυθρω-

Zeit. 1875, t. 8, 2 et Diltthey *ibid.* p. 63), duo in museo Buda-
 pestinensi (cf. Kuszinsky, *Értesitő* VIII 24 et Ziehen, *Arch-*
epigr. Mitth. aus Österr. XIII 44). quae cum ita sint, non est
 quod Callistratum eis quae poetae de Timomachi pictura rettu-
 lerant usum figmenta sua pro veris venditavisse putemus, quam-
 quam sane fieri potuit, ut epigrammata, quibus Timomachi
 opus celebratur (*Anth. Pal.* XVI 135—141), ad descriptionem
 adornandam adhiberet || p. 68, 16 πολυθρόλλητον libri || 69, 1 ἀπο-
 μαξάμενος V | αὐτὸν Arnim || 2 κατηγορεῖ τὸ A Heyne* κατη-
 γορεῖ τὸ VB || 5 ἐξήγησις ante τοῦ transponit A* || 6 ὅπερ] περι
 Iacobs || 7 [τῆς] Kayser | περιγραφόμενος A || 8 ἤγειρας B ||
 9 φόνον Olearius ψόγον Lugd. Mon. 536 Quir.* ψόφον cet. |
 ὀργὴν VA | εἰσηγόμενος B praeter Par. 1038 Lugd. || 11 ἔλκου-
 σαν B || 12 ἄτακτος V || 13 μαλακίας (cf. 70, 1) H. Schenkl
 μανίας libri ἀνίας Huschke* μετανοίας Reisch || 14 γυναι-
 κείας V Kayser γυναικὸς cet. || 15 τὸνφόνον Iacobs | καθαρ-
 εῖσουσι V || 17 μετὰ VA μὲν B || 18 [τὴν λίθον] Kayser

πόν ὀρθῶσαν καὶ μαλαττομένην εἰς στυννότητα, ὥσπερ ἀντικρὺς τοῦ τεχνησαμένου τὴν ὀρμὴν εἰς τῆς Εὐριπίδου δραματοποιίας πλήσαντος τὴν μίμησιν, ἐν ἧ καὶ 5 βουλεύεται συνανακινούσα καὶ σύνεσιν ἔμφρονα καὶ εἰς θυμὸν ἀγριαίνει τὸ ἦθος τοὺς πεπηγότας τῇ φύσει 5 πρὸς τὰ ἔκγονα τῆς φιλογονίας ὄρους ἐκβάλλουσα καὶ παιδικῶν λόγων μετὰ τὴν ἄνομον σφαγὴν ἄπτεται. (4) ἦν δὲ αὐτῇ καὶ ξιφηφόρος ἡ χεὶρ διακονεῖν ἐτοίμη 15 τῷ θυμῷ ἐπὶ τὸ μίασμα σπενδούση καὶ ἡμελημένη θριξὶ τὸ ἀύχμηρόν ἐπισημαίνουσα καὶ στολή τις πέν- 10 θιμος ἀκόλουθος τῇ ψυχῇ.

(ἰδ') ΕΙΣ ΤΗΝ ΤΟΥ ΑΘΑΜΑΝΤΟΣ ΕΙΚΟΝΑ

(1) Εἰκὼν ἦν ἐπὶ ταῖς Σκυδικαῖς ἡόσιον οὐκ εἰς 20 ἐπίδειξιν, ἀλλὰ καὶ ἀγωνίαν τῶν τῆς γραφῆς καλῶν οὐκ ἀμούσως ἐξησκημένη. ἐκτετύπεται δὲ κατ' αὐτὴν 15 Ἀθάμας μανίας οἰστρούμενος. ἦν δ' ἰδεῖν γυμνός, αἵματι φοινίσσων τὴν κόμην, ἠνεμωμένος τὴν τρίχα, παράφορος τὸ ὄμμα, ἐκπληξίας γέμων καὶ ὠπλιστο δὲ 25 οὐ μανίας μόνον εἰς τόλμαν οὐδὲ τοῖς ἐξ Ἐρινύων

1 στενότητα B || 2 ἀφορμὴν Kayser* | εἰς B ἐκ VA | τὴν 24 Mon. Quir. || 3 πλάσαντος Olearius | ἐν ἧ om. B || 4 βούλεται V | [καὶ] Kayser | κίνησιν A || 5 πεπηγότας Morelli πεπεικότας (ει ex corr. Mon. 536) libri || 6 ἔγγονα B | φιλολογίας VA | ὄρη A | ἐκβαίνουσα Arnim || 7 μαλθακῶν Kayser | λόγων] νόμων V rec. | σφαγὴν V m 2 AB δίκ... (ut vid.) V m 1 || 8 καὶ om. Vat. 87 || 10 ἐπισημαίνοντα B praeter Laur. LVI 20 || 12 εἰς ἀγαλμα Ἀθά- 24 μαντος Laur. LVI 20, titulum om. cet. classis B. Picturam hoc capite describi manifestum est (cf. v. 14 et p. 71, 17). tabula autem fuit coloribus cereis picta (cf. p. 71, 13 et 18) || 14 ἐπί- 25 δειξιν <μόνον> Kayser | ἐπίδειξιν <πλαστικῆς> ἀλλ' εἰς ἀγωνίαν Iacobs | γραφικῆς Kayser* (p. 41 ed. Turic.) || 15 οὐκ ἀμούσως V Iacobs οὐ κάλλους ὡς cet. | ἐκτετύπαιτο Kayser* || 16 ἀθάμας s. v. m 2 V | μανίας B | ἦν ἰδεῖν δὲ V

δεύμασι θυμοφθόροις ἠγρίαιεν, ἀλλὰ καὶ σίδηρον τῆς
 χειρὸς προβέβλητο ἐκθέοντι παραπλήσιος. (2) ἢ μὲν
 γὰρ εἰκὼν ὄντως ἦν ἀκίνητος, ἐδόκει δὲ οὐ τηρεῖν τὸ
 30 στασίμον, ἀλλὰ δόξῃ κινήσεως τοὺς θεατὰς ἐξίστη.
 138 παρῆν δὲ ἢ Ἰνώ περιδεής, ὑπότρομος, ὑπὸ τοῦ φόβου 5
 χλωρόν τι καὶ τεθυηκὸς ὄρωσα, ἐνηγκάλιστο δὲ καὶ
 παῖδα νήπιον καὶ τὴν θηλὴν τοῖς χεῖλεσιν αὐτοῦ προσ-
 ῆγε τὰς τροφίμους ἐπιστάζουσα πηγὰς τοῖς τροφίμοις.
 (3) ἐπήγετο δὲ ἢ εἰκὼν καὶ τὴν ἄκραν τοῦ Σκει-
 5 ρωνος καὶ τὴν θάλατταν τὴν ὑπόρειον, τὸ δὲ ῥόθδιον 10
 πρὸς ὑποδοχὴν ἐκολποῦτο κυμαίνειν εἰωθὸς, καὶ Ζεφύ-
 ρου τι κατέχει τὸ σῶμα λιγυρῶ πνεύματι τὴν θάλατ-
 ταν κατευνάζοντος· ὁ γὰρ δὴ κηρὸς ἐφάνταξε τὴν
 αἰσθησιν, ὡς καὶ πνοὴν δημιουργεῖν ἐπιστάμενος καὶ
 10 ἀνακουτίζειν θαλασσίους αὔρας καὶ εἰς ἔργα φύσεως 15
 ἐπάγειν τὴν μίμησιν. (4) παρεσκίρτων δὲ καὶ ἐνάλλιοι
 δελφῖνες τὸ ῥόθδιον ἐν τῇ γραφῇ τέμνοντες καὶ ὁ
 κηρὸς ἐδόκει διαπνέεσθαι καὶ πρὸς τὸ τῆς θαλάττης
 νοτίζεσθαι μίμημα πρὸς αὐτῆς τὴν ἐξουσίαν ἐξαλλα-
 15 τόμενος. (5) ἐν γε μὴν τοῖς τοῦ πίνακος τέρμασιν 20

1 θυμοφθόροις Iacobs δημοφθόροις libri | ἠγρίαιεν V A' V A' B
 ἠγρίαιτο B* | σίδηρον C. Schenkl σίδηρος libri* || 2 προβέβλητο V
 προβέβλητο A'* προεβέβλητο B || 3 εἰκὼν V A' χεῖρε B |
 ὄντως A' | οὐ τηρεῖν Iacobs οὐ τι ἦν libri || 4 <τῆς> κινή-
 σεως Kayser* | τοὺς θεατὰς ... ὑπότρομος om. B || 5 παρῆν ...
 ὑπότρομος post ὄρωσα transponit A' || 7 προσῆγε V A' et (s eras).
 Par. 1038 προῆγε cet. classis B || 9 ἐπέγετο B ἠπέγετο Kayser* |
 δὲ ἢ εἰκὼν | δ' ἐξ οἰκῶν Iacobs | καὶ libri (in Mon. 536 postea
 add.) κατὰ Iacobs ἐπὶ Petrettini* | τοῦ Kayser τῆς VB
 τὴν A' || 10 ὑπόρειον B || 12 κατέχει A' B καταχέει V κατέχει
 Kayser* κατήχει (vel κατηχεῖ) Arnim et H. Schenkl | σῶμα |
 κῶμα Arnim | κατείχετο σχῆμα Reisch (coll. 45, 8; 49, 2) || 18 'fort.
 διαπνέεσθαι' Kayser || 19 νοτίζεσθαι Kayser νομίξεσθαι libri
 κυματίζεσθαι Iacobs ἀνεμίξεσθαι Piccolos | αὐτῆς B αὐτήν
 V A' * | οὐσίαν V Iacobs* || 20 ἐν γε μὴν V A' εἰ γέμων B

Ἀμφιρῖτη τις ἐκ βυθῶν ἀνέβη ἄγριόν τι καὶ φρικῶ-
 δεσ ὄρῳσα καὶ γλανκόν τι σέλας ἐκ τῶν ὀμμάτων μαρ-
 μαίρουσα, Νηρηίδες δὲ περὶ αὐτὴν εἰστήκεσαν, ἀπαλαί
 20 δὲ ἦσαν αὐταὶ καὶ ἀνθηραὶ προσιδεῖν καὶ ἀφροδίσιον
 ἕμερον ἐξ ὀμμάτων στάξουσαι, ὑπὲρ δὲ ἄκρων τῶν 5
 θαλασσίων κυμάτων ἐλίσσουσαι τὴν χορείαν ἐπληττον.
 περὶ δὲ αὐτὰς Ὀκεανὸς βα . . . ἄχετό † γε μικροῦ τῆς
 τοῦ ποταμοῦ κινήσεως καὶ κυμαίνειν δειχθείσης.

1 τις om. B | ἐκ βυθῶν ἀνέβη V Kayser ἐκ θηβῶν ἀνέβη A' 11
 ἐκβυθίζομένη B || 2 ἡλιακόν τι B || 3 εἰστήκεισαν V || 6 χορείαν
 Iacobs πορείαν libri | ἐπλισσον Hercher || 7 βαφ⁵ V βα spatio
 relicto A' φεῦ B βαθυδίνης Kayser* βαθύρρους C. Schenkl
 δεῦμα Iacobs | ἄχετό γε libri ἄχετο μέγα Iacobs ἐκέχτο
 Kayser* ἄχετο μέγας C. Schenkl || 8 διδαχθείσης B*

INDEX LOCORVM,

ex quibus tamquam fontibus Philostratus minor et Callistratus ea quae in Imaginibus et Descriptionibus leguntur petiisse videntur. in Philostrati maioris locis significandis Imaginibus exceptis, in quibus paginas et versus editionis quae a MDCCLXXXIII Lipsiae prodiit addulimus, editionis Kayserianae minoris paginas et versus respeximus.

- p. 3, 12 Philostr. Imagg. 129, 10 ξὺν ᾧρα.
p. 4, 4 Plut. Mor. 15 d, 348 c.
15 sqq. Plut. Mor. 17 f, 748 a.
22 sqq. Philostr. vit. Ap. 72, 14 sqq.
22 Odyss. XII 450 sqq. τί τοι τάδε μυθολογεῖω; ... ἐχθρὸν
δέ μοι ἔστιν αὐτίς ἀριζήλως εἰρημένα μυθολογεῖν.
p. 5, 8 Soph. fr. 609 N.².
13 sqq. II. VIII 410 sqq.
p. 6, 2 Philostr. Her. 174, 32 ἀναγκαιτίζων τὴν κόμην.
10 (402, 7) Philostr. Vit. soph. 61, 3, Imagg. 24, 21.
14 Philostr. Vit. Ap. 62, 24 τὸ ἦθος τῆς γραφῆς.
16 Soph. Ai. 2 θηρώμενον.
p. 7, 5 Philostr. Her. 186, 13.
16 Philostr. Her. 190, 1 ἀπανχενίσαι ταῦρον.
p. 8, 8 Solon fr. 33, 7 B.⁴ ἀσκόδς . . δεδάραθαι.
15 Philostr. Vit. Ap. 283, 10 ἢ δ' ὀφρὸς ἐπίκειται τῷ τοῦ
ὀφθαλμοῦ ἤθει.
p. 9, 3 cf. Ovid. Met. VI 393 sq.
19 Philostr. Vit. Ap. 49, 24.
20 Eur. fr. 88, 2 N.²; cf. Philostr. Vit. Ap. 261, 15.
21 cf. Aristoph. fr. 581 K.
22 Soph. Oed. Col. 16 sq.
p. 10, 3 Philostr. Imagg. 32, 19.
12 Philostr. Imagg. 69, 17.

- p. 10, 20 Xen. Conv. II 27, Philostr. Vit. Ap. 105, 26, cf. Athen. III 130 c.
- p. 11, 13 Π. II 308.
- p. 12, 4 Eur. Herc. fur. 869 ταῦρος ὡς ἐς ἐμβολήν.
5 Soph. Trach. 11 sqq. φοιτῶν ἐναργῆς ταῦρος, ἄλλοτ' αἰόλος δράκων ἐλικτός, ἄλλοτ' ἀνδρείω κῦτει βοτόπρωρος, cf. Strab. X p. 458.
5 sq. Soph. Trach. 13 sq.
- p. 13, 3 Theocr. XXIII 57.
14 Pind. Nem. I 38.
- p. 14, 2 sq. Pind. Nem. I 49.
4 Pind. Nem. I 50.
6 Pind. Nem. I 51.
7 Philostr. Her. 182, 14.
9 Pind. Nem. I 52.
12 Philostr. Imagg. 125, 5.
15 Pind. Nem. I 61, Theocr. XXIII 64.
17 Theocr. XXIII 46. 51; cf. Philostr. Imagg. 110, 3.
- p. 15, 4 Soph. Oed. Col. 17.
5 Pind. Nem. III 82.
6 Hesiod. Opp. 745.
7 sq. Pind. Pyth. I 6; cf. schol., in quo ταλαντευόμενος.
14 sqq. Od. VIII 64.
24 Philostr. Imagg. 42, 7 διασημαίνουσα τὸν νοῦν τῶν ἀύλημάτων.
- p. 16, 5 Philostr. Imagg. 102, 32.
16 sqq. Apoll. Rhod. III 727 sqq. πᾶσα γὰρ Ἑλλίον γενεὴ ἀρίθηνος ιδέσθαι ἦεν, ἐπεὶ βλεφάρων ἄπο τηλόδι μακρυγῆσιν οἶόν τε χρυσέην ἀντάπιον ἴεσαν αἰγλήν; cf. schol. ad v. 727.
23 Apoll. Rhod. III 284.
- p. 17, 6 Philostr. Her. 141, 27.
7 Philostr. Imagg. 46, 31.
8 Pind. Pyth. III 79 sq.
9 Pind. Pyth. III 75.
11 Philostr. Imagg. 123, 15.
16 Apoll. Rhod. III 114 Διὸς . . . ἐν ἀλωῇ.
19 Apoll. Rhod. III 117.
20 Apoll. Rhod. III 120 sq.
21 Apoll. Rhod. III 119 ἐνίπλεον ᾧ ὕπο μαζῶ.
21 sqq. Apoll. Rhod. III 123 sq. δοιῶ δ' ἔχεν, ἄλλον ἔτ' αὐτως ἄλλω ἐπιπροιείς.
22 Apoll. Rhod. III 123.
- p. 18, 3 cf. schol. Apoll. Rhod. III 1310.
6 Π. III 124 al.
7 Π. XIII 214 sqq.

- 8, 20 Eur. Med. 5; Od. XII 70.
- 9, 1 Apoll. Rhod. III 132 sqq. *Λιδς . . ἄθρυμα.*
 3 Apoll. Rhod. III 137 sqq. *χρύσεια μὲν οἱ κόκλα τετεό-
 καται . . κρυπταὶ δὲ φαφαί εἰσιν· ἔλιξ δ' ἐπιδέ-
 δρομε πάσαις κνανέη. ἀτὰρ εἴ μιν ἑαίς ἐνὶ χερσὶ
 βάλοιο, ἀστῆρ ὡς φλεγέθοντα δι' ἠέρος ὀλικὸν ἴησιν.*
 6 Apoll. Rhod. III 146 sqq.
 13 Pl. VIII 126.
 15 Pl. XIII 30 οὐδ' ὑπένερχε διαίνετο χάλκεος ἄξων;
 cf. Philostr. Imagg. 59, 4.
 17 Philostr. Her. p. 200, 23 *ἀνύχενος . . ἀνεστηκίοντα.*
 21 Xen. de re eq. 1, 3 (*ἡ κοίλη ὀπλή*). 10.
 24 Apoll. Rhod. I 754; cf. Philostr. Imagg. 35, 24 sq.
- 10, 2 Philostr. Imagg. 58, 17.
 11 Apoll. Rhod. I 756/8.
- 11, 1 Philostr. Her. 161, 22, Vit. soph. 103, 28.
 3 Pl. VI 127, XXI 151.
 7 Pl. XXII 411.
 12 Pl. XVIII 403, XXI 302 sqq.
 13 Pl. XXI 331.
 15 Philostr. Imagg. 12, 5.
- 2, 13 Pl. III 8.
 15 sqq. Philostr. Her. 200, 2 sqq.
 16 Philostr. Imagg. 34, 13.
 18 Philostr. Her. 188, 2 *ἀπεύξασθαι τὴν ἑαυτοῦ νίκην.*
- 3, 3 Pl. XVIII 483.
 8 Pl. XVIII 484.
 12 Pl. XVIII 486, Hesiod. Opp. 383 sq.
 14 Pl. XVIII 486.
 18 sqq. Pl. XVIII 487 sqq.
 23 Pl. XVIII 490.
 25 sqq. Pl. XVIII 491 sqq.
- 4, 8 sqq. Pl. XVIII 497 sqq.
 23 sqq. Pl. XVIII 509 sqq.
- 5, 14 Philostr. Imagg. 7, 25.
- 6, 8 Philostr. Imagg. 121, 13.
 16 sqq. Pl. XVIII 541 sqq.
 21 sqq. Pl. XVIII 550 sqq.
- 7, 13 sqq. Pl. XXIII 561 sqq.
 18 Hesiod. Scut. Herc. 298.
- 8, 3 sqq. Pl. XVIII 573 sqq.
 17 sqq. Pl. XVIII 587 sqq.
 19 sqq. Pl. XVIII 590 sqq.
- 9, 23 sqq. Pl. XVIII 607 sq.
- 0, 6 Apoll. Rhod. III 158 sqq.
 14 Pind. Pyth. III 68 *τὸ πάγχρυσον νάκος κριοῦ.*

- p. 30, 15 Od. XI 279 *ἀνάπυστα*.
18 Philostr. Imagg. 29, 22.
- p. 31, 9 Pl. VI 340 *ἀρήια τεύχεα δύω*.
9 sqq. Apoll. Rhod. III 222 sq. et schol. ad v. 223.
16 Xen. de re eq. 1, 10 *μυκτῆρες* . . *ἀναπεπταμένοι*.
19 sqq. Philostr. Imagg. 52, 6 sqq.
19 Xen. Cyr. VII 1, 29.
- p. 32, 11 Od. XIII 91 *τρίστοιχοι ὀδόντες*.
- p. 33, 23 Xen. Conv. 8, 16 *τὸ τῆς ὥρας ἀνθος παρακμάζει*.
- p. 34, 6 Pl. III 65 *οὔτοι ἀπόβλητ' ἐστὶ θεῶν δῶρα*.
10 Philostr. Her. 217, 2.
12 cf. Com. Gr. Fr. ed. Kock III p. 402 (Mein. IV p. 655).
19 Philostr. Vit. Ap. 96, 26, Luc. enc. Demosth. 27.
22 Philostr. Imagg. 125, 5.
- p. 36, 8 Philostr. Her. 151, 28.
- p. 38, 18 cf. Pind. Nem. III 59.
24 Philostr. Her. 196, 20.
- p. 39, 6 Philostr. Imagg. 104, 14.
- p. 40, 5 Philostr. Her. 171, 25.
- p. 41, 2 Soph. Phil. 7.
- p. 46, 10 sq. Philostr. Imagg. 41, 6.
11 et 63, 14 Aesch. Prom. 59 *δεινὸς γὰρ εὐρεῖν καὶ ἀμηγάνων πόρους*; cf. Eur. Med. 1418.
- p. 47, 16 Anth. Pal. VIII 774, 3.
- p. 48, 2 Anth. Pal. VIII 774, 1.
16 et 68, 16 Eur. Bacch. 32 sq. *ᾄστρον' ἐγὼ μανίαις*.
- p. 49, 2 Anth. Pal. VIII 774, 4.
- p. 51, 19 Philostr. min. 28, 20.
- p. 52, 6 Philostr. Imagg. 16, 20.
- p. 56, 5 Anth. Pal. XVI 275, 1 et 11.
- p. 57, 3 Anth. Pal. XVI 275, 3 *ἐπ' ἄκρα βέβηκας*.
5 sqq. et 58, 5 sqq. Anth. Pal. XVI 275, 7 sqq.
- p. 58, 16 Phil. min. 15, 20.
- p. 59, 17 sq. Pl. XVIII 486 sqq. (cf. Phil. min. 23, 11 sqq.).
19 Phil. min. 15, 3.
- p. 60, 2 sqq. Apoll. Rhod. I 26 sq.
5 Phil. min. 15, 12.
- p. 61, 9 Eur. Bacch. 233 sqq.
- p. 67, 15 Odys. VIII 191.
16 Eur. Hec. 1058; Herc. fur. 181.
18 Anth. Pal. XVI 116, 2.
- p. 69, 7 Eur. Med. 1067 *θυμὸς δὲ κρείσων τῶν ἐμῶν βουλευμαίων*.
- p. 70, 16 Eur. Bacch. 32 sq.

SUPPLEMENTUM INDICIS VERBORUM.¹⁾

- A.**
- ἀγριάνω*: *ἡγρίαιεν* 437, 26.
ἄγω: *ἔγων* 419, 16.
αἶρω: *ἦται* dele 400, 18.
αἰτία: *αἰτίαν* l. 406, 7; 12 (del. 407, 7).
ἀλγεινός: -ῶ 432, 27.
ἄλγος del.
ἔν: del. 433, 23.
ἀνάγω: -ων dele 419, 16.
ἀνάπτω: -ημένη 404, 1 (dele -ην)
ἀνακτυπώ: dele -ετυποῦτο 424, 3.
ἄνθη del.
ἄνθησις: -ιν 423, 17.
ἀνθρώπειος: dele -ω 436, 4.
ἀνθρώπινος: -ω 436, 4.
ἀπαλός: -ά dele 392, 22.
ἄπλοῦς: -ᾶ 392, 22.
ἀποτυπώ: -ετυποῦτο 424, 3.
ἀποφέρω: -εται 436, 2.
Ἀσκληπιός: dele -οῦ 433, 14*.
ἀτάλλω: dele -ούσης 395, 4.
αὖ: 413, 5.
ἀύγη: -ήν 401, 4.
αὐτοῦ: 428, 17; -ῶ dele 428, 16; -όν dele 405, 7; *αὐτα* †
- B.**
- βα* . . . † 438, 22.
βαθυδίνης del.
βάλλω: *βέβληκεν* dele 413, 24.
βυθίζω: *βεβυθισμένη* 402, 8 (dele *βεβυθισμένον* 402, 8).
- Γ.**
- γάρ*: dele 419, 19.
γίνομαι: dele *γινόμενος* 430, 12; adde *γενόμενος* 430, 12.
γραφῆς 437, 20.
γραφικός: dele -ῆς 437, 20.
- Δ.**
- δείκνυμι*: -ννται 394, 2; *δειχθείσης* 438, 24.
δή: adde 409, 13; dele 414, 19.
- 405, 7; -ῆς dele 408, 13; -ήν 408, 13; 431, 29.
αὐχὴν: -ένα dele 397, 8.
ἄφατος del.
ἄφετος 430, 7.
ἄφορμή: -ήν del.
ἄφραστος: -ον 434, 1.
ἀφροδίσιος: l. -α 435, 17.

1) Verborum index Philostrati maioris editioni adiunctus cum praebeat Philostrati minoris et Callistrati verba secundum Kayseri editionem Teubnerianam, a qua saepissime differt recensio nostra, enotata, quaecumque corrigenda et supplenda esse videbantur, hoc loco congesta proposuimus.

ρχέω: l. ἐκληρούχησε (pro
ιούχει) 433, 17.

-ης dele 422, 5; -η adde
5.

ερεής: -ῆ (pro εἶς) 413, 5.

A.

-ειν 416, 7.

νω: l. λάθοι (pro λάθη)
2.

: dele -ότερον.

ης: -ητα 425, 29.

-ου 432, 7 (dele -ον

7).

dele -εσθαι 406, 16.

ν: -ου(?) 419, 25.

ς: -ον 419, 9.

M.

ία: -ας 436, 29.

: -ας 423, 14 (dele -α
14).

μελάντερος 425, 25 (dele
τέρα).

: dele -εις.

-ῶν dele 435, 30.

-ουσαν 402, 29.

acc. dele 413, 24; -ῶν
30.

ελε 416, 6; adde 434, 24.

ι: l. μιανθῆναι (pro μιαν-
433, 22.

-ην 426, 9 dele; adde
426, 9; -ον (adv.) dele

19.

N.

l. -ομένων (pro -ομένου)
24.

de 395, 4.

-ειν adde 404, 15.

: -ήσει 410, 16.

Ξ.

ele 399, 3; adde 411, 28.

O.

ῶδε: dele 396, 23; ὀδί adde
396, 23.

οἶμαι: dele 402, 10.

οἴχομαι: ὄχετο 438, 23.

ῶλος: dele 434, 26; adde -ως
434, 26.

ὀμόχρωσ (pro ὀμόχρους) 426,
26.

ὄρα: -ᾶς 395, 4; dele ὄρα 395, 4;
-ώμενα 416, 29.

ὄρμάω: -ῶρησε 398, 9 (dele
ῶρηκεν 398, 9).

ὄρμή: -ήν 437, 7.

ὄς: ὦ dele 433, 17 et 23; ὄ add.
433, 23; ῆ adde 433, 17.

ὄσπερ: ὄπερ 407, 7 (dele ὄν-
περ).

οὐ: dele 427, 25.

οὐδέ: 427, 25.

οὗτος: ταύτην dele 431, 29.

II.

Παιάν: -ᾶνος 433, 14*.

πᾶν: 416, 15.

παρά c. acc. dele 407, 4.

πᾶς: πᾶσι 402, 29.

πασιμέλουσα del.

πατρῶς: -ω 419, 10.

πελιδῶνος dele 398, 28; -ή 398,
28.

περιέχω: -σχοῦσα 408, 22.

περισχίζω del.

πῆγης: -υν 397, 8.

Πλειάς: -άδες 406, 8.

Πληιάδες del.

ποῖ 391, 26 (dele ποὺ 391, 26).

πρέπω: -ειν 433, 21.

προβάλλω: l. βέβλητο (pro -εβ.)
437, 26.

προέκειμαι: dele -κειμένης.

πρόθυμος: l. -ος (pro οι) 434,
15.

πρόκειμαι: -κειμένης 414, 2.

προσβάλλω: dele -οι 414, 13;

adde -βάλοι 414, 13; -βέβλη-
κεν 413, 24.
πρότερος: dele πρώτῳ.

Σ.

σίδηρος: dele 437, 26; -ον adde
437, 26.
σκοπέω: -εἶν 416, 15.
σκοτεινός del.
σπαίρω: -ει 426, 6 (dele -ειν
426, 6).
σύ: σοῦ dele 429, 2; σοί adde
429, 2.
σύν: adde 399, 3; dele 411, 28.
συνάγω: -ήγαγε 423, 22.
συνεισάγω del.
συνεπισημαίνω del.
συνοικέω: -οὔντος 433, 20.
σχίνομαι 392, 1 (dele σχοίνος).

Τ.

τάφριος del.
τὲ adde 391, 17; 408, 6; 413,
5; dele 415, 27.
τέχνη dele 424, 21.
τις: τῷ (nom.) 421, 2; (acc.) dele
390, 3.
τρέπω: dele -ειν.

Υ.

ὕλη: -ης 424, 3; -ην 424, 21.
ὕπακούω: dele -ήκουε 435, 19
et adde -ήκουσε 435, 19.
ὕπεξανίστημι: -ίστατο dele 431,
12.
ὕπεξίστημι: -ίστατο 431, 12.
ὕπό (c. gen.) 408, 23.
ὕφέρω: -ουσα 428, 21.

Φ.

φαιδρότης: -ητος 408, 24; -ητι
dele 408, 24.
φόνος: -ον 436, 24.
φύω: ἐπεφύκει del 426, 22.

Χ.

χέω: ἐκέχυτο del.

Ψ.

ψόγος del.
ψυχῆ: -ῆς dele 424, 3.

Ω.

ὦμος: -ότατος l. 371, 15 (pro 13).
ὦς dele 405, 25.
ὦσεί del.

INDEX NOMINUM.

Achaei 40, 19; 41, 1.
Achelous 11, 11; 12, 14; 13, 11.
Achilles 5, 5; 6, 6; 7, 13; 23.
Aeacidae 7, 19.
Aetes 16, 20; 22; 18, 24; 30,
1; 16; 31, 8; 21.
Aegyptiae Thebae 45, 2.
Aesculapius 34, 19; 64, 5.
Aethiopia 62, 7.
Aethiops 47, 4; 63, 13; 21.

Ἄγροτέρας hymnus 10, 19.
Alcmene 13, 25.
Amor 17, 11; 16; 20; 18, 23;
20, 15; 36, 12; 49, 17; 50, 1;
2; 3; 6; 51, 21. Amores 53,
12; 54, 2.
Amphitrite 72, 1.
Amphitryo 14, 8.
Ancaeus 37, 11.
Apollo 8, 19; 35, 6; 16; 36, 16.

- Apsyrtus 31, 20.
 Arcades 12, 12.
 ἄρκτος 59, 17.
 Argo 18, 11; 21; 22.
 Argoa navis 64, 2.
 Ariadne 28, 21.
 Asia 21, 10.
 Atalanta 37, 14.
 Athamas 70, 12; 16.
 Athenarum arx 65, 16.
 Aurora (Ἥμερα) 47, 5; 62, 10;
 63, 19.
 Baccha 47, 11; 48, 2; 3. Bacchae
 Euripidis 61, 11.
 Bacchus 46, 17; 56, 12; 60, 14;
 16; 61, 18.
 Βακχος 18, 11.
 Calliope 30, 11; 34, 7; 58, 13.
 Calydon 12, 13.
 Centaurus 67, 11.
 Κήρ 26, 10.
 Chryse 40, 20.
 Cithaeron 49, 5.
 Colchi 16, 13; 30, 16; 38, 21;
 40, 21.
 Creta 60, 15.
 Κρηδοιμός 26, 9.
 Daedalus 28, 20; 51, 20; 60,
 15; 63, 9.
 Dejanira 12, 14; 19; 13, 9; 39,
 16; 22; 26.
 Deidamia 7, 24.
 Demosthenes 49, 11.
 Diomedes 6, 8.
 Discordia (Ἐρις) 26, 9.
 Echo 47, 1; 63, 16.
 Euenus 38, 24.
 Euripides 61, 11; 70, 2.
 Europa 21, 11.
 Eurypylus 20, 21; 22, 1; 2; 14;
 29, 14; 23.
 Eurystheus 32, 3.
 Furiae 70, 19.
 Ganymedes 17, 17.
 Graeci 6, 7; 7, 18; 21, 18; 22, 4.
 Heliades 16, 19.
 Helicon 58, 10.
 Hellespontus 21, 10.
 Hercules 11, 11; 12, 22; 13, 5;
 9; 12; 13; 32, 3; 39, 3; 15; 21;
 23; 26; 40, 8; 9; 21.
 Herculea manus 39, 11.
 Hesione 32, 1; 33, 13.
 Hippodamia 19, 24.
 Homeric comparatio 67, 14.
 Homerus 18, 21; 21, 8; 23, 1.
 Hyacinthus 35, 4; 8; 19; 36, 16.
 Hyades 23, 14.
 Hyllus 39, 16; 27.
 Iason 16, 21; 17, 3; 30, 9; 31,
 3; 38, 21; 40, 20.
 Ilium 7, 7; 21, 7.
 Indica corpora 53, 5.
 Indus 52, 1; 2; 3; 13.
 Ino 71, 5.
 Iuno 13, 14; 18, 8.
 Iuppiter 15, 6; 17, 16; 19, 1;
 24, 12.
 Laomedon 33, 13.
 Latona 8, 4; 35, 10.
 Lemnus 41, 1.
 Lycomedes 5, 12; 17; 6, 19; 7, 24.
 Lydia vestis 19, 12.
 Lysippus 56, 2.
 Macedones 68, 16.
 Marsyas 8, 1; 12; 9, 3; 4.
 Meleager 37, 1; 23; 25.
 Meliboea 40, 5.
 Melpomene 34, 2.
 Memnon 47, 4; 62, 3; 4; 6; 63,
 6; 15; 22.
 Memnonia imago 62, 16.
 Medea 16, 13; 19; 18, 25; 30,
 8; 13; 68, 15; 17.

- Menelaus 40, 6.
 Minos 28, 21.
 Musa 14, 21. Musae 34, 13;
 55, 18; 58, 10; 13; 59, 12.
 Myrmidones 22, 6.
 Myrtilus 20, 10; 15.
 Mysi 20, 20; 21, 18; 22, 4; 29, 20.

 Narcissus 53, 8; 11; 54, 1; 55,
 3; 17.
 Natura 67, 17.
 Neoptolemus 20, 21.
 Neptunus 19, 14.
 Nereides 72, 3.
 Nereus 5, 14.
 Nessus 38, 23; 39, 10; 21; 24.
 Nox 14, 17.
 Nympha 47, 3. Nymphae 52,
 3; 8; 55, 3.

 Occasio 56, 1; 5; 7; 57, 5.
 Oceanus 23, 20; 29, 10; 59, 18;
 72, 7.
 Oebalus 35, 8.
 Oeneus 12, 15; 18; 38, 17.
 Oenomaus 19, 19; 20, 11.
 Olmius 58, 11.
 Orion 23, 15; 21.
 Orpheus 14, 20; 21; 24, 15, 8;
 13; 16; 16, 9; 30, 11; 58, 9; 12.
 Orphica musa 60, 7.

 Paean 64, 1; 65, 12.
 Pan 46, 22.
 Parcae 5, 13; 20, 19.
 Parium marmor 48, 2.
 Pegasus 58, 12.
 Peleus 6, 20; 21, 13; 37, 23;
 38, 17.
 Pelops 19, 10; 12; 20, 9; 18.
 Persica tiara 59, 1.
 Phasis 16, 20; 18, 11; 30, 8.

 Philocteta 40, 4; 7; 9; 21.
 Phoenix 7, 20.
 Pholoe 39, 11.
 Phryx 8, 2; 40, 7.
 Pleiades 23, 12; 59, 17.
 Poetas 40, 7.
 Pontus 18, 18.
 Praxiteles 50, 1; 51, 21; 62, 1;
 65, 16.
 Praxiteliae manus 60, 18.
 Pyrrhus 5, 20; 6, 23; 7, 15; 20,
 20; 22, 6; 16; 29, 15; 19.

 Satyrus 45, 1; 8; 46, 16; 47, 3.
 Satyri 9, 4.
 Scironis rupes 71, 9.
 Scopas 47, 16; 49, 8.
 Scyrus 5, 5; 8; 17; 6, 8; 7, 20.
 Scythicae orae 70, 13.
 Sicyon 56, 1.
 Sicyonii 56, 4.
 Sophocles 5, 7; 9, 21; 34, 1; 2;
 41, 2.
 Suada 12, 15.
 Symplegades 18, 11.

 Thebae (Aeg.) 45, 2.
 Thebani (Boeot.) 14, 7.
 Thetis 5, 12; 14; 6, 7.
 Thraessae 16, 10.
 Tiresias 14, 15.
 Tithonus 62, 6.
 Troia 7, 19; 40, 6; 18; 41, 1.
 Troes 21, 18; 19; 22, 5.
 Tydeus 6, 12.
 Tyrius murex 52, 7.
 Ulixes 6, 8; 15; 22, 17.
 Vulcanus 22, 17; 38, 19
 Xanthus 21, 12.
 Zephyrus 36, 13.

 JUN 24 1920

Wissenschaftliche Ausgaben griechischer und lateinischer Schriftsteller

im Verlage von

B. G. Teubner in Leipzig.

Sammlung wissenschaftlicher Commentare zu griechischen und römischen Schriftstellern.

- Aetna. Von S. Sudhaus. geh. n. *M* 6.—, in Leinw. geb. n. *M* 7.—
Lucrez Buch III. Von B. Heinze. geh. n. *M* 4.—, in Leinw.
geb. n. *M* 5.—
Sophokles Elektra. Von G. Kaibel. geh. n. *M* 6.—, in Leinw.
geb. n. *M* 7.—

Kritische und kommentierte Ausgaben.

Neue Erscheinungen 1895—1900.

- Acta Apostolorum: s. Lucas.
Aristophanis Equites rec. A. v. Velsen. Ed. II cur. K. Zacher.
n. *M* 3.—
Demetrii Phalerei qui dicitur de elocutione libellus. Praefatus
recensuit adnotavitque L. Radermacher. n. *M* 5.—
Didascaliae apostolorum fragmenta Veronensia Latina. Accedunt
canonum qui dicuntur apostolorum et Aegyptiorum reliquiae.
Ed. Edm. Hauser. Fasc. I: Praefatio, fragmenta, imagines.
geh. n. *M* 4.—
Euangelium sec. Matthaeum cum var. lect. ed. Fr. Blass. n. *M* 3.60.
Euripidis fabulae edd. R. Prinz et N. Wecklein.
Vol. I. P. I: Medea. Ed. II. n. Vol. II. P. III: Bacchae. n. *M* 2.—
M 2.40. " II. IV: Heraclidae. n. *M* 2.—
" I. " II: Alcestis. Ed. II. n. " II. " V: Hercules. n. *M* 2.40.
M 1.80. " II. " VI: Iphig. Aul. n. *M* 2.80.
" I. " III: Hecuba. n. *M* 1.60. " III. " I: Andromacha. n. *M* 2.40.
" I. " IV: Electra. n. *M* 2.— " III. " II: Hippolytus. n. *M* 2.80.
" I. " V: Ion. n. *M* 2.80. " III. " III: Orestes. n. *M* 2.80.
" I. " VI: Helena. n. *M* 3.— " III. " IV: Phoenissae. n. *M* 2.80.
" I. " VII: Cyclops. n. *M* 1.40. " III. " V: Troades. n. *M* 2.80.
" II. " I: Iphig. Taur. n. *M* 2.40. " III. " VI: Rhesus. n. *M* 3.60.
" II. " II: Supplic. n. *M* 2.—
Grammatici Graeci. Pars III. Scholia in Dionysii Thracis artem
grammaticam rec. A. Hilgard. n. *M* 36.—
Q. Horati Flacci opera recc. O. Keller et A. Holder. Vol. I.
Carminum libri IV, Epodon liber, Carmen saeculare. Iterum
rec. O. Keller. n. *M* 12.—. Vol. II, Fasc. I. Sermonum libri II
n. *M* 4.—. Vol. II, Fasc. II. Epistulae, De arte poetica. n. *M* 6.—
[Lucas.] Acta Apostolorum s. L. ad Theophilum lib. alter. Sec.
formam quae vid. Romanam rec. Fr. Blass. n. *M* 3.—
[—] Evangelium sec. Lucam s. L. ad Theoph. lib. prior. Sec.
formam quae vid. Romanam rec. Fr. Blass. n. *M* 4.—
Pindari carmina prolegg. et comm. instr. et W. Christ. n. *M* 14.—
— ed. Schroeder. 5. Auflage. n. *M* 14.—
Platonis Sophista ed. O. Apelt. n. *M* 5.60.
Pollucis Onomasticon recensuit et adnotavit Ericus Bethe.
(Lexicographi Graeci vol. IX.) Fasciculum prior. n. *M* 14.—
Statius' Silvae, herausg. u. erkl. v. Fr. Vollmer. n. *M* 16.—
Theophrasti Charaktere, hrsg., übers. u. erkl. v. d. Philol. Gesellsch.
zu Leipzig. n. *M* 6.—
Thucydidis Historiae rec. C. Hude. Tom. I. n. *M* 10.—. Tom. II.
n. *M* 12.—

the 1990s, the number of publications on the topic has increased steadily, and the number of authors has increased from 1 to 10.

The first article in this special issue, by van't Hof and van't Hof (2000), is a review of the literature on the effects of the environment on the development of the brain. The authors discuss the effects of prenatal and postnatal environmental factors on the development of the brain, and the effects of these factors on the development of behaviour.

The second article, by van't Hof and van't Hof (2000), is a review of the literature on the effects of the environment on the development of the brain. The authors discuss the effects of prenatal and postnatal environmental factors on the development of the brain, and the effects of these factors on the development of behaviour.

The third article, by van't Hof and van't Hof (2000), is a review of the literature on the effects of the environment on the development of the brain. The authors discuss the effects of prenatal and postnatal environmental factors on the development of the brain, and the effects of these factors on the development of behaviour.

The fourth article, by van't Hof and van't Hof (2000), is a review of the literature on the effects of the environment on the development of the brain. The authors discuss the effects of prenatal and postnatal environmental factors on the development of the brain, and the effects of these factors on the development of behaviour.

The fifth article, by van't Hof and van't Hof (2000), is a review of the literature on the effects of the environment on the development of the brain. The authors discuss the effects of prenatal and postnatal environmental factors on the development of the brain, and the effects of these factors on the development of behaviour.

The sixth article, by van't Hof and van't Hof (2000), is a review of the literature on the effects of the environment on the development of the brain. The authors discuss the effects of prenatal and postnatal environmental factors on the development of the brain, and the effects of these factors on the development of behaviour.

The seventh article, by van't Hof and van't Hof (2000), is a review of the literature on the effects of the environment on the development of the brain. The authors discuss the effects of prenatal and postnatal environmental factors on the development of the brain, and the effects of these factors on the development of behaviour.

The eighth article, by van't Hof and van't Hof (2000), is a review of the literature on the effects of the environment on the development of the brain. The authors discuss the effects of prenatal and postnatal environmental factors on the development of the brain, and the effects of these factors on the development of behaviour.

The ninth article, by van't Hof and van't Hof (2000), is a review of the literature on the effects of the environment on the development of the brain. The authors discuss the effects of prenatal and postnatal environmental factors on the development of the brain, and the effects of these factors on the development of behaviour.